

Kallelse till Vård- och omsorgsnämndens sammanträde

Datum och tid: 2025-01-22 kl. 16:00

Plats: Sammanträdesrum Albert Sahlin, Stadshuset Eslöv

Förhinder anmäls till Helena Nilsson, helena.nilsson2@eslov.se, 0413-62171

Ärenden

1	Val av justerare	
2	Information om medarbetarenkäten	2 - 21
3	Uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete 2024	22 - 37
4	Internbudget för vård- och omsorgsnämnden 2025	
5	Vård- och omsorgsnämndens bokslut 2024	
6	Uppföljning av intern kontroll 2024	38 - 43
7	Plan för intern kontroll 2025	44 - 51
8	Information om
brukarundersökningar/kvalitetsundersökningar	52 -
167
9	Yttrande över förslag till grönplan för Eslövs kommun	168 -
228
10	Förvaltningschefen informerar, 2025	
11	Redovisning av delegeringsbeslut	
12	Anmälningar för kännedom	

Ordförande

Tony Hansson (S)

Årlig medarbetarenkät 2024

Vård och Omsorg jämfört med Eslövs kommun

Insamlingsperiod: 2024-09-16 - 2024-10-01

Svarsfrekvens: 69% (698 svar)

Styrkor

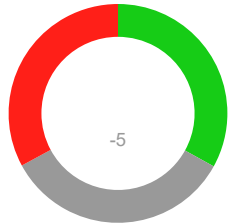
- Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare
- Jag ser fram emot att gå till arbetet
- Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete

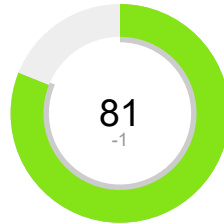
Fokusområden

- Jag har möjlighet att få stöd och hjälp vid hög arbetsbelastning
- Jag har en bra balans mellan arbete/fritid/familj
- Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt

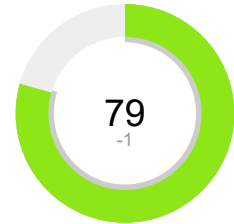
Index

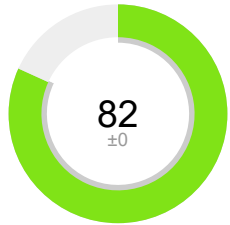
eNPS

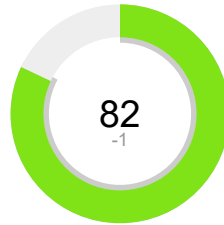
HME/Total

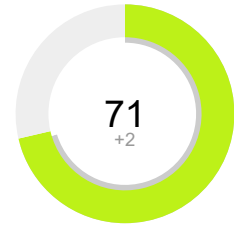
HME/Motivation

HME/Ledarskap

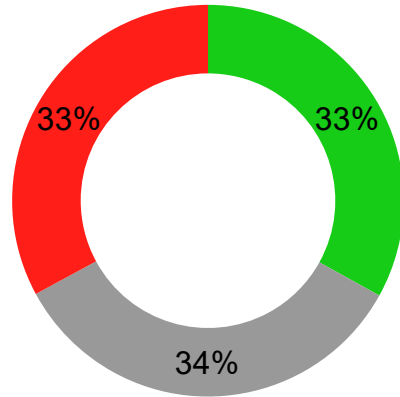
HME/Styrning

OSA

eNPS

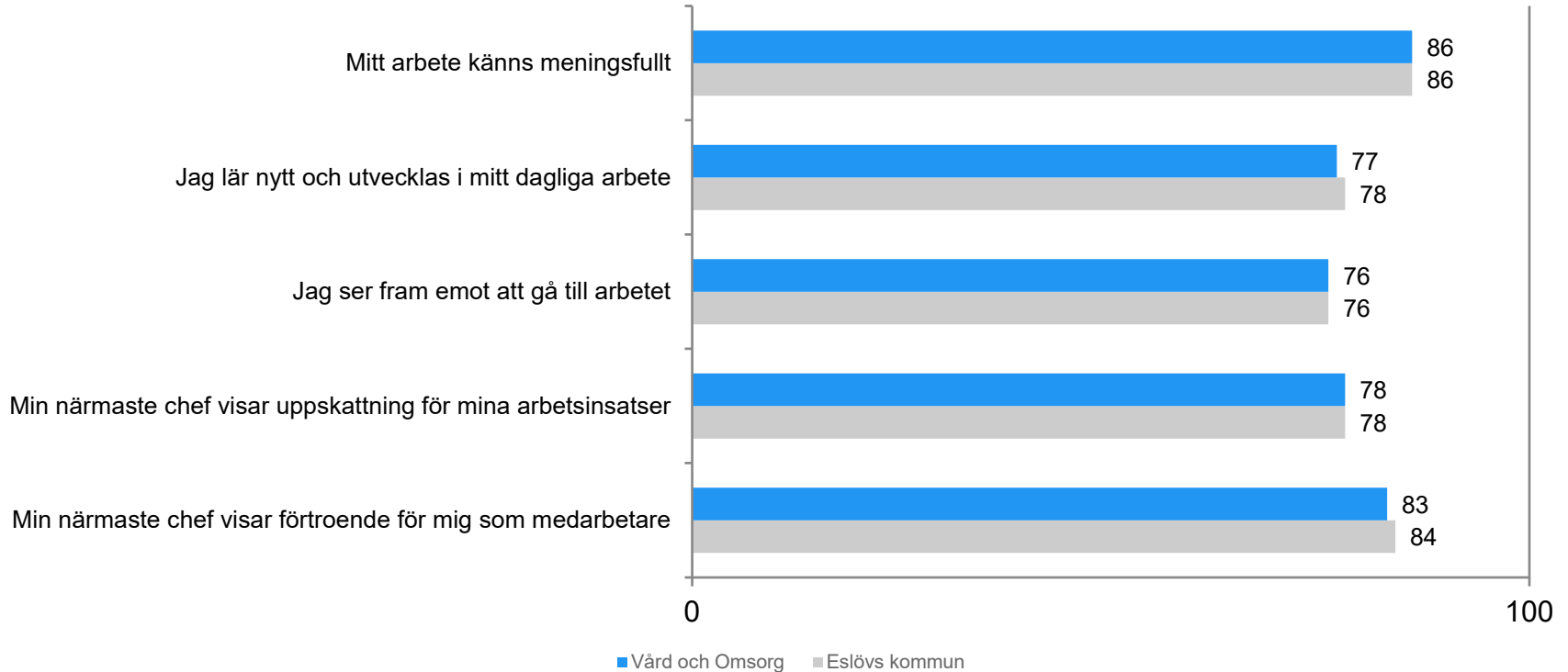
Hur troligt är det att du skulle rekommendera Eslövs kommun som arbetsgivare till andra?

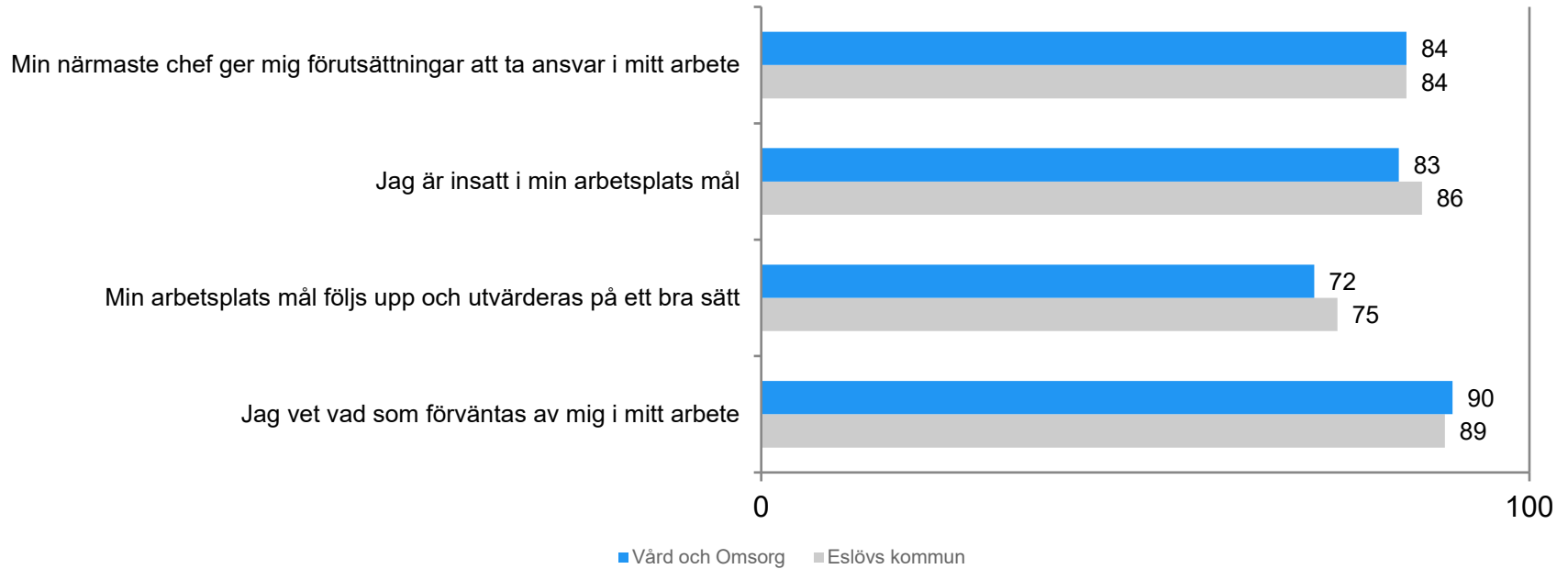
■ Ambassadörer (9-10) ■ Passiva (7-8) ■ Kritiker (0-6)

HME

HME 1/2

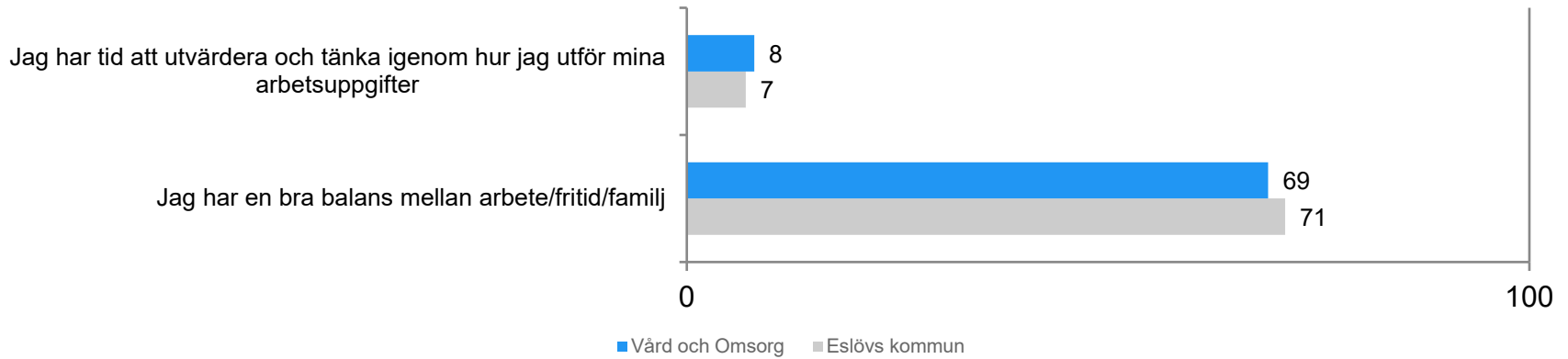

HME 2/2

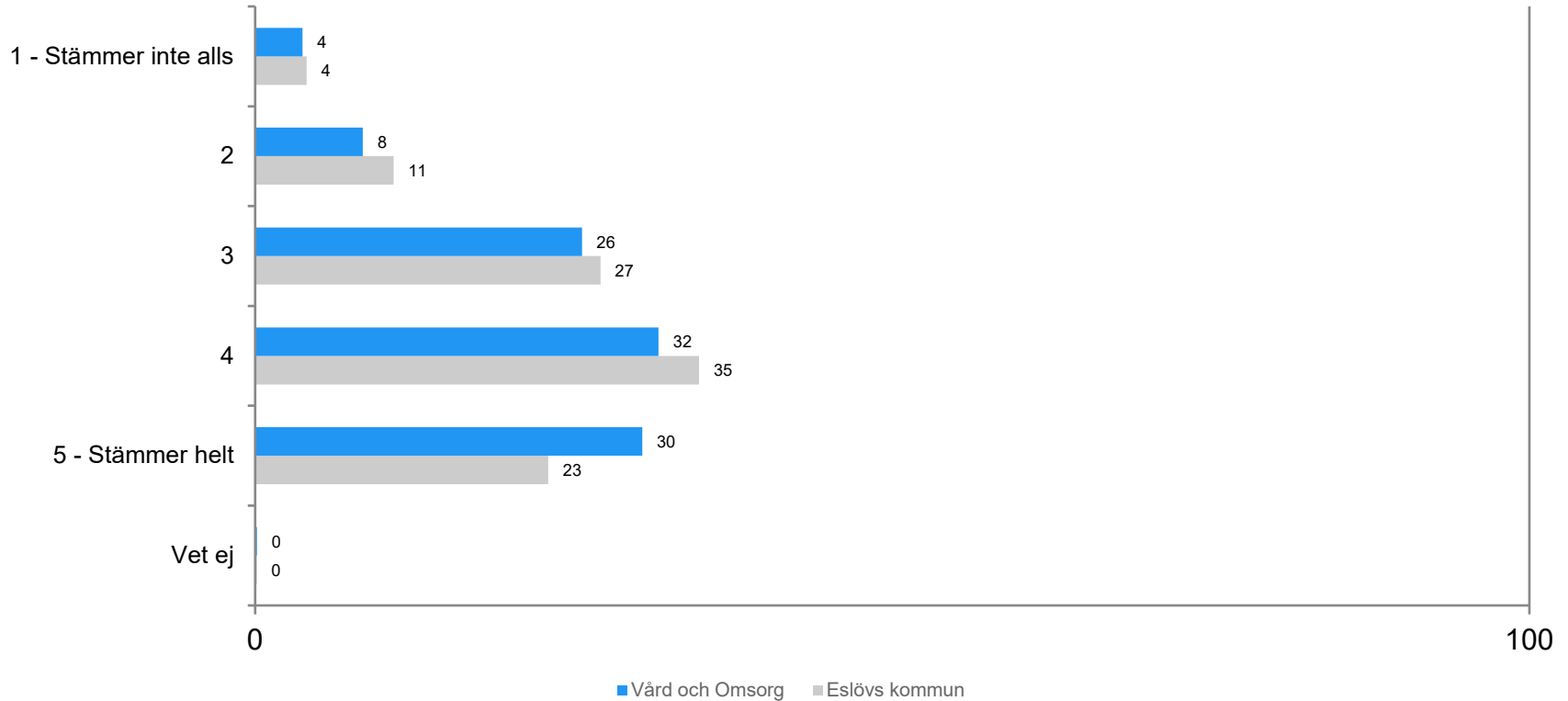

Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA)

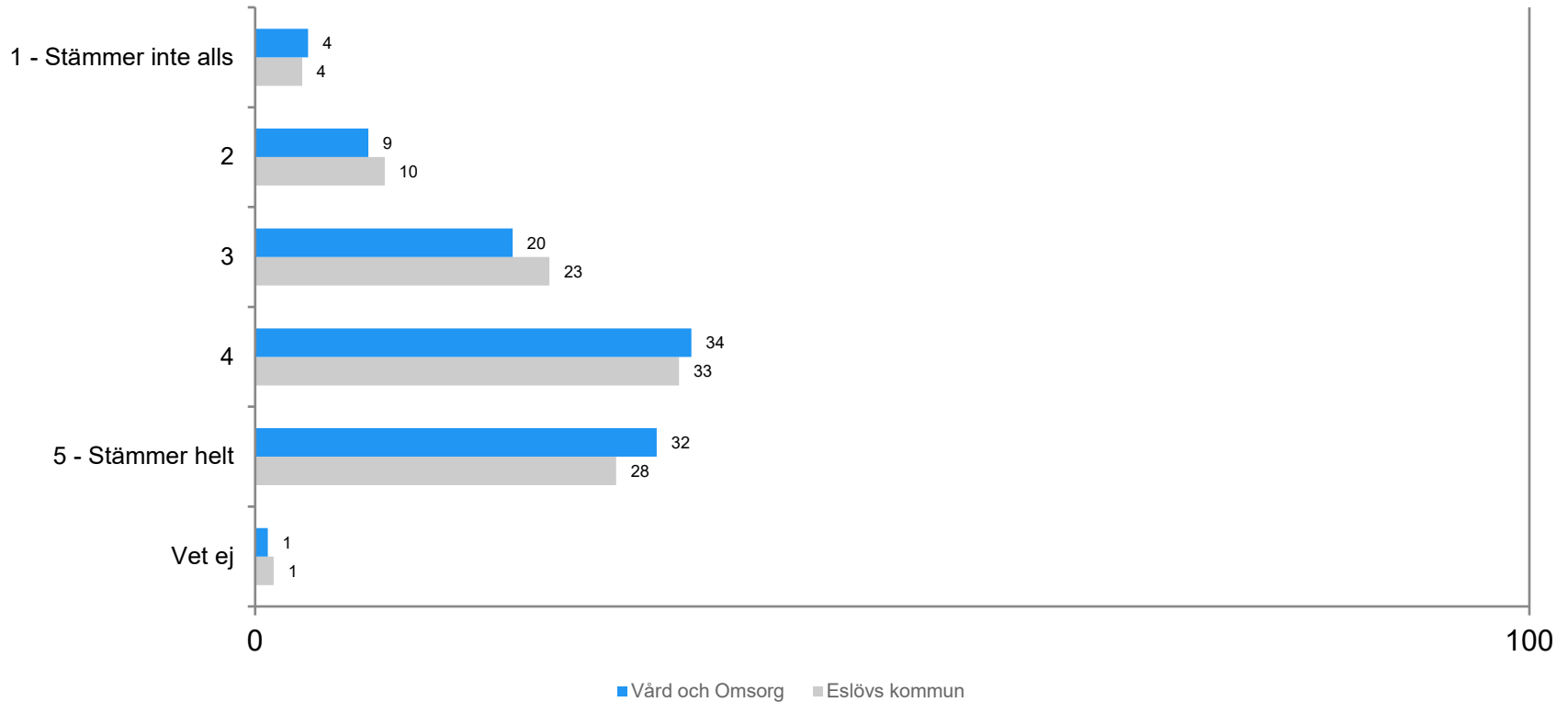
Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA)

Det finns tillräckligt med tid att hinna med att utföra arbetsuppgifterna på ett bra sätt (%)

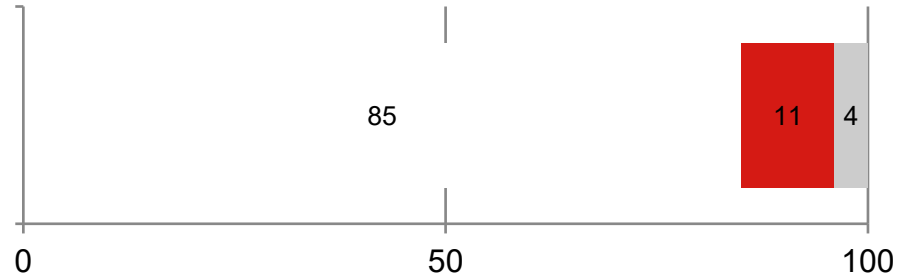
Jag har möjlighet att få stöd och hjälp vid hög arbetsbelastning (%)

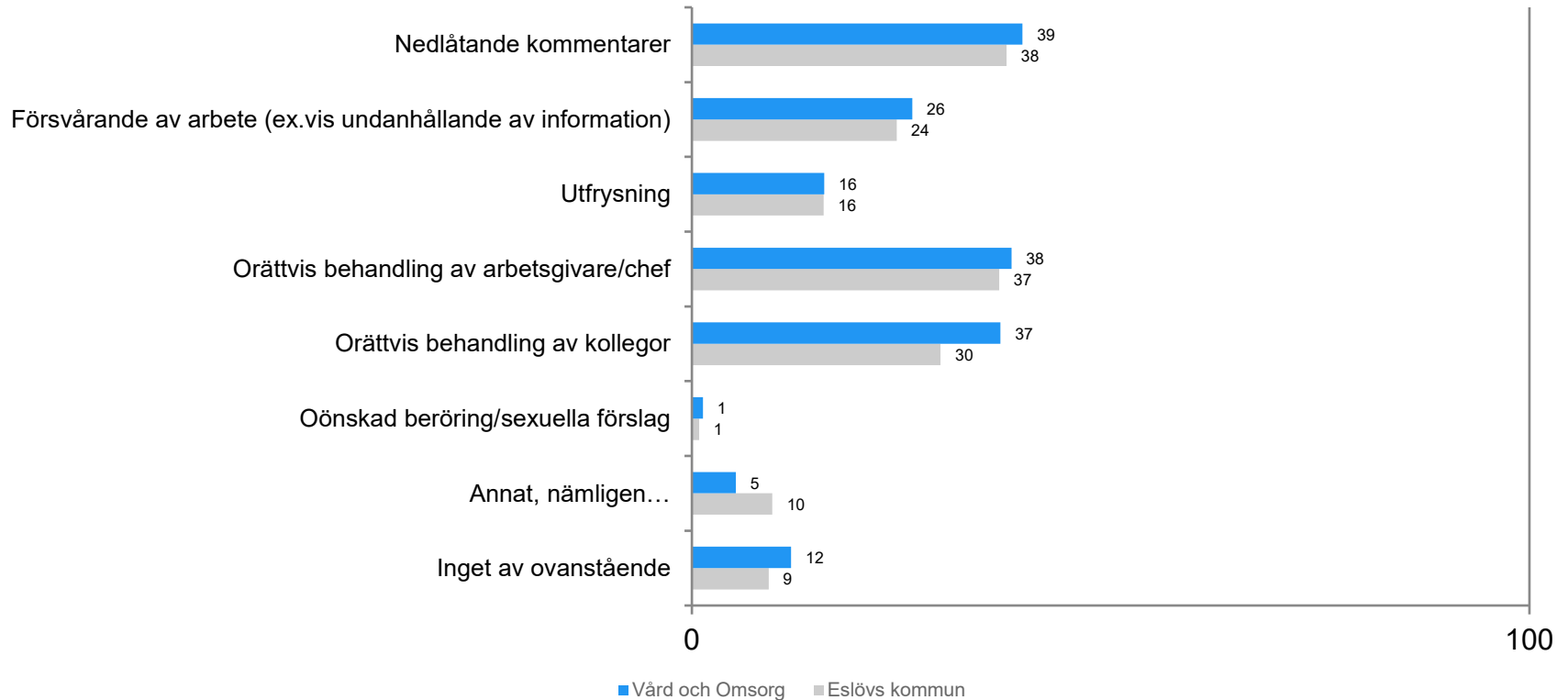
Kränkningar, hot och våld

Kränkningar, hot och våld 1/2

Har du under det senaste året upplevt att du blivit orättvist eller nedlåtande behandlad på ett sådant sätt att det påverkat din hälsa eller att du känt dig utanför gemenskapen på arbetsplatsen? (% ja)

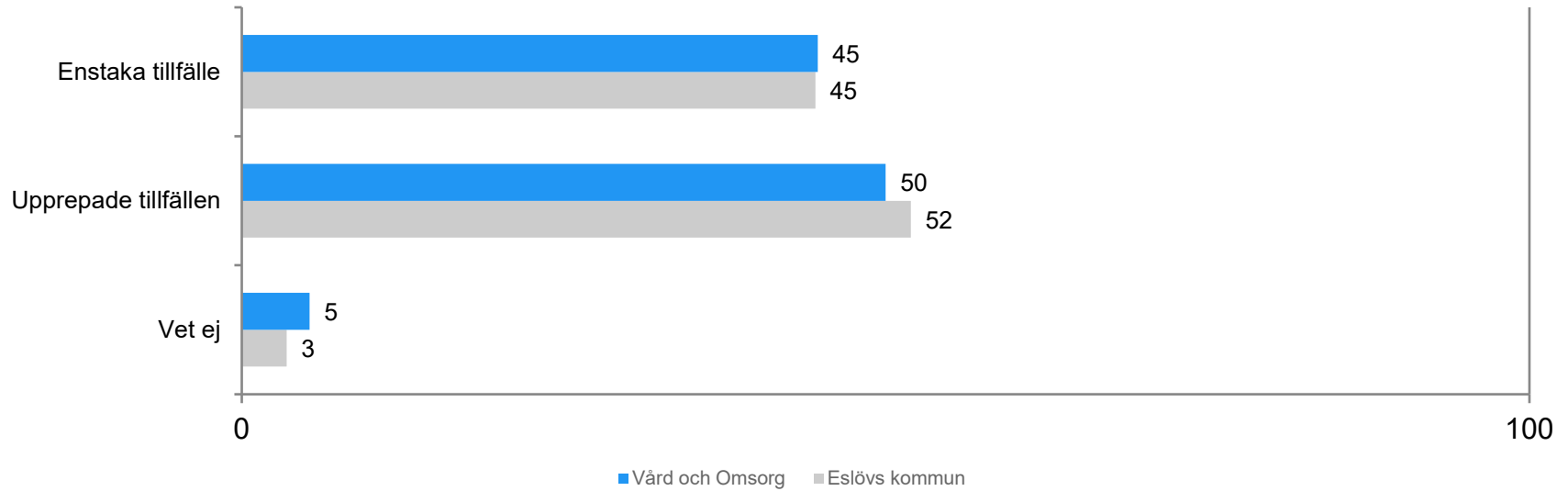

Skulle du definiera sättet du blev behandlad på som: * (%)

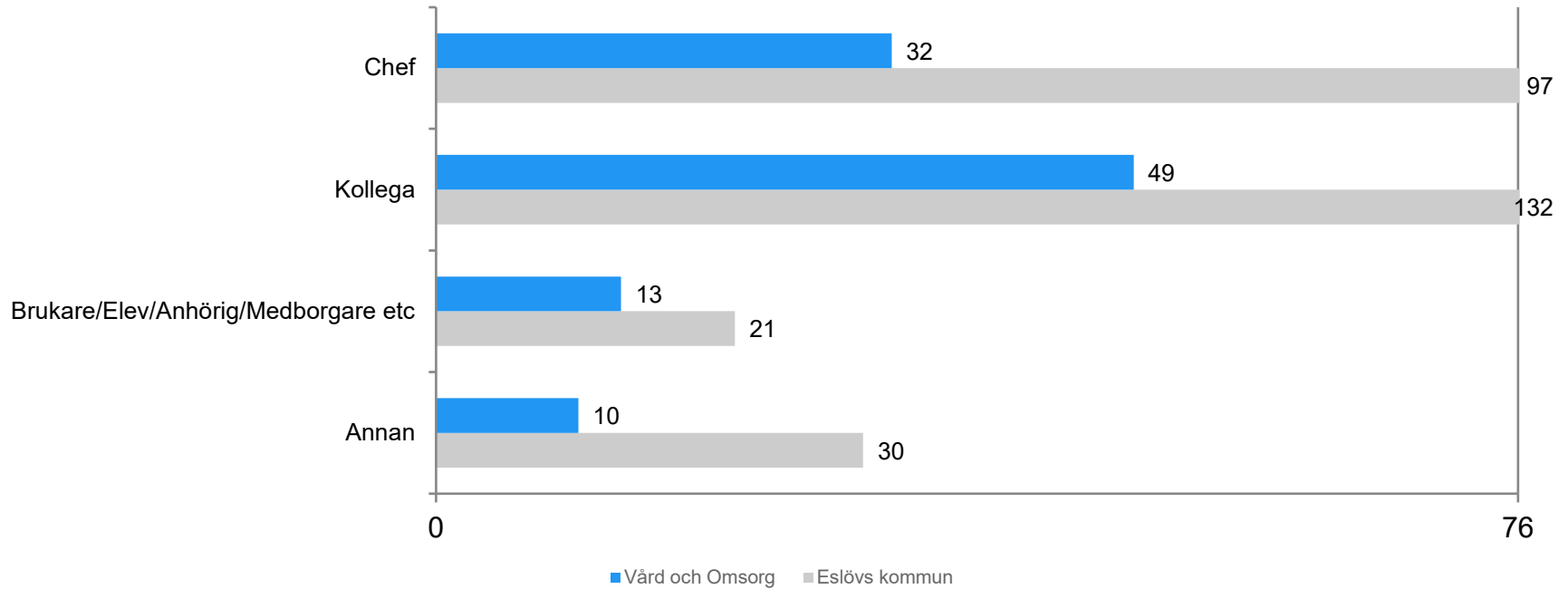
* Avser de som fått frågan

Har den orättvisa eller nedlåtande behandlingen skett vid enstaka tillfälle eller upprepat? * (%)

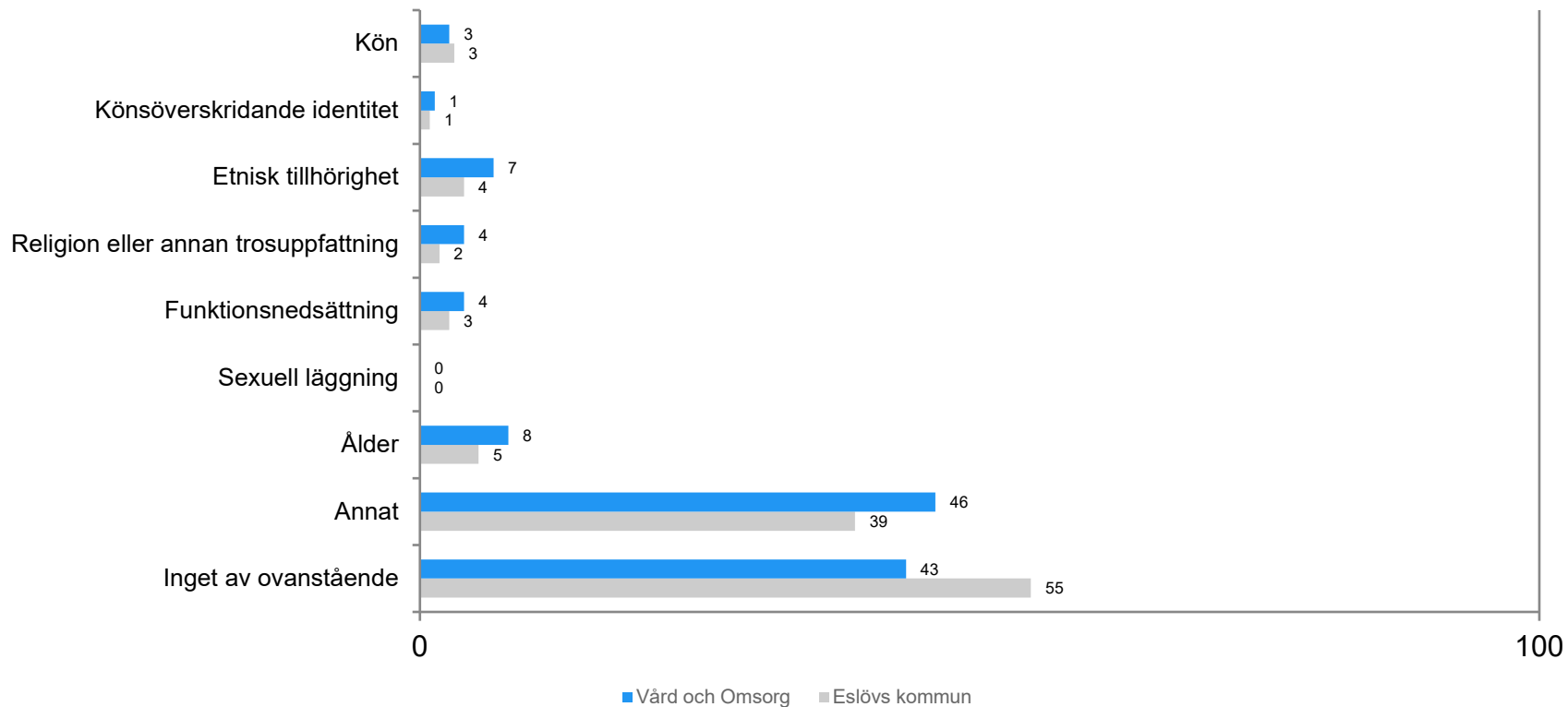
* Avser de som fått frågan

Av vem blev du utsatt? *

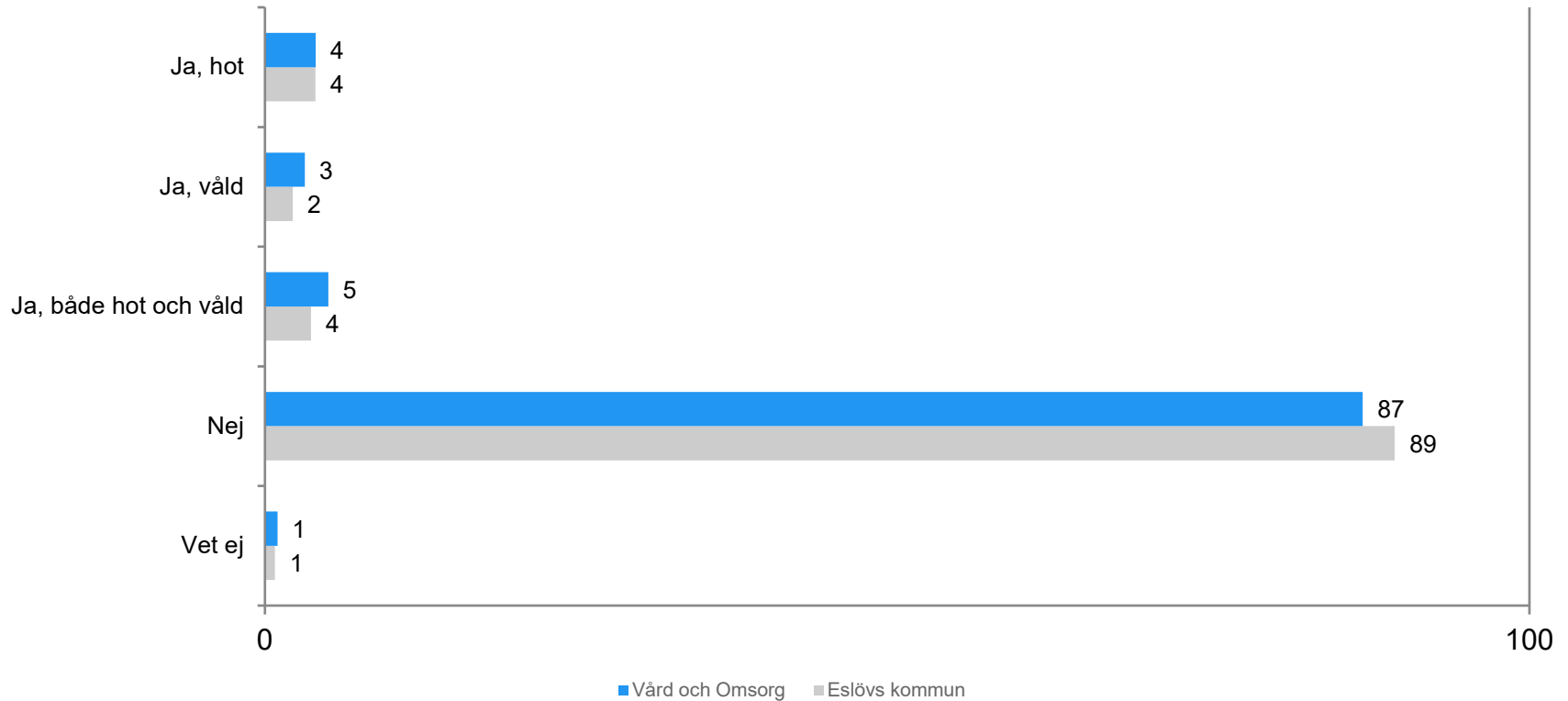
* Avser de som fått frågan

Upplever du att sättet du blev behandlade berodde på något av följande? * (%)

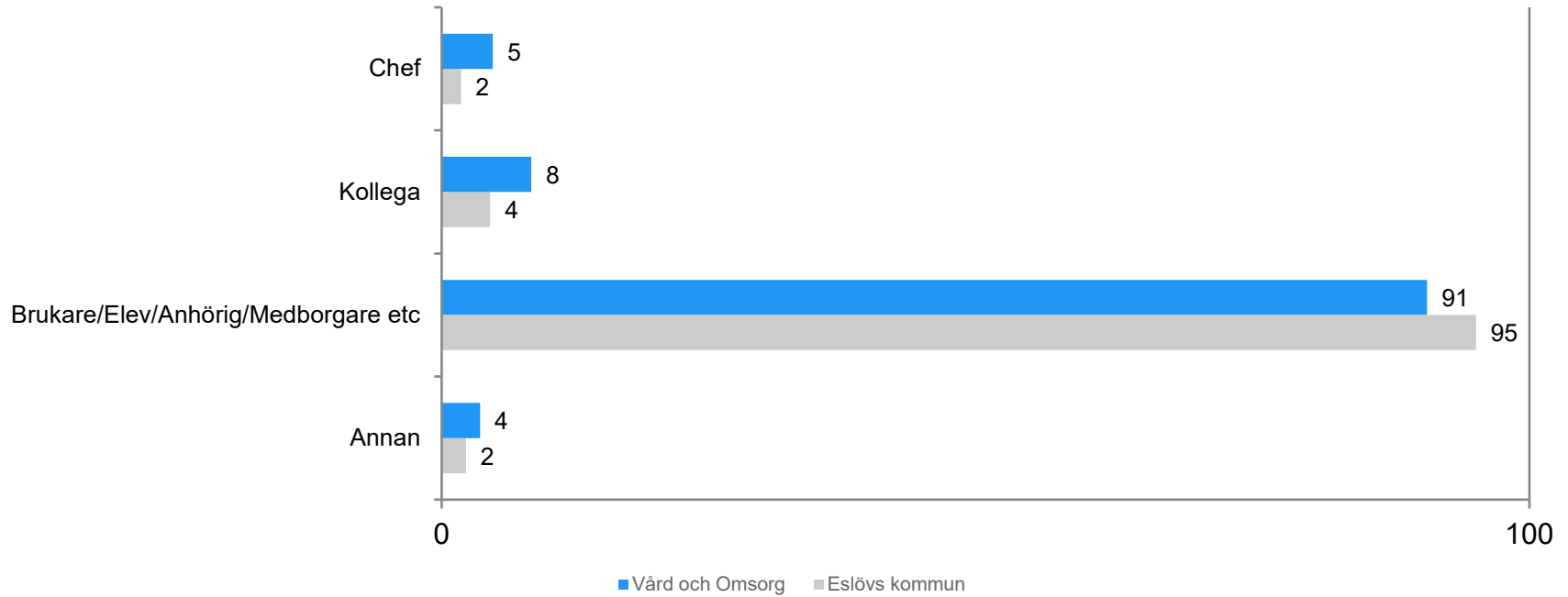

* Avser de som fått frågan

Har du under det senaste året blivit utsatt för hot och/eller våld? (%)

Av vem blev du utsatt? * (%)

* Avser de som fått frågan

2025-01-17

Paulina Pålsson

+4641362187

paulina.palsson@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse. Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete 2024

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden godtar förvaltningens rapport.

Ärendebeskrivning

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs i enlighet med arbetsmiljöpolicyn samt föreskriften AFS 2001:1; Systematiskt arbetsmiljöarbete. Med tanke på de förtroendevaldas arbetsgivaransvar genomförs årligen en förvaltningsövergripande sammanställning av det systematiska arbetsmiljöarbetet för att på så sätt öka deras inblick i arbetsmiljöfrågorna. Varje enhet inom Vård och Omsorg har i samråd med skyddsombud gått igenom en checklista för det systematiska arbetsmiljöarbetet. En sammanställning av samtliga checklistor har gjorts och generella styrkor och förbättringsområden inom förvaltningen har sammanställts.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse avseende årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2024
- Sammanställning av årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete 2024
- Protokoll från förvaltningsövergripande samverkansmöte den 10 december 2024

Beredning

Kommunövergripande finns en bestämmelse om att de frågor i checklistan som 25 % eller fler har besvarats med ett nej, ska en risk och konsekvensanalys göras följt av en handlingsplan med åtgärder. I årets uppföljning uppnår inga frågor som besvarats med ett nej en nivå på 25 % och därför anser inte förvaltningen ett behov av en risk- och

konsekvensanalys och handlingsplan. Uppföljningen visar att det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar fortsatt bra inom vård och omsorg.

Föregående år fanns det inte heller ett behov av en risk- och konsekvensanalys och handlingsplan, dock togs beslut i förvaltningsledningen 2022 att arbeta med att gå igenom vilka av Arbetsmiljölagens föreskrifter som gäller på respektive enhet och upprätta en lista med aktuella föreskrifter. Det arbetet var inte påbörjat under 2023 då arbetsmiljöverket hade informerat om att det skulle bygga en ny struktur för sina föreskrifter. Under 2024 har arbetet om att upprätta en lista med aktuella föreskrifter påbörjats och är pågående.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret

Ingrid Westerlund
Förvaltningschef

Paulina Pålsson
HR-konsult

Sammanställning årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2024

Som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet genomförs årligen en uppföljning för att undersöka om arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1. I checklistan följs även arbetsgivarens arbete med aktiva åtgärder upp, utifrån diskrimineringslagen. Därtill ska förbättringar i arbetsmiljöarbetet uppnås. Checklistan för årlig uppföljning är besvarad och svaren registreras digitalt i riskhanteringssystem KIA.

Den årliga uppföljningen har i år resulterat i 39 besvarade checklistor och anledningen till antalet är att checklistorna besvaras på olika sätt, en del besvaras per boende och en del för hela enheter. Resultatet av den årliga uppföljningen visar överlag på ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete på Vård- och omsorgsförvaltningen.

Nedan redovisas paragraferna i AFS 2001:1 tillsammans med delar av verksamheternas svar på årets checklista för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

3 § Det systematiska arbetsmiljöarbetet skall ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Det skall omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön.

På förvaltningen ingår det systematiska arbetsmiljöarbetet som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Eslövs kommuns centrala mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön blev antagna januari 2022. Årets uppföljning visar på att målen är kända i de flesta verksamheterna men att det fortsatt är ett utvecklingsområde då målen inte är kända i alla verksamheter än.

4 § Arbetsgivaren ska ge arbetstagarna, skyddsombuden och elevskyddsombuden möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Arbetstagarna och skyddsombuden ges möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet bland annat genom fungerande samverkansgrupper samt APT. En enhet uttrycker dock att man kan bli bättre på att ta upp frågan kring systematiskt arbetsmiljöarbete och diskutera hur man arbetar. En annan enhet uttrycker att utvecklingssamtalen inte är tillfredställande då det brister i förberedelserna inför dessa.

5 § Det skall finnas en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur arbetsförhållandena i arbetsgivarens verksamhet skall vara för att ohälsa och olycksfall i arbetet skall förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Det skall finnas rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet skall gå till. Arbetsmiljöpolicy och rutinerna skall dokumenteras skriftligt om det finns minst tio arbetstagare i verksamheten.

Det finns en arbetsmiljöpolicy som är känd på arbetsplatserna, så är även rutiner och riktlinjer.

6 § Arbetsgivaren skall fördela uppgifterna i verksamheten på ett sådant sätt att en eller flera chefer, arbetsledare eller arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetsgivaren skall se till att de som får dessa uppgifter är tillräckligt många och har de befogenheter och resurser som behövs. Arbetsgivaren skall också se till att de har tillräckliga kunskaper om

- regler som har betydelse för arbetsmiljön
- fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som innebär risker för ohälsa och olycksfall
- åtgärder för att förebygga ohälsa och olycksfall
- arbetsförhållanden som främjar en tillfredsställande arbetsmiljö.

Arbetsgivaren skall se till att de som får uppgifterna skall ha tillräcklig kompetens för att bedriva ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. Uppgiftsfördelningen skall dokumenteras skriftligt om det finns mer än tio arbetstagare i verksamheten.

Verksamheterna har en fungerande fördelning och uppföljning av arbetsmiljöuppgifter. Fördelningen av arbetsmiljöuppgifter, befogenheter och resurser finns skriftlig. Man uppger också att som chef och arbetsledare har man tillräcklig arbetsmiljöutbildning för sitt uppdrag bland annat om hur

man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning samt kränkande särbehandling.

7 § Arbetsgivaren skall se till att arbetstagarnas kunskaper om arbetet och riskerna är tillräckliga för att ohälsa och olycksfall skall förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. När riskerna i arbetet är allvarliga skall det finnas skriftliga instruktioner för arbetet.

Arbetstagarna har kunskaper om arbetet och risker och det finns skriftliga instruktioner för riskfyllda arbetsuppgifter, det säkerställs att dessa rutiner följs. Ett fåtal enheter uppger att de brister i introduktionen för nyanställd personal och personal med nya arbetsuppgifter när det kommer till arbetsmiljö. I verksamhetsområdet funktionsnedsättning har man en tydlig introduktion, ett förbättringsområde är att säkerställa att man följer introduktionen. Äldreomsorgen har utmaningar att takta introduktionen med de utbildningar som krävs för ett säkert arbete, det är många utbildningar och det är svårt att få till dessa i första uppstarten.

8 § Arbetsgivaren skall regelbundet undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet. När ändringar i verksamheten planeras, skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas. Riskbedömningen skall dokumenteras skriftligt. I riskbedömningen skall anges vilka risker som finns och om de är allvarliga eller inte.

I enlighet med rutiner undersöks, bedöms, åtgärdas och utvärderas risker fortlöpande vad gäller den fysiska, psykiska och sociala arbetsmiljön, samt vid planering av ny eller förändrad verksamhet. Enligt en enhet undersöks, bedöms och åtgärdas inte risker fortlöpande. Riskbedömningarna dokumenteras i riskhanteringssystemet KIA, två enheter lyfter att de brister i detta. Riskbedömningarna hanteras inom ramen för vårt samverkansavtal i försam samt losam.

9 § Om någon arbetstagare råkar ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet och om något allvarligt tillbud inträffar i arbetet, skall arbetsgivaren utreda orsakerna så att risker för ohälsa och olycksfall kan förebyggas i fortsättningen.

Det finns rutiner för rapportering och uppföljning av tillbud och arbetsskador och det säkerställs att dessa följs. Anmälan, utredning och uppföljning av tillbud och arbetsskador sker i KIA. En enhet uppger att man inte gör en skriftlig sammanställning av tillbud och olycksfall på arbetsplatsen samt att detta inte lyfts på losam. Resterande enheter uppger att man gör en skriftlig sammanställning av arbetsskador och tillbud samt följer upp dessa på losam alternativt fösam. Samtliga av förvaltningens tillbud och arbetsskador tas upp varje månad på Fösam. Regelbunden uppföljning av sjukfrånvaro görs.

10 § Arbetsgivaren skall omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomföra de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsgivaren skall också vidta de åtgärder som i övrigt behövs för att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö. Åtgärder som inte genomförs omedelbart skall föras in i en skriftlig handlingsplan. I planen skall anges när åtgärderna skall vara genomförda och vem som skall se till att de genomförs. Genomförda åtgärder skall kontrolleras.

Enheterna uppger att det finns skriftliga handlingsplaner för de åtgärder som inte genomförs direkt, man arbetar sedan systematiskt med dessa åtgärder samt kontrollerar och följer upp dessa. En enhet svarar dock att det saknas skriftliga handlingsplaner inom vissa delar.

12 § När kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker för det systematiska arbetsmiljöarbetet eller för arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering, skall arbetsgivaren anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån. När företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp anlitas skall den vara av tillräcklig omfattning samt ha tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för detta arbete.

Företagshälsovården och HR-avdelningen används i arbetsmiljöarbetet. En enhet svarar dock att det varit svårt att få hjälp i vissa frågor från företagshälsovården. Löpande avstämning sker mellan företagshälsovården och HR – strateg där det bland annat lyfts delar som inte fungerar. En enhet uppger att det inte finns tillräckligt med resurser för att utreda arbetsmiljöärenden och beskriver hur det ibland beror på andra parter som saknar resurser.

Diskrimineringslagen 3 kap Aktiva åtgärder 1 § I led med det systematiska arbetsmiljöarbetet ska arbetsgivaren undersöka, analysera, vidta åtgärder,

följa upp och utvärdera arbetsförhållanden utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetsgivaren är enligt diskrimineringslagen 2008:567 skyldig att bedriva ett aktivt arbete för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Ingen får missgynnas av arbetsförhållanden på grund av någon diskrimineringsgrund. Diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Riktlinjer mot kränkande särbehandling och diskriminering är kända på alla arbetsplatser. Samtliga anser att det säkerställs att riktlinjerna följs. Arbetsgivaren undersöker, åtgärdar och följer upp de sociala och organisatoriska arbetsförhållandena så kränkande särbehandling och diskriminering kan motverkas på arbetsplatsen. Enheterna dokumenterar det löpande arbetet med att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter. Samtliga enheter uppger att det aktiva arbetet med att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter sker i samverkan.

Åtgärder

I årets uppföljning uppnår inga frågor som besvarats med ett nej en nivå på 25 % och därför anser inte förvaltningen att det finns behov av en risk- och konsekvensanalys och handlingsplan. Det finns åtgärder som är planerade på enhetsnivå.

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

Plats och tid Walter ström, Stadshuset. Tisdagen den 10 december 13:00

För arbetsgivaren

Ingrid Westerlund	Ordförande
Anette Alvarsson	Verksamhetschef
Sofia Persson	Verksamhetschef
Negar Jalilpour	Verksamhetschef
Sandra Vainonen	HR - konsult
Sofia Barring	Controller
Camilla Nilsson	Controller
Marcus Lind	Enhetschef

För arbetstagarna

Daniel Nilsson	Kommunal
Stephanie Stjernfeldt	Kommunal
Marie Hansson	Fysioterapeuterna
Ann – Cathrine Hellman	Vision
Olga Sementsova	Akademikerförbundet SSR

Kallade, ej närvarande Linnéa Johansson Vårdförbundet

Utses att justera Ordförande och Kommunal

Justeringens plats och tid

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

Sekreterare _____
Paulina Pålsson

Ordförande _____
Ingrid Westerlund

Justerande _____

Daniel Nilsson

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

§ 1 Justerare utses

- Samtliga närvarande fackförbund är eniga i att utse Kommunal att justera protokollet.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

§2 Arbetsmiljö och hälsa

- **Genomgång av föregående protokoll**

Inget att tillägga

- **Personal**

- ***Intern karriär (I, D, B)***

Sofia Persson berättar bakgrunden när tjänsten som rekryteringssamordnare flyttades över från kommunledningskontoret till Vård och omsorg. Det var en tjänst som flyttades över och Vård och omsorg såg ett behov av två rekryteringssamordnare vilket innebär att sedan november 2023 har Sara Brorsson haft ett vikariat på tjänsten som rekryteringssamordnare. Vård och omsorg ser ett fortsatt behov av två rekryteringssamordnare och föreslår att erbjuda Sara Brorsson en tillsvidare tjänst.

Facken har inget att erinra.

Beslut tas på att Sara Brorsson ska erbjudas en tillsvidareanställning som Rekryteringssamordnare.

- ***Medicinskt ansvarig sjuksköterska inom verksamhetsområde funktionsnedsättning (I, D, B) Se bilaga 1***

Ingrid Westerlund går igenom hur organisationen ser ut idag och förklarar att man under en längre tid har sett att arbetsbelastningen för medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) är hög. Man ser även ett behov av att förstärka verksamheten funktionsnedsättning med utbildning inom HSL. Behovet av MAS inom funktionsnedsättning bedöms vara 50 %, resterande 50% är för att lätta på den höga arbetsbelastningen, denna funktion ska samverka med befintlig MAS för att säkerställa att rutinerna ser likadana ut. Arbetsgivaren presenterar den risk – och konsekvensanalys som är framarbetat.

Kommunal uppmärksammar att förvaltningen inte äskat pengar till utökning av en mastjänst i budgetyttrandet.

Arbetsgivaren svarar att det är en tidsbegränsad satsning för att se utfallet och att tjänsten finansieras inom ramen för förvaltningens budget.

Kommunal undrar hur rekryteringen kommer att se ut.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

Ingrid informerar om kravprofilen för tjänsten och förklarar att tjänsten kommer utannonseras och följa Eslövs kommuns rekryterings riktlinje.

Fackförbunden ställer sig positiva till förslaget.
Beslut tas att genomföra förslaget.

- ***Administratörer Solhällan och Kärråkra (I, D, B)***

Sofia informerar ang tillsättning av chefstjänster på Kärråkra och tillträdesdatum. Sofia föreslår att administratören som idag arbetar på Solhällan kommer flytta till Kärråkra och administratör på Kärråkra kommer att flytta till Solhällan. Båda administratörer är positivt inställda till detta.

Fackförbunden har inget att erinra.
Beslut tas enligt ovan förslag.

- **Arbetsmiljö**

- ***Arbetsskor (I, D)***

Ingrid informerar om att det i internbudgeten finns 300 000 kronor till arbetsskor. Kommunals tanke när man har yrkat om arbetsskor är att det ska vara till alla inom Kommunals avtalsområde, men förstår att det är en utmaning att få 300.000 att räcka till alla.

En arbetsgrupp ska bildas för att jobba vidare med frågan kring arbetsskor. Arbetsgivaren kommer att bjuda in till ett inledande möte.

- ***Arbetsskador och tillbud november 2024 (I,D) Se bilaga 2***

HR redovisar inrapporterade arbetsskador och tillbud för november 2024.

- ***Statistisk kränkande särbehandling/diskriminering (I,D)***

HR redovisar antal inrapporterade anmälningar för kränkande särbehandling/diskriminering för november 2024.

- **Kvalitet**

Inget anmält

- **Ekonomi**

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

- **Intern budet (I, D) OBS BILAGA**

Arbetsgivaren presenterar internbudgeten.

Kommunal framför att de vill förhandla internbudget innan den ska gå upp till nämnden. Ingrid svarar att beslutsgången i kommunens budgetprocess är att de fackliga organisationerna lämnar yrkanden till budgetyttrandet och inte till internbudgeten. Kommunal och arbetsgivaren är oeniga i denna fråga.

Kopplat till "Heltid som norm" undrar Kommunal om alla avtal kommer att skrivas om till 100%.

Arbetsgivaren svarar att alla kommer erbjudas en anställning på 100%.

Kommunal frågar hur man säkerställer att alla som nyrekryteras kommer erbjudas 100 %.

Arbetsgivaren svarar att det ligger på varje enhetschef att erbjuda 100% och att verksamhetschefen får följa upp detta.

Kommunal frågar om varför heltid som norm ligger med som en post årligt återkommande.

Arbetsgivaren svarar att det är för att tydliggöra vilka politiska satsningar som görs.

• **Övrigt**

- **Flexavtal (I, D)**

I samband med att ett nytt flexavtal tecknas i kommunen går arbetsgivaren och fackförbunden gemensamt igenom de bemanningsgrupper/befattningar som man ser ska behålla/få flex. Vidare dialog kommer att föras med Kommunal och Vårdförbundet.

Övriga fackförbund har inga synpunkter.

Arbetsgivaren kommer att kalla till enskilda MBL längre fram i processen för flexavtal.

- **El – laddning på arbetsplatser (I,D)**

I dagsläget finns det ingen ny information.

- **Mötetider samt tema 2025 (I,D)**

Dialog förs kring antal försam samt upplägget kring teman.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

Arbetsgivaren kommer skicka ut nya tider samt ett årshjul för försam. I januari fortsätter vi diskutera huruvida vi ska ha tema och hur detta då ska se ut.

- **Tema (I,D)**
- **Årlig uppföljning av SAM (I, D) se bilaga 3**

Arbetsgivaren har på förhand skickat ut sammanställningen för den årliga uppföljningen.

Kommunal frågar om alla enheter har besvarat den årliga uppföljningen. Arbetsgivaren svarar att enstaka enheter inte har besvarat den årliga uppföljningen till den 31 oktober men att det består av så få enheter så att det inte skulle påverka sammanställningen.

- **Medarbetarenkäten (I, D) se bilaga 4**
Arbetsgivaren presenterar medarbetarenkäten för VoO.

- **Övrigt (I, D)**
Veckoarbetstidsmätt
Kommunal undrar vad som händer med projektet med minskat veckoarbetstidsmätt.
Arbetsgivaren svarar att det är på paus för tillfälligt och återkommer om och när projektet kommer att återupptas.

Vaktmästare från SeF

Kommunal har fått till sig att Vård och omsorg ska köpa in vaktmästartjänster och undrar om man kommer upphandla detta.

Arbetsgivaren svarar att man kommer köpa denna tjänst från SeF, det går i linje med övriga förvaltningar inom kommunen.

Kommunal frågar varför man inte väljer att anställa en egen vaktmästare.

Arbetsgivaren svarar att detta beslut är tagit med chefers arbetsmiljö i åtanke.

Kommunal frågar vad som händer med de vaktmästare som är anställda på enheterna idag.

Arbetsgivaren svarar att det ena utesluter inte det andra och detta inte kommer påverka de anställningar som finns idag.

APT för timavlönade och visstidsanställda

Kommunal undrar om arbetsgivaren erbjuder timanställda och visstidsanställda egna APT/om dessa medarbetare bjuds in på APT.

Arbetsgivaren svarar att det ser olika ut på enheterna.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

Kommunal lyfter att de har sett goda exempel där man bjuder in timanställda på APT för att följa upp arbetsmiljön och medarbetarnas upplevelse av arbetsgivaren.
Arbetsgivaren kommer att göra en omvärldsbevakning i frågan.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vård och Omsorg
Förvaltningsövergripande samverkansgrupp

3 Vård- och omsorgsnämndens sammanträde

1. Val av justerare
2. Information från Rehabiliteringen och Sjuksköterskeheten
3. Ekonomisk månadsrapport 2024 c
4. Fördelning av kostnadsposter i riksnormen för försörjningsstöd 2025
5. Delårsredovisning av Åtagandeplan för en ökad egenförsörjning
6. Beslut om brandvarnare kopplat till trygghetslarm
7. Revidering av upphandlings- och genomförandeplan för varor och tjänster 2025
8. Yttrande över förslag till reviderad policy och reviderade riktlinjer för inköp och upphandling
9. Revidering av riktlinjer för boendestöd
10. Förvaltningschefen informerar, 2024
11. Redovisning av delegeringsbeslut
12. Anmälningar för kännedom

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2025-01-10

Marieth Roos-Ekelund

+4641362984

marieth.roos-ekelund@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse. Uppföljning av intern kontroll 2024

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna uppföljning av intern kontroll 2024.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat en uppföljning av intern kontroll 2024.

Beslutsunderlag

- Uppföljning av intern kontroll 2024

Beredning

Enligt kommunallagen och reglementet för intern kontroll ansvarar nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och utformad så att den till en rimlig grad av säkerhet uppnår:

- Efterlevnad att tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer
- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar
- Eliminering eller upptäckande av allvarliga fel

Nämnderna ska årligen identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten och utifrån riskanalysen upprätta en internkontrollplan.

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2024-01-31 om kontrollmomenten inom intern kontroll för 2024. Vid uppföljningen av internkontrollplan kan konstateras att arbete har utförts och pågår inom samtliga kontrollmoment.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen

Ingrid Westerlund
Tf förvaltningschef

Marieth Roos Ekelund
Social ansvarig samordnare

Uppföljning av intern kontroll 2024

Vård och Omsorg

Uppföljning av intern kontroll 2024

Inledning

Enligt kommunallagen och det för året gällande reglementet för intern kontroll ansvarar nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och utformad så att den till en rimlig grad av säkerhet uppnår:

- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer
- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar
- eliminering eller upptäckande av allvarliga fel

Nämnderna ska årligen identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten och utifrån riskanalysen upprätta en internkontrollplan.

Årets internkontrollplan

Vård- och omsorgsnämnden fastställde årets internkontrollplan vid sitt sammanträde 2024-01-31. Planen för 2024 innehöll fem kontrollmoment. Här nedan sammanfattas hur arbetet med intern kontroll utförts under 2024.

”Risk för sämre priser, sämre kvalitet och risk för att bryta mot ramavtal”

Vid genomgång av alla inköp av produkter och tjänster avseende helåret 2024 framkommer följande: Beräknad andel köp inom upphandlat område där man valt att göra inköpet hos en ej upphandlad leverantör är mycket liten. Denna andel uppgår endast till cirka 0,4% av den totala inköpsvolymen produkter och tjänster. Sammantaget är följsamheten hög när det gäller inköp av produkter och tjänster inom upphandlat område.

”Risk för att brukares ekonomiska medel hanteras felaktigt”

LSS-samordnare och SAS har under året besökt sex boenden och där granskat ekonomiska underlag och sammanställningar. Vidare har även hanteringen av privata medel, personlig assistans, granskats. Sammanlagt är det 26 brukare vars hantering av privata medel har granskats. Det förekommer frekvent avvikelser gentemot gällande rutin och vissa brister är i stort sett förekommande i samtliga brukares hantering. LSS-samordnare och SAS bedömer att bristerna inte inneburit att brukare blivit av med ekonomiska medel men i och med de brister som finns går detta inte att säkerställa fullt ut. Under året har förekommit ett flertal lex Sarah-utredningar avseende att brukare lidit ekonomisk förlust men dessa händelser har med något undantag uppmärksammats utanför ramen för intern kontroll. Vid granskning har en del märkliga situationer uppdagats: inköp av presentkort, inköp via Klarna-app, att medarbetares e-

mail står på kvitto med mera. Det har visat sig att man har arbetat för att lösa situationen till det bästa för brukaren men avsteg från rutin har skett och det kan innebära en risk för att medarbetare kan beskyllas för oegentligheter.

LSS-samordnare har gett informationstillfällen till medarbetare. LSS-samordnare och SAS har i samråd med verksamhetschef fått i uppdrag att fortsätta ett systematiskt förbättringsarbete avseende hanteringen av privata medel under 2025.

Under 2025 ska egenkontroll avseende hanteringen av privata medel ske inom äldreomsorgen.

”Risk för att brukare utsätts för åtgärder som ej har stöd i lag”

Arbetsterapeut, MAR och SAS har under året granskat fyra enheter avseende sammanlagt 20 brukare. Två granskningsformulär har tagits fram – ett avseende boendet i sig och ett som avser brukare. Det är framförallt generella begränsningsåtgärder som framkommit – begränsning av mat/fika-tider, avstängda spisar, låsta gemensamhetsutrymmen, låst ingång med mera. Behov av utbildningsinsatser samt diskussioner har uppmärksammats. Under hösten har arbetsterapeut arbetat vidare med specifika boenden, som inte granskats, men där det uppmärksammats bruk av begränsningsåtgärder. Under 2025 kommer granskningar avseende förekomst av begränsningsåtgärder systematiseras och fortsätta inom ramen för egenkontroll.

”Risk för att brukare skadas vid felaktigt utförda förflyttningar”

MAR, enhetschef för rehab-enheten och SAS har under året konstaterat att förutsättningarna för de olika verksamheterna skiljer sig åt.

MAR uppger att verksamhet funktionsnedsättning har kontroll avseende de förflyttningar som utförs. Verksamheten har färre antal brukare än äldreomsorgen och flertalet av brukarna är aktuella för insatser under hela sitt liv. Inom verksamheten sker genomgång av och utbildning kring förflyttningar på APT. Man gör även återkommande hembesök där man granskar hur förflyttningar utförs.

Vad gäller verksamhet äldreomsorg har det inte gått att få fram bra och tillförlitliga underlag avseende antalet aktuella, nya och omprövade delegeringar för förflyttningar. Enhetschef för rehab-enheten arbetar vidare med frågan och förändrade arbetsätt som minskar risken för att felaktiga förflyttningar utförs.

”Risk för att brukare ej får bästa möjliga vård och omsorg samt att medarbetare ej får tillgång till underlag för att kunna utföra arbetet på bästa sätt.”

Kvalitetsregistret BPSD (Svenskt register för Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demens) visar en positiv utveckling vad gäller bruket av detta. Under 2024 utfördes 185 registreringar avseende 168 personer. År 2023 utfördes något fler registreringar, 189 stycken men färre antal personer var aktuella, 146. Detta är en positiv utveckling från 2022 då 128 personer var aktuella och 2021 då samma mått var 120.

Bruket av BPSD-registret ska ske i team-samverkan. Där har Eslöv gjort en mycket positiv förflyttning från 2021 då enbart 12.2% av alla registreringarna utfördes i team till att år 2024 nå upp till 96.9% och därmed ligga högre än Skåne som har 94.7% och riket som har 89.5%.

Kvalitetsregistret Senior Alert hanterar fall, trycksår, undernäring, munvård samt blåsdysfunktion. MAS kommer i Patientsäkerhetsberättelsen redogöra utförligare kring Senior Alert. Fram till slutet av september 2024 hade 185 unika personer registrerats i Senior Alert. Av dessa hade 87% någon form av risk, 93% hade en åtgärdsplan och 70% av dessa åtgärdsplaner är utvärderade. Vid detta tillfälle hade funktionsnedsättning ännu ej kommit igång med registreringarna och hemsjukvården stod för 39 registreringar.

2025-01-10

Marieth Roos-Ekelund

+4641362984

marieth.roos-ekelund@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse. Plan för intern kontroll 2025

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna internkontrollplanen för 2025.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat förslag till kontrollplan inom ramen för intern kontroll 2024. Följande områden föreslås bli kontrollmoment för 2025:

- Antal arbetstimmar utförd av ordinarie medarbetare respektive tillfälligt anställda.
- Organisering, bruk av Hemgångsteam.
- Felaktiga utbetalningar, ekonomiskt bistånd.
- Brister i basal omvårdnad.
- Kunskapsbaserad socialtjänst.

Beslutsunderlag

- Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskotts beslut § 103 , 2024-12-04. Plan för intern kontroll 2025, bruttolista efter risk- och väsentlighetsanalys
- Plan för intern kontroll 2025

Beredning

Enligt kommunallagen och kommunens riktlinjer ansvarar styrelsen och nämnderna att den interna kontrollen är tillräcklig och utformad så att den till en rimlig grad av säkerhet uppnår:

- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer
- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar

- eliminering eller upptäckande av allvarliga fel

Nämnderna ska årligen identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten och utifrån riskanalysen upprätta en internkontrollplan.

För varje identifierad risk görs en sannolikhets- och konsekvensanalys som resulterar i ett riskvärde. Utifrån detta värde ska nämnden bedöma om risken ska accepteras eller hanteras. Ett högt värde, över 8, innebär allt som oftast att nämnden bör upprätta en kontrollplan för denna risk. Alla risker som ska hanteras hamnar därmed i den kontrollplan som utgör nämndens internkontrollplan för året. Det är därefter förvaltningens ansvar att internkontrollplanen efterlevs och att återrapportering sker till nämnden.

Förvaltningen har efter risk- och väsentlighetsanalys genomförd under november 2024 tagit fram ett förslag på vilka kontrollmoment som bör inte i intern kontroll under 2025. Detta underlag bearbetades på vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott under december 2024.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunrevisionen

Ingrid Westerlund
Tf förvaltningschef

Marieth Roos Ekelund
Socialt ansvarig samordnare

Plan för intern kontroll 2025

Vård och omsorg

Internkontrollplan 2025

Inledning

Enligt kommunallagen och kommunens riktlinjer för intern kontroll ansvarar styrelsen och nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och utformad så att den till en rimlig grad av säkerhet uppnår:

- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer
- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar
- eliminering eller upptäckande av allvarliga fel

Nämnderna ska årligen identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten och utifrån riskanalysen upprätta en internkontrollplan.

Årets internkontrollplan

För varje identifierad risk görs en sannolikhets- och konsekvensanalys som resulterar i ett riskvärde. Utifrån detta värde ska nämnden bedöma om risken ska accepteras eller hanteras. Ett högt värde, över 8, innebär allt som oftast att nämnden bör upprätta en kontrollplan för denna risk. Alla risker som ska hanteras hamnar därmed i den kontrollplan som utgör nämndens internkontrollplan för året. Det är därefter förvaltningens ansvar att internkontrollplanen efterlevs och att återrapportering sker till nämnden. I samband med delårsbokslutet kommer en avrapportering ske.

Vård- och omsorgsförvaltningens ledningsgrupp har under hösten gjort en riskanalys och därefter har nämndens arbetsutskott tagit del av denna. De risker arbetsutskottet önskar lyfts vidare till intern kontroll framgår av tabellen på nästa sida.

Risker i internkontrollplanen

Period: 2025

Kategori	Process	Risk	Vad kan gå fel och varför?	Riskvärde
Organisation	Medarbetare	Antal arbetstimmar utförd av ordinarie medarbetare respektive tillfälligt anställda.	Brister i kontinuitet gentemot brukare, brister i kvalitet avseende arbetets utförande.	12
Verksamhet	Organisering hemgångsteam	Behov av uppföljning, få ärenden till Hemgångsteam.	Insatsen används inte i den omfattning som den bedömts kunna användas och orsaken är oklar.	9
Verksamhet	Felaktiga utbetalningar	Risk för felaktiga utbetalningar, ekonomiskt bistånd.	Högre kostnader än befogat, brist i förtroende till kommunen, risk för otillåten påverkan och tystnadskultur.	9
Verksamhet	Basal omvårdnad	Enhetschefer ser generella brister i basal omvårdnad.	Att insatser inte utförs på ett korrekt sätt, att brukare utsätts för risker.	12
Lagar och regler / verksamhet	Kunskapsbaserad socialtjänst	Ny lagstiftning ställer krav på kunskapsbaserad socialtjänst.	Generellt saknas forskning och beprövad erfarenhet inom socialtjänsten. Risk att ej följa lag.	9

Risker som accepteras - ingår inte i internkontrollplanen

Period: 20xx-01-01

Kategori	Process	Risk	Vad kan gå fel och varför?	Riskvärde
Lagar och regler	Anhörigstöd	Risk att lag-reglerat stöd till anhöriga ej följs. Lagskärpning planerat till 2026.	Riskerar att ej följa lagen, erbjudet stöd kan ses som förebyggande åtgärd och därmed förhindra behov av mer omfattande insatser.	9
Organisation	Arbetsmiljö	Uppdagats brist avseende att enhetschef ej dokumenterat samtal med medarbetare.	Fördröjning i processer såsom förbättringsarbete och arbetsrättsligt arbete.	6
Omvärld	Kontinuitetsplaner	Ökade krav på att kontinuitetsplaner upprättas och förankras.	Brister i utförande av väsentliga arbetsuppgifter samt i säkerhet och trygghet vid krissituation.	12
Verksamhet	Hantering av privata medel	Risk för att brukares ekonomiska medel hanteras felaktigt.	Brister i följsamhet till rutin.	9
Verksamhet	Skyddsåtgärder	Risk för att brukare utsätts för åtgärder som ej har stöd i lag.	Brister i kunskap, fel arbetssätt och avsaknad av metoder/verktyg.	9
Lagar och regler	Inköp och upphandling	Risk för sämre priser, sämre kvalitet och risk för att bryta mot ramavtal.	Att inköp sker utanför nettoprislista i beställningsporta.	6
Omvärld	Ny socialtjänstlag 2025	Behov av att säkerställa omställning till ny socialtjänstlag.	Risk att inte leva upp till de krav som ny lagstiftning ställer exempelvis vad gäller förebyggande och biståndslösa insatser.	6

Plan för intern kontroll 2025, bruttolista efter risk- och väsentlighetsanalys**Beslut**

- Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår vård- och omsorgsnämnden att följande kontrollmoment i bifogad risk- och väsentlighetsanalys ska ingå i den interna kontrollplanen för 2025:
- Medarbetare - Antal arbetstimmar utförd av ordinarie medarbetare respektive tillfälligt anställda.
 - Organisering Hemgångsteam - Behov av uppföljning, få ärenden till Hemgångsteam.
 - Felaktiga utbetalningar - Risk för felaktiga utbetalningar, ekonomiskt bistånd
 - Basal omvårdnad - Enhetschefer ser generella brister i basal omvårdnad.
 - Kunskapsbaserad socialtjänst - Ny lagstiftning ställer krav på kunskapsbaserad socialtjänst.

-Vård och omsorgsnämndens arbetsutskott ger förvaltningen i uppdrag att utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys sammanställa de kontrollmoment som ska ingå i intern kontroll 2025 och sedan överlämna ärendet till vård- och omsorgsnämnden för beslut.

Ärendebeskrivning

Innan nämnden beslutar om kontrollmoment inom ramen för intern kontroll för år 2025 ska förvaltningens bruttolista efter genomförd risk- och väsentlighetsanalys delges.

Beslutsunderlag

- Risk och väsentlighetsanalys/Bruttolista inför intern kontroll 2025

Beredning

Förvaltningens ledningsgrupp har under november 2024 genomfört en risk- och väsentlighetsanalys. Av bifogad bruttolista framgår de risker som ledningsgruppen identifierat.

Under sammanträdet beslutar utskottet att föreslå nämnden att följande kontrollpunkter i bifogad risk- och väsentlighetsanalys ska ingå i den interna kontrollplanen för 2025:

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

- Medarbetare - Antal arbetstimmar utförd av ordinarie medarbetare respektive tillfälligt anställda.
- Organisering Hemgångsteam - Behov av uppföljning, få ärenden till Hemgångsteam.
- Felaktiga utbetalningar - Risk för felaktiga utbetalningar, ekonomiskt bistånd
- Basal omvårdnad - Enhetschefer ser generella brister i basal omvårdnad.
- Kunskapsbaserad socialtjänst -Ny lagstiftning ställer krav på kunskapsbaserad socialtjänst.

Beslutet skickas till

Vård- och omsorgsnämnden

Handläggare

Akt

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2025-01-16

Marieth Roos-Ekelund

+4641362984

marieth.roos-ekelund@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse. Information om brukarundersökningar/kvalitetsundersökningar

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Vård och Omsorg deltar årligen i ett antal brukar- och kvalitetsundersökningar. Övergripande resultat presenteras vid detta informationstillfälle. Förvaltningen använder resultaten i sitt kontinuerliga kvalitetsarbete.

Beslutsunderlag

- Information avseende ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2024”, Hemtjänstindex 2024 samt kommunens kvalitet i korthet (KKiK)
- Vad tycker de äldre om äldreomsorgen särskilt boende Eslöv 2024
- Andel positiva svar Eslöv 2024 särskilt boende
- Vad tycker de äldre om hemtjänsten 2024 Eslöv
- Andel positiva svar Eslöv 2024 hemtjänsten
- Hemtjänstindex 2024 Resultat
- Hemtjänstindex 2024 Om resultaten
- Hemtjänstindex 2024 Metodbeskrivning
- Hemtjänstindex Resultatgrupper 2024
- Nyckeltal KKiK 2024
- Nyckeltal KKiK 2024 Jämförelse Skåne

Beredning

Urval av övergripande resultat presenteras vid detta informationstillfälle. Ansvariga enhetschefer analyserar sitt eget resultat och vidtar eventuella förbättringsåtgärder.

Beslutet skickas till
Handläggare

Ingrid Westerlund
Tf förvaltningschef

Marieth Roos Ekelund
Socialt ansvarig samordnare

INFORMATION AVSEENDE ”VAD TYCKER DE ÄLDRE OM ÄLDREOMSORGEN 2024”, HEMTJÄNSTINDEX 2024 SAMT KOMMUNENS KVALITET I KORTHET (KKIK)

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2024, särskilt boende

42.1% av de tillfrågade, 91 personer, har svarat på enkäten. Av de som svarade var 64% kvinnor och 36% män. Den sammanlagda nöjdheten med sitt boende var 75 % (kvinnor 77% och män 72%). Måttet 75 % är en minskning från år 2023 års 84% men en höjning gentemot 2022 års 72%.

Svar som sticker ut negativt är:

- Besväras inte av ensamhet 36%
- Är nöjd med de aktiviteter som erbjuds 51%
- Möjligheterna att komma utomhus är bra 51%

Svar som sticker ut positivt är:

- Fungerande samarbete mellan anhörig och boendet: 86%
- Känner sig trygg på sitt äldreboende 85%
- Känner förtroende för personalen 84%
- Personalen pratar och förstår svenska tillräckligt bra: 83 %
- Tycker att personalen har den kunskap och kompetens som behövs: 83%

För mer detaljerad information var god se bilagorna:

- *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen särskilt boende Eslöv 2024*
- *Andel positiva svar Eslöv 2024 särskilt boende*

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2024, hemtjänsten

54,5% av de tillfrågade, 208 personer, har svarat på enkäten. Av de som svarade var 62% kvinnor och 38% män. Den sammanlagda nöjdheten med hemtjänsten var 84% vilket är något högre än 2023 års 82% och samma mått som 2022.

Svar som sticker ut negativt är:

- Brukar träffa sin fasta omsorgskontakt 41%

- Kan påverka vid vilka tider man får hjälp 54%
- Besväras inte av ensamhet 55%

Svar som sticker ut positivt är:

- Får bra bemötande från personalen 94%
- Hemtjänstpersonalen pratar och förstår svenska tillräckligt bra 87%
- Tycker att hemtjänstpersonalen har den kunskap och kompetens som krävs 86%

För med detaljerad information var god se bilagorna:

- *Vad tycker de äldre om hemtjänsten 2024 Eslöv*
- *Andel positiva svar Eslöv 2024 hemtjänsten*

Hemtjänstindex

Hemtjänstindex har för tredje gången presenterat sitt resultat. Hemtjänstindex startade på initiativ av SPF Seniorerna och finansieras av Allmänna arvsfonden. Vidare ingår Svenskt Kvalitetsindex, Seniorval.se, konsultbyråer och en referensgrupp med kommuner och privata hemtjänstföretag i projektet.

I årets undersökning får Eslöv ett index på 64.4 % vilket innebär plats 177 av 290 kommuner. Högsta indexet som uppmätts detta år är 80,4 % och lägsta är 12.7%. År 2023 placerade sig Eslöv på plats 173 och 2022 på plats 197.

Hemtjänstindex delar upp kommunerna i fem olika resultatgrupper: högt/över medel/medel/under medel och lågt. Eslöv placerar sig ihop med 96 andra kommuner i medel.

Indexet delas upp i fyra delindex. Här nedan presenteras Eslövs resultat i respektive index år 2024 och 2023:

Information:	267	267
Biståndshandläggning:	239	275
Utförande:	163	201
Stöd och utveckling:	15	13

För mer detaljerad information var god se bilagorna:

- *Hemtjänstindex 2024 Resultat*

- *Hemtjänstindex 2024 Om resultaten*
- *Hemtjänstindex 2024 Metodbeskrivning*
- *Hemtjänstindex Resultatgrupper 2024*

Kommunens kvalitet i korthet (KKiK)

Vård och Omsorg redovisar varje år fyra KKiK-mått. KKiK presenterar måtten med en färgmarkering, antingen grönt, gult eller rött som bygger på hur de 180 kommuner som är anslutna till KKiK har rapporterat in. De 25% ”bästa” resultaten markeras i grönt och de 25 % ”sämsta” resultaten i rött. Resterande 50 % i gult. Färgmarkeringarna bygger alltså på en jämförelse gentemot andra kommuner och inte på ett kvalitetsmått.

Mått 1: Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel i %

2024:	76
2023:	82
2022:	73
2021:	80
2020:	84

Eslövs resultat markeras som gult.

Mått 2: Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde

2024:	33
2023:	11
2022:	14
2021:	26
2020:	25

Eslövs resultat markeras som rött.

Mått 3: Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde

Detta mått har under 2024 inte kunnat inrapporterats beroende på förändringar i dokumentationssätt/verksamhetssystem.

Under 2023 var Eslövs resultat 91 dagar vilket markerades i rött. Tidigare år har antalet dagar varit 84, 79 och 66.

Mått 4: Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänstmottagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde

2024:	18
2023:	15
2022:	16
2021:	18
2020:	17

Eslövs resultat innebär en gul färgmarkering.

För mer detaljerad information var god se bilagorna:

- *Nyckeltal KKiK 2024*
- *Nyckeltal KKiK 2024 Jämförelse Skåne*

	Fråga	Andel positiva svar
F3	Besväras inte av ensamhet	55
F5	Handläggares beslutet är anpassat efter den äldres behov	67
F6	Vet vart man vänder sig med synpunkter och klagomål	61
F7	Personalen tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål	83
F8	Kan påverka vid vilka tider man får hjälp	54
F9	Personalen utför sina arbetsuppgifter bra	83
F10	Personalen kommer på avtalad tid	81
F11	Personalen har tillräckligt med tid för arbetet	76
F12	Personalen brukar informera om tillfälliga förändringar	54
F13	Får bra bemötande från personalen	94
F15	Hemtjänstpersonalen pratar och förstår svenska tillräckligt bra	87
F16	Tycker att hemtjänstpersonalen har den kunskap och kompetens som behövs	86
F17	Känner sig trygg hemma med hemtjänst	84
F18	Känner förtroende för personalen	84
F19	Har lätt att få kontakt med personalen vid behov	73
F20	Brukar träffa sin fasta omsorgskontakt i hemtjänsten	41
F21	Är sammantaget nöjd med hemtjänsten	84
F23	Fungerande samarbete mellan anhörig och hemtjänsten	83

	Fråga	Andel positiva svar
F3	Besväras inte av ensamhet	36
F4	Trivs med sitt rum/sin lägenhet	80
F5	Tycker det är trivsamt i gemensamma utrymmen	57
F6	Tycker det är trivsamt utomhus runt boendet	60
F7	Tycker att maten smakar bra	66
F8	Upplever måltiderna som en trevlig stund	63
F9	Personalen har tillräckligt med tid för arbetet	69
F10	Personalen brukar informera om tillfälliga förändringar	43
F11	Kan påverka vid vilka tider man får hjälp	63
F12	Får bra bemötande från personalen	91
F13	Personalen tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål	76
F15	Personalen pratar och förstår svenska tillräckligt bra	83
F16	Tycker att personalen har den kunskap och kompetens som behövs	83
F17	Känner sig trygg på sitt äldreboende	85
F18	Känner förtroende för personalen	84
F19	Är nöjd med de aktiviteter som erbjuds på äldreboendet	51
F20	Möjligheterna att komma utomhus är bra	51
F21	Har lätt att få träffa sjuksköterska vid behov	72
F22	Har lätt att få träffa läkare vid behov	49
F23	Har lätt att få kontakt med personalen på äldreboendet vid behov	79
F24	Är sammantaget nöjd med äldreboendet	75
F25	Vet vart man vänder sig med synpunkter och klagomål	41
F27	Fungerande samarbete mellan anhörig och boendet	86

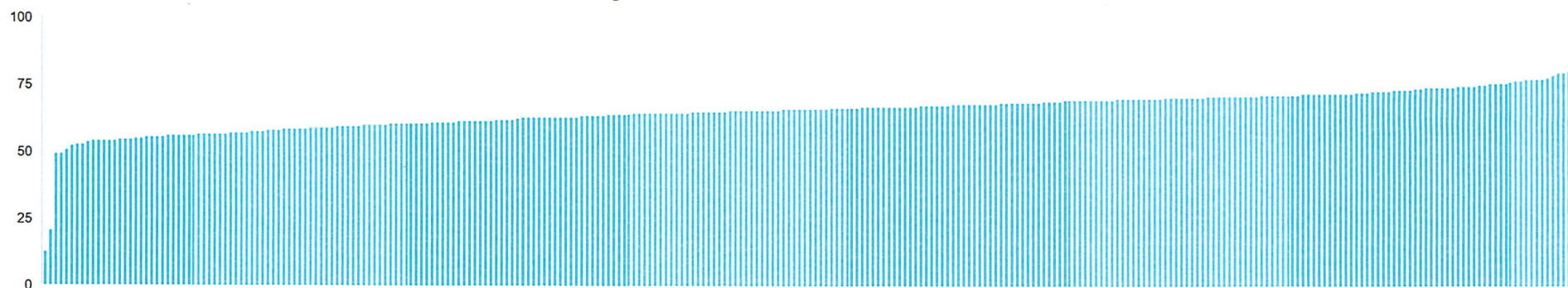
Hemtjänstindex 2024

Om resultaten 2024

Om resultaten 2024

- Det framkommer en tydlig och säkerställd skillnad i kvaliteten i hemtjänsten mellan de kommuner som har högst resultat och de kommuner som har lägst resultat, vilket även framkom 2022 och 2023.
- Det finns 26 kommuner med höga indexresultat som kan agera som utmärkt förebild för andra kommuner som strävar efter bästa möjliga kvalitet i hemtjänsten. Det finns ytterligare ett flertal kommuner med höga resultat inom olika delområden, som kan agera som goda exempel.
- 2024 har det återigen visats att kommuner som aktivt arbetar med att utveckla sin hemtjänst utifrån seniorernas perspektiv, även markant kan förbättra sina resultat i Hemtjänstindex inklusive att de äldres nöjdhet med hemtjänsten ökar.
- Kommuner som får högst resultat i Hemtjänstindex har nöjda äldre, goda resultat i de olika delindexen och arbetar faktabaserat, det vill säga svarar på Socialstyrelsens enkäter, mäter personalkontinuitet och arbetar aktivt med kvalitetsregistret Senior Alert. Flertalet av de kommuner med höga resultat har även förenklad biståndsbedömning och/eller flexibilitet inom biståndsbeslutet
- Kommuner som får låga resultat i de olika undersökningar/mätningar som ligger till grund för Hemtjänstindex och/eller inte arbetar faktabaserat genom att delta i undersökningar/mätningar – får låga indexresultat.

Hemtjänstindex - 290 kommuner

HEMTJÄNSTINDEX 2024 – TOPP 10

Placering	Kommun	Län	Hemtjänstindex	Indexutveckling jämfört med 2023
1	Jönköping	Jönköpings län	80,4	+1,2
2	Halmstad	Hallands län	80,3	-1,2
3	Götene	Västra Götalands län	80,1	+7,1
4	Grästorps	Västra Götalands län	79,7	+19,0
5	Söderhamn	Gävleborgs län	79,7	+2,6
6	Robertsfors	Västerbottens län	78,7	+5,0
7	Växjö	Kronobergs län	77,6	-2,0
8	Lund	Skåne län	77,5	-0,1
9	Mörbylånga	Kalmar län	77,4	+7,3
10	Habo	Jönköpings län	77,1	+1,1

Motivering – Årets hemtjänstkommun 2024

”Årets hemtjänstkommun uppvisar goda resultat på i princip alla delar av hemtjänsten, från informationen till äldre och närstående, via biståndsprocessen till utförandet av hemtjänsten samt välfärdsteknik, genomförandeplaner, förebyggande insatser och rutiner.

På det område som seniorer anser vara allra viktigast – hur hemtjänsten utförs – utmärker sig kommunens hemtjänst med gott bemötande, att personalen passar tider och att hemtjänsten har god flexibilitet.

Årets hemtjänstkommun har sedan förra året klättrat från plats tre i riket, till att i år nå förstaplatsen. Kommunen har gjort förbättringar inom samtliga fyra delindex. Med andra ord har kommunen arbetat systematiskt och föredömligt med att höja kvaliteten inom alla delar av hemtjänsten.

Årets hemtjänstkommun 2024 är... Jönköping.”

HEMTJÄNSTINDEX 2024 – TOPPLISTOR

Delindex 1 - Information

Placering	Kommun
1	Växjö
2	Tranemo
3	Fagersta
4	Upplands Väsby
5	Norrtälje
6	Huddinge
7	Habo
8	Halmstad
9	Jönköping
10	Trosa

Delindex 2 – Bistånds- handläggning

Placering	Kommun
1	Klippan
2	Vellinge
3	Jönköping
4	Staffanstorps
5	Västervik
6	Nordanstig
7	Mörbylånga
8	Solna
9	Vännäs
10	Grästorp

Delindex 3 - Utförande

Placering	Kommun
1	Gnosjö
2	Essunga
3	Arjeplog
4	Öckerö
5	Arvidsjaur
6	Sala
7	Hofors
8	Robertsfors
9	Tingsryd
10	Östra Göinge

Delindex 4 – Stöd & Utveckling

Placering	Kommun
1	Götene
2	Årjäng
3	Kristinehamn
4	Lund
5	Grums
6	Robertsfors
7	Söderhamn
8	Töreboda
9	Kalmar
10	Orust

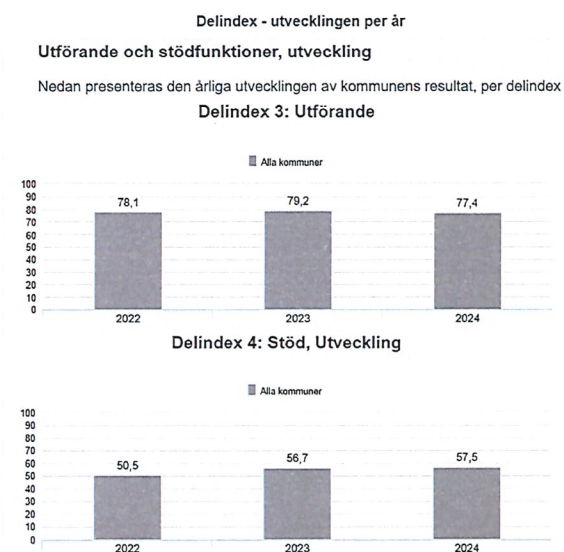
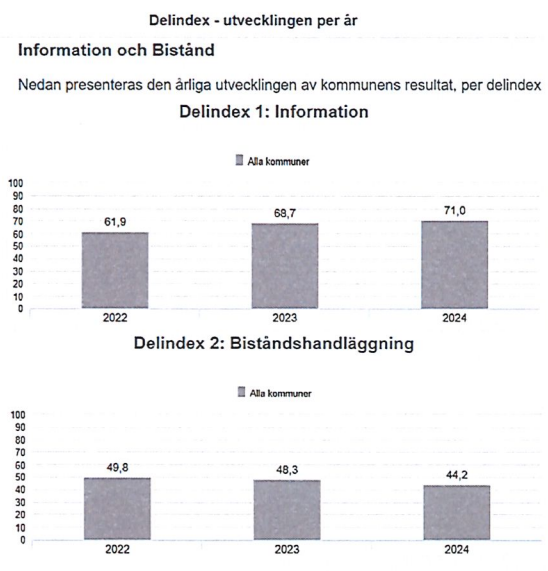
Topp 5 - klättrare från 2023

Placering	Kommun
1	Grästorp
2	Smedjebacken
3	Åtvidaberg
4	Arvika
5	Karlsborg

Om resultaten 2024 forts.

Från de fyra olika delindexen resultat kan vi utläsa följande för 2024:

- Vi kan med säkerhet dra slutsatsen att informationen till allmänheten, via kommunernas webbplatser, har blivit bättre. Det finns ett flertal goda exempel på hur kommuner har förbättrat informationen på sina webbplatser. 2024 har tre kommuner all information som Hemtjänstindex efterfrågar. Det finns dock många kommuner fortfarande som har en låg grad av information på sina webbplatser.
- Vi kan däremot inte med säkerhet säga hur resultaten i snitt för delindex 2, 3 eller 4 har ändrats jämfört med 2023. Detta ska analyseras vidare. De parametrar som påverkar, utöver kommunernas utveckling, är ändringar i svarsfrekvenser för Socialstyrelsens olika enkäter och mätning av personalkontinuitet. Även de ändringar som har skett i Socialstyrelsens indikatorer påverkar mätresultaten.
- Dessa ovan nämnda faktorer ska analyseras mer noga och kommer att presenteras i en nationell rapport under 2025.

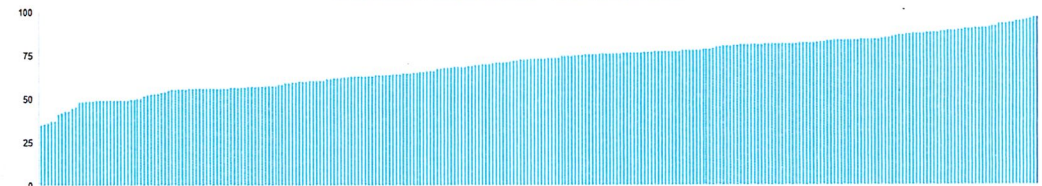
Om resultaten 2024 forts.

Från de fyra olika delindexen resultat kan vi utläsa följande för 2024:

- Det är en stor differens mellan de kommuner som har högst grad av information på sina webbplatser (delindex 1), jämfört med de som har låg grad av information. Tre kommuner har all information som Hemtjänstindex eftersöker på kommunernas webbplatser.
- Inom delindex 2 – biståndshandläggning är det stor spridning mellan de kommuner som har högst resultat jämfört med de som har lägst resultat. De kommuner som har högst resultat har förenklat biståndsbeslut och/eller flexibilitet i biståndsbeslutet samt att de genomför individbaserad systematisk uppföljning av behov, insatser och resultat.
- För delindex 3 – utförandet av hemtjänsten - har kommunerna relativt jämna resultat. Det finns ett fåtal kommuner med markant högre resultat än övriga. Två kommuner genomförde inte nationella brukarundersökningen och har därmed väldigt lågt resultat i delindex 3. Resultatet är även påverkat negativt för de 48 kommuner som inte har rapporterat in data i KOLADA för personalkontinuitet.
- Det är en stor differens mellan de kommuner som har högst resultat jämfört med de som har lägst resultat, inom delindex 4 – stöd och utveckling. De kommuner som har allra lägst resultat har antingen inte deltagit i Socialstyrelsens Enhetsundersökning, alternativt inrapporterat noll-resultat i Enhetsundersökningen.

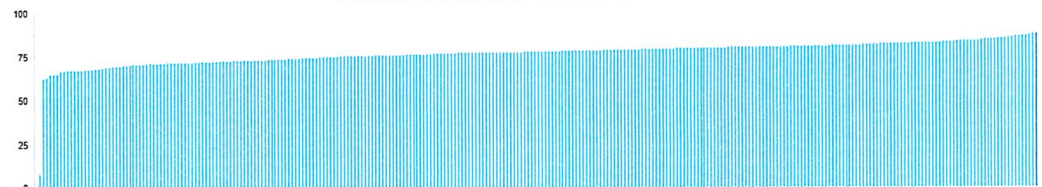
Delindex 1. Information - 290 kommuner

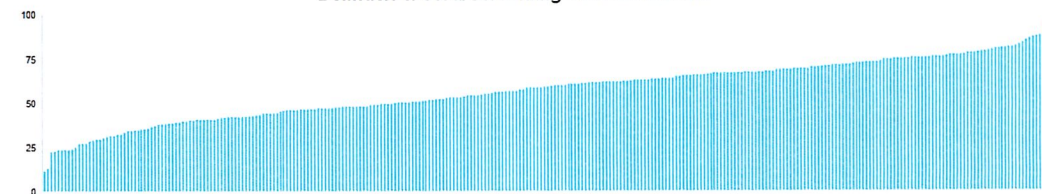
Delindex 2. Biståndshandläggning - 290 kommuner

Delindex 3. Utförande - 290 kommuner

Delindex 4. Stöd/Utveckling - 290 kommuner

Om resultaten 2024

- Under 2024 har svarsfrekvensen ökat för tre av datakällorna (markerat i grönt nedan). Det är dock 27 kommuner färre som har besvarat E-hälsoenkäten, vilket troligtvis beror på att statsbidrag kopplat till denne enkät har upphört. Kommuner som saknar data påverkas negativt placeringsmässigt på rankinglistan.

Datakälla	Antal kommuner med data i Hemtjänstindex 2024	Andel deltagande 2024	Utveckling jämfört med 2023 (antal)
Kommunernas webbplatser	290	100,0%	0
Socialstyrelsen Enhetsundersökningen	277	95,5%	0
Socialstyrelsen Nationella brukarundersökningen	288	99,3%	0
Socialstyrelsen Kommunenkät	282	97,2%	1
Socialstyrelsen E-hälsoenkät	263	90,7%	-27
Personalkontinuitet (KOLADA)*	242	83,4%	1
Kvalitetsregister Senior Alert*	184	63,4%	5
<i>* Om data för 2024 saknas används data för 2023</i>			

- För att tydliggöra hur en kommuns resultat i Hemtjänstindex 2024 kan tolkas är kommunerna indelade i 5 olika resultatgrupper. Högt resultat, över medel, medel, under medel och lågt resultat. Denna indelning tar även hänsyn till den mätosäkerhet som finns inom Socialstyrelsens Nationella brukarundersökning.
- Socialstyrelsen har under 2024 gjort förändringar i de indikatorer Hemtjänstindex baseras på. Tre indikatorer är borttagna och åtta har tillkommit. Under 2024 baseras Hemtjänstindex på totalt 75 indikatorer. Hemtjänstindex 2024 är därför inte fullt ut jämförbart med 2023. Hemtjänstindex mäts emellertid på samma sätt för alla 290 kommuner.

När data saknas

- För kommuner som inte har deltagit i Socialstyrelsens undersökningar kring hemtjänst, inte inrapporterat personalkontinuitet till KOLADA eller inte deltagit aktivt i Senior Alert, innebär det att kommunernas indexvärden har påverkats negativt.
- Om en kommun saknar data från någon av Socialstyrelsens undersökningar eller saknar data för personalkontinuitet ska kommunens totala hemtjänstindex analyseras med försiktighet. De kommuner som saknar data framgår i de tabeller som är publicerade på <https://hemtjanstindex.se/>
- Det finns två kommuner som inte har deltagit i Socialstyrelsens nationella brukarundersökning, som vänder sig till de äldre som har hemtjänst. Dessa undersökningar har en stor vikt när kommunernas hemtjänstindex beräknas. Dessa två kommuner har därmed en markant negativ påverkan på sitt index och dessa två kommuner ligger på placering 289 och 290.
- Socialstyrelsens olika undersökningar, mätning av personalkontinuitet och deltagande i Senior Alert är viktiga att utföra för att kunna arbeta faktabaserat, systematiskt och för att skapa möjlighet att förbättra kvaliteten i verksamheten.

<https://hemtjanstindex.se/>

Hemtjänstindex 2024

Nedan presenteras Hemtjänstindex 2024 – ett samlat mått på hemtjänstens kvalitet i Sveriges 290 kommuner. Indexet bygger på offentliga data, mätmodellen är utvecklad med stöd av forskningsinstitutet RISE och kvaliteten mäts inom fyra delområden:

1. Information
2. Biståndshandläggning
3. Utförande
4. Stöd och utveckling

Den första tabellen är det sammanvägda resultatet som bildar Hemtjänstindex 2024. Därefter hittar du separata tabeller för varje delindex och till sist samlad data i en tabell. Viktigt att veta är att om en kommun saknar data från någon av datakällorna så påverkar det kommunens indexvärde negativt.

Läs en kort summering av årets resultat, mer information om årets beräkningar, resultatgrupper och förkortningarna för när data saknas.

Kommuner som vill kan beställa fördjupningsrapport och genomgång av det egna resultatet.

Tips: Tabellerna nedan är enklast att ta del av på dator eller läsplatta. Använder du mobil, vrid den 90° till vågrät position.

Hemtjänstindex 2024
Sammanräknat

Information
Delindex 1

Biståndshandläggning
Delindex 2

Utförande
Delindex 3

Stöd och utveckling
Delindex 4

Totalt
All data

Hemtjänstindex 2024

(Genomsnitt: 65,5)

 Print Excel CSV Copy

Sök:

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲	
1	3	Jönköping	Jönköpings län	80.4	Högt	+1.2		
2	1	Halmstad	Hallands län	80.3	Högt	-1.2		
3	49	Götene	Västra Götalands län	80.1	Högt	+7.1		
Pl...	Pl...	Kommun	Län	72	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
4	233	Grästorps	Västra Götalands län	79.8	Högt	+19.0	
5	11	Söderhamn	Gävleborgs län	79.7	Högt	+2.6	
6	43	Robertsfors	Västerbottens län	78.7	Högt	+5.0	
7	2	Växjö	Kronobergs län	77.6	Högt	-2.0	
8	7	Lund	Skåne län	77.5	Högt	-0.1	
9	104	Mörbylånga	Kalmar län	77.4	Högt	+7.3	
10	16	Habo	Jönköpings län	77.1	Högt	+1.1	
11	51	Kävlinge	Skåne län	77.1	Högt*	+4.3	EI
12	20	Solna	Stockholms län	76.9	Högt	+1.1	
13	6	Varberg	Hallands län	76.7	Högt	-1.7	
14	29	Vellinge	Skåne län	76.2	Högt	+1.3	
15	40	Kristinehamn	Värmlands län	76.1	Högt	+2.2	
16	89	Eksjö	Jönköpings län	76.0	Högt	+5.1	
17	21	Kalmar	Kalmar län	75.9	Högt	+0.2	
18	122	Klippan	Skåne län	75.8	Högt	+7.3	
19	5	Staffanstorps	Skåne län	75.6	Högt*	-2.9	EI
20	18	Nacka	Stockholms län	75.4	Högt	-0.6	
21	179	Kalix	Norrbottens län	75.1	Högt	+10.1	
22	70	Leksand	Dalarnas län	75.0	Högt	+2.9	
23	149	Västervik	Kalmar län	74.9	Högt*	+8.0	PK
24	99	Ånge	Västernorrlands län	74.8	Högt	+4.5	
25	19	Karlskrona	Blekinge län	74.5	Högt	-1.4	
26	171	Kungälv	Västra Götalands län	74.5	Högt	+9.0	
27	28	Borås	Västra Götalands län	74.4	Över medel	-0.9	
28	12	Ronneby	Blekinge län	74.4	Över medel	-2.2	
29	27	Ulricehamn	Västra Götalands län	74.3	Över medel	-1.1	
30	37	Tranås	Jönköpings län	74.2	Över medel	+0.3	
31	9	Ljungby	Kronobergs län	73.7	Över medel	-3.5	
32	207	Åtvidaberg	Östergötlands län	73.7	Över medel	+11.4	
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
33	10	Sala	Västmanlands län	73.6	Över medel*	-3.6	EI
34	85	Karlshamn	Blekinge län	73.4	Över medel	+2.4	
35	57	Kristianstad	Skåne län	73.4	Över medel	+0.9	
36	33	Sölvesborg	Blekinge län	73.3	Över medel	-1.2	
37	183	Osby	Skåne län	72.9	Över medel	+8.3	
38	166	Årjäng	Värmlands län	72.8	Över medel	+6.9	
39	69	Norrtälje	Stockholms län	72.7	Över medel	+0.6	
40	8	Falun	Dalarnas län	72.7	Över medel	-4.6	
41	36	Fagersta	Västmanlands län	72.5	Över medel	-1.5	
42	25	Essunga	Västra Götalands län	72.3	Över medel*	-3.1	EI
43	83	Trosa	Södermanlands län	72.3	Över medel	+1.1	
44	76	Härryda	Västra Götalands län	72.1	Över medel	+0.2	
45	123	Norrköping	Östergötlands län	72.1	Över medel	+3.7	
46	143	Hultsfred	Kalmar län	72.1	Över medel	+5.1	
47	13	Järfälla	Stockholms län	72.1	Över medel	-4.3	
48	131	Tjörn	Västra Götalands län	72.1	Över medel	+4.4	
49	126	Orust	Västra Götalands län	72.1	Över medel	+3.8	
50	95	Lidköping	Västra Götalands län	72.0	Över medel	+1.4	
51	65	Älvkarleby	Uppsala län	71.9	Över medel	-0.3	
52	32	Täby	Stockholms län	71.8	Över medel	-2.8	
53	102	Orsa	Dalarnas län	71.7	Över medel	+1.4	
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
54	74	Kungsbacka	Hallands län	71.6	Över medel	-0.4	
55	73	Mölndal	Västra Götalands län	71.6	Över medel	-0.4	
56	75	Härnösand	Västernorrlands län	71.5	Över medel	-0.5	
57	82	Linköping	Östergötlands län	71.4	Över medel	+0.1	
58	50	Sundsvall	Västernorrlands län	71.4	Över medel	-1.5	
59	248	Smedjeback en	Dalarnas län	71.3	Över medel	+12.2	
60	24	Östersund	Jämtlands län	71.2	Över medel	-4.5	
61	17	Vännäs	Västerbottens län	71.2	Över medel	-4.8	
62	44	Stockholm	Stockholms län	71.1	Över medel	-2.4	
63	81	Lidingö	Stockholms län	71.1	Över medel	-0.3	
64	22	Österåker	Stockholms län	71.1	Över medel*	-4.7	EI
65	230	Karlsborg	Västra Götalands län	71.0	Över medel*	+9.7	EH
66	110	Sjöbo	Skåne län	70.9	Över medel	+1.3	
67	31	Sundbyberg	Stockholms län	70.8	Över medel	-4.0	
68	47	Skövde	Västra Götalands län	70.8	Över medel	-2.4	
69	154	Skara	Västra Götalands län	70.8	Över medel	+4.2	
70	45	Sigtuna	Stockholms län	70.7	Över medel	-2.6	
71	46	Alingsås	Västra Götalands län	70.7	Över medel	-2.6	
72	30	Vaxholm	Stockholms län	70.6	Över medel	-4.3	
73	125	Göteborg	Västra Götalands län	70.5	Över medel	+2.2	
74	218	Hedemora	Dalarnas län	70.5	Över medel	+9.0	
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
75	15	Salem	Stockholms län	70.5	Över medel*	-5.6	EH
76	228	Malmö	Skåne län	70.5	Över medel*	+9.2	EI
77	59	Sorsele	Västerbottens län	70.2	Över medel	-2.2	
78	14	Huddinge	Stockholms län	70.2	Över medel*	-6.1	PK, EI
79	147	Lerum	Västra Götalands län	70.2	Över medel	+3.3	
80	23	Umeå	Västerbottens län	70.1	Över medel	-5.6	
81	56	Arjeplog	Norrbottens län	70.1	Över medel*	-2.4	EH
82	116	Nässjö	Jönköpings län	70.1	Över medel	+1.2	
83	68	Hallstaham mar	Västmanlands län	70.1	Över medel	-2.0	
84	162	Nora	Örebro län	70.1	Över medel	+3.8	
85	34	Haninge	Stockholms län	70.0	Över medel	-4.4	
86	130	Östra Göinge	Skåne län	69.9	Över medel	+2.2	
87	41	Ekerö	Stockholms län	69.9	Över medel	-3.9	
88	42	Karlstad	Värmlands län	69.9	Över medel*	-3.9	PK
89	159	Övertorneå	Norrbottens län	69.6	Över medel	+3.3	
90	84	Vallentuna	Stockholms län	69.5	Över medel	-1.6	
91	101	Skellefteå	Västerbottens län	69.4	Över medel	-0.9	
92	205	Håbo	Uppsala län	69.4	Över medel	+6.9	
93	79	Upplands Väsby	Stockholms län	69.4	Över medel	-2.0	
94	48	Örebro	Örebro län	69.4	Över medel	-3.8	
95	94	Töreboda	Västra Götalands län	69.4	Över medel	-1.2	
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲	
96	236	Tingsryd	Kronobergs län	69.4	Över medel	+8.9		
97	204	Grums	Värmlands län	69.3	Över medel*	+6.7	PK	
98	87	Trollhättan	Västra Götalands län	69.3	Över medel	-1.7		
99	97	Höganäs	Skåne län	69.1	Över medel*	-1.4	EH	
100	26	Svedala	Skåne län	69.0	Över medel	-6.4		
101	77	Botkyrka	Stockholms län	68.9	Över medel	-2.9		
102	88	Nyköping	Södermanlands län	68.8	Över medel	-2.1		
103	128	Södertälje	Stockholms län	68.6	Över medel	+0.5		
104	112	Tanum	Västra Götalands län	68.5	Över medel	-0.7		
105	62	Gävle	Gävleborgs län	68.5	Medel	-3.9		
106	164	Lycksele	Västerbottens län	68.4	Medel	+2.5		
107	135	Vindeln	Västerbottens län	68.4	Medel	+1.0		
108	92	Sollentuna	Stockholms län	68.4	Medel	-2.3		
109	86	Ljusdal	Gävleborgs län	68.3	Medel	-2.6		
110	192	Hofors	Gävleborgs län	68.3	Medel	+4.4		
111	60	Mark	Västra Götalands län	68.3	Medel	-4.2		
112	137	Sotenäs	Västra Götalands län	68.2	Medel	+0.8		
113	78	Gotland	Gotlands län	68.2	Medel	-3.3		
114	93	Mora	Dalarnas län	68.2	Medel	-2.5		
115	103	Stenungsun d	Västra Götalands län	68.1	Medel	-2.2		
116	4	Helsingborg	Skåne län	68.0	Medel*	-10.7	EI	
117	52	Köping	Västmanlands län	67.9	Medel	-4.9		
118	58	Uppsala	Uppsala län	67.9	Medel	-4.6		
119	214	Avesta	Dalarnas län	67.8	Medel	+6.1		
120	148	Säffle	Värmlands län	67.6	Medel	+0.7		
121	63	Laholm	Hallands län	67.5	Medel	-4.8		
122	289	Arvika	Värmlands län	67.5	Medel	+40.2		
123	54	Bollnäs	Gävleborgs län	67.4	Medel*	-5.3	EI	
124	260	Storuman	Västerbottens län	67.3	Medel	+9.6		
Pl...	Pl...	Kommun	Län	77	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
125	198	Falkenberg	Hallands län	67.3	Medel*	+4.3	EI
126	96	Arvidsjaur	Norrbottnens län	67.2	Medel	-3.4	
127	80	Örkelljunga	Skåne län	67.1	Medel*	-4.3	EH
128	181	Malung-Sälen	Dalarnas län	67.1	Medel	+2.2	
129	113	Tomelilla	Skåne län	67.1	Medel	-2.0	
130	72	Eda	Värmlands län	67.0	Medel	-5.0	
131	71	Bjuv	Skåne län	67.0	Medel*	-5.1	KÄ, EI
132	129	Hammarö	Värmlands län	66.9	Medel	-1.1	
133	38	Danderyd	Stockholms län	66.9	Medel*	-7.0	EI
134	276	Nordanstig	Gävleborgs län	66.8	Medel*	+11.9	PK
135	64	Västerås	Västmanlands län	66.8	Medel*	-5.4	PK, EI
136	67	Ovanåker	Gävleborgs län	66.8	Medel*	-5.4	PK
137	265	Berg	Jämtlands län	66.6	Medel*	+9.3	PK
138	105	Tranemo	Västra Götalands län	66.5	Medel	-3.6	
139	119	Motala	Östergötlands län	66.4	Medel	-2.3	
140	174	Knivsta	Uppsala län	66.4	Medel	+1.1	
141	114	Simrishamn	Skåne län	66.4	Medel	-2.7	
142	132	Munkfors	Värmlands län	66.3	Medel	-1.4	
143	53	Partille	Västra Götalands län	66.2	Medel	-6.5	
144	134	Kramfors	Västernorrlands län	66.2	Medel	-1.3	
145	91	Vetlanda	Jönköpings län	66.1	Medel	-4.6	
146	109	Upplands-Bro	Stockholms län	66.1	Medel	-3.6	
147	150	Borgholm	Kalmar län	66.0	Medel	-0.7	
148	189	Askersund	Örebro län	65.9	Medel	+1.8	
149	184	Tierp	Uppsala län	65.9	Medel*	+1.4	PK
150	199	Öckerö	Västra Götalands län	65.9	Medel	+2.9	
151	225	Svenljunga	Västra Götalands län	65.8	Medel	+4.5	
152	151	Munkedal	Västra Götalands län	65.7	Medel	-0.9	
153	220	Arboga	Västmanlands län	65.7	Medel	+4.3	
154	234	Krokom	Jämtlands län	65.7	Medel	+5.1	
155	194	Nykvarn	Stockholms län	65.7	Medel*	+1.9	EI
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
156	165	Vara	Västra Götalands län	65.7	Medel	-0.2	
157	163	Ystad	Skåne län	65.7	Medel	-0.4	
158	142	Mariestad	Västra Götalands län	65.6	Medel*	-1.5	PK
159	106	Båstad	Skåne län	65.6	Medel	-4.4	
160	146	Söderköping	Östergötlands län	65.6	Medel	-1.4	
161	136	Bollebygd	Västra Götalands län	65.4	Medel*	-2.1	PK
162	195	Hässleholm	Skåne län	65.0	Medel	+1.2	
163	175	Trelleborg	Skåne län	65.0	Medel	-0.3	
164	35	Tyresö	Stockholms län	65.0	Medel*	-9.2	EU
165	117	Landskrona	Skåne län	65.0	Medel*	-3.9	EH
166	191	Laxå	Örebro län	64.9	Medel	+1.0	
167	156	Vilhelmina	Västerbottens län	64.8	Medel	-1.6	
168	244	Uppvidinge	Kronobergs län	64.8	Medel	+5.1	
169	66	Gnesta	Södermanlands län	64.7	Medel	-7.5	
170	98	Örnsköldsvik	Västernorrlands län	64.7	Medel	-5.7	
171	245	Bengtsfors	Västra Götalands län	64.6	Medel	+5.2	
172	108	Älmhult	Kronobergs län	64.5	Medel	-5.2	
173	115	Katrineholm	Södermanlands län	64.5	Medel	-4.6	
174	138	Vänersborg	Västra Götalands län	64.5	Medel	-2.9	
175	141	Eskilstuna	Södermanlands län	64.5	Medel	-2.6	
176	247	Hagfors	Värmlands län	64.5	Medel*	+5.1	PK
177	173	Eslöv	Skåne län	64.4	Medel	-1.0	
178	262	Jokkmokk	Norrbottens län	64.4	Medel*	+6.7	EH
179	55	Falköping	Västra Götalands län	64.3	Medel*	-8.3	EI
180	170	Nybro	Kalmar län	64.2	Medel	-1.4	
181	263	Lomma	Skåne län	64.1	Medel	+6.6	
182	124	Uddevalla	Västra Götalands län	63.8	Medel*	-4.6	EI
183	161	Mjölby	Östergötlands län	63.8	Medel*	-2.5	EI
184	111	Gislaved	Jönköpings län	63.8	Medel	-5.6	
Pl...	Pl...	Kommun	Län	79 In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
185	185	Värmdö	Stockholms län	63.6	Medel	-0.9	
186	281	Oskarshamn	Kalmar län	63.6	Medel	+9.7	
187	153	Åmål	Västra Götalands län	63.5	Medel*	-3.1	EI
188	133	Strömstad	Västra Götalands län	63.5	Medel	-4.2	
189	253	Svalöv	Skåne län	63.5	Medel*	+4.7	EI
190	231	Säter	Dalarnas län	63.3	Medel	+2.2	
191	257	Åre	Jämtlands län	63.3	Medel*	+4.9	PK
192	188	Sollefteå	Västernorrlands län	63.3	Medel*	-0.8	KÄ
193	120	Forshaga	Värmlands län	63.3	Medel*	-5.4	EH
194	177	Värnamo	Jönköpings län	63.2	Medel*	-1.9	PK
195	168	Torsby	Värmlands län	63.1	Medel	-2.6	
196	215	Ludvika	Dalarnas län	63.1	Medel	+1.3	
197	39	Älvdalen	Dalarnas län	63.0	Medel*	-10.8	EI
198	172	Aneby	Jönköpings län	62.9	Medel*	-2.4	EH
199	157	Finspång	Östergötlands län	62.9	Medel	-3.5	
200	217	Herrljunga	Västra Götalands län	62.9	Medel	+1.1	
201	190	Hylte	Hallands län	62.5	Medel	-1.5	
202	155	Tibro	Västra Götalands län	62.3	Under medel	-4.2	
203	206	Kinda	Östergötlands län	62.2	Under medel*	-0.2	EH
204	61	Enköping	Uppsala län	62.2	Under medel	-10.2	
205	169	Valdemarsvi k	Östergötlands län	62.0	Under medel*	-3.6	EH, PK
206	107	Ängelholm	Skåne län	61.8	Under medel*	-8.1	EH
207	277	Nordmaling	Västerbottens län	61.8	Under medel*	+7.2	PK
208	264	Flen	Södermanlands län	61.7	Under medel	+4.3	
209	223	Boden	Norrbottens län	61.7	Under medel*	+0.4	PK
210	250	Luleå	Norrbottens län	61.7	Under medel*	+2.6	EH
211	246	Högsby	Kalmar län	61.6	Under medel*	+2.3	PK
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index Förändr.	Data saknas* ▲
212	197	Emmaboda	Kalmar län	61.6	Under medel*	-1.5	EI
213	229	Lindesberg	Örebro län	61.2	Under medel*	-0.0	PK
214	144	Lilla Edet	Västra Götalands län	61.2	Under medel*	-5.9	EH
215	232	Mullsjö	Jönköpings län	61.2	Under medel*	+0.2	EH
216	216	Sävsjö	Jönköpings län	61.1	Under medel	-0.7	
217	254	Hjo	Västra Götalands län	61.0	Under medel*	+2.3	EU
218	227	Östhammar	Uppsala län	60.7	Under medel	-0.6	
219	186	Vaggeryd	Jönköpings län	60.7	Under medel*	-3.6	EI
220	178	Markaryd	Kronobergs län	60.6	Under medel	-4.4	
221	100	Bromölla	Skåne län	60.6	Under medel	-9.8	
222	182	Heby	Uppsala län	60.5	Under medel	-4.3	
223	127	Gnosjö	Jönköpings län	60.5	Under medel*	-7.8	EH
224	222	Bräcke	Jämtlands län	60.4	Under medel	-1.0	
225	176	Strängnäs	Södermanlands län	60.4	Under medel*	-4.8	EH, EI
226	139	Malå	Västerbottens län	60.2	Under medel*	-7.1	EH
227	270	Oxelösund	Södermanlands län	60.1	Under medel	+3.9	
228	242	Ockelbo	Gävleborgs län	60.0	Under medel*	+0.2	EH, PK
229	121	Gullspång	Västra Götalands län	60.0	Under medel	-8.6	
230	196	Dals-Ed	Västra Götalands län	59.9	Under medel	-3.8	
231	237	Vimmerby	Kalmar län	59.8	Under medel*	-0.6	PK
232	243	Olofström	Blekinge län	59.8	Under medel	+0.1	
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
233	274	Rättvik	Dalarnas län	59.7	Under medel*	+4.7	PK
234	193	Mellerud	Västra Götalands län	59.5	Under medel*	-4.3	EU
235	145	Hallsberg	Örebro län	59.4	Under medel	-7.6	
236	241	Älvsbyn	Norrbottens län	59.2	Under medel*	-0.6	EH, PK
237	255	Lysekil	Västra Götalands län	59.1	Under medel*	+0.4	EH
238	160	Höör	Skåne län	59.0	Under medel*	-7.3	EH
239	224	Överkalix	Norrbottens län	59.0	Under medel*	-2.3	EU
240	202	Torsås	Kalmar län	58.9	Under medel	-3.8	
241	210	Strömsund	Jämtlands län	58.7	Under medel*	-3.5	PK
242	211	Vårgårda	Västra Götalands län	58.5	Under medel*	-3.6	EU, KÄ
243	251	Borlänge	Dalarnas län	58.5	Under medel*	-0.4	PK
244	140	Alvesta	Kronobergs län	58.5	Under medel	-8.7	
245	275	Ydre	Östergötlands län	58.4	Under medel	+3.5	
246	219	Karlskoga	Örebro län	58.3	Under medel	-3.1	
247	252	Degerfors	Örebro län	58.2	Under medel*	-0.6	PK
248	284	Färgelanda	Västra Götalands län	57.9	Under medel*	+4.3	PK
249	152	Hällefors	Örebro län	57.8	Under medel*	-8.9	PK
250	271	Mönsterås	Kalmar län	57.8	Under medel*	+1.7	PK
251	208	Sandviken	Gävleborgs län	57.4	Under medel*	-4.9	PK
252	267	Åsele	Västerbottens län	57.3	Under medel*	+0.1	PK
253	238	Vadstena	Östergötlands län	57.2	Under medel	-3.2	
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	Index 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲	
254	187	Åstorp	Skåne län	57.1	Under medel	-7.1		
255	226	Skurup	Skåne län	57.0	Under medel	-4.3		
256	212	Haparanda	Norrbottnens län	56.8	Under medel*	-5.2	PK	
257	249	Vansbro	Dalarnas län	56.8	Under medel*	-2.3	EH	
258	282	Härjedalen	Jämtlands län	56.7	Under medel*	+2.9	PK	
259	273	Filipstad	Värmlands län	56.7	Under medel*	+1.2	PK	
260	158	Kumla	Örebro län	56.6	Under medel*	-9.8	EH, EI	
261	221	Norsjö	Västerbottens län	56.6	Under medel	-4.8		
262	278	Bjurholm	Västerbottens län	56.4	Lågt*	+2.3	KÄ	
263	240	Norberg	Västmanlands län	56.4	Lågt	-4.0		
264	269	Timrå	Västernorrlands län	56.2	Lågt*	-0.5	PK	
265	209	Gagnef	Dalarnas län	56.2	Lågt*	-6.1	PK	
266	203	Kil	Värmlands län	56.2	Lågt	-6.5		
267	180	Sunne	Värmlands län	56.0	Lågt	-8.9		
268	266	Lessebo	Kronobergs län	55.6	Lågt	-1.6		
269	90	Nynäshamn	Stockholms län	55.5	Lågt*	-15.3	EU, KÄ, EH	
270	280	Ale	Västra Götalands län	55.5	Lågt*	+1.6	KÄ, PK	
271	213	Piteå	Norrbottnens län	55.5	Lågt*	-6.3	PK	
272	261	Hörby	Skåne län	55.3	Lågt*	-2.4	EU	
273	268	Burlöv	Skåne län	55.3	Lågt*	-1.9	EI	
274	118	Hudiksvall	Gävleborgs län	54.9	Lågt*	-14.0	EU, KÄ, PK	
275	290	Perstorp	Skåne län	54.8	Lågt	+33.0		
276	256	Kiruna	Norrbottnens län	54.5	Lågt	-4.1		
277	259	Surahamma r	Västmanlands län	54.4	Lågt*	-3.3	EU, PK	
278	258	Ljusnarsber g	Örebro län	54.4	Lågt	-3.7		
279	167	Kungsör	Västmanlands län	54.3	Lågt*	-11.6	EU	
280	239	Vingåker	Södermanlands län	54.2	Lågt*	-6.2	PK	
281	200	Ödeshög	Östergötlands län	54.0	Lågt*	-8.8	PK, EI	
Pl...	Pl...	Kommun	Län	83	In...	Res...	Inde...	Data ...

Plac. 2024 ▲	Plac. 2023 ▲	Kommun ▲	Län ▲	INDEX 2024 ▲	Resultat ▲	Index förändr.	Data saknas* ▲
282	235	Gällivare	Norrbottens län	53.8	Lågt*	-6.8	EI
283	286	Storfors	Värmlands län	52.7	Lågt*	+1.3	EU, PK
284	287	Dorotea	Västerbottens län	52.7	Lågt*	+2.0	PK
285	272	Tidaholm	Västra Götalands län	52.0	Lågt*	-3.7	PK
286	288	Skinnskatte berg	Västmanlands län	50.5	Lågt	-0.0	
287	285	Pajala	Norrbottens län	49.3	Lågt*	-3.8	PK
288	283	Boxholm	Östergötlands län	49.1	Lågt*	-4.6	EU, KÄ, EH, PK
289	201	Lekeberg	Örebro län	20.5	Lågt*	-42.2	NB
290	279	Ragunda	Jämtlands län	12.7	Lågt*	-41.3	NB, EU, EH, PK
Pl...	Pl...	Kommun	Län	In...	Res...	Inde...	Data ...

Visar 1 till 290 av totalt 290 rader

*När data saknas påverkar det Hemtjänstindexresultatet negativt

NB: Data saknas från Socialstyrelsens nationella brukarundersökning

KÄ: Data saknas från Socialstyrelsens kommunenkät äldreomsorg

PK: Data saknas för personalkontinuitet

EU: Data saknas från Socialstyrelsens enhetsundersökning

EH: Data saknas från Socialstyrelsens E-hälsoenkät

EI: Enstaka Indikatorer saknas

En hjälp för kommunen

Hemtjänstindex ska göra det enkelt för kommuner att se vad som behöver göras för att höja kvaliteten i hemtjänsten. Därför kan kommunerna också beställa en fördjupningsrapport där den egna kommunens resultat analyseras grundligt. Rapporten visar var insatser bör göras för att uppnå förbättringar, samt innehåller goda exempel från framgångsrika kommuner.

RAPPORTER OCH ANDRA TJÄNSTER

Hemtjänstindex 2024 – Metodbeskrivning

Hemtjänstindex ger utifrån seniorernas perspektiv en helhetsbild av hur bra en kommun är på att leverera hemtjänst. Indexet väger samman alla relevanta offentliga mätningar och all relevant fakta och statistik, och gör det enkelt för kommunen att se vad som behöver göras för att höja kvaliteten.

Inledning

Hemtjänstindex har presenterats årligen sedan 2022. För att resultatförändringar ska bli tydliga över tid är utgångspunkten för Hemtjänstindex att mäta och presentera resultatet på samma sätt varje år.

Varje år analyseras mätmodellen och i de fall tillgången till data har förändrats, justeras mätmodellen. Tillgången till data beror främst på att Socialstyrelsen kan lägga till eller ta bort frågor i enkäterna. Om en ny fråga berör det som indexet ska mäta tas den frågan med i mätmodellen.

Socialstyrelsen har under 2024 gjort förändringar i de indikatorer Hemtjänstindex baseras på. Tre indikatorer är borttagna och åtta har tillkommit. Under 2024 baseras Hemtjänstindex på totalt 75 indikatorer. Hemtjänstindex 2024 är därför inte fullt ut jämförbart med 2023. Hemtjänstindex mäts emellertid på samma sätt för alla 290 kommuner.

Om du vill ta del av mer utförlig information: Här hittar du alla [datakällor](#) och här är en bild på Hemtjänstindex [mätmodell](#) 2024.

Metodbeskrivning

Beräkningsmetod

För beräkningar av Hemtjänstindex 2024 används samma metod som 2023, Weighted Sum Model. Denna beräkningsmetod skapar i sig inga mätosäkerheter. De felmarginaler som finns i Hemtjänstindex 2024 är de felmarginaler som finns för de olika indikatorer vi hämtar från Socialstyrelsens undersökningar.

Datainsamling och svarsfrekvenser

Under 2024 har svarsfrekvensen ökat för tre av datakällorna. Det är fler kommuner som har data för personalkontinuitet, aktivt deltar i Senior Alert och fler som har bevarat Socialstyrelsens kommunenkät. Det är dock 27 färre kommuner som har deltagit i Socialstyrelsens E-hälsoenkät, vilket sannolikt beror på att statsbidrag kopplat till detta har upphört.

På samma sätt som tidigare år påverkas kommunernas resultat när data saknas (undantaget för de fall där kommunen inte kan påverka bortfallet)

Datakälla	Antal kommuner med data i Hemtjänstindex 2024	Andel deltagande 2024	Utveckling jämfört med 2023 (antal)
Kommunernas webbplatser	290	100,0%	0
Socialstyrelsen Enhetsundersökningen	277	95,5%	0
Socialstyrelsen Nationella brukarundersökningen	288	99,3%	0
Socialstyrelsen Kommunenkät	282	97,2%	1
Socialstyrelsen E-hälsoenkät	263	90,7%	-27
Personalkontinuitet (KOLADA)*	242	83,4%	1
Kvalitetsregister Senior Alert*	184	63,4%	5

* Om data för 2024 saknas används data för 2023

- Kommunernas webbplatser kontrollerades under augusti/september 2024
- Socialstyrelsens undersökningar avser 2024 års undersökningar
- Brytpunkt för att hämtning av data för personalkontinuitet i KOLADA var 8 november 2024 (samma datum som RKA:s uttalade sista dag för rapportering). Om inte data fanns för personalkontinuitet under 2024, men för 2023, används data för 2023 i beräkningarna.
- Data för Senior Alert. Kommunen anses använda Senior Alert om minst en användning av kvalitetsregistret är registrerat under 2023/2024. Data hämtades under oktober 2024.

Mätmodell

Mätmodellen för 2024 är enbart anpassad efter de justeringar som Socialstyrelsen har gjort i olika enkäter, i övrigt är mätmodellen intakt. De justeringar som Socialstyrelsen har gjort, som påverkar Hemtjänstindex, är följande:

- *Nationella brukarundersökningen:*
 - En fråga är borttagen jämfört med 2023 (Andel personer som uppgav att de fick välja utförare av hemtjänsten)
 - Tre frågor har tillkommit (pratar personalen tillräckligt bra svenska, upplevd kunskap och kompetens samt om de äldre brukar träffa sin omsorgskontakt)
- *Enhetsundersökningen:*
 - Tre frågor har tillkommit (rutiner för arbetet med fasta omsorgskontakter, andel omsorgspersonal som är undersköterska vardagar och andel omsorgspersonal som är undersköterska helger)
- *E-hälsoenkäten:*
 - Två frågor har tillkommit, gällande om kommunen hade infört tillhandahållande av läkemedelsautomat och inkontinenssensor.
- *Kommunenkat Äldreomsorg:*
 - Två frågor ställdes inte under 2024 – gällande garantier vid larm

Beräkningar och databearbetningar

Alla beräkningar av Hemtjänstindex 2024 har utförts av Statisticon i Uppsala.

De specifika justeringar som skett i årets beräkningar är följande:

- Ett fåtal mindre kommuner saknar vissa data i Nationella brukarundersökningen på grund av Socialstyrelsens gräns för att redovisa data vid få svar. I dessa fåtal fall har genomsnittliga värden imputerats
- När data saknas och Socialstyrelsen skriver "Publiceras ej" har värdet satts till 0
- När en kommun saknar data men inte kan påverka detta, har genomsnittliga värden imputerats (gäller t ex enstaka indikator för kommuner som ej har ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende)

Resultatgrupper

För att tydliggöra hur en kommuns resultat kan tolkas är kommunerna indelade i fem olika resultatgrupper. Högt resultat, över medel, medel, under medel och lågt resultat. Denna indelning tar även hänsyn till den mätosäkerhet som finns inom den nationella brukarundersökningen.

Resultatgrupper – Hemtjänstindex 2024

För att tydliggöra hur en kommuns resultat i Hemtjänstindex 2023 kan tolkas är kommunerna indelade i 5 olika resultatgrupper. Högt resultat, över medel, nära medel, under medel och lågt resultat. Denna indelning tar även hänsyn till den mätosäkerhet som finns inom Socialstyrelsens Nationella brukarundersökning.

Genomsnitt Hemtjänstindex 2024: 65,5

Resultatgrupper för kommunernas sammanlagda Hemtjänstindex, 2024:

Högt resultat:	Intervallet 74,5 och uppåt	(26 kommuner)
Över medel:	Intervallet 68,5 – 74,5	(78 kommuner)
Medel:	Intervallet 62,5 – 68,5	(97 kommuner)
Under medel:	Intervallet 56,5 – 62,5	(60 kommuner)
Lågt resultat:	Intervallet 0 – 56,5	(29 kommuner)

Påverkan på olika index när data saknas

Nedan presenteras schematiskt hur kommunernas hemtjänstindex och delindex påverkas när olika typer av data saknas:

Typ av data som saknas	Påverkan
Data saknas från Socialstyrelsens nationella brukarundersökning	Detta påverkar kommunens delindex och totala index negativt i betydande grad.
Data saknas från Socialstyrelsens enhetsundersökning	Detta påverkar kommunens delindex 4 (Stöd/Utveckling) negativt. Det påverkar även det totala indexet negativt.
Data saknas från Socialstyrelsens kommunenkät äldreomsorg	Detta påverkar kommunens delindex 2 (Biståndshandläggning) negativt. Det påverkar även till viss del det totala indexet negativt.
Data saknas från mätning av Personalkontinuitet	Detta påverkar kommunens delindex 3 (utförande) negativt. Det påverkar även det totala indexet negativt.
Data saknas – kommunen deltar inte aktivt i Senior Alert	Detta påverkar kommunens delindex 4 (Stöd/Utveckling) negativt till viss del. Det påverkar även det totala indexet negativt till en mindre del.
Enstaka indikatorer saknas	Det saknas enstaka data från någon datakälla. Detta har till en mindre del påverkat kommunens delindex och totala index negativt.

Resultatgrupper – Hemtjänstindex 2024

För att tydliggöra hur en kommuns resultat i Hemtjänstindex kan tolkas är kommunerna indelade i 5 olika resultatgrupper. Högt resultat, över medel, medel, under medel och lågt resultat. Denna indelning tar även hänsyn till den mätosäkerhet som finns inom Socialstyrelsens Nationella brukarundersökning.

Genomsnitt Hemtjänstindex 2024: 65,5

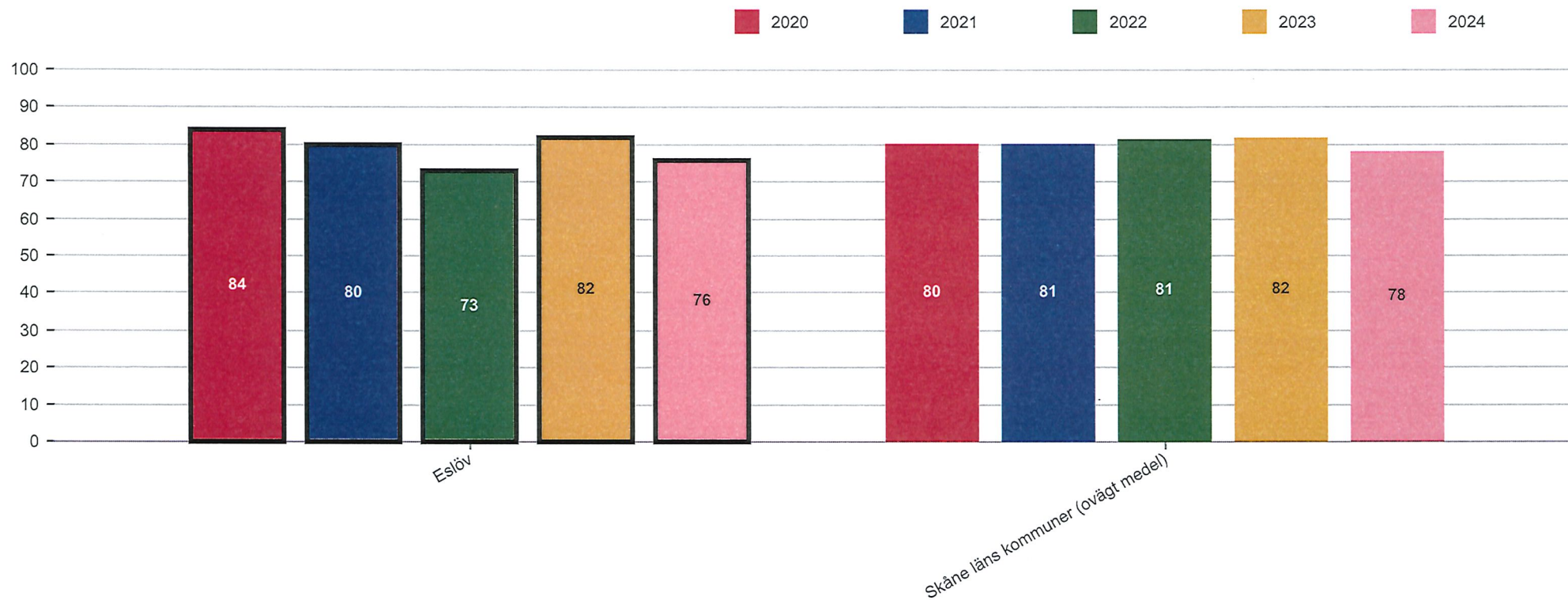
Resultatgrupper för kommunernas sammanlagda Hemtjänstindex, 2024:

Högt resultat:	Intervallet 74,5 och uppåt	(26 kommuner)
Över medel:	Intervallet 68,5 – 74,5	(78 kommuner)
Medel:	Intervallet 62,5 – 68,5	(97 kommuner)
Under medel:	Intervallet 56,5 – 62,5	(60 kommuner)
Lågt resultat:	Intervallet 0 – 56,5	(29 kommuner)

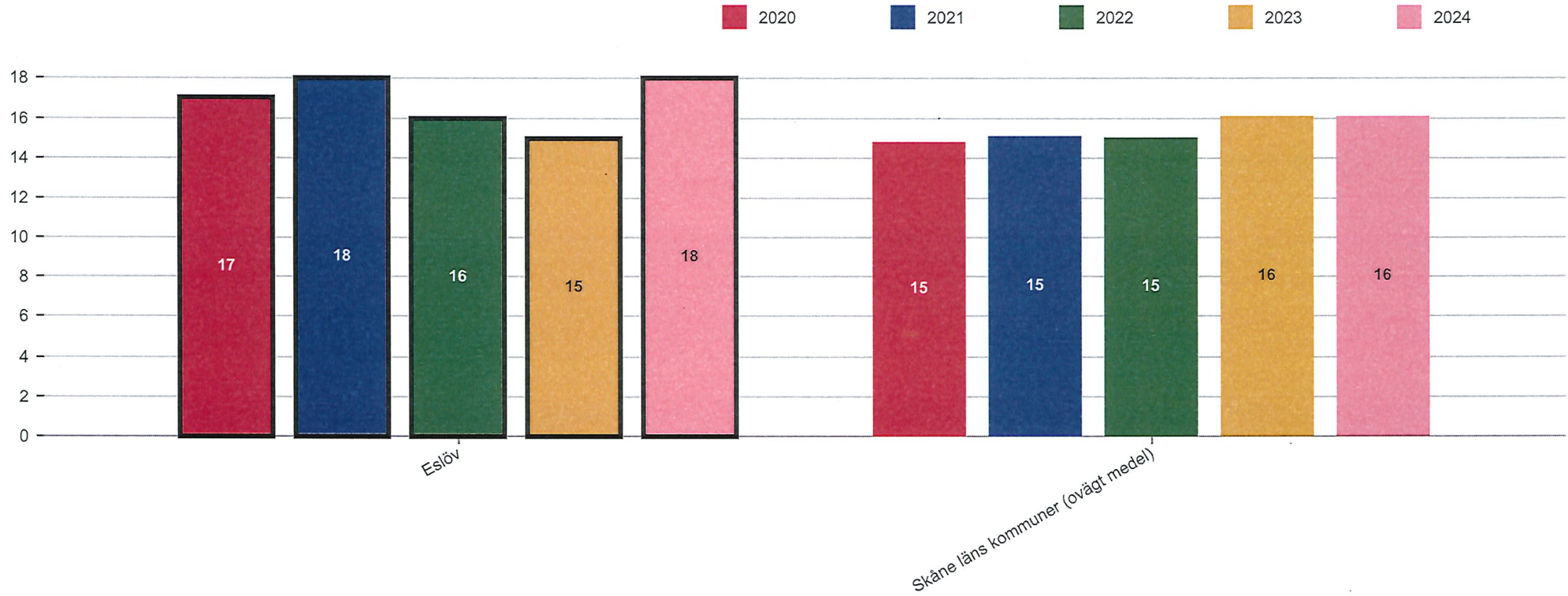
KOLADA / Fri sökning

Nyckeltal	Område	2020	2021	2022	2023	2024
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) ▼	Eslöv	84	80	73	82	76
	Skåne läns kommuner (ovägt medel)	80	81	81	82	78
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde	Eslöv	17	18	16	15	18
	Skåne läns kommuner (ovägt medel)	15	15	15	16	16
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	Eslöv	25	26	14	11	33
	Skåne läns kommuner (ovägt medel)	22	19	20	15	17
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	Eslöv	66	79	84	91	
	Skåne läns kommuner (ovägt medel)	55	42	58	64	57

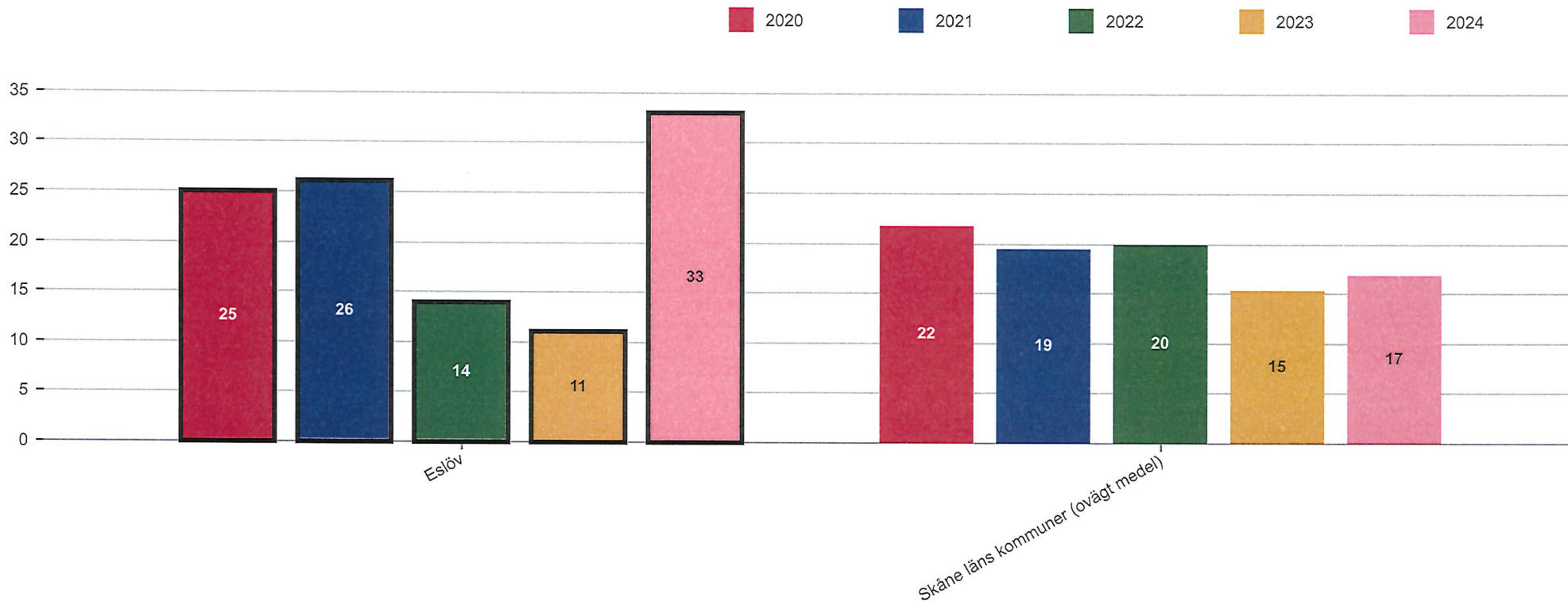
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)

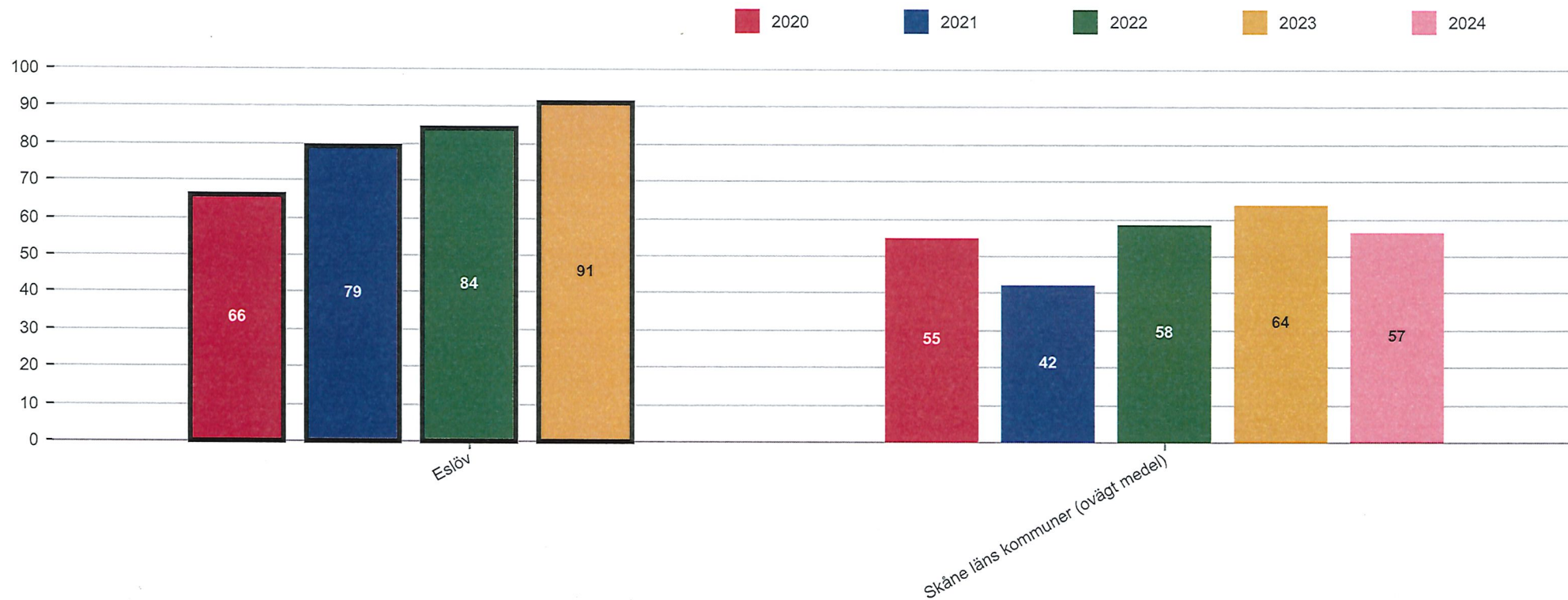
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde

Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde

Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde

Fri Sökning

I Fri sökning kan du skapa ditt eget urval av nyckeltal, kommuner och regioner och år. Du kan presentera dem i tabell, olika diagram eller på karta och du kan exportera till Excel.

 Trend

 Jämförelse

 Enhetsjämförelse

 Komponentdata

- Bortfall

. Ej tillämplig

.. Sekretess

KOLADA / Fri sökning

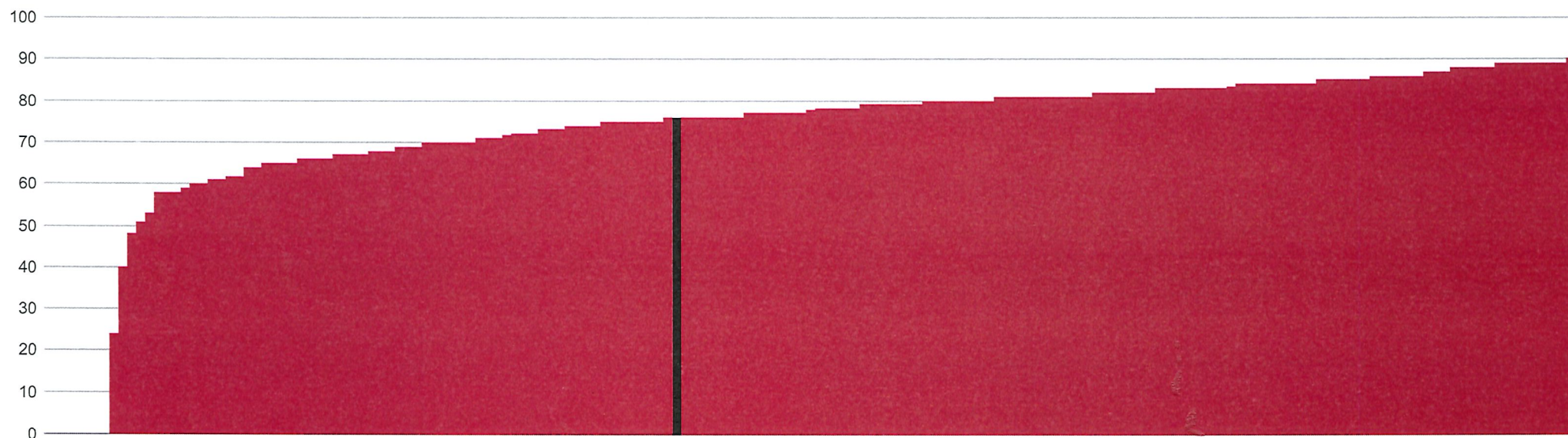
Nyckeltal	Område	2020	2021	2022	2023	2024
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	Eslöv	84	80	73	82	76

Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)

År: 2024

Riket: Data saknas

Data saknas för 99 områden.

Eslöv: 76

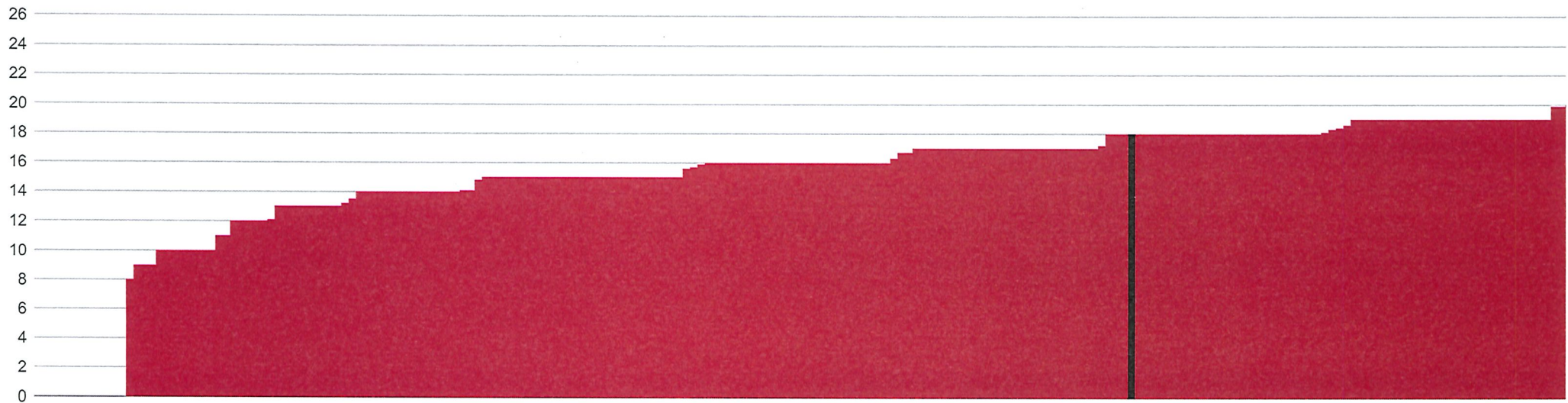
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde	Eslöv	17	18	16	15	18
--	-------	----	----	----	----	----

Nyckeltal	Område	2020	2021	2022	2023	2024
-----------	--------	------	------	------	------	------

Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde
 År: 2024

Riket: Data saknas

Data saknas för 68 områden.

Eslöv: 18

Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	Eslöv	25	26	14	11	33
---	-------	----	----	----	----	----

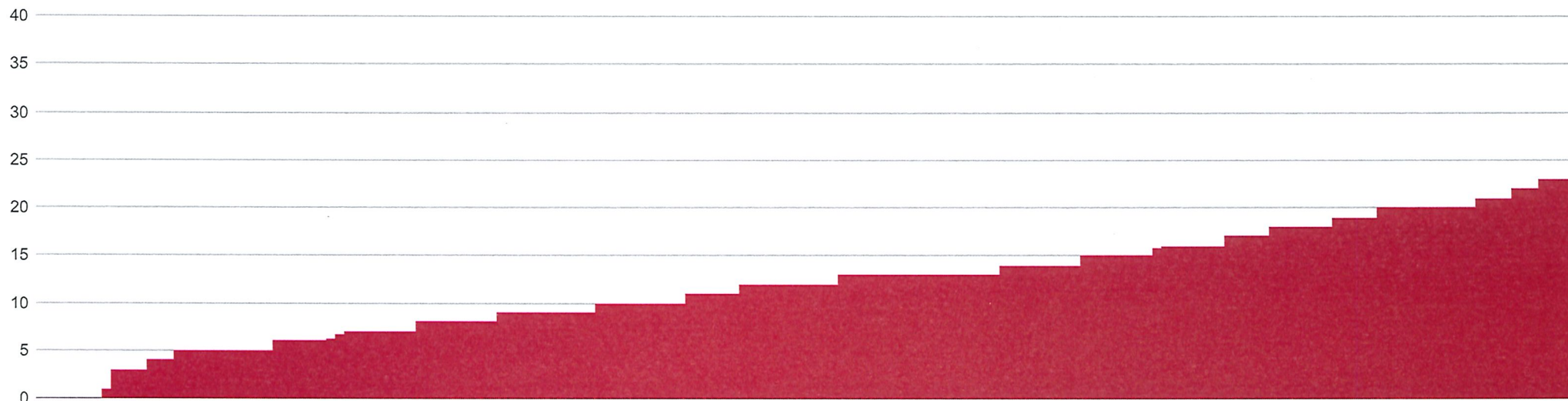
Nyckeltal	Område	2020	2021	2022	2023	2024
-----------	--------	------	------	------	------	------

Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde

År: 2024

Riket: Data saknas

Data saknas för 99 områden.

Eslöv: 33

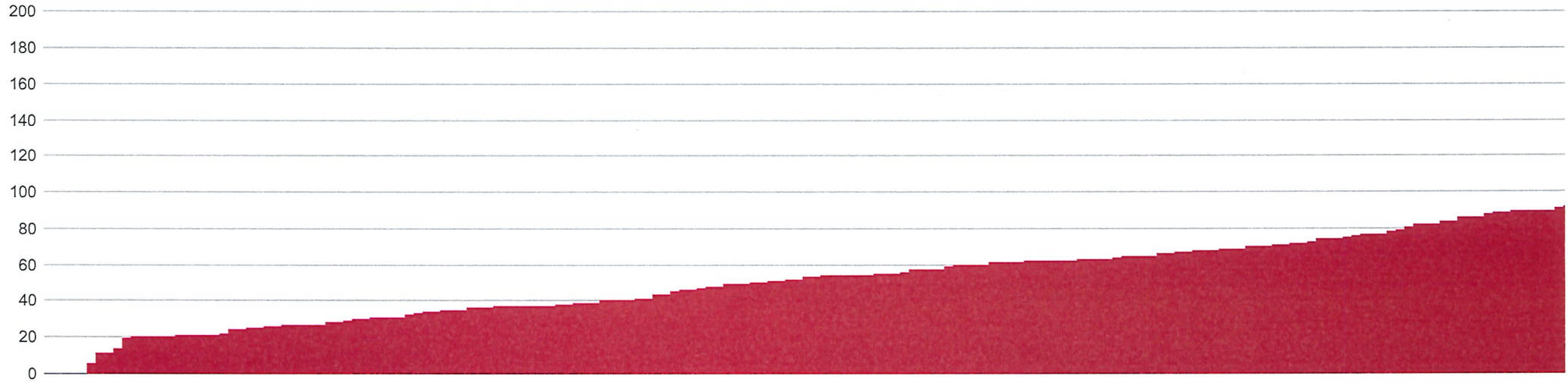
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	Eslöv	2020	2021	2022	2023	2024
		66	79	84	91	

Nyckeltal	Område	2020	2021	2022	2023	2024
-----------	--------	------	------	------	------	------

Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde
 År: 2024

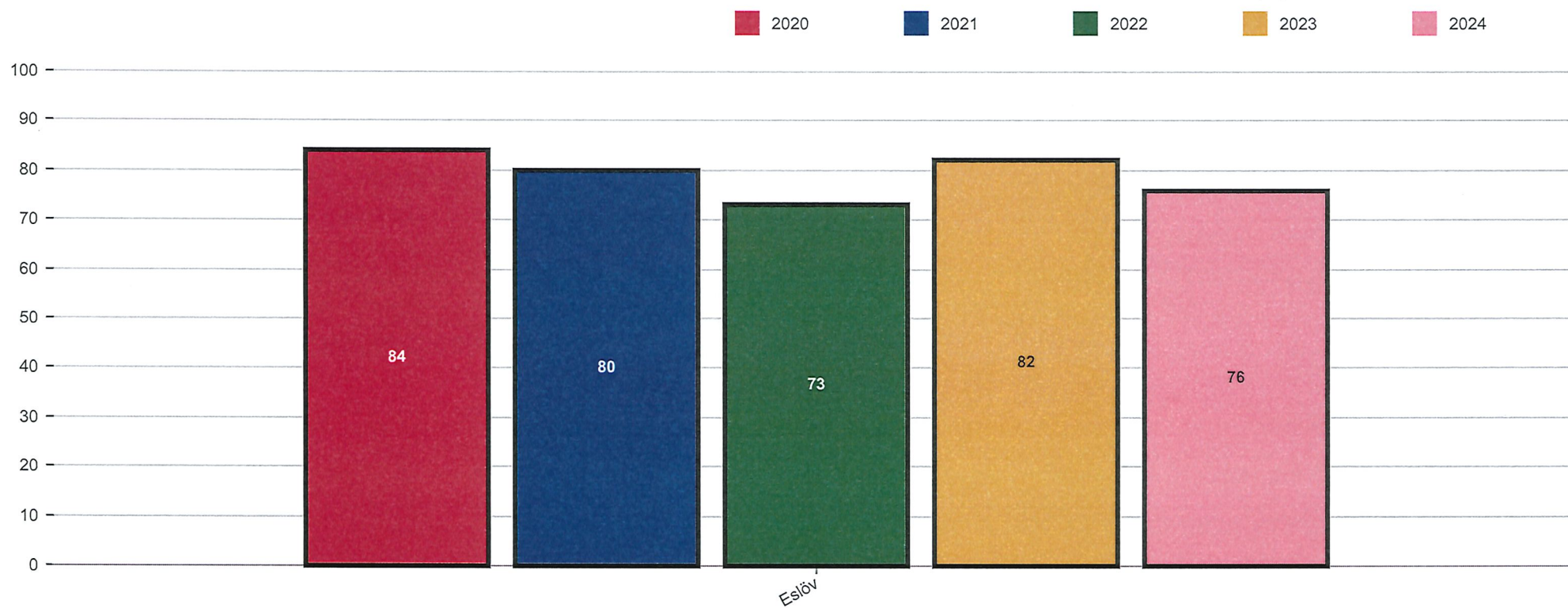
Riket: Data saknas

Data saknas för 92 områden.

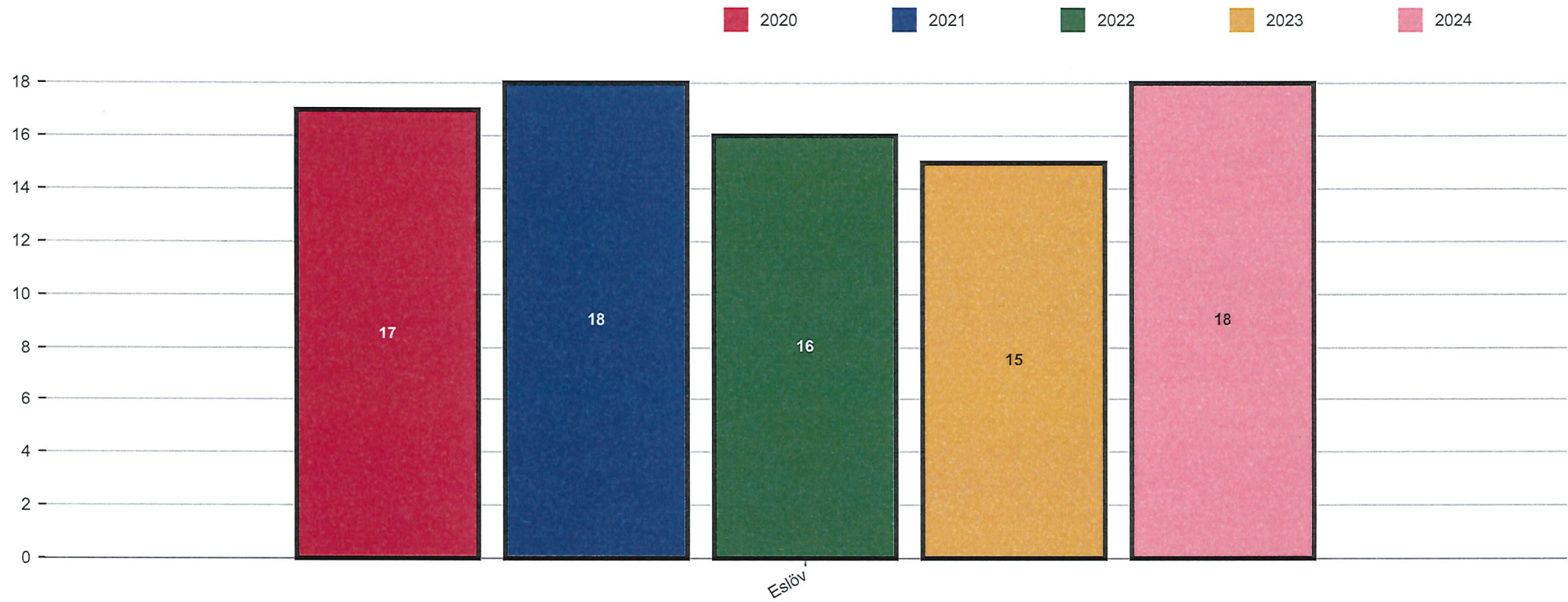

Eslöv: Inget värde

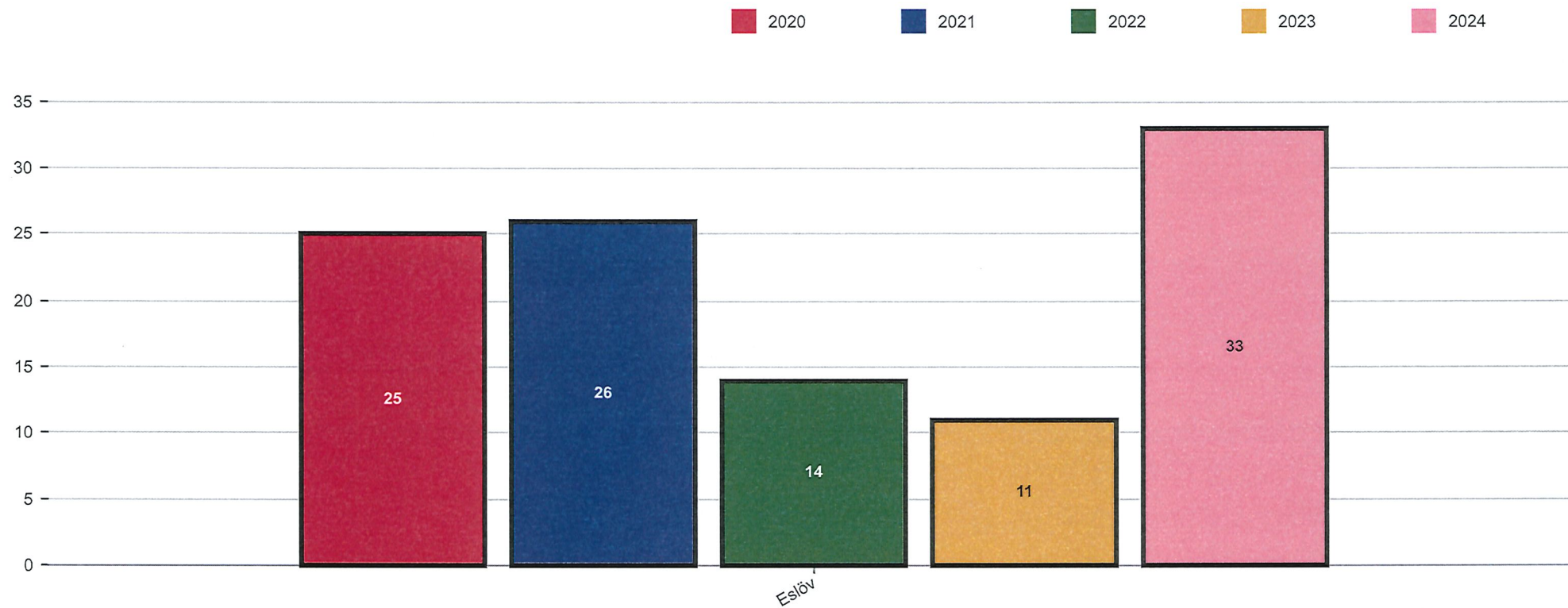
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)

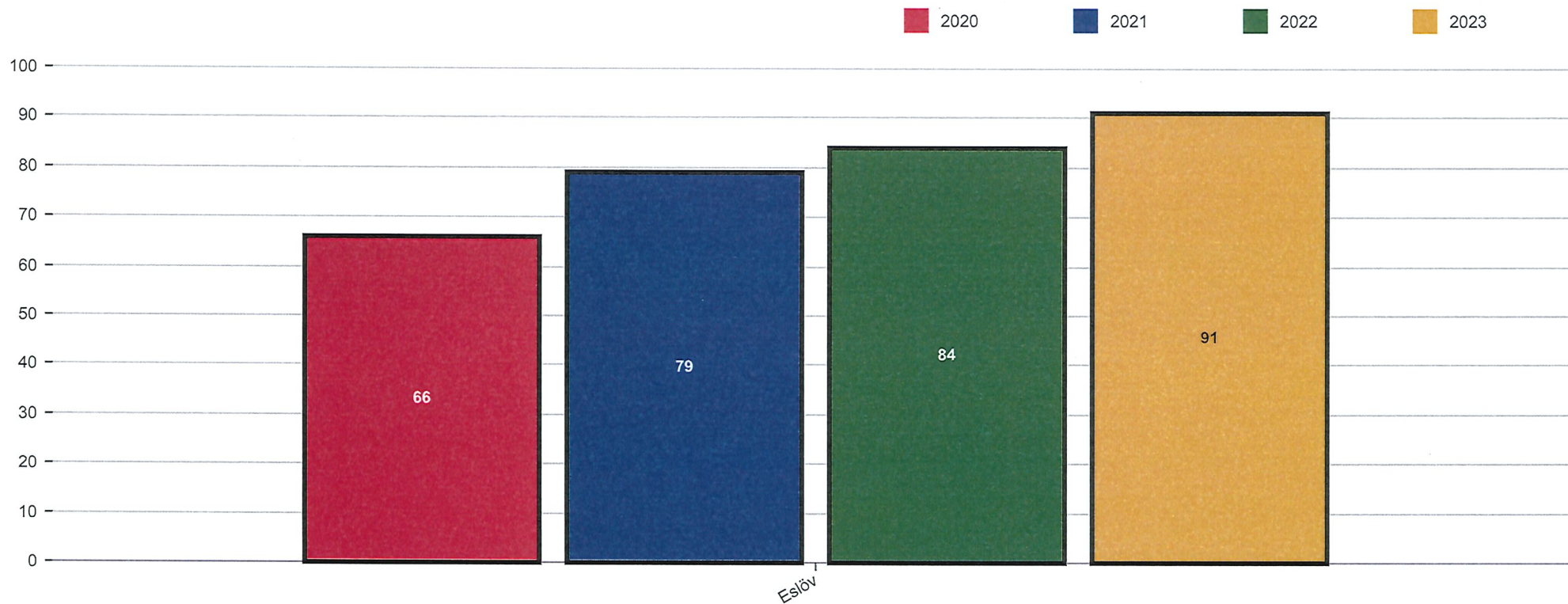
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde

Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde

Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde

Fri Sökning

I Fri sökning kan du skapa ditt eget urval av nyckeltal, kommuner och regioner och år. Du kan presentera dem i tabell, olika diagram eller på karta och du kan exportera till Excel.

 Trend

 Jämförelse

 Enhetsjämförelse

 Komponentdata

- Bortfall

. Ej tillämplig

.. Sekretess

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2024

Hemtjänst

Resultat för Eslöv

Resultat för er kommun

Det här är en sammanställning av några av er kommuns resultat.

Först presenteras bakgrundsinformation om deltagarna.

I resultatredovisningen visas först era resultatet på frågan om den sammantagna nöjdheten fördelat på kön, vem som svarat och regiform.

Därefter presenteras kommunens resultat jämfört med ert län och riket.

I sista delen jämförs era resultat för i år med era resultat två tidigare år (2023 och 2022).

Enkäten och mer information om undersökningen finns på:

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/oppna-jamforelser/socialtjanst/aldreomsorg/vad-tycker-de-aldre-om-aldreomsorgen/>

Bakgrundsinformation om årets deltagare

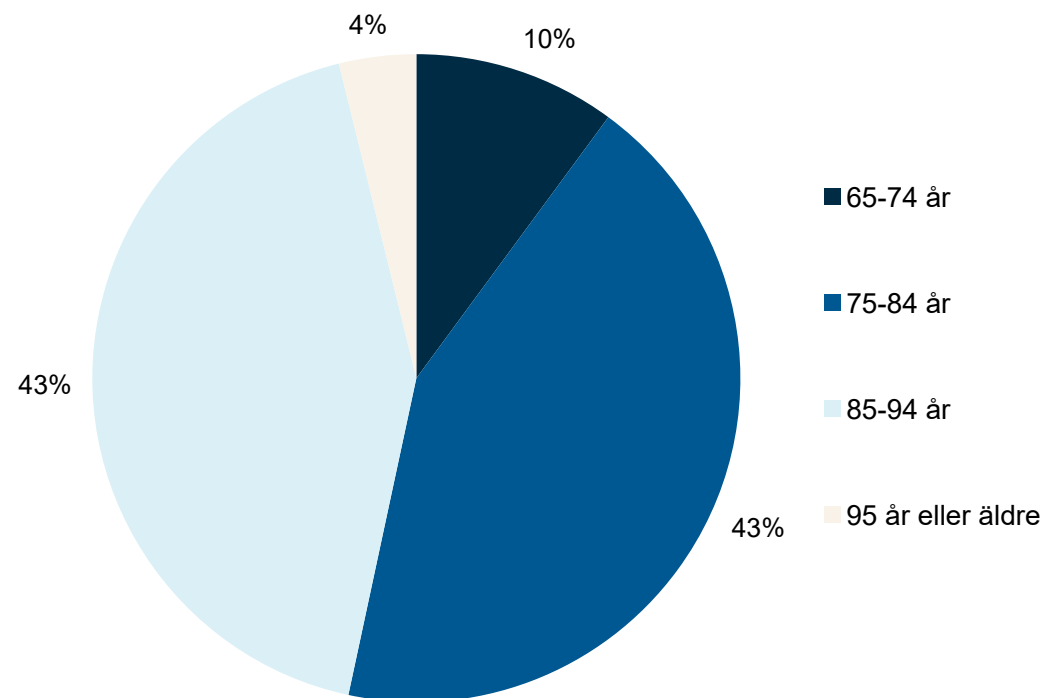
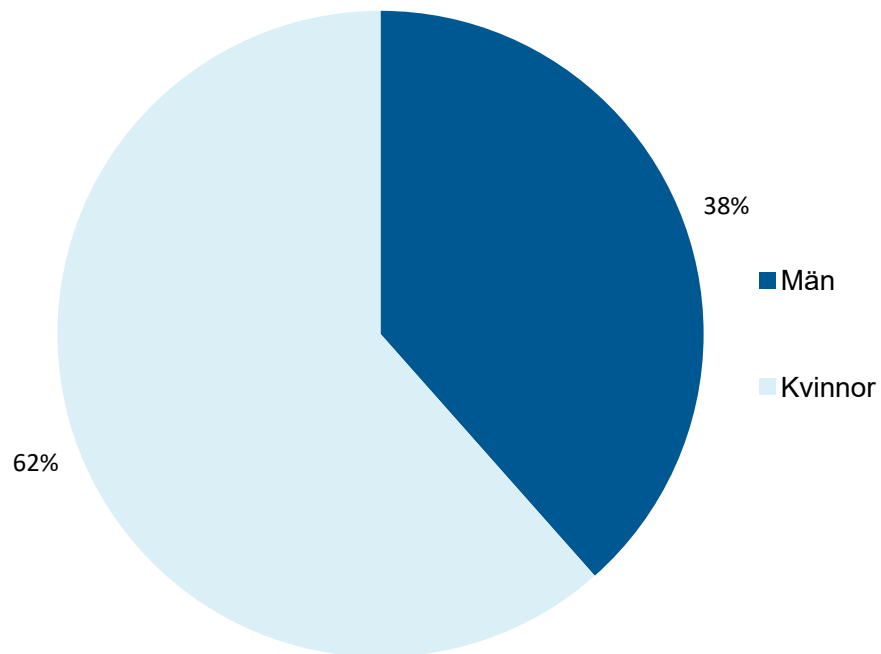

Hur många svarade?

Totalt i riket svarade 81 138 personer på årets enkät för äldre personer med hemtjänst, vilket är 55,4 % av de som hade möjlighet att delta.

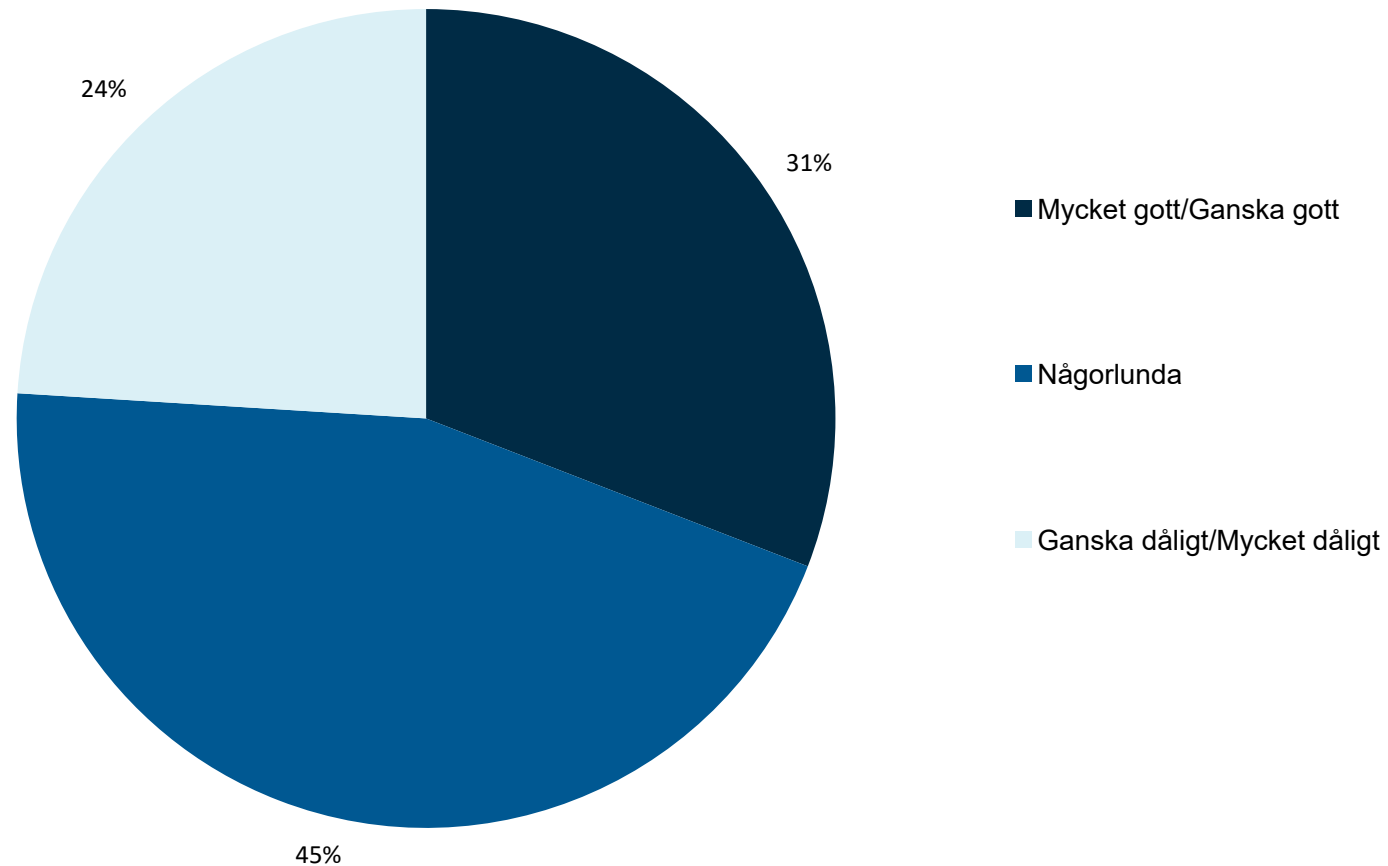
I Eslöv svarade 208 personer, vilket är 54,5 % av de tillfrågade.

Vilka var kommunens deltagare?

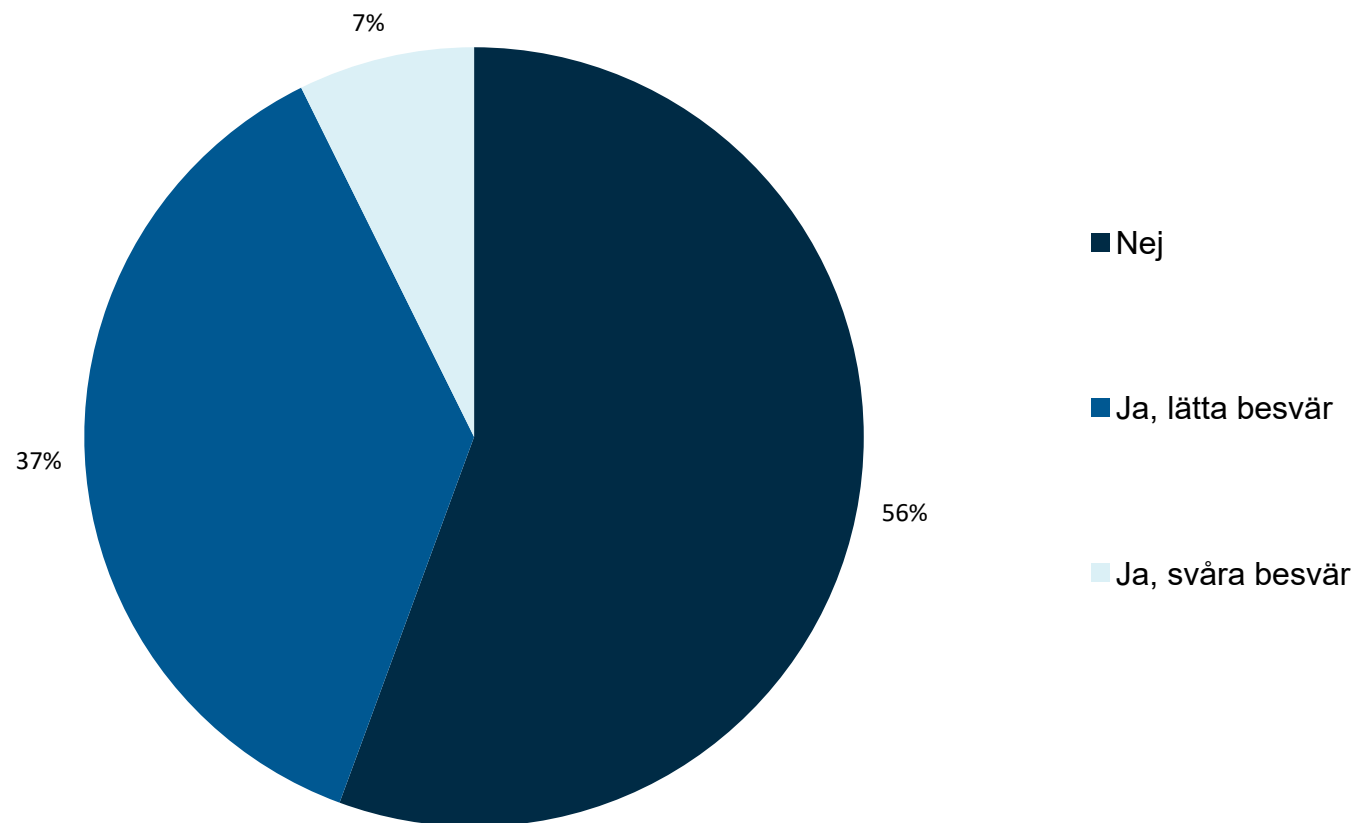
Självupplevd hälsa

Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

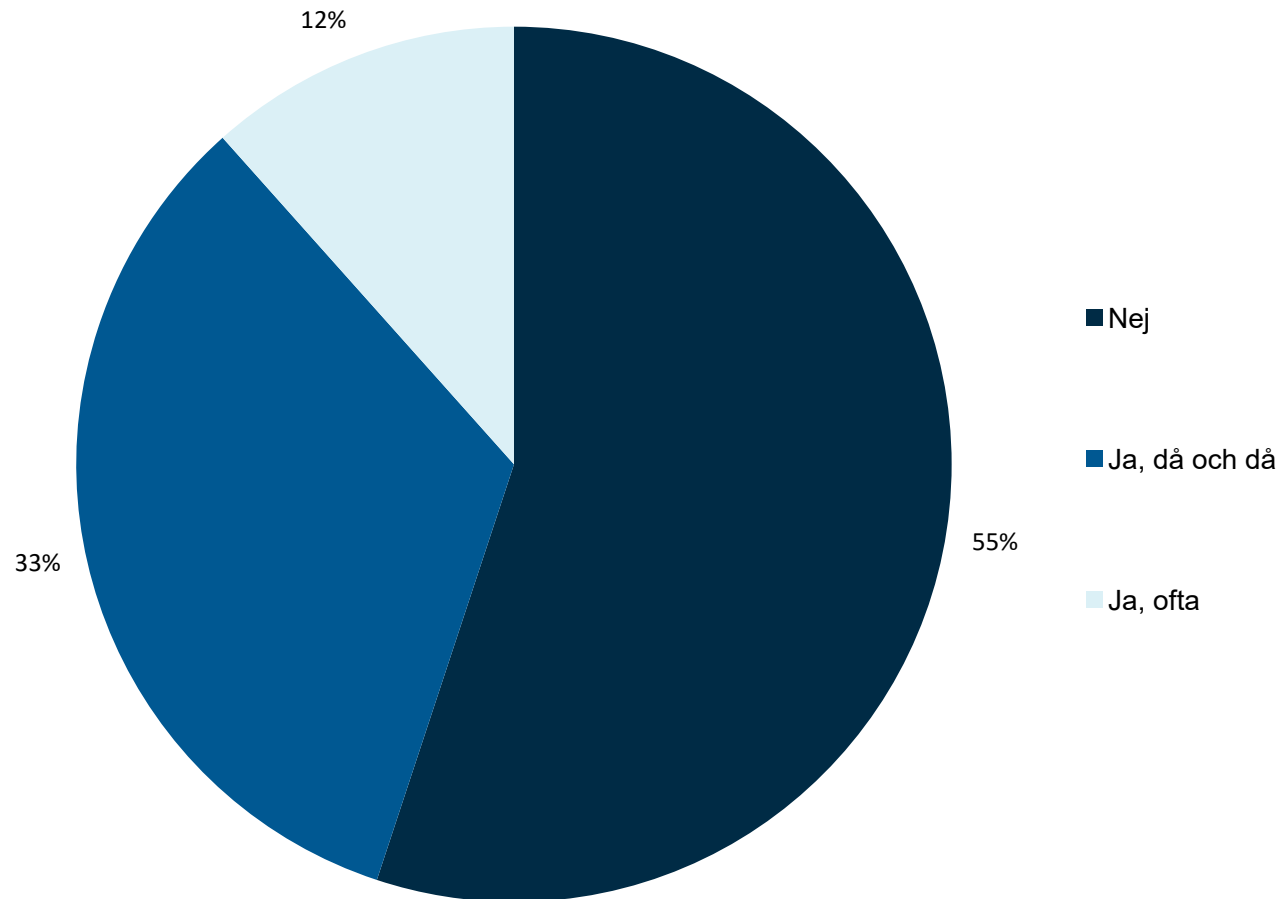
Besvär av ängslan, oro eller ångest

Har du besvär av ängslan, oro eller ångest?

Besvär av ensamhet

Händer det att du besväras av ensamhet?

Resultatöversikt år 2024

Andel positiva svar

Resultaten som redovisas nedan är de sammanslagna andelarna positiva svar per fråga. De positiva svarsalternativen är vanligtvis två på varje fråga t. ex. "Mycket bra" och "Ganska bra".

För närmare redovisning av vilka svarsalternativ som klassas som positiva, se "Tabellbilagan" som ligger under "Tillhörande dokument och bilagor" under "Resultat 2024" på:

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/oppna-jamforelser/socialtjanst/aldreomsorg/vad-tycker-de-aldre-om-aldreomsorgen/>

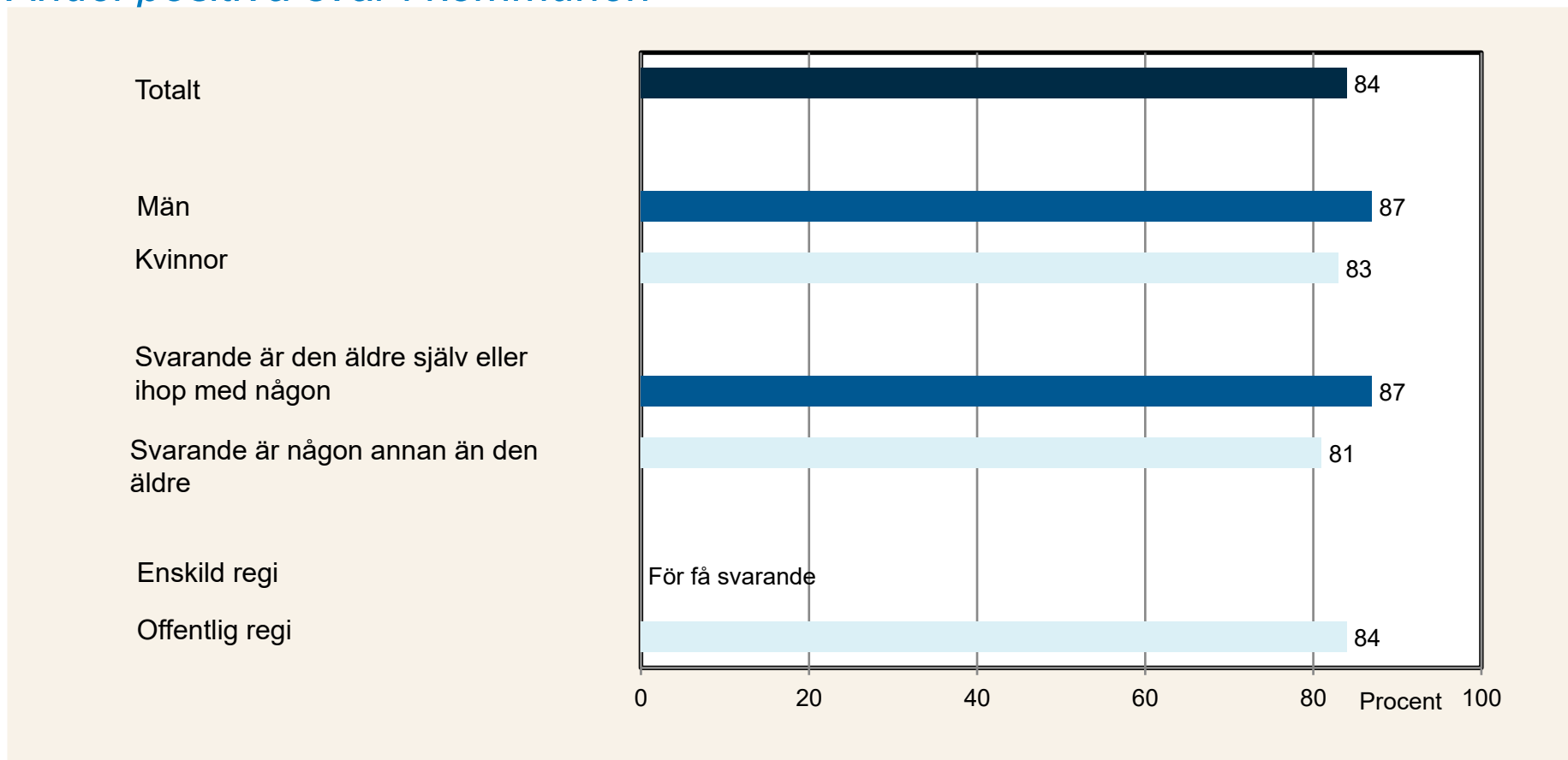
Sammantagen nöjdhet fördelat på kön, vem som svarat och regiform

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd

Andel positiva svar i kommunen

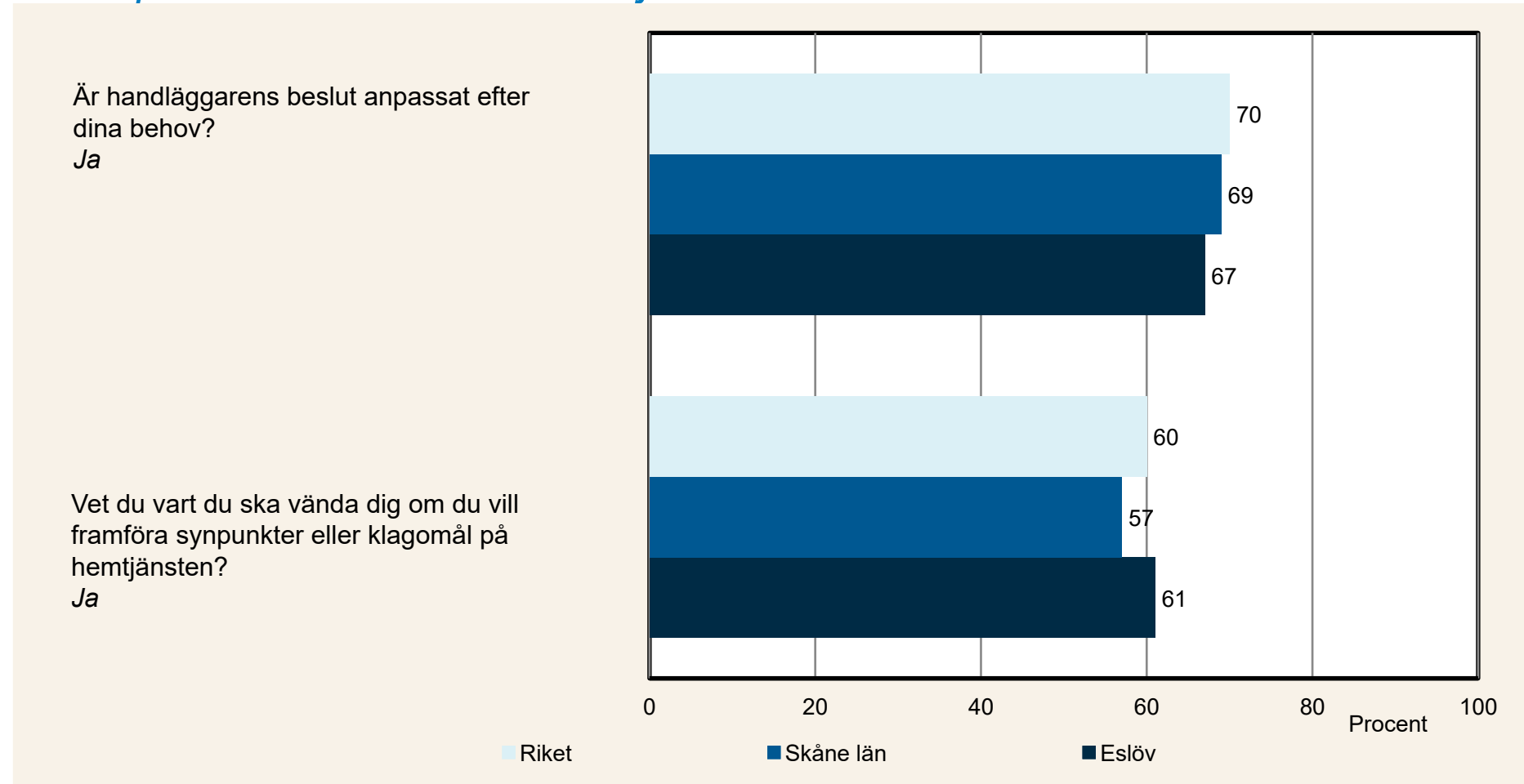
Några av kommunens resultat jämfört med länet och riket

Kontakter med kommunen

Positiva svar = Ja

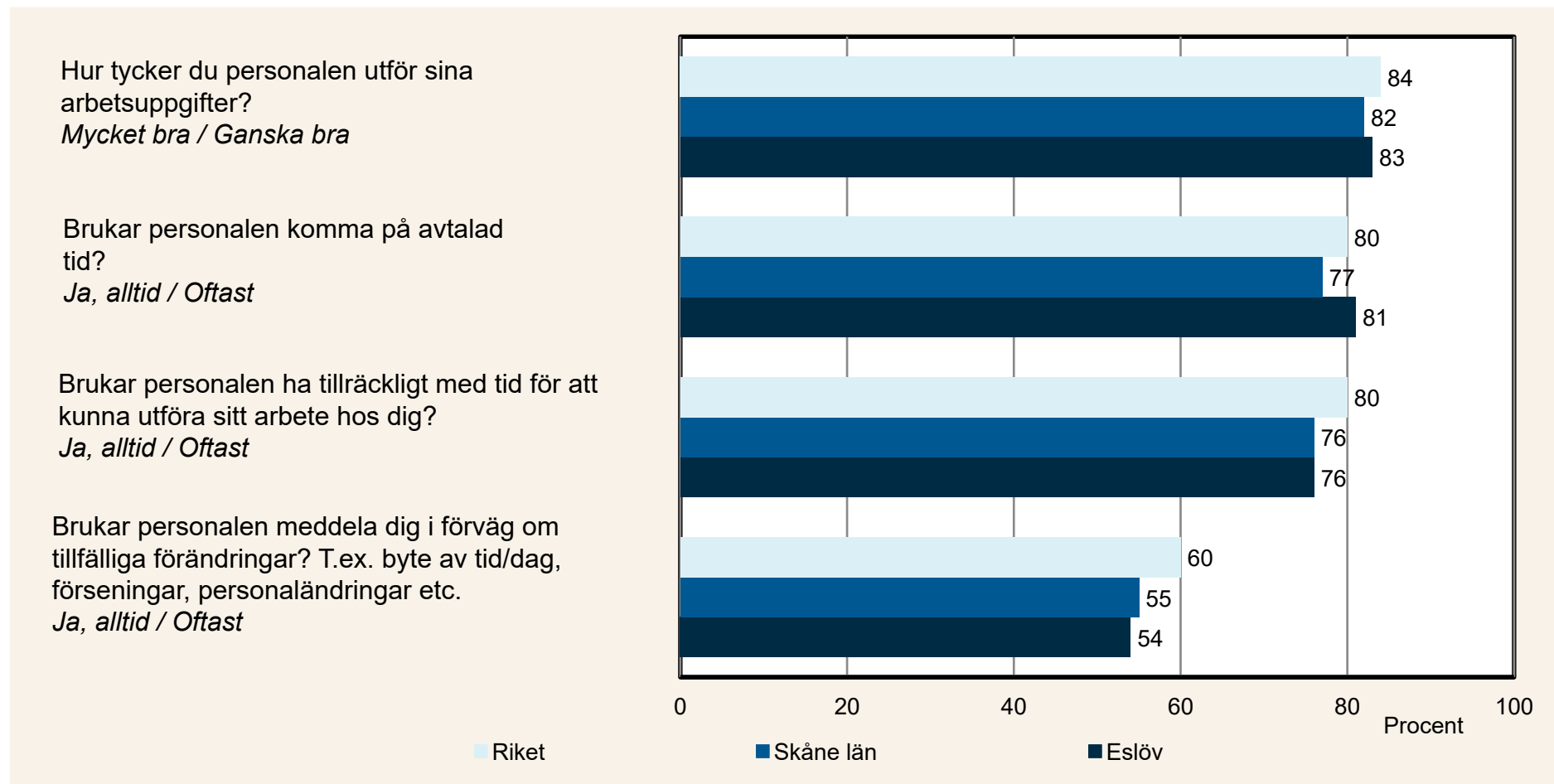
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Hjälpens utförande

Positiva svar = Mycket bra eller Ganska bra och Ja, alltid eller Oftast

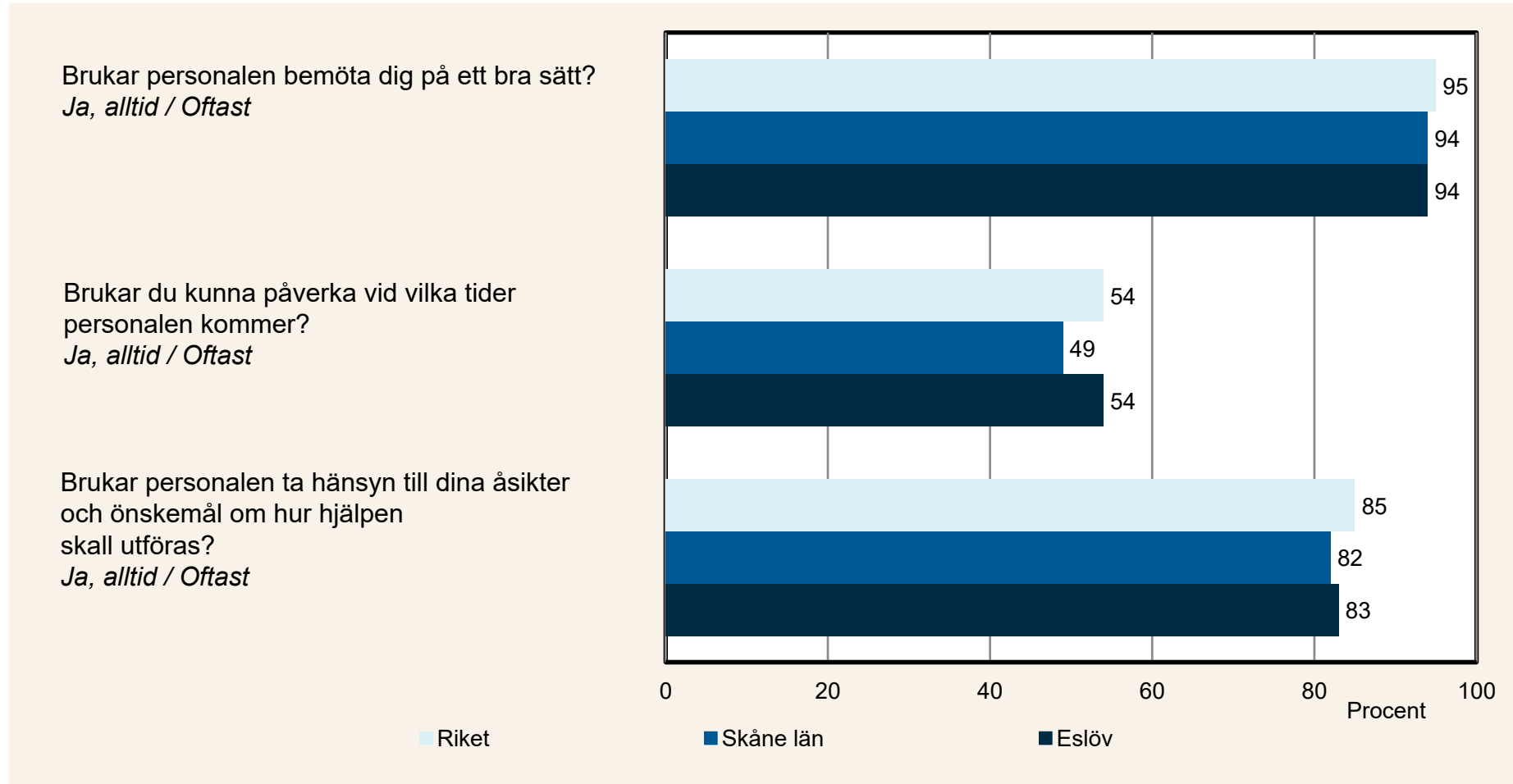
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Bemötande och inflytande

Positiva svar = Ja, alltid eller Oftast

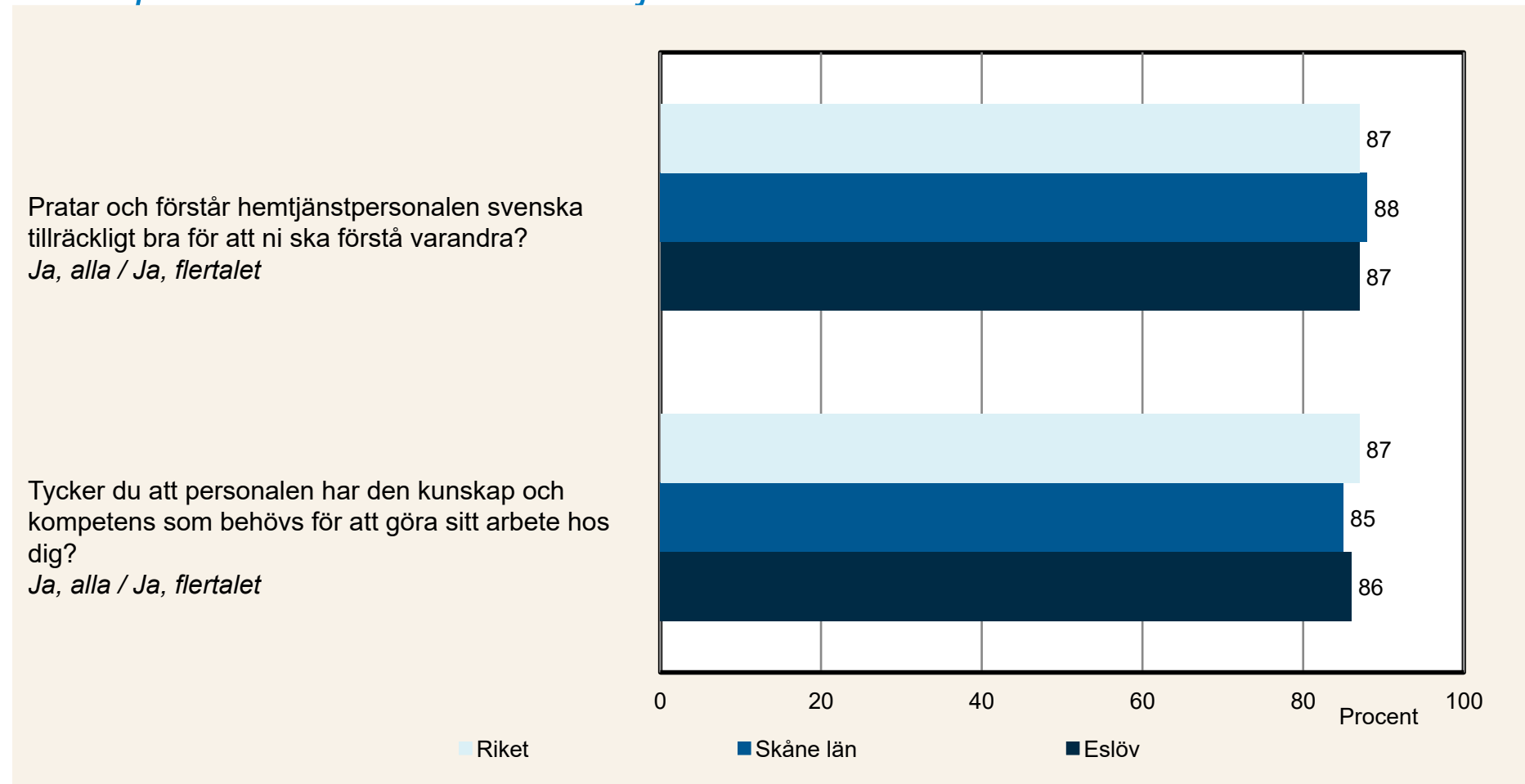
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Språk och kompetens

Positiva svar = Ja, alla eller Ja, flertalet

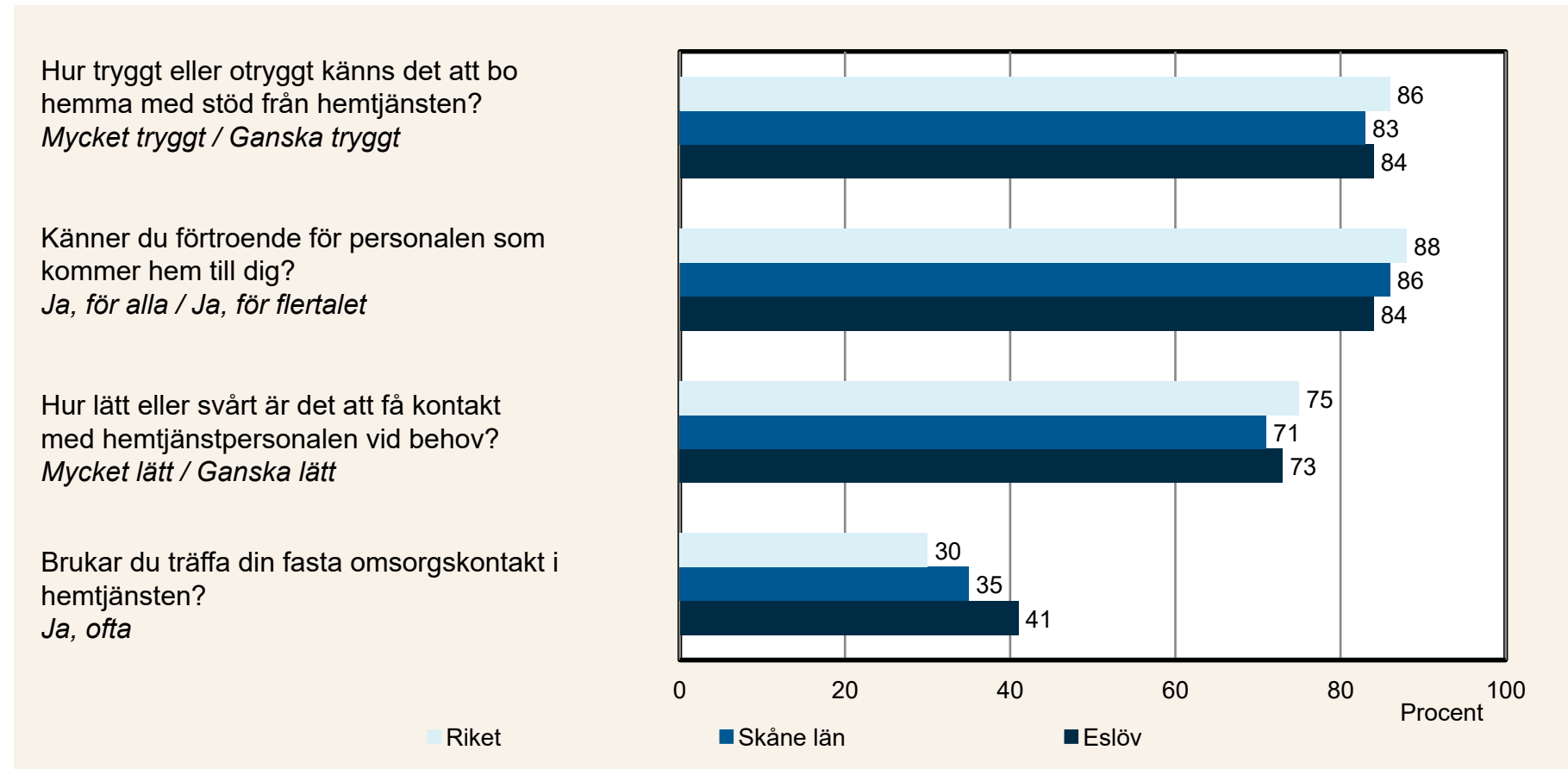
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Trygghet, förtroende och tillgänglighet

Positiva svar = Mycket tryggt/lätt eller Ganska tryggt/lätt och Ja, för alla eller Ja, för flertalet och Ja, ofta

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

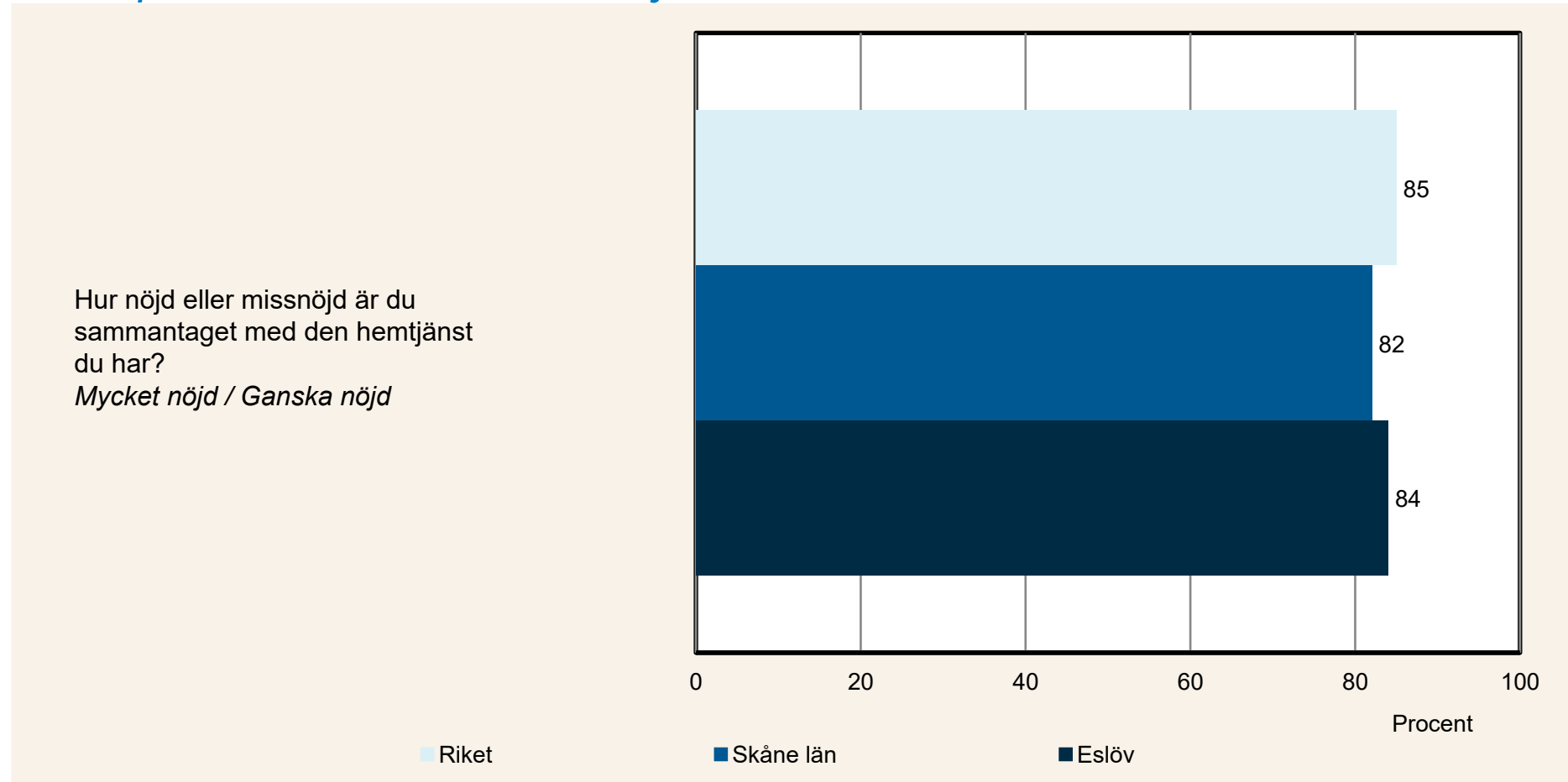

Källa: Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2024

Hemtjänsten i sin helhet

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

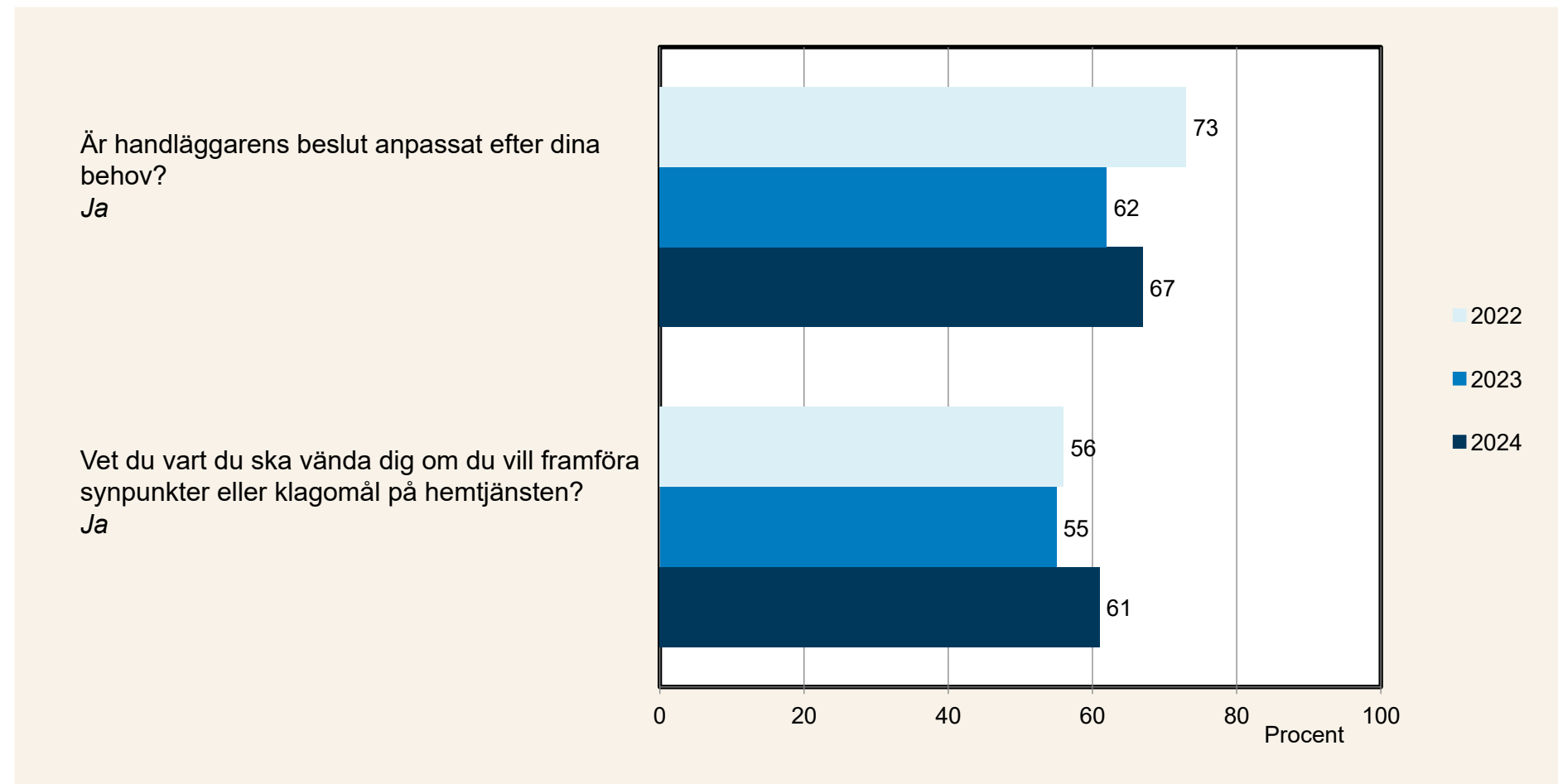
Några jämförelser av kommunens resultat åren 2022, 2023 och 2024

Kontakter med kommunen

Positiva svar = Ja

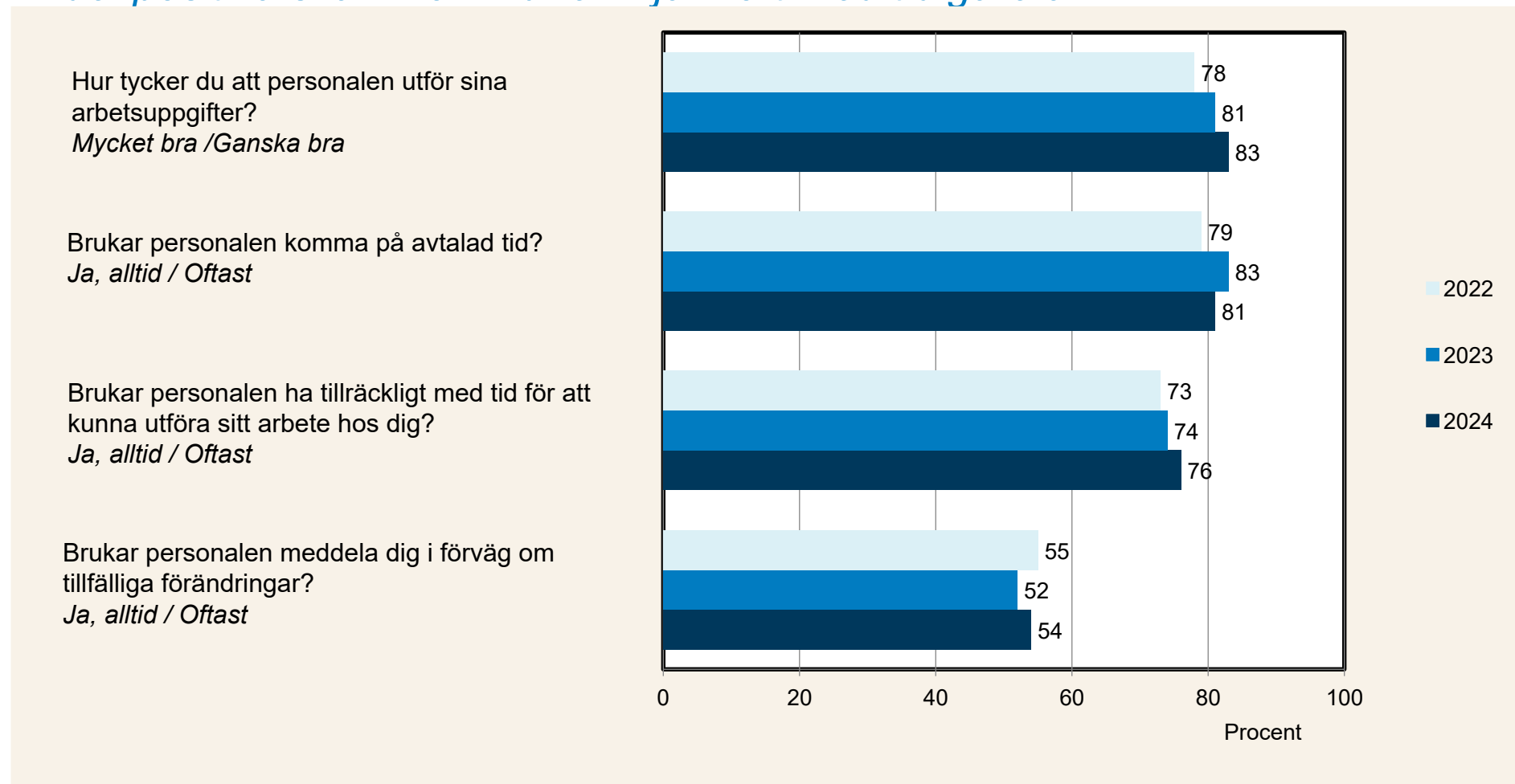
Andel positiva svar i kommunen - jämfört med tidigare år

Hjälpens utförande

Positiva svar = Mycket bra eller Ganska bra och Ja, alltid eller Oftast

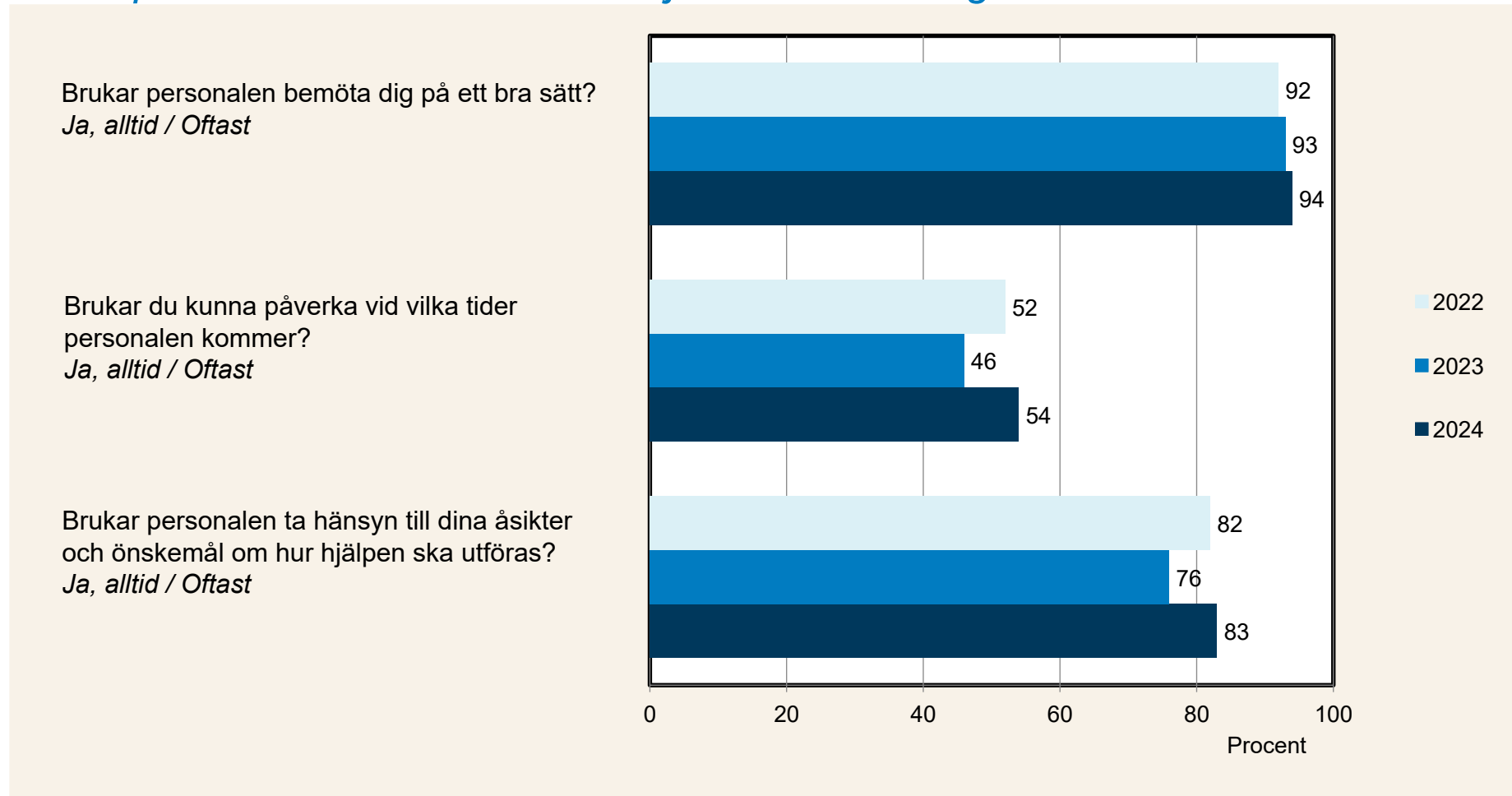
Andel positiva svar i kommunen - jämfört med tidigare år

Bemötande och inflytande

Positiva svar = Ja, alltid och Oftast

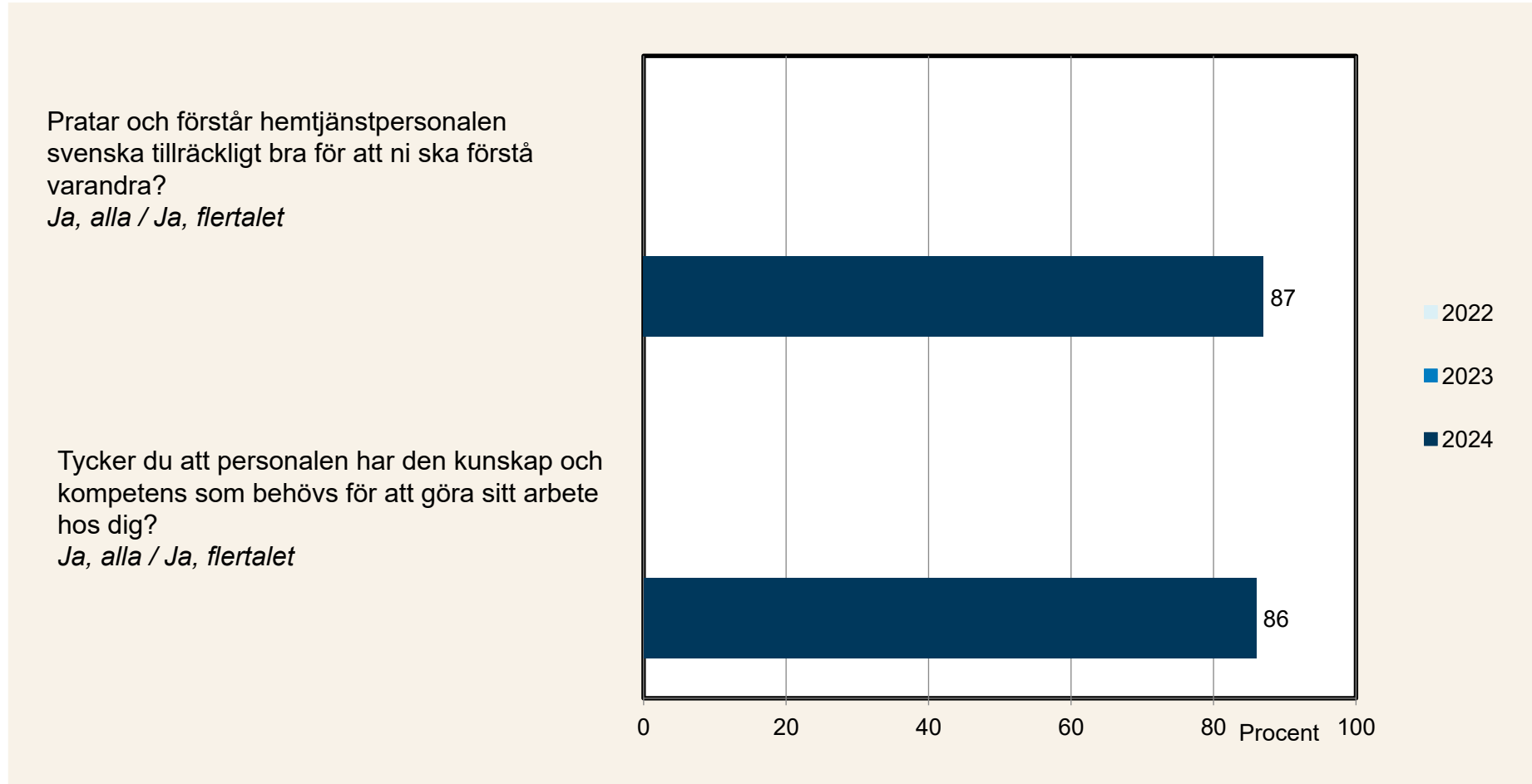
Andel positiva svar i kommunen - jämfört med tidigare år

Språk och kompetens

Positiva svar = Ja, alla eller Ja, flertalet

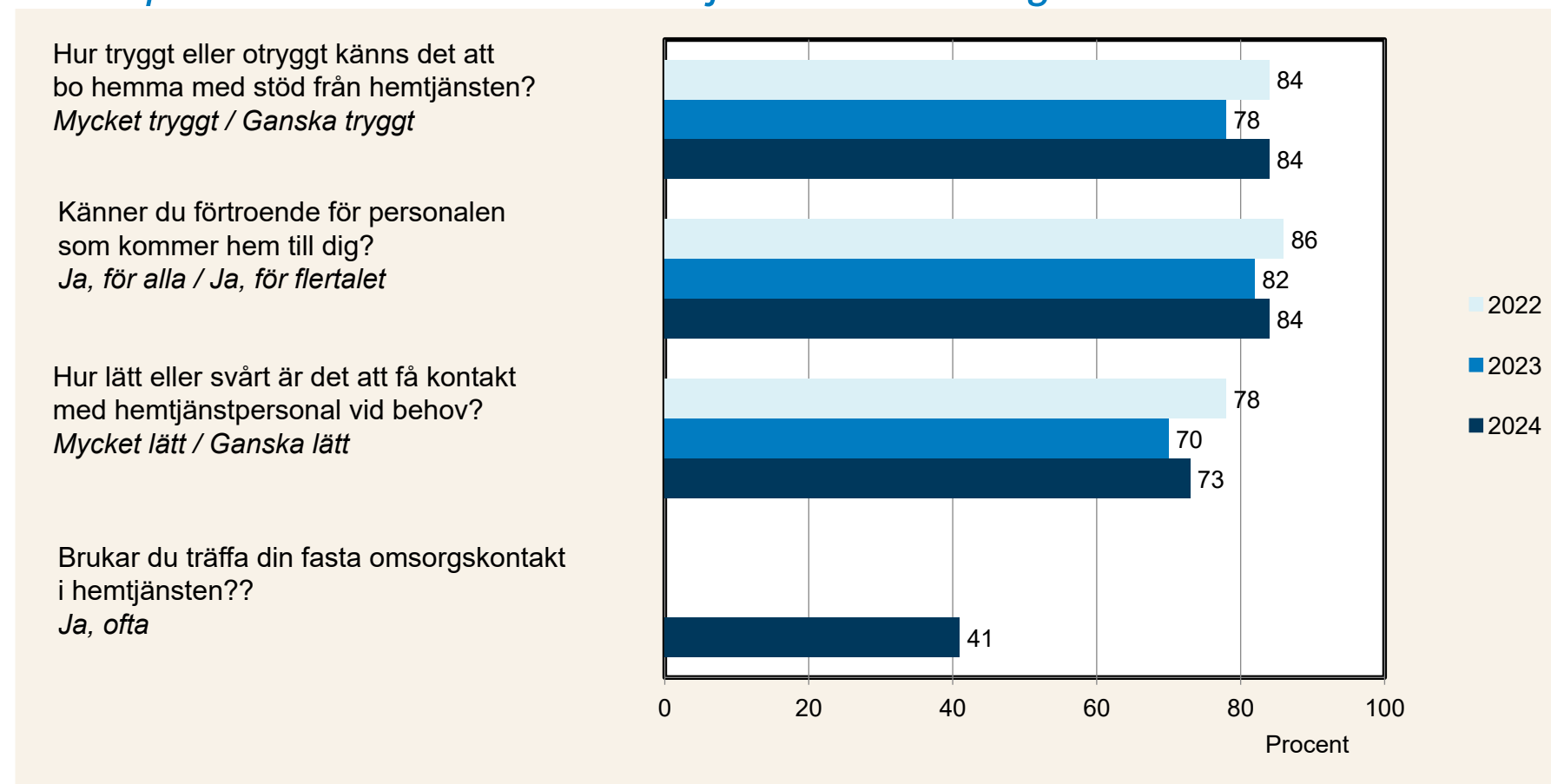
Andel positiva svar i kommunen - jämfört med tidigare år

Trygghet, förtroende och tillgänglighet

Positiva svar = Mycket tryggt/lätt eller Ganska tryggt/lätt och Ja, för alla eller Ja, för flertalet och Ja, ofta

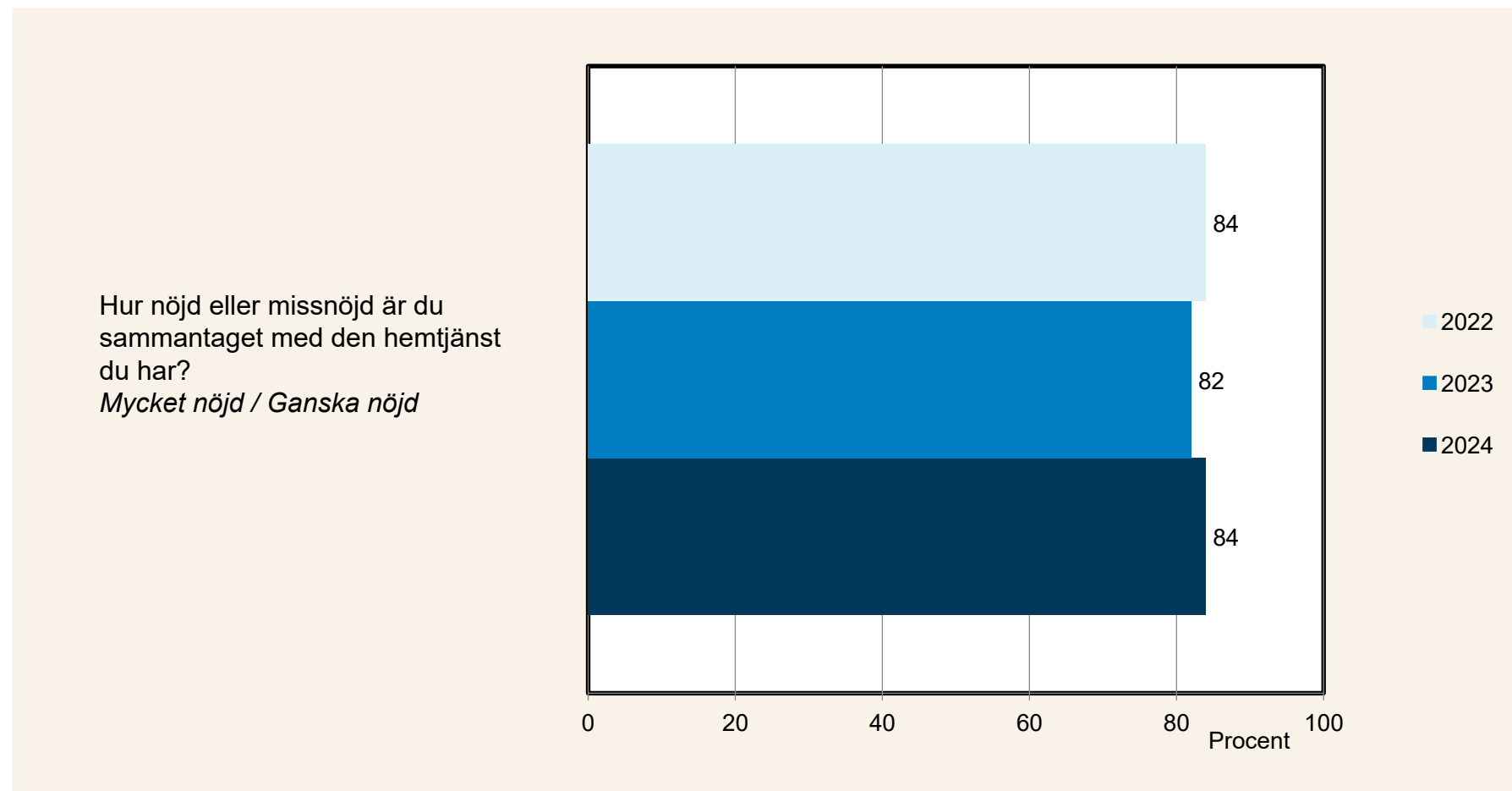
Andel positiva svar i kommunen - jämfört med tidigare år

Hemtjänsten i sin helhet

Positiva svar = Mycket nöjd, Ganska nöjd

Andel positiva svar i kommunen - jämfört med tidigare år

Om undersökningen

Om undersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" 2024

Personer, 65 år och äldre, som den 31 december 2023 hade hemtjänst eller bodde på ett särskilt boende för äldre har fått möjlighet att besvara en enkät.

Syftet med undersökningen är att kartlägga de äldres uppfattning om sin äldreomsorg. Resultaten används huvudsakligen som underlag för utveckling och förbättring av omsorgen om de äldre.

Personer som enbart hade hemtjänstinsatser i form av nattillsyn, matdistribution och/eller trygghetslarm eller som enbart hade beslut om korttidsboende ingick inte i undersökningen.

Mer om undersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?” 2024

Undersökningen genomfördes från mitten av mars och sista svarsdag var den 26 maj 2024.

Socialstyrelsen ansvarar för redovisningen av data och de analyser som finns i rapporter och presentationsmaterial. Institutet för kvalitetsindikatorer AB har genomfört datainsamlingen på uppdrag av Socialstyrelsen.

På www.socialstyrelsen.se finns mer att läsa om de nationella resultaten. Resultat finns också redovisade, i Excelfiler samt i ett webbverktyg per län och stadsdel/kommun samt för verksamheter med minst 7 svarande.

Mer information finns på:

www.socialstyrelsen.se

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2024

Särskilt boende

Resultat för Eslöv

Resultat för er kommun

Det här är en sammanställning av några av er kommuns resultat.

Först presenteras bakgrundsinformation om deltagarna.

I resultatredovisningen visas först era resultatet på frågan om den sammantagna nöjdheten fördelat på kön, vem som svarat och regiform.

Därefter presenteras kommunens resultat jämfört med ert län och riket.

I sista delen jämförs era resultat för i år med era resultat två tidigare år (2023 och 2022).

Enkäten och mer information om undersökningen finns på:

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/oppna-jamforelser/socialtjanst/aldreomsorg/vad-tycker-de-aldre-om-aldreomsorgen/>

Bakgrundsinformation om årets deltagare

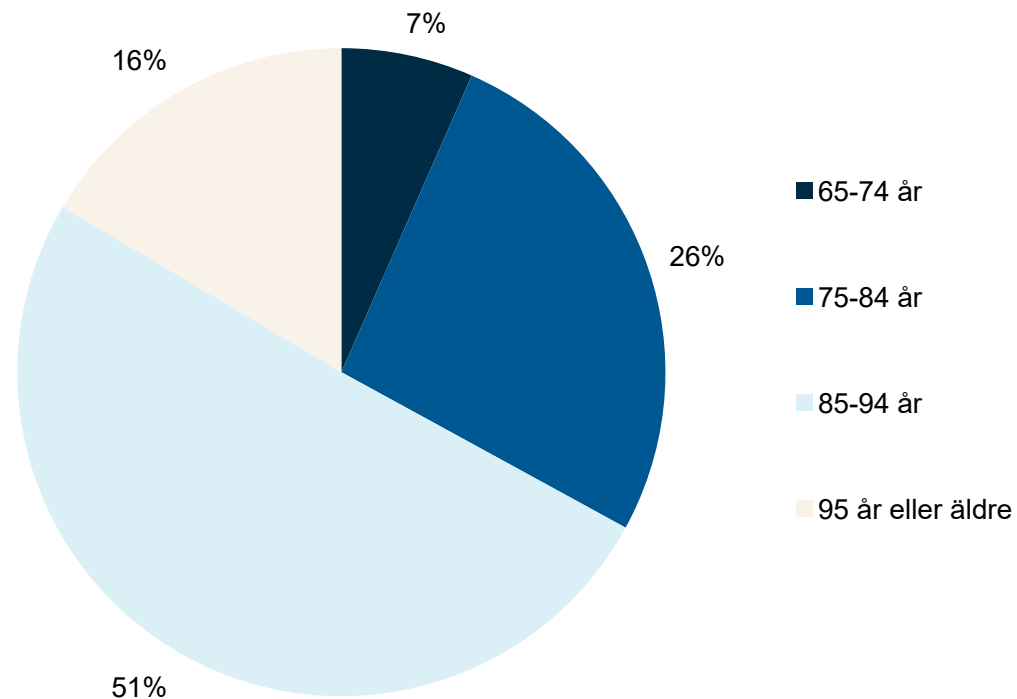
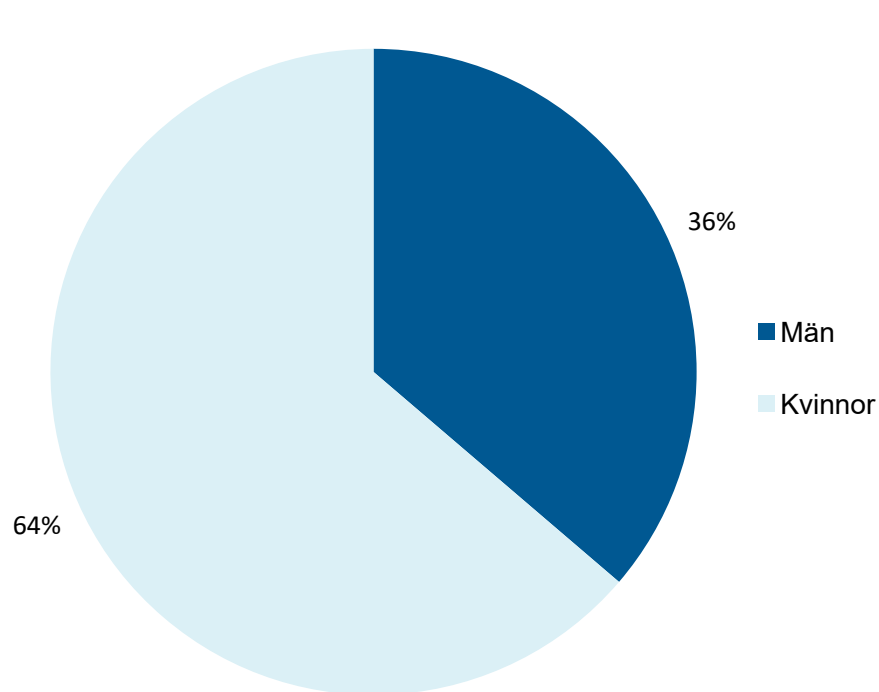

Hur många svarade?

Totalt i riket svarade 32 414 personer på årets enkät till äldre personer som bor på särskilt boende, vilket är 44,1 % av de som hade möjlighet att delta.

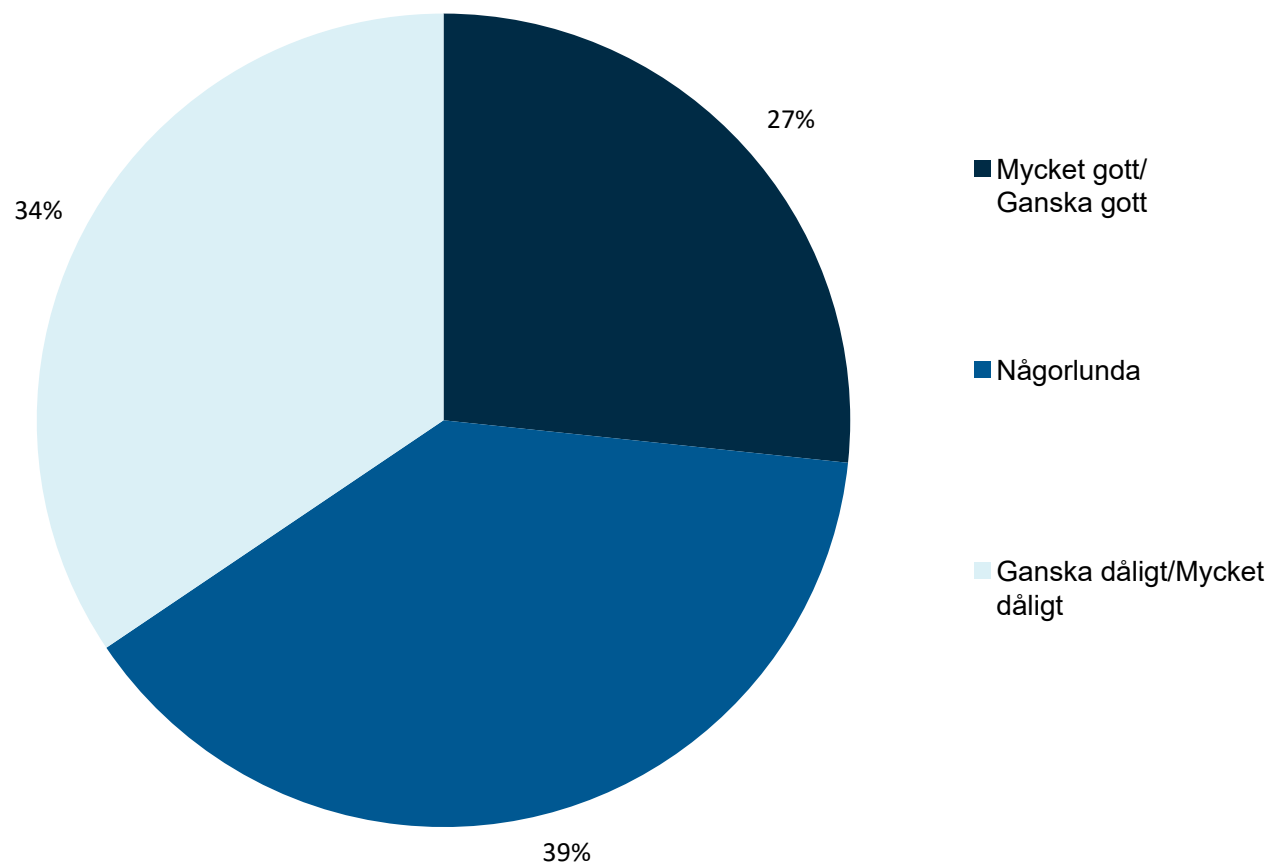
I Eslöv svarade 91 personer, vilket är 42,1 % av de tillfrågade.

Vilka var kommunens deltagare?

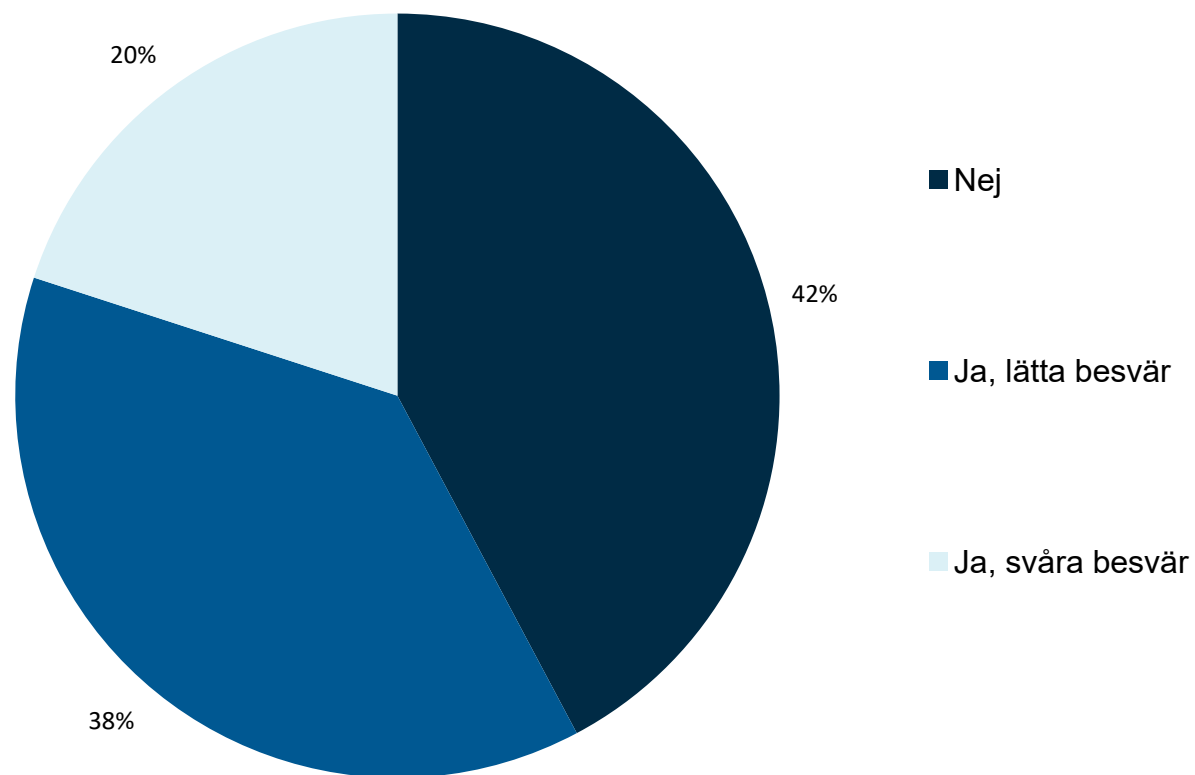
Självupplevd hälsa?

Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

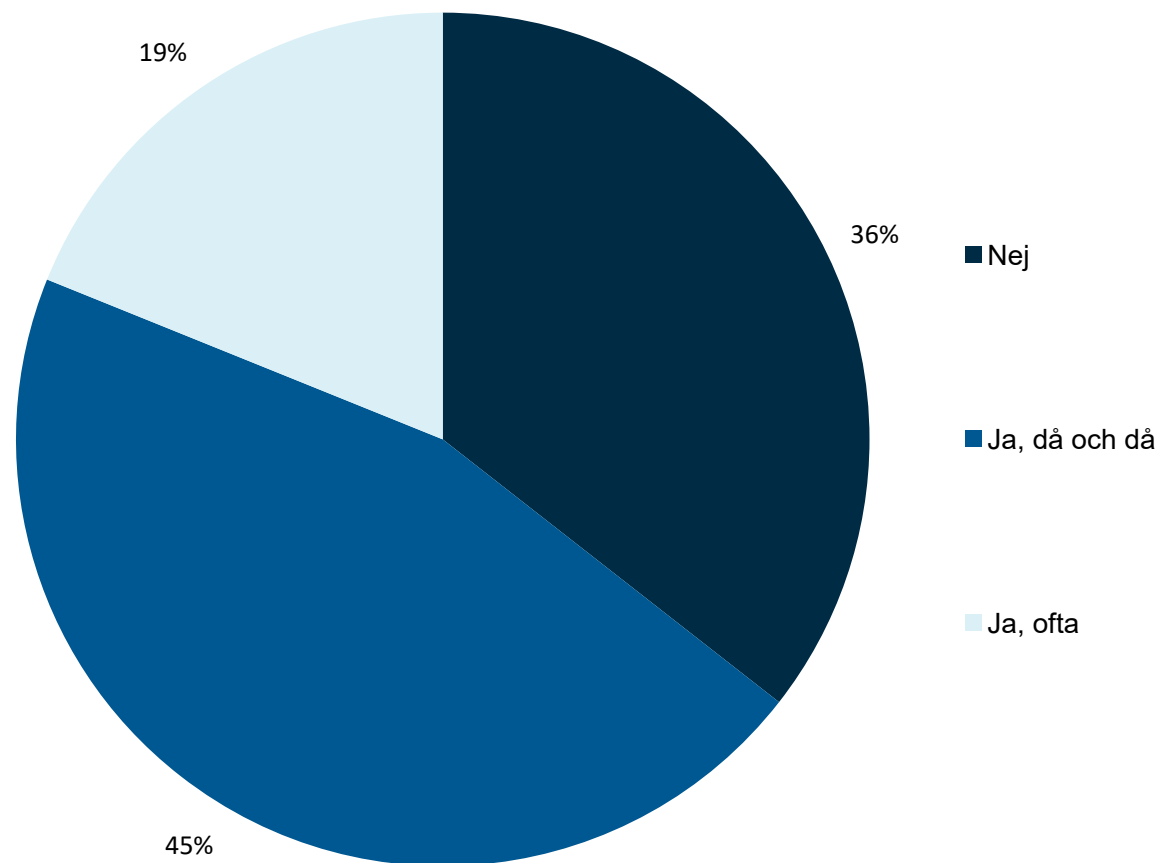
Besvär av ängslan, oro eller ångest

Har du besvär av ängslan, oro eller ångest?

Besvär av ensamhet

Händer det att du besväras av ensamhet?

Resultatöversikt år 2024

Andel positiva svar

Resultaten som redovisas här är de sammanslagna andelarna positiva svar per fråga. De positiva svarsalternativen är vanligtvis två på varje fråga t. ex. "Mycket bra" och "Ganska bra".

För närmare redovisning av vilka svarsalternativ som klassas som positiva, se "Tabellbilagan" som ligger under "Tillhörande dokument och bilagor" under "Resultat 2024" på:

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/oppna-jamforelser/socialtjanst/aldreomsorg/vad-tycker-de-aldre-om-aldreomsorgen/>

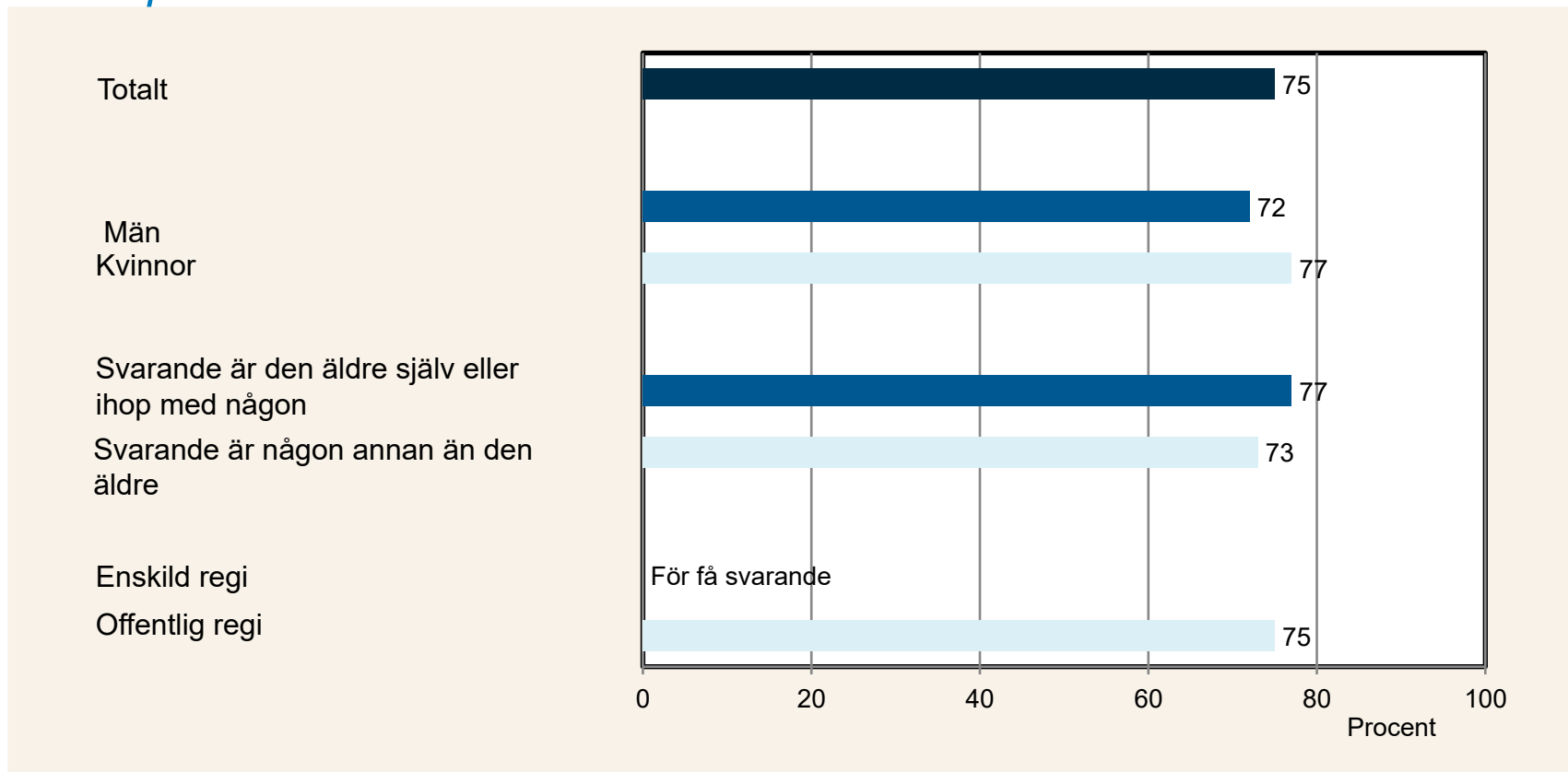
Sammantagen nöjdhet fördelat på kön, vem som svarat och regiform

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd

Andel positiva svar i kommunen

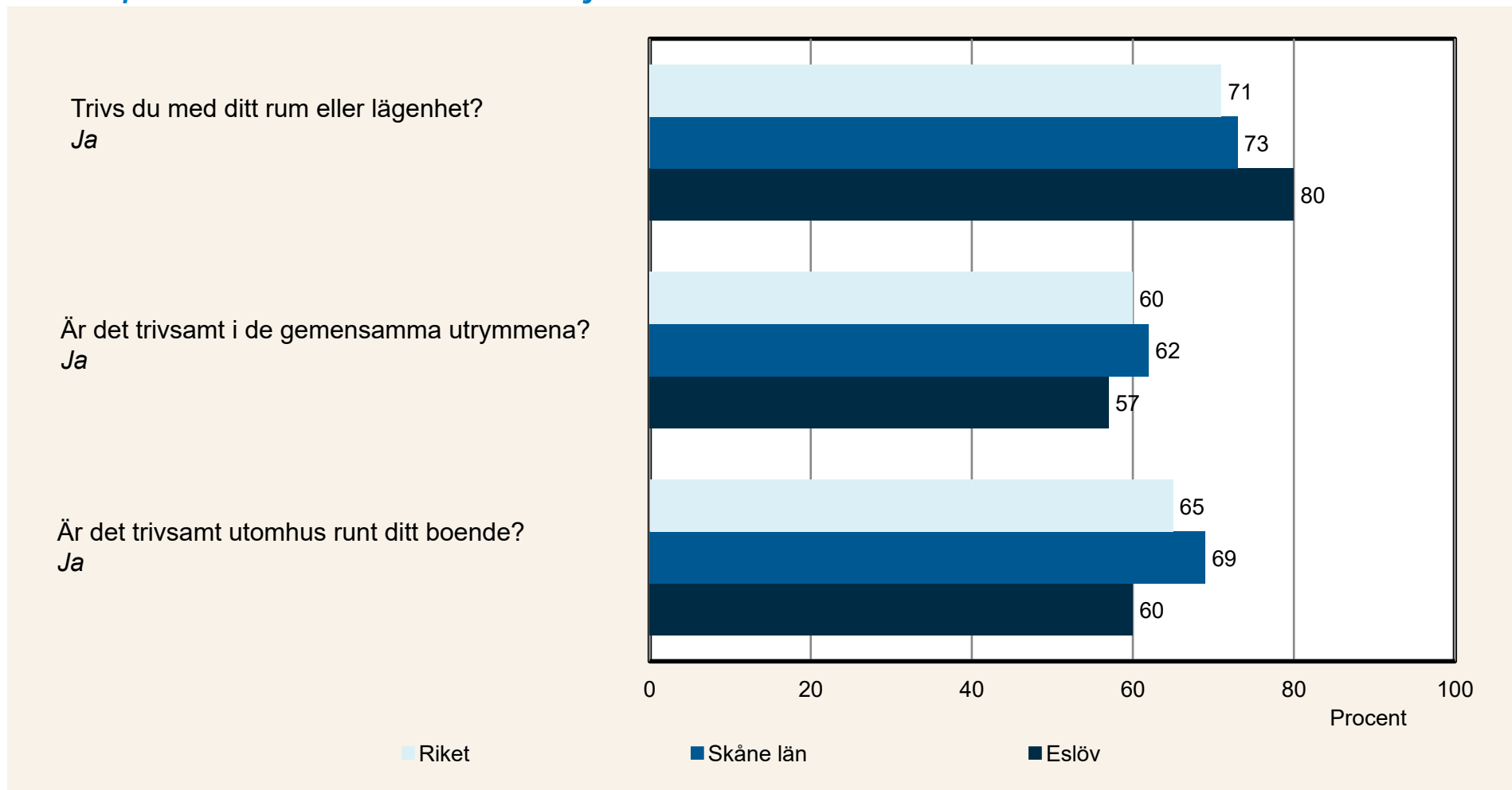
Några av kommunens resultat jämfört med länet och riket

Boendemiljö

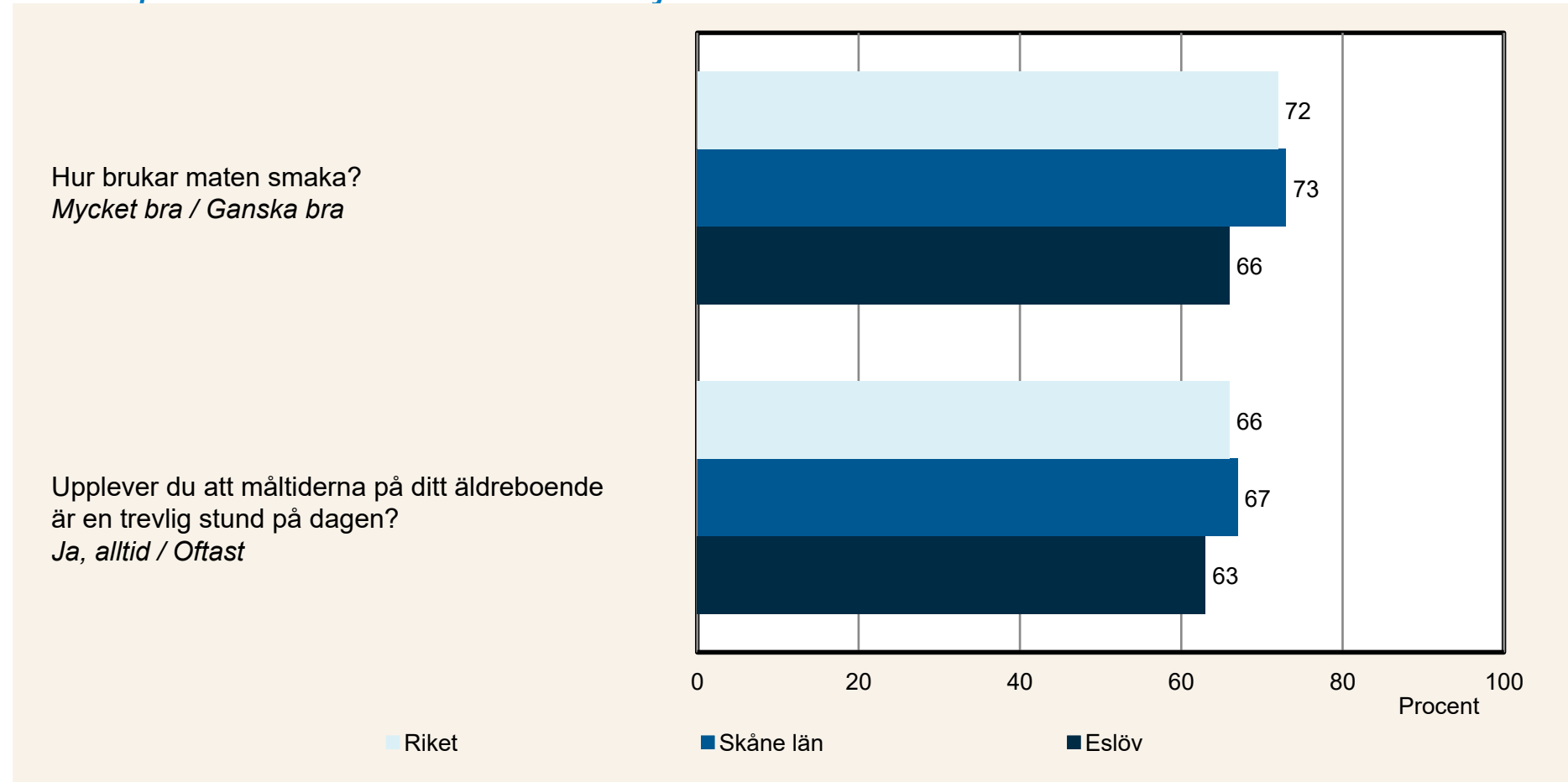
Positiva svar = Ja

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Mat och måltidsmiljö

Positiva svar = Mycket bra eller Ganska bra och Ja, alltid eller Oftast
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

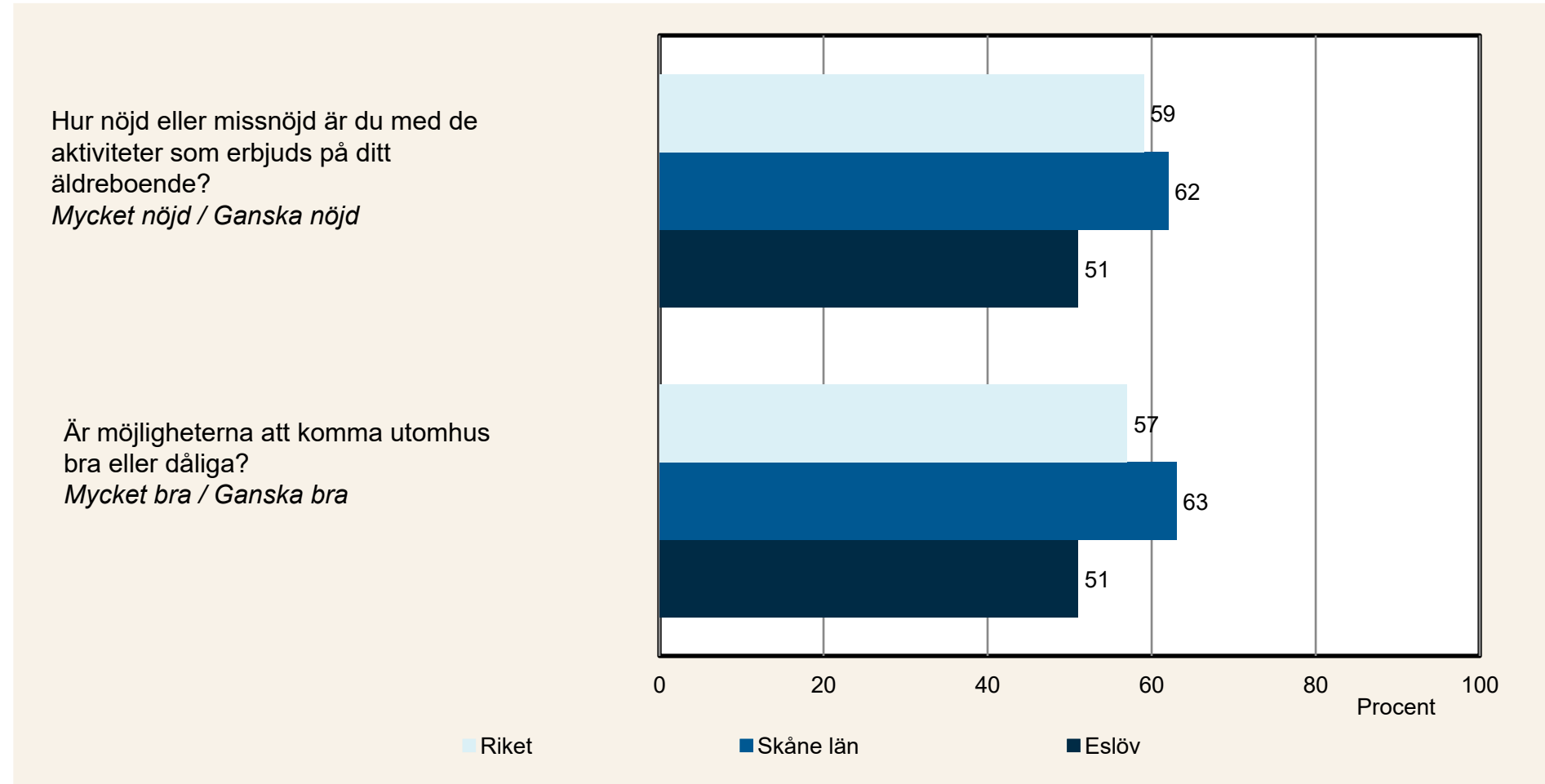

Källa: Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2024

Aktiviteter och möjlighet att komma utomhus

Positiva svar = Mycket nöjd/bra eller Ganska nöjd/bra

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Hjälpens utförande

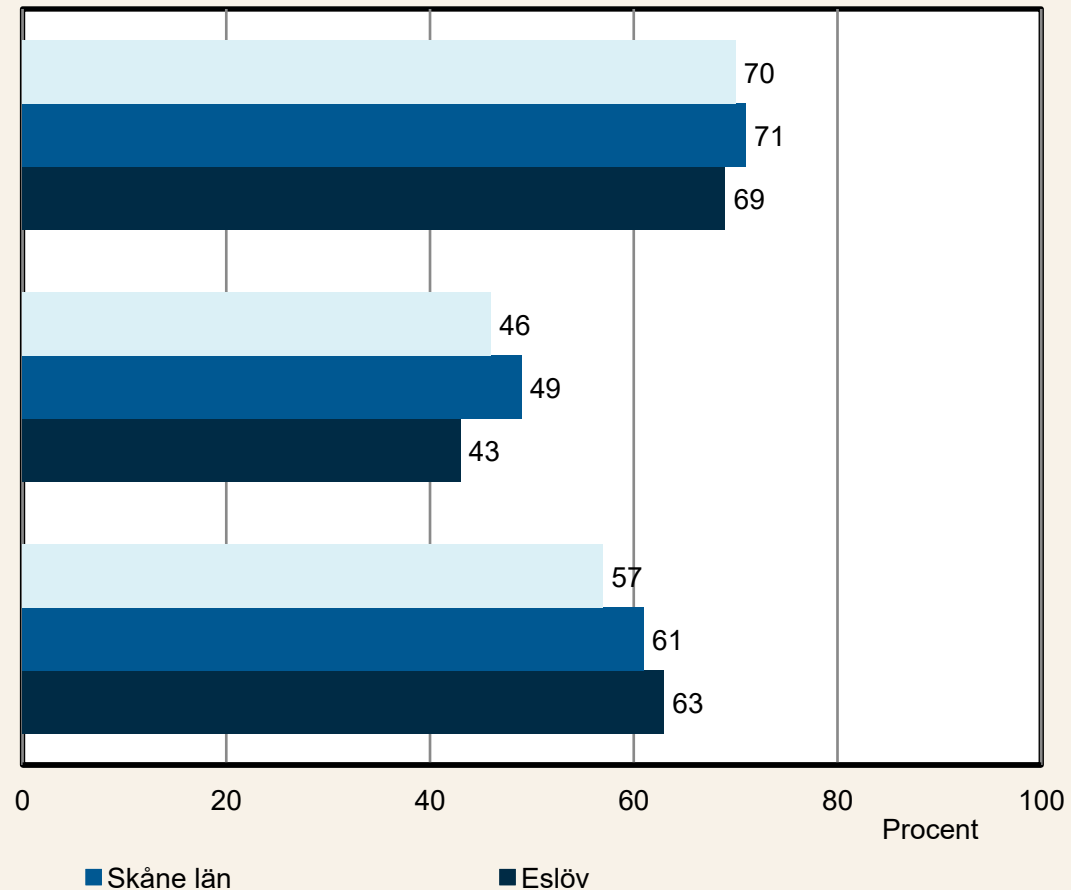
Positiva svar = Ja, alltid eller Oftast

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Brakar personalen ha tillräckligt med tid för att kunna utföra sitt arbete hos dig?
Ja, alltid / Oftast

Brakar personalen meddela dig i förväg om tillfälliga förändringar? T.ex. byte av personal, ändringar av olika aktiviteter etc.
Ja, alltid / Oftast

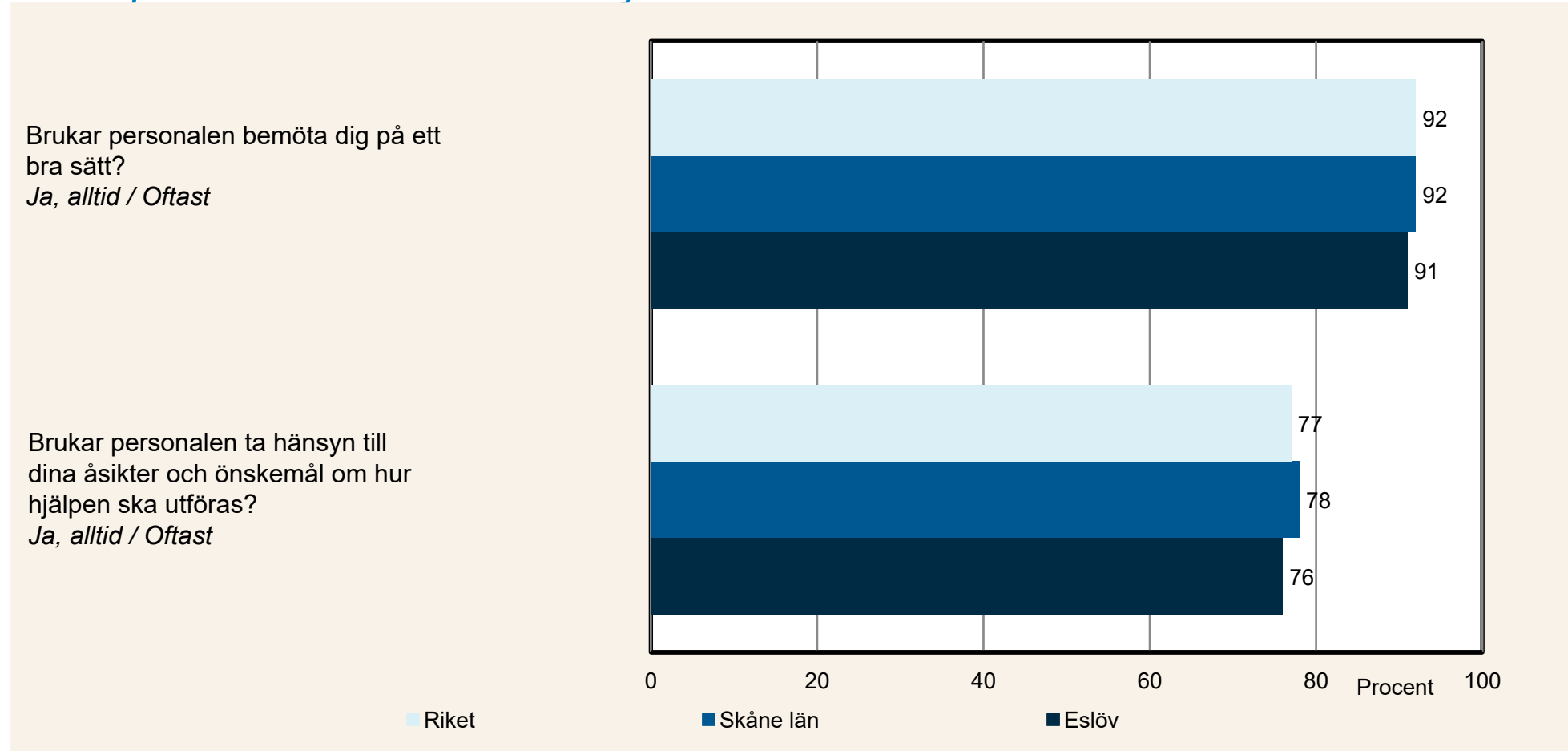
Brakar du kunna påverka vid vilka tider du får hjälp? T.ex. tid för att duscha/ bada, gå och lägga dig etc.
Ja, alltid / Oftast

Bemötande och inflytande

Positiva svar = Ja, alltid eller Oftast

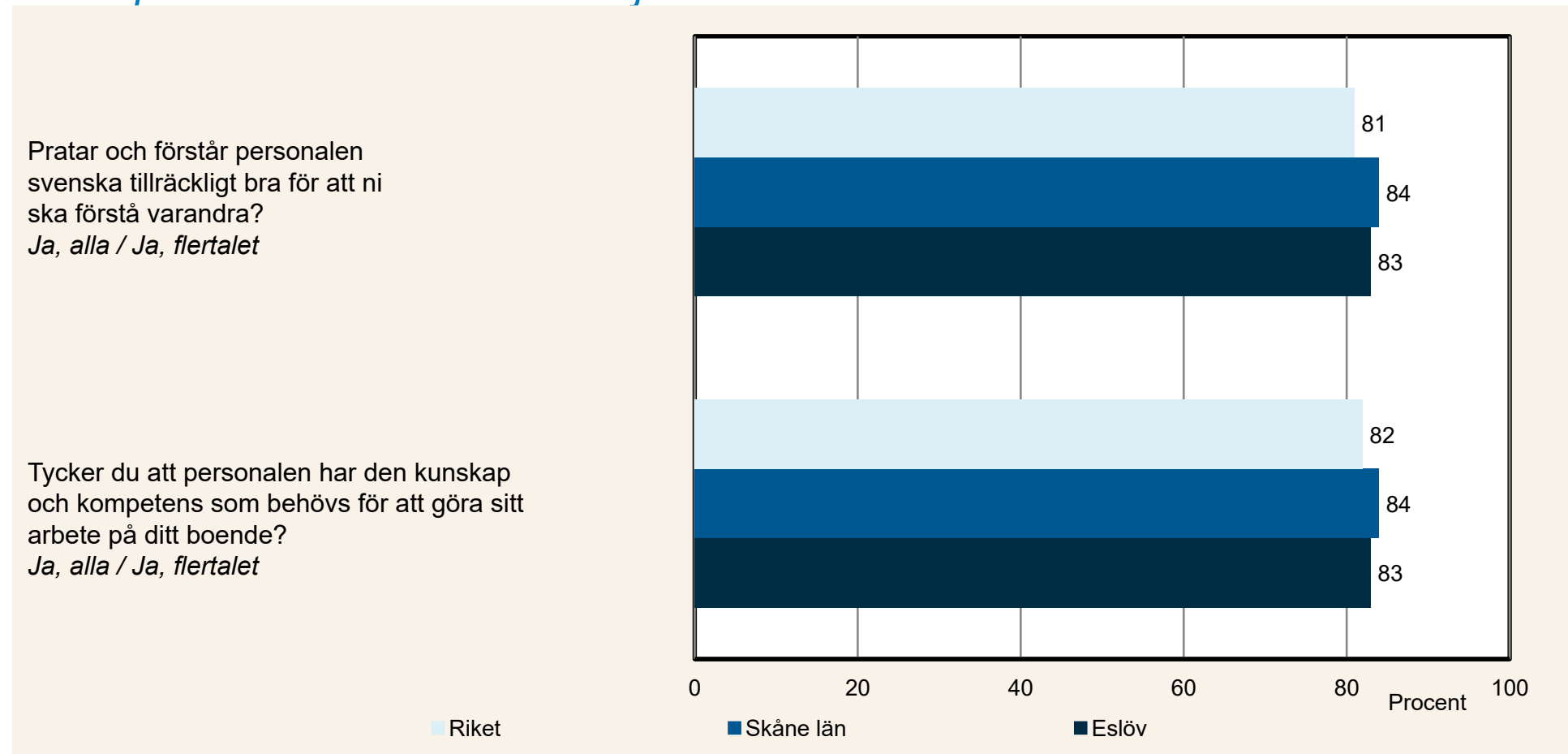
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Språk och kompetens

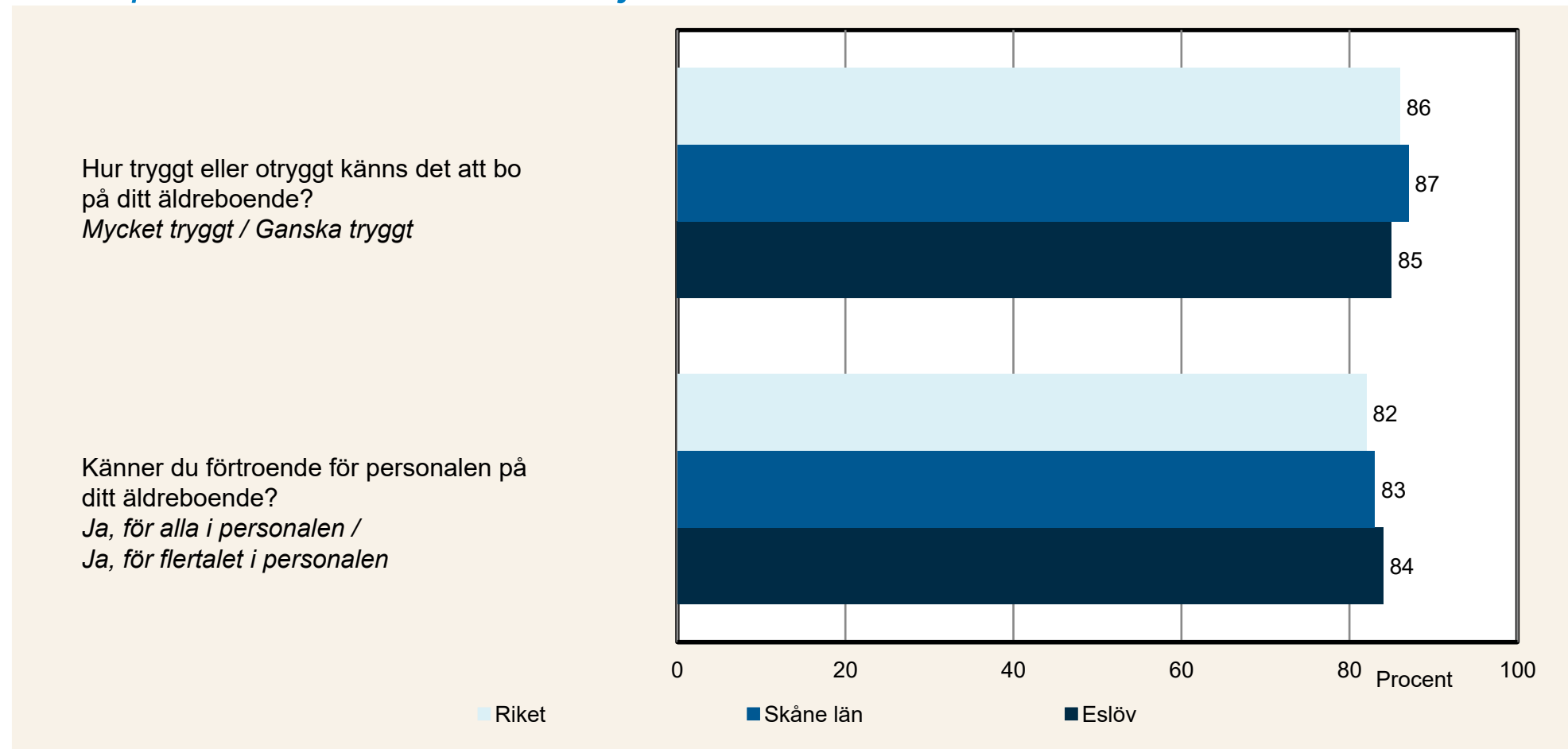
Positiva svar = Ja, alla eller Ja, flertalet

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Trygghet och förtroende

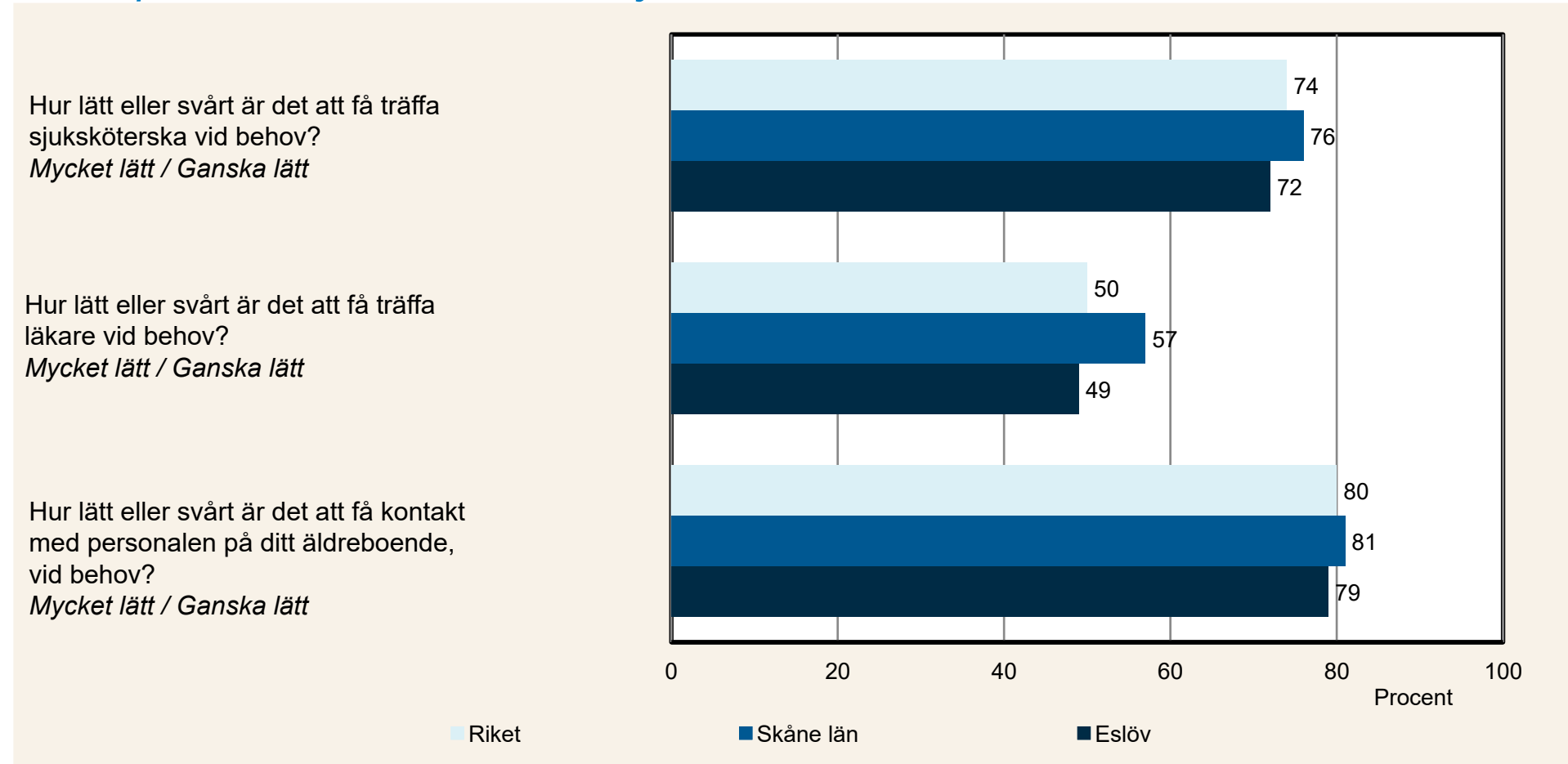
Positiva svar = Mycket tryggt eller Ganska tryggt och Ja, för alla eller Ja, för flertalet
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Tillgänglighet

Positiva svar = Mycket lätt eller Ganska lätt

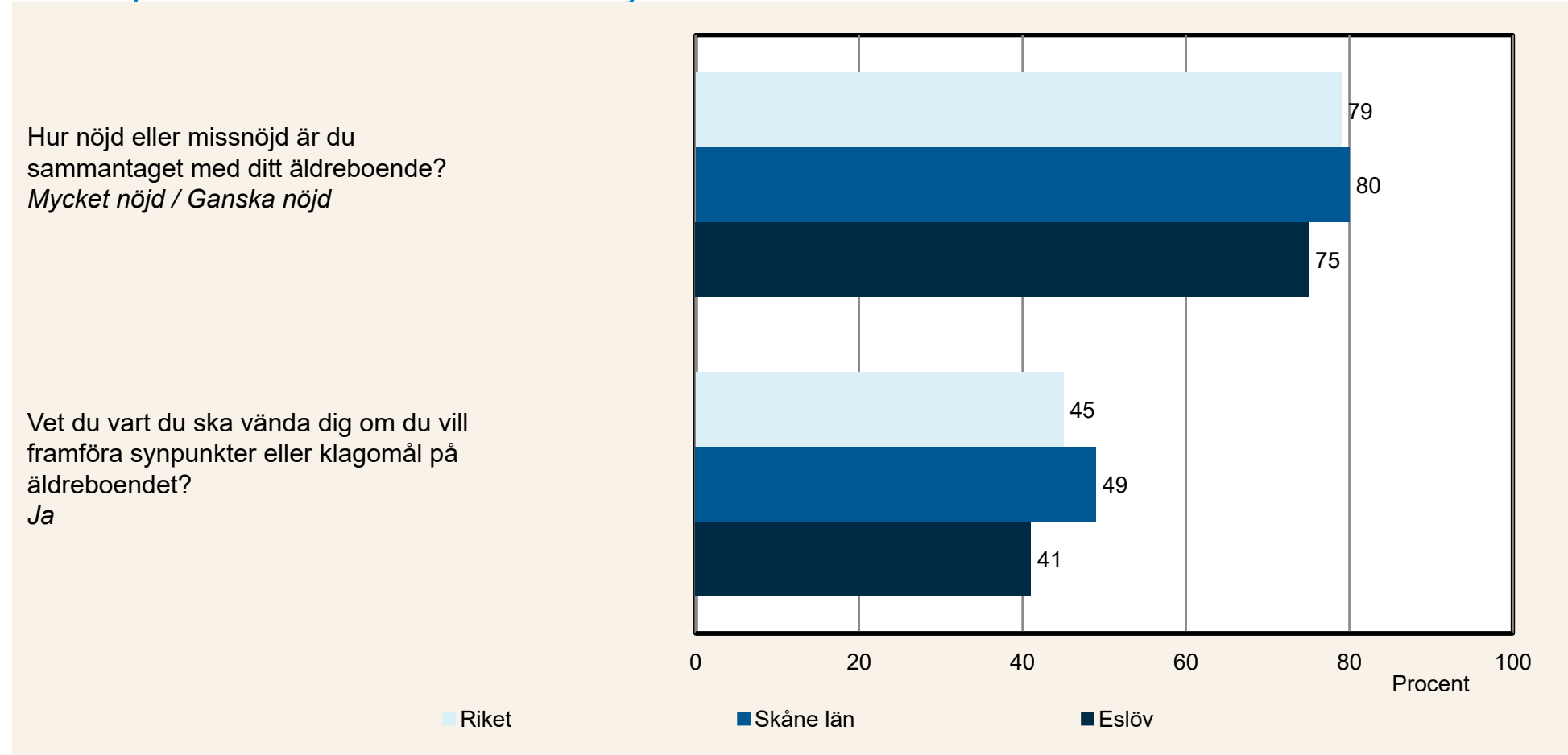
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Hjälpen i sin helhet och synpunkter

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd och Ja

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

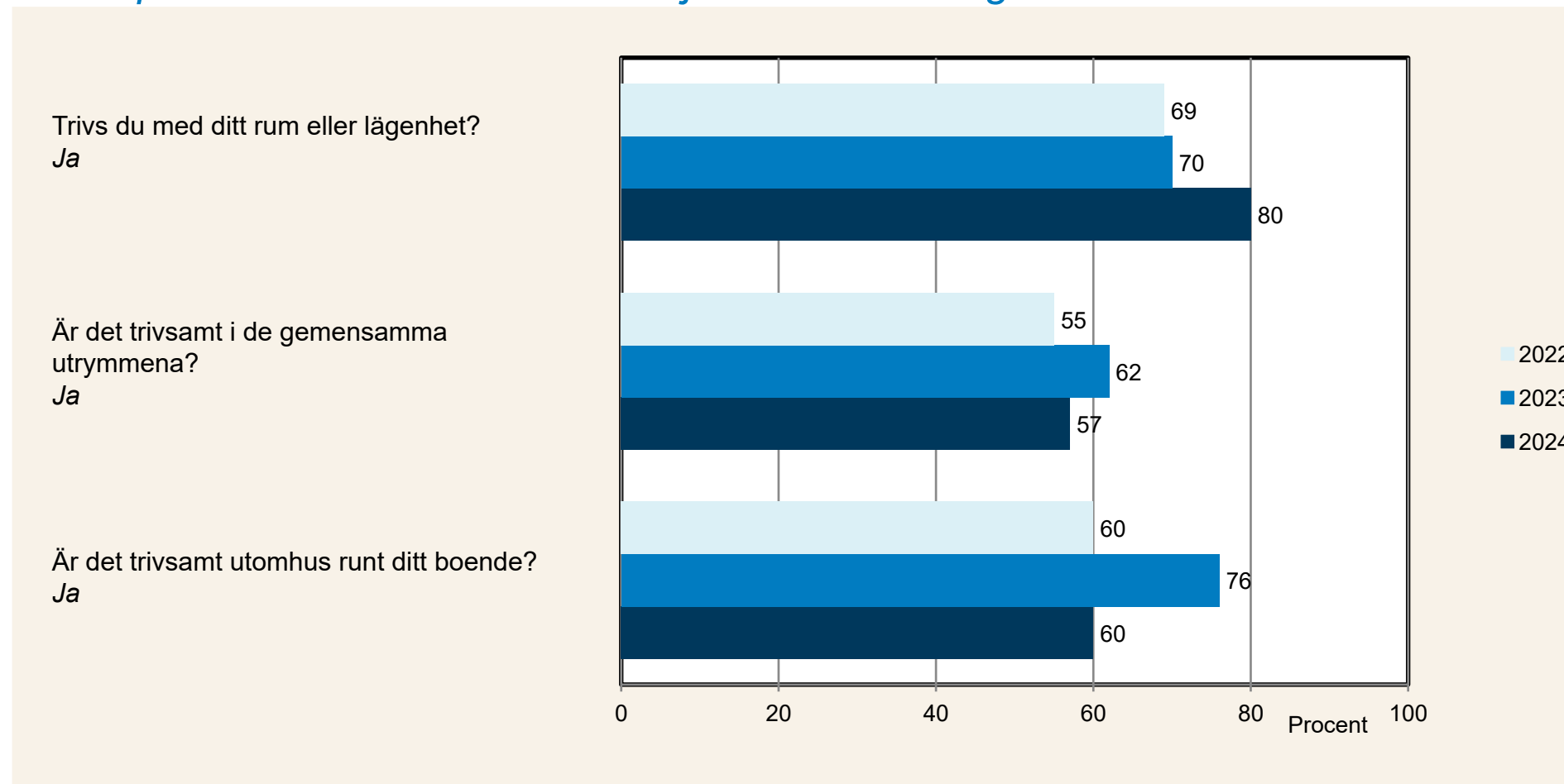
Några jämförelser av kommunens resultat åren 2022, 2023 och 2024

Boendemiljö

Positiva svar = Ja

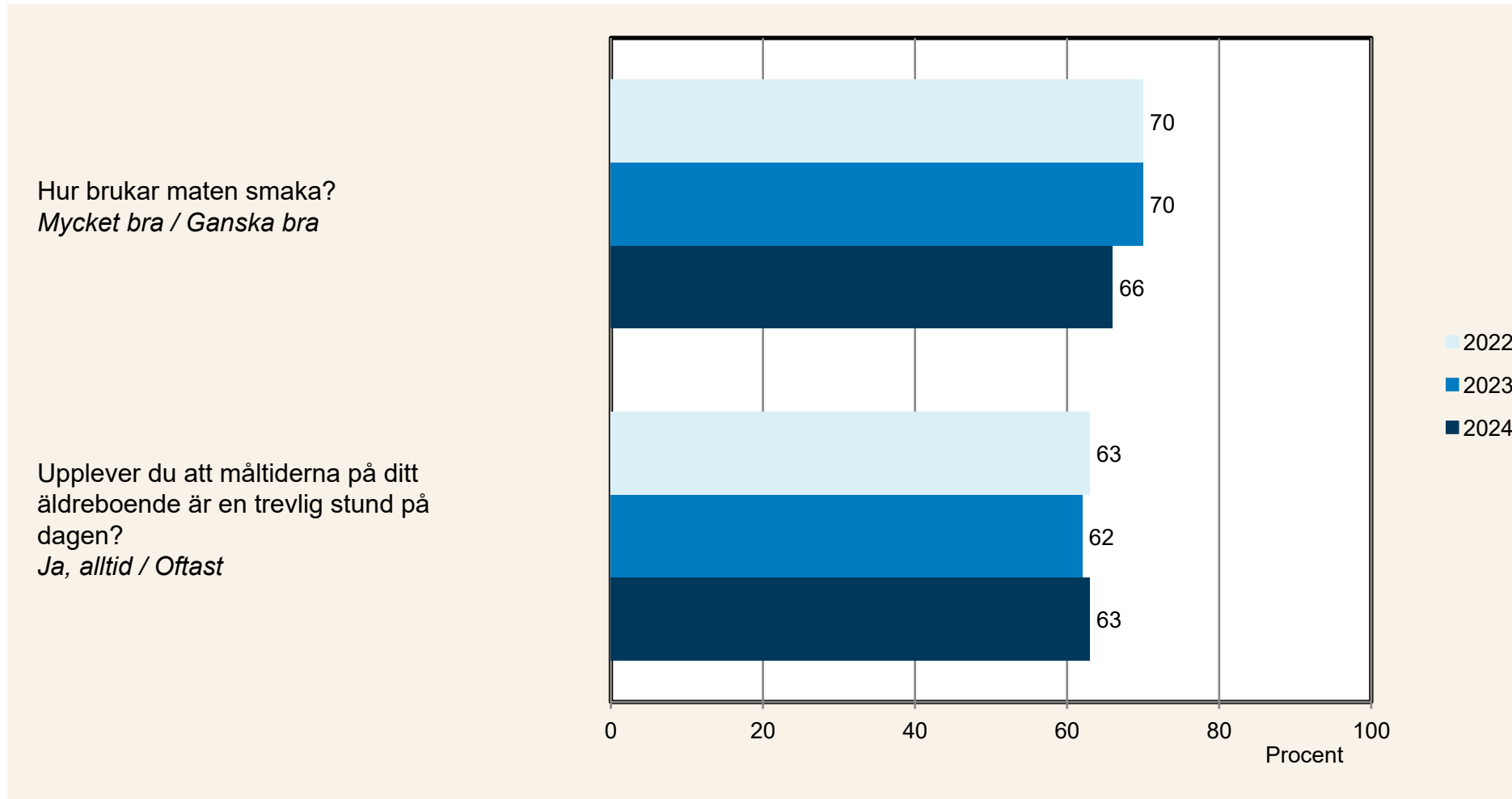
Andel positiva svar i kommunen – jämfört med tidigare år

Källa: Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2024

Mat- och måltidsmiljö

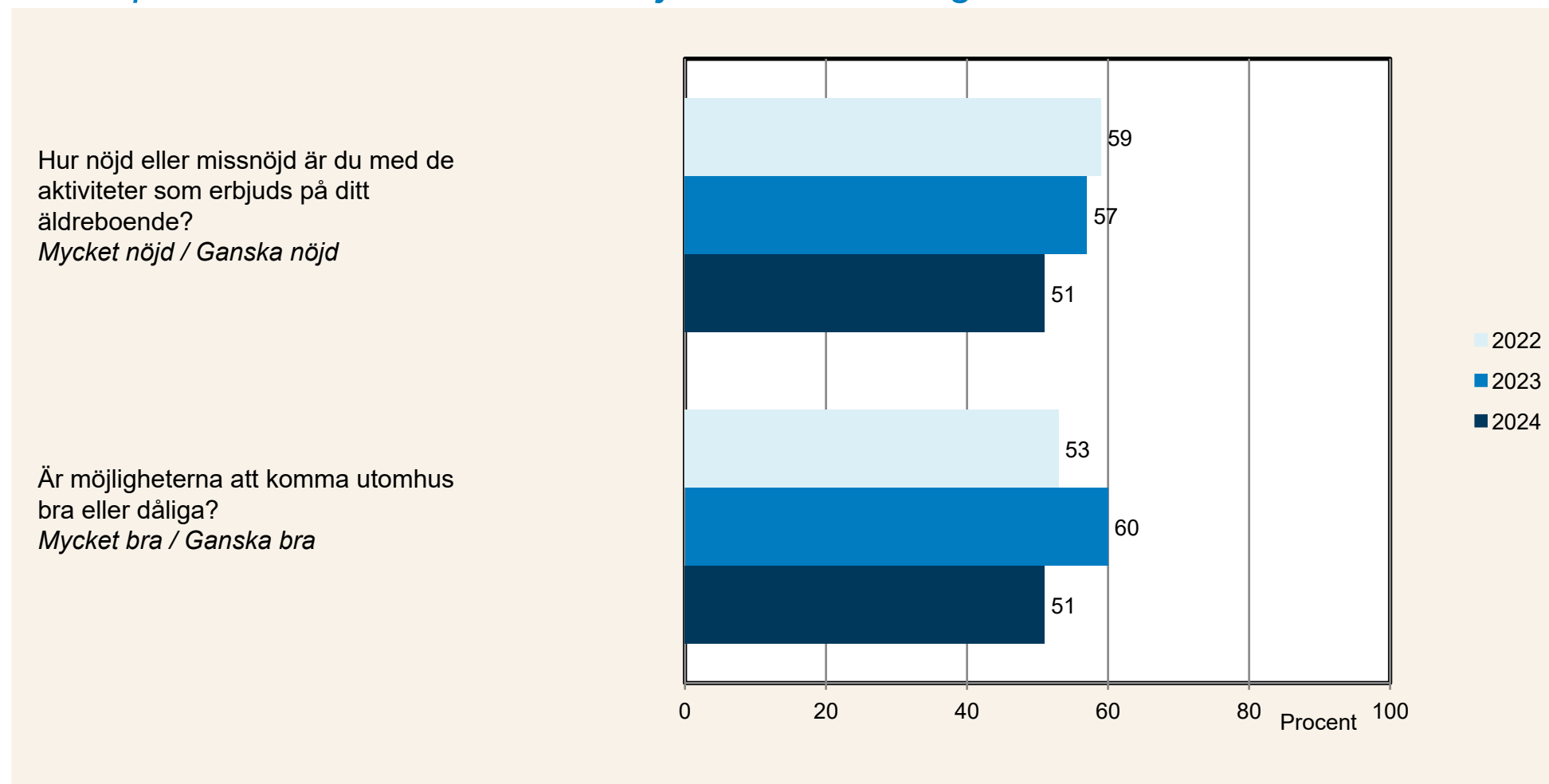
Positiva svar = Mycket bra och Ganska bra samt Ja, alltid och Oftast
Andel positiva svar i kommunen – jämfört med tidigare år

Aktiviteter och möjlighet att komma utomhus

Positiva svar = Mycket nöjd och Ganska nöjd samt Mycket bra och Ganska bra

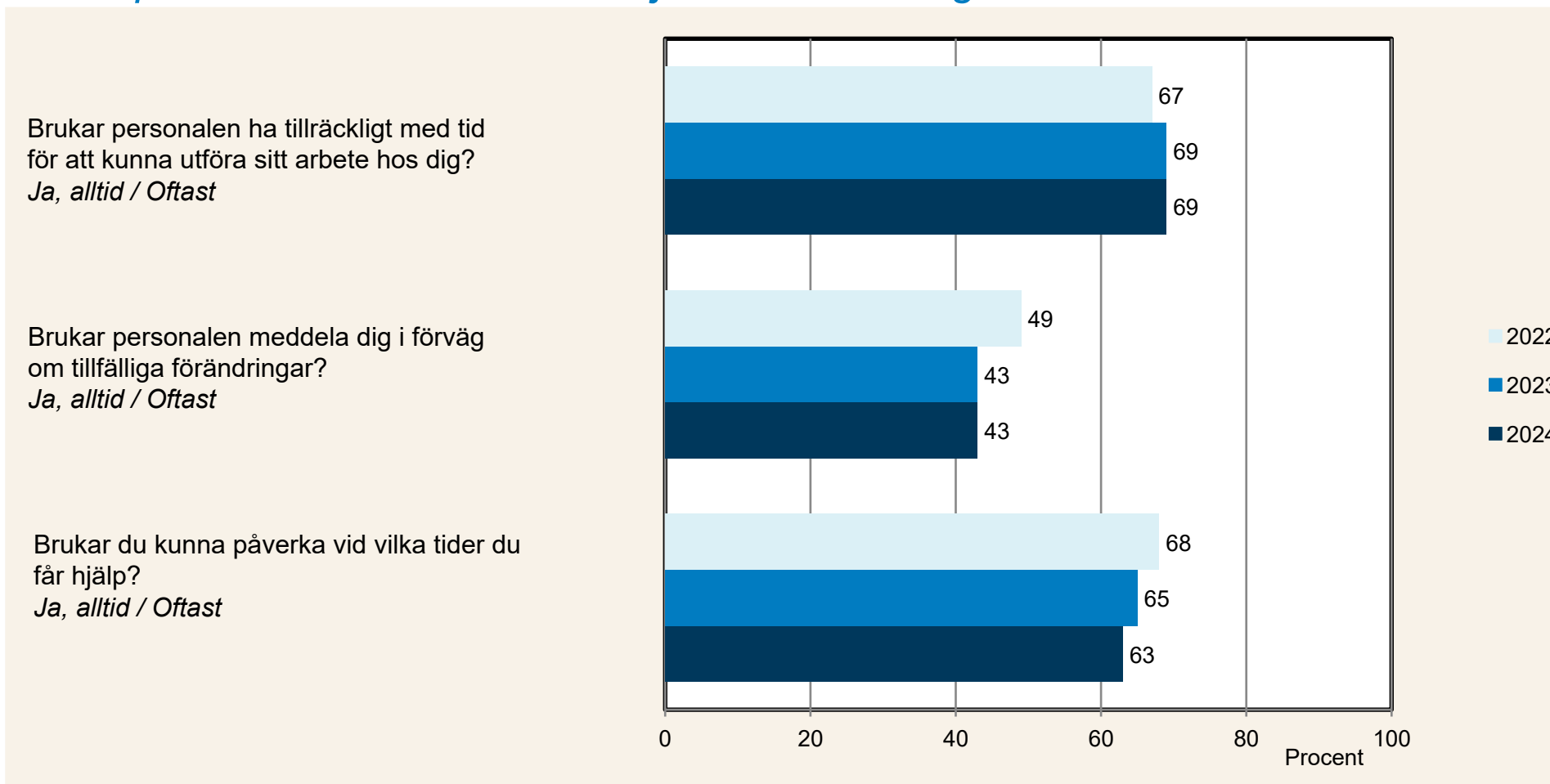
Andel positiva svar i kommunen – jämfört med tidigare år

Hjälpens utförande

Positiva svar = Ja, alltid och Oftast

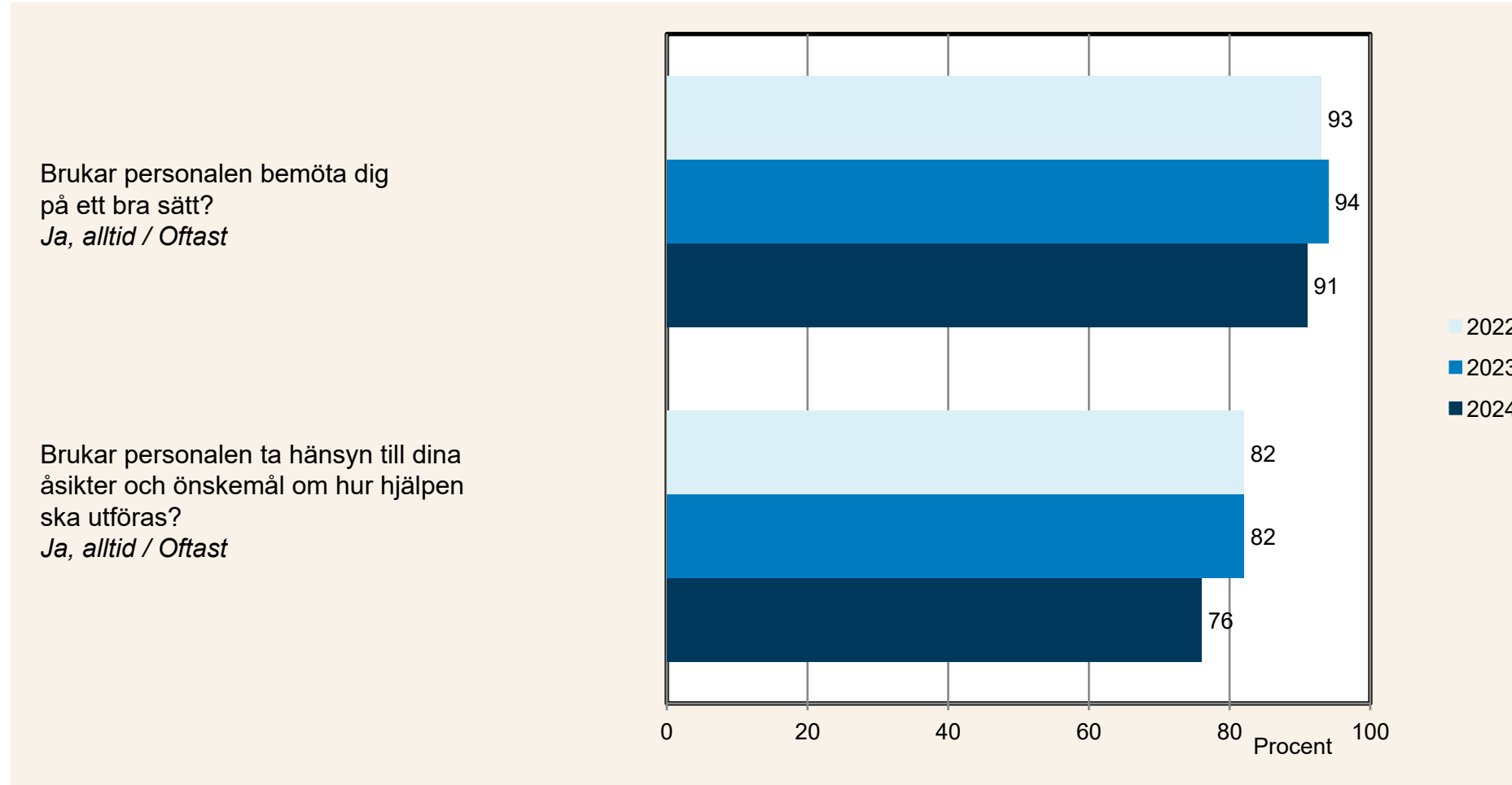
Andel positiva svar kommunen – jämfört med tidigare år

Bemötande och inflytande

Positiva svar = Ja, alltid och Oftast

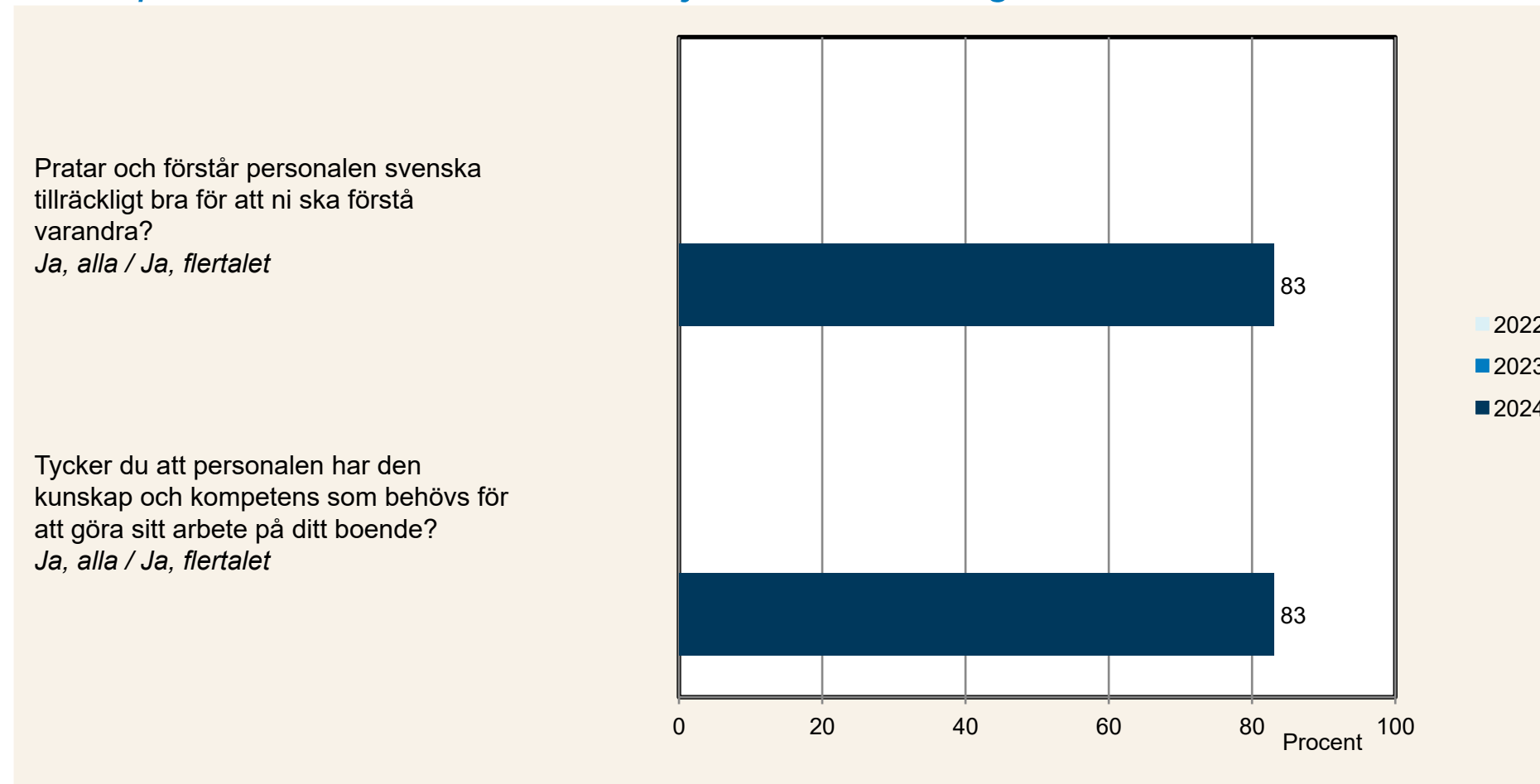
Andel positiva svar i kommunen - jämfört med tidigare år

Språk och kompetens

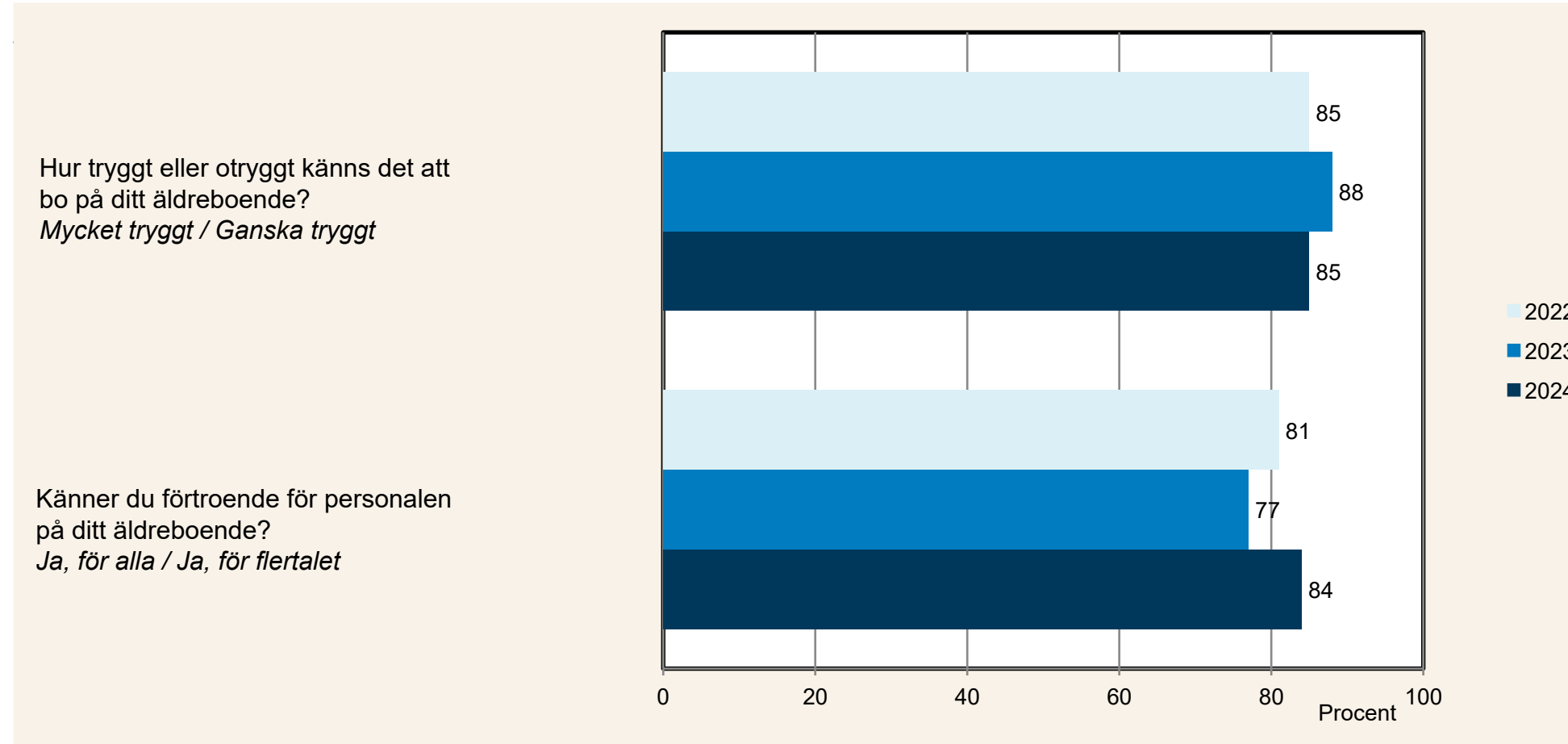
Positiva svar = Ja, alla eller Ja, flertalet

Andel positiva svar i kommunen – jämfört med tidigare år

Trygghet och förtroende

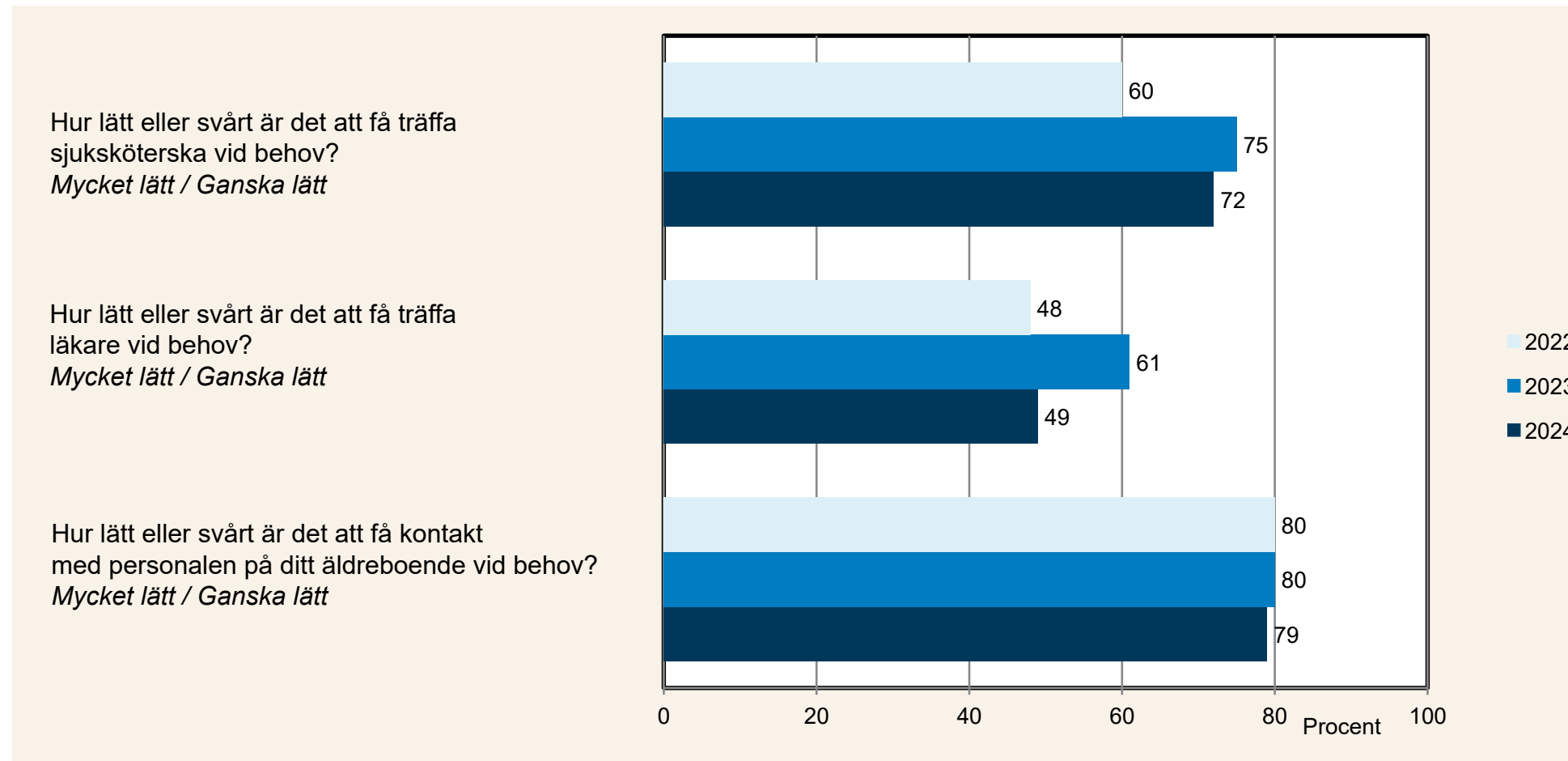
Positiva svar = Mycket tryggt eller Ganska tryggt och Ja, för alla eller Ja, för flertalet

Tillgänglighet

Positiva svar = Mycket lätt eller Ganska lätt

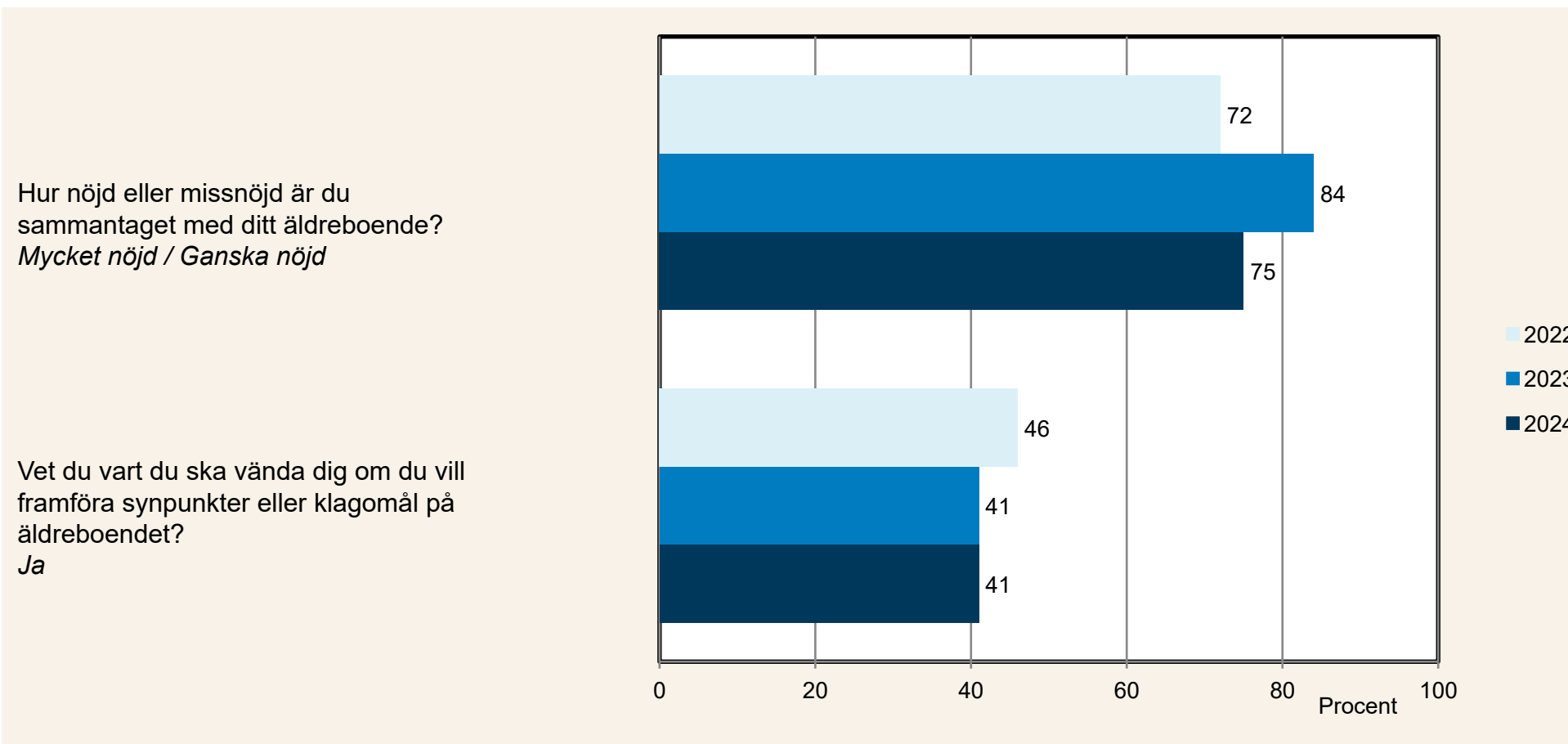
Andel positiva svar i kommunen – jämfört med tidigare år

Hjälpen i sin helhet och synpunkter

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd och Ja

Andel positiva svar i kommunen – jämfört med tidigare år

Om undersökningen

Om undersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" 2024

Personer, 65 år och äldre, som den 31 december 2023 hade hemtjänst eller bodde på ett särskilt boende för äldre har fått möjlighet att besvara en enkät.

Syftet med undersökningen är att kartlägga de äldres uppfattning om sin äldreomsorg. Resultaten används huvudsakligen som underlag för utveckling och förbättring av omsorgen om de äldre.

Personer som enbart hade hemtjänstinsatser i form av nattillsyn, matdistribution och/eller trygghetslarm eller som enbart hade beslut om korttidsboende ingick inte i undersökningen.

Mer om undersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?” 2024

Undersökningen genomfördes från mitten av mars och sista svarsdag var den 26 maj 2024.

Socialstyrelsen ansvarar för redovisningen av data och de analyser som finns i rapporter och presentationsmaterial. Institutet för kvalitetsindikatorer AB har genomfört datainsamlingen på uppdrag av Socialstyrelsen.

På www.socialstyrelsen.se finns mer att läsa om de nationella resultaten. Resultat finns också redovisade, i Excelfiler samt i ett webbverktyg per län och stadsdel/kommun samt för verksamheter med minst 7 svarande.

Mer information finns på:

www.socialstyrelsen.se

2025-01-08
Marcus Lind
+4641362356
marcus.lind@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse. Yttrande över förslag till Grönplan för Eslövs kommun

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och översänder det till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Ärendebeskrivning

Grönstruktur är ett samlande begrepp som används för att beskriva ett nätverk av grönska och vatten, i olika geografiska nivåer. Genom att planera utifrån sambanden mellan olika natur och kulturmiljöer och koppla dem till ett grönt nätverk ökar förutsättningarna för arter att spridas och för människor att röra sig. Det är en kontinuerlig process som handlar om park- och naturförvaltning, men också om strategiska frågor som vilka områden som behöver skyddas eller restaureras, eller hur gröna värden ska hanteras i stadsutveckling.

Grönplan för Eslöv ingår i Miljöstrategi för Eslöv, antagen i kommunfullmäktige 2024.

Miljöstrategi för Eslöv samlar kommunens miljöarbete och utgör ramen för det arbete som bedrivs och som bidrar till de nationella miljömålen och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Miljöstrategin och dess planer utgör tillsammans den strategiska miljöstyrningen inom Eslövs kommunorganisation.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse angående remiss för Grönplan för Eslöv
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut §176 2024.
- Grönplan för Eslöv - remissversion
- Grönplan för Eslöv bilaga 1 - remissversion

Beredning

År 2020, § 157 beslutade miljö- och samhällsbyggnadsnämnden att en grönplan ska tas fram. År 2022 skickades grönplanen ut på remiss men drogs tillbaka på grund av kritik mot att den, på grund av sin avgränsning till Eslövs tätort, inte motsvarade det som efterfrågades i översiktsplanen och naturmiljöprogrammet.

År 2024 startades arbetet upp på nytt med ett omtag. Grönplanens avgränsning har ändrats till att omfatta hela kommunen. Grönplanen blir en del av Miljöstrategi för Eslöv och ska bidra till att uppfylla målet Rik natur i Eslöv. Grönplanen verkar även för att uppnå mål i Översiktsplan Eslöv 2035 gällande tätortsnära rekreation, grönområden, natur och gröna stråk samt regionala utvecklingsförslag enligt Regionplan Skåne 2022–2040. Grönplan för Eslöv har omarbetats så att den följer mallen för Miljöstrategins planer, med ett tydligt fokus på åtgärder. Grönplan för Eslöv föreslår konkreta och viktiga åtgärder för kommunens arbete med grönstrukturfrågor. Åtgärderna syftar till att skapa en utvecklad och mer sammanhängande grönstruktur i Eslövs kommun som bidrar till en ökad biologisk mångfald och fler ekosystemtjänster som exempelvis rekreation.

Vård och Omsorg vill framföra vikten av att det finns grönområden som är tillgängliga för alla, både äldre och personer med fysiska funktionshinder. Även viktigt att i tillgängliga grönområden skapa möjlighet för vila genom tillgängliga sitttytor.

Beslutet skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Ingrid Westerlund
Förvaltningschef

Marcus Lind
Enhetschef Administrativa
enheten

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

§ 176

MOS 2020/846

Remiss gällande Grönplan för Eslövs kommun

Beslut

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar att skicka förslag till Grönplan för Eslöv på remiss till kommunens nämnder, med flera enligt sändlista. De bolag som delvis är ägda av kommunen och/eller är markförvaltare i kommunen, som exempelvis VA SYD och Sydsvatten, ska också omfattas av Grönplanen och av remissförfarandet. Sändlistan ska kompletteras med dessa bolag.
- Synpunkter på de utskickade remissversionerna ska vara inkomna till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, MiljoochSamhallsbyggnad@eslov.se, senast 28 februari 2025.

Ärendebeskrivning

Grönstruktur är ett samlande begrepp som används för att beskriva ett nätverk av grönska och vatten, i olika geografiska nivåer. Det omfattar allt från praktfulla finparker och trädgårdar till vild natur. Grönplanering handlar om att ta tillvara och utveckla grönstrukturens olika värden baserat på en helhetssyn. Genom att planera utifrån sambanden mellan olika natur- och kulturmiljöer och koppla dem till ett grönt nätverk ökar förutsättningarna för arter att spridas och för människor att röra sig. Det är en kontinuerlig process som handlar om park- och naturförvaltning, men också om strategiska frågor som vilka områden som behöver skyddas eller restaureras, eller hur gröna värden ska hanteras i stadsutveckling.

Föreslagen Grönplan har sin utgångspunkt i Översiktsplan för Eslöv 2035, antagen i kommunfullmäktige 2018 genom lydelsen: *"en grönplan behöver tas fram för att säkerställa de biologiska sammanhangen, friluftslivets intressen och binda samman staden och byarna med omgivande landskap"*. Behovet av en grönplan lyftes även i kommunens tidigare naturmiljöprogram, antagen i kommunfullmäktige 2020.

Grönplan för Eslöv ingår i Miljöstrategi för Eslöv, antagen i kommunfullmäktige 2024. Miljöstrategi för Eslöv samlar kommunens miljöarbete och utgör ramen för det arbete som bedrivs och som bidrar till de nationella miljömålen och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Miljöstrategin och dess planer utgör tillsammans den strategiska miljöstyrningen inom Eslövs kommunorganisation.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse angående remiss för Grönplan för Eslöv
- Grönplan för Eslöv - remissversion
- Grönplan för Eslöv bilaga 1 - remissversion
- Sändlista för remittering av Grönplan för Eslövs kommun

Beredning

År 2020, § 157 beslutade miljö- och samhällsbyggnadsnämnden att en grönplan ska tas fram. Beslutet togs med bakgrund i begränsade finansiella resurser vilket begränsade grönplanen till att endast omfatta Eslövs tätort samt att inga nya analyser skulle genomföras. Grönplanen skulle istället utgå från information som redan tagits fram i andra planer eller projekt. Ett förslag till grönplan arbetades därefter fram av avdelningen för gata, trafik, park med stöd av avdelningen för stab och miljö samt Kommunledningskontoret, tillväxtavdelningen. Statliga bidrag genom lokala naturvårdsprojekt (LONA) beviljades som medfinansiering i projektet. *Grönplanen behöver vara politiskt antagen av Kommunstyrelsen senast den 27 maj 2025 för att LONA-bidraget ska kunna erhållas.*

År 2022 skickades grönplanen ut på remiss men drogs tillbaka på grund av kritik mot att den, på grund av sin avgränsning till Eslövs tätort, inte motsvarade det som efterfrågades i översiktsplanen och naturmiljöprogrammet.

År 2024 startades arbetet upp på nytt med ett omtag. Grönplanens avgränsning har ändrats till att omfatta hela kommunen. Grönplanen blir en del av Miljöstrategi för Eslöv och ska bidra till att uppfylla målet Rik natur i Eslöv. Grönplanen verkar även för att uppnå mål i Översiktsplan Eslöv 2035 gällande tätortsnära rekreation, grönområden, natur och gröna stråk samt regionala utvecklingsförslag enligt Regionplan Skåne 2022–2040.

Grönplan för Eslöv har omarbetats så att den följer mallen för Miljöstrategins planer, med ett tydligt fokus på åtgärder. Grönplan för Eslöv föreslår konkreta och viktiga åtgärder för kommunens arbete med grönstrukturfrågor. Åtgärderna syftar till att skapa en utvecklad och mer sammanhängande grönstruktur i Eslövs kommun som bidrar till en ökad biologisk mångfald och fler ekosystemtjänster som exempelvis rekreation. Grönplanen har tagits fram av avdelningen för gata, trafik, park med stöd av avdelningen för stab och miljö samt Kommunledningskontoret, tillväxtavdelningen. Föreslagna åtgärder har stämts av med berörda förvaltningar.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Till grönplanen hör en bilaga med kartor och beskrivningar av kommunens grönstruktur samt relaterad information. I nuläget utgör bilagan inte det kunskapsunderlag som skulle behövas för att arbeta med grönstrukturfrågorna på en mer strategisk nivå. Den ska betraktas som en första version som successivt kompletteras med fler analyser och kartläggningar. Flera av grönplanens föreslagna åtgärder syftar till att komplettera kunskapsunderlaget.

Yrkanden

Mats Löfström (S) yrkar för Socialdemokraterna och Moderaterna bifall till förvaltningens förslag till beslut med följande tillägg: ”Även de bolag som delvis är ägda av kommunen och/eller är markförvaltare i kommunen, som exempelvis VA SYD och Sydvatten, ska omfattas av Grönplanen och av remissförfarandet. Sändlistan ska kompletteras med dessa bolag”.

Ledamöterna för Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet yrkar bifall till Mats Löfströms (S) m.fl. yrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på Mats Löfströms (S) m.fl. yrkande och finner att nämnden beslutar i enlighet med det.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen, för kännedom

Samtliga nämnder

Enligt reviderad sändlista

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

GRÖNPLAN FÖR ESLÖV – REMISSVERSION

Grönplan för Eslöv bidrar till del lokala miljömålet Rik natur i Miljöstrategi för Eslöv samt mål gällande grönstruktur i Översiktsplan Eslöv 2035. Grönplan för Eslöv gäller för kommunens förvaltningar samt för bolagen Ebo och Merab.

Innehåll

Bakgrund	3
Syfte	3
Organisation	4
Kommunfullmäktige.....	4
Kommunstyrelsen.....	4
Styrgrupp	4
Intern referensgrupp	4
Samordnare.....	4
Rådighet	4
Avgränsningar och kopplingar	5
Uppföljning	6
Mål	6
Åtgärder	8
1. Utveckla gröna stråk.....	8
1.1 Kartläggning av befintliga grönstråk i kommunens tätorter.....	8
1.2 Syntesanalys av ekologiskt funktionella nätverk	9
1.3 Utredning av grönstråkens genomförbarhet.....	9
1.3 Grönstråk vid planering och anläggning	9
1.4 Beträddor.....	10
1.5 Koppla samman Östra Eslöv med Snärjet.....	10
2. Säkerställ kvalitativa och gröna tätorter	11
2.1 Ta fram en parkplan	11
2.2 Analysera tätorternas tillgång till kvalitativa grönområden	11
2.3 Använd grönytefaktor som utvärderingskriterium vid markanvisningar	11
2.4 Utveckla grönstrukturen i Östra Eslöv	12
2.5 Riktlinjer för gröna skol- och förskolegårdar.....	12
2.6 Ökad krontäckningsgrad i tätorter.....	12
3. Utveckla tätortsnära natur.....	13
3.1 Inled en dialog om planläggning av området mellan väg 113 och Snärjet..	13
3.2 Utveckla naturmarken vid Bäckdala i enlighet med detaljplan	13

Bakgrund

Grönstruktur är ett samlande begrepp som används för att beskriva ett nätverk av grönska och vatten, i olika geografiska nivåer. Det omfattar allt från praktfulla finparker och trädgårdar till vild natur. Ibland kallas sjöar, hav och vattendrag för blåstruktur men i *Grönplan för Eslöv* behandlas dessa också under begreppet grönstruktur. Åkermark räknas vanligtvis inte in i begreppet men har ändå betydelse för funktioner och utvecklingsmöjligheter av grönstrukturens ytor genom att de ofta ansluter till varandra. Bebyggelse, vägar och torg räknas ofta inte heller till begreppet men avgränsningen är inte alltid självklar. Hårdgjord mark kan täckas av trädkronor och det blir allt vanligare med gröna tak och fasader.

För att kommunens invånare både idag och framöver ska kunna glädjas åt och nyttja gröna kvaliteter krävs en långsiktig planering som tar tillvara på och utvecklar grönstrukturens olika värden. Det är en kontinuerlig process som handlar om park- och naturförvaltning, men också om strategiska frågor som vilka områden som behöver skyddas eller restaureras, eller hur gröna värden ska tas omhand i stadsutvecklingen. Att ta fram en grönplan är en viktig del av arbetet med grönstrukturen.

Arbetet med *Grönplan för Eslöv* har genomförts med stöd av LONA, ett statligt bidrag vars syfte är att främja ett långsiktigt och lokalt naturvårdsengagemang.

Syfte

Grönplan för Eslöv är en handlingsplan för kommunens arbete vid planering, utveckling och förvaltning av grönstrukturen i Eslövs kommun.

Grönplanen föreslår konkreta åtgärder för att utveckla, sammanlänka och öka tillgängligheten till parker, grönområden och natur i Eslövs kommun.

Grönplanens långsiktiga mål är att verka för en varierad, sammanhängande och utvecklad grönstruktur som gynnar biologisk mångfald och genererar ekosystemtjänster som exempelvis dagvattenhantering, luftrening, förbättrat lokalklimat, rekreation och hälsa.

Grönplan för Eslöv ingår i *Miljöstrategi för Eslöv* och ska bidra till att uppfylla målet *Rik natur i Eslöv*. Grönplan för Eslöv verkar också för att uppnå mål i Översiktsplan Eslöv 2035, gällande tätortsnära rekreation, grönområden, natur och gröna stråk.

Till grönplanen hör en bilaga (bilaga 1) vars syfte är att utgöra ett vägledande underlag vid fysisk planering. Bilagan innehåller kartor och beskrivningar av Eslövs grönstruktur, inklusive brister och behov samt information om de åtgärder som föreslås i grönplanen.

Organisation

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antog den 26 februari 2024 *Miljöstrategi för Eslöv* som innehåller mål som ligger till grund för *Grönplan för Eslöv*.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar *Grönplan för Eslöv*.

Styrgrupp

Miljöstrategin har en styrgrupp bestående av kommundirektörens ledningsgrupp. Styrgruppen ska hållas uppdaterad om arbetet med planerna kopplade till miljöstrategin och kan besluta om ändringar i dessa planer.

Intern referensgrupp

Miljöstrategin har en intern referensgrupp bestående av representanter från kommunens olika verksamheter samt från bolagen Ebo och Merab. Arbetet i planerna kopplade till miljöstrategin följs upp, sammanställs och analyseras av arbetsgruppen. Resultaten redovisas årligen internt och externt.

Samordnare

Grönplan för Eslövs samordnare, projektledare på Miljö och samhällsbyggnad Gata Trafik Park, ska bistå med kompetens och stöd i de processer där kunskap kring grönstrukturens betydelse krävs för att genomföra åtgärderna i *Grönplan för Eslöv*. Grönplanens samordnare ska delta i miljöstrategins arbetsgrupp och i arbetet med uppföljning.

Rådighet

Kommunorganisationen ska arbeta aktivt med att skydda, värna och utveckla grönstrukturen. Det görs i skötsel av den egna marken, i den fysiska

planeringen, i upprättande av avtal, med hjälp av kommunikation, inom pedagogik och i vattenförvaltningsarbetet med mera. Kommunorganisationen ska också samverka med andra aktörer för att bidra till målet *Rik natur i Eslöv*.

Grönplan för Eslöv omfattar all mark inom Eslövs kommun, men åtgärderna berör främst den kommunägda marken. Däremot avser de föreslagna grönstråken både kommunägd och privat mark.

Avgränsningar och kopplingar

Grönplan för Eslöv kopplar till *Översiktsplan Eslöv 2035* som beskriver kommunens framtida målbild och långsiktiga vilja för hur mark, vatten och befintlig bebyggelse ska utvecklas hållbart. Grönplanen utgår från översiktsplanens ställningstaganden och utvecklingsstrategier för tätortsnära rekreation, grönområden, grön infrastruktur, natur, gröna stråk samt kartor för mark- och vattenanvändning.

Region Skånes kartläggning *Grönstruktur i Skåne* utgör i kombination med *Översiktsplan Eslöv 2035* föreslagna grönstråk grunden till kartering av grönstråk i *Grönplan för Eslöv*.

Grönplan för Eslöv kopplar till *Miljöstrategi för Eslöv* som visar riktningen för kommunorganisationens miljöarbete med utgångspunkt i de nationella miljömålen och därmed stora delar av de globala målen i Agenda 2030. Miljöstrategin och planerna ska bidra till det regionala miljömålsarbetet som samordnas av Länsstyrelsen.

Grönplan för Eslöv har en stark koppling till *Naturplan för Eslöv* då båda verkar för att uppnå målet *Rik natur i Eslöv* i *Miljöstrategi för Eslöv*. *Grönplan för Eslöv* är mer geografiskt bunden på grund av utvecklingsförslagen av grönstråk samt en rad åtgärder kopplade till specifika platser i kommunen.

Grönstrukturen påverkas inte av administrativa gränser, dock har planen avgränsats till kommungränsen.

Grönplan för Eslöv berör alla ytor som är relevanta för att bevara, utveckla och stärka gröna strukturer. Blå infrastruktur omfattas även av *Grönplan för Eslöv* och definieras som nätverk av vattenmiljöer.

Grönplan för Eslöv hanterar inte frågor som styrs direkt av lagstiftning.

Uppföljning

Uppföljning av åtgärderna i *Grönplan för Eslöv* sker årligen inom ramen för uppföljning av *Miljöstrategi för Eslöv* som också innehåller indikatorer för att mäta status och behov av insatser. Resultatet redovisas både internt och externt och används för att utveckla kommunens miljöarbete.

Uppföljningen görs av ansvarig samordnare för *Grönplan för Eslöv*.

Mål

Grönplanen ska bidra till att uppnå målet *Rik natur i Eslöv* i *Miljöstrategi för Eslöv* samt målen i *Översiktsplan Eslöv 2035*. Ett urval av Översiktsplanens ställningstaganden och utvecklingsstrategier har gjorts avseende vad som är relevant för *Grönplan för Eslöv*.

Miljöstrategi för Eslöv

Målet Rik natur i Eslöv definieras: Naturen och den biologiska mångfalden i Eslövs kommun ska skyddas, bevaras och utvecklas.

- Andelen skyddad natur ska öka.
- Den biologiska mångfalden och ekosystemen ska skyddas, bevaras och utvecklas.
- Våra vattenförekomster ska uppnå God ekologisk- och kemisk status.
- Sprida information om och locka ut människor i naturen.

Översiktsplan 2035

Ställningstaganden

- Vi tillgängliggör natur- och grönområden för tätortsnära rekreation som en viktig del i arbetet för människors hälsa och livskvalitet och för biologisk mångfald.
- Det finns en variation av grönområden och tillgänglig tätortsnära rekreation. Vi utvecklar och samordnar det gröna i staden.
- Bostadsområden har god tillgång till grönområden och/eller tätortsnära rekreation. Ju tätare bebyggelse desto viktigare är tillgången till grönområden.

Utvecklingsstrategier för biologisk mångfald

- Vi bevarar och utvecklar naturområden för deras rekreativa och biologiska värden.
- Vi kartlägger den gröna infrastrukturen för att se hur den ska kompletteras och utvecklas.

Utvecklingsstrategier för grönstruktur

- Alla kommuninvånare har god tillgänglighet till varierade och innehållsrika grönområden för rekreation.
- Eslövs kommun bevarar och skyddar biologisk mångfald i befintliga områden och utvecklar den i nya områden.
- I tätbebyggda områden är människors tillgång till varierade grönområden särskilt viktig.
- Vid förtätning respekteras grönområden för sina samtliga mervärden och ekosystemtjänster.
- Vi skyddar värdefull natur.
- Upplevelserika gång- och cykelstråk i och mellan våra orter tillgängliggör naturen.
- Vi tillgängliggör odlingslandskapet genom att skapa sammanhängande stråk.
- Vi tillgängliggör natur- och kulturområden som är av intresse för hela regionen.

Åtgärder

Åtgärderna i *Grönplan för Eslöv* ska verka för att skapa en utvecklad och mer sammanhängande grönstruktur i Eslövs kommun som bidrar till en ökad biologisk mångfald och fler ekosystemtjänster. Åtgärderna är framtagna i dialog med berörda förvaltningar och utgår från strategier och mål i Miljöstrategi för Eslöv, Översiktsplan Eslöv 2035 och Regionplan Skåne 2022-2040.

Gröna miljöer utgör viktiga rum för sociala möten, upplevelser, fysisk aktivitet och som spännande och pedagogiska lekmiljöer. Grönskan tillför estetiska värden och gör kommunen mer motståndskraftig för klimatförändringar. För att dessa värden ska kunna nyttjas till fullo krävs det att allmänheten har nära tillgång till kvalitativa natur- och rekreationsområden samt att grönskan finns i tillräcklig omfattning.

Ett effektivt sätt att förbättra grönstrukturen och tillgången till den är att utveckla befintliga eller nya gröna stråk mellan naturområden, grönområden, sjöar, vattendrag och tätorter. Dom gröna stråken kopplar samman grönstrukturen till en fungerande helhet och utgör viktiga länkar både för rekreation och som viktiga spridningsvägar och livsmiljöer för växter och djur.

1. Utveckla gröna stråk

1.1 Kartläggning av befintliga grönstråk i kommunens tätorter

Beskrivning En fördjupad kartläggning av befintliga grönstråk och grönområden ska genomföras i kommunens tätorter exklusive Eslöv (där en kartering redan finns). Kartläggningen ska komplettera den information som finns i kartorna i grönplanen (se bilaga 1) och ska fungera som underlag för kommande prioriteringar gällande utvecklingen av grönstrukturen.

Kartläggningen gäller Billinge, Stockamöllan, Stehag, Kungshult, Hurva, Löberöd, Harlösa, Flyinge, Gårdstånga och Getinge, Örtofta, Väggarp och Toftaholm och Marieholm.

Ansvar Miljö och samhällsbyggnad - Gata Trafik Park och Stab och Miljö.

Resurs 200h

När När resurs finns

Uppföljning En kartläggning av befintliga grönstråk har tagits fram.

1.2 Syntesanalys av ekologiskt funktionella nätverk

Beskrivning Ta fram en syntesanalys av ekologiskt funktionella nätverk i kommunen. Analysen ska bygga på utpekade riksintressen och värdekärnor för natur och landskapsobjekt (inkl. skyddade områden) samt ett antal modellarter. Utifrån analysen är det möjligt att identifiera såväl starka stråk som brister i grönstrukturen. Stråken ska komplettera den kommunövergripande kartan i grönplanen och ligga till grund för kommande prioriteringar.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxt samt Miljö och samhällsbyggnad - Kart och bygglovsavdelningen och Stab och Miljö

Resurs 200 h

När 2025

Uppföljning En systemanalys är genomförd.

1.3 Utredning av grönstråkens genomförbarhet

Beskrivning I grönplanens kartering av gröna stråk (se bilaga 1) redovisas föreslagna nya grönstråk samt befintliga grönstråk i behov av utveckling. Utvecklingsförslagen gäller regionala stråk från Region Skåne, förslag från kommunens översiktsplan samt nya förslag som tagits fram under arbetet med grönplanen. Stråkens genomförbarhet är i detta skede inte utredd och behöver utredas översiktligt för att få en bättre bild av vad som krävs för att förverkliga dessa stråk. Äger kommunen marken eller krävs exempelvis markinköp eller upplåtelseavtal? Hur ser grannkommunernas arbete ut med anslutande regionala stråk? Föreslagna stråk på översiktlig nivå behöver få en mer konkretiserad dragning. Behövs nya gångvägar, stigar, skyltar, växtlighet eller något annat? Kartläggningen gäller hela kommunen.

Ansvar Miljö och samhällsbyggnad - Gata Trafik Park och Stab och Miljö med stöd av Kommunledningskontoret – Tillväxt.

Resurs Inom ram

När När resurs finns

Uppföljning En utredning om grönstråkens genomförbarhet har tagits fram.

1.3 Grönstråk vid planering och anläggning

Beskrivning Utvecklingsförslagen gällande nya grönstråk och grönstråk i behov av utveckling (se bilaga 1) ska förverkligas. De grönstråk som presenteras är en utgångspunkt för planering och kommunen ska alltid förhålla sig till grönstråken vid exploatering och anläggning både genom att ta hänsyn till befintliga stråk och om det är möjligt, utveckla befintliga eller

nya grönstråk. Vid genomförandet av grönstråk där kommunen inte har rådighet över marken kan markinköp eller upplåtelseavtal behöva göras. Anläggnings- och driftskostnader tillkommer och beror av stråkens omfattning.

Ansvar Kommunledningskontoret - Tillväxt och Miljö och samhällsbyggnad
- Gata Trafik Park

Resurs Inom ram (planering av genomförandet)

När När resurs finns

Uppföljning Grönstråk har tillskapats.

1.4 Beträdor

Beskrivning Undersök möjligheten att tillgängliggöra odlingslandskapet genom s.k. beträdor, där smala remsor av obrukad mark lämnas längs åkerkanterna och görs tillgängliga för allmänheten, genom avtal med markägare. Syftet är att skapa sammanhängande grönstråk i odlingslandskapet.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och miljö med stöd av KLK-Tillväxtavdelningen

Resurs 100h

När När resurs finns

Uppföljning Möjligheten till beträdor har undersökts och strategiska platser har kartlagts.

1.5 Koppla samman Östra Eslöv med Snärjet

Beskrivning Förbättra Östra Eslövs tillgång till närnatur genom att koppla samman det befintliga grönstråket längs Per Håkanssons väg med Snärjet, genom att förlänga gång- och cykelvägen (se bilaga 1).

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park

Resurs När resurs finns

När Vid utveckling av Östra Eslöv i samband med investerings- och exploateringsprojekt.

Uppföljning Gång- och cykelvägen har anlagts.

2. Säkerställ kvalitativa och gröna tätorter

2.1 Ta fram en parkplan

Beskrivning En parkplan ska tas fram för Eslövs tätort, Marieholm och Löberöd. Parkplanen utgår från Grönplan för Eslöv men går djupare in på parkernas och grönområdenas nuvarande utformning och eventuella utvecklingsmöjligheter. Parkernas kvaliteter analyseras och alla grönområden och parker kategoriseras utifrån karaktär. Syftet är att säkerställa kvalitativa och hållbara parker med varierande innehåll.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park

Resurs Inom ram

När Parkplanen beräknas vara färdig 2026.

Uppföljning En parkplan har tagits fram för Eslövs tätort, Marieholm och Löberöd.

2.2 Analysera tätorternas tillgång till kvalitativa grönområden

Beskrivning En analys av kommuninvånarnas tillgång (avstånd) till naturområden, parker och andra kvalitativa grönområden ska genomföras även för de tätorter som inte omfattas av parkplanen.

Analysen avser Billinge, Stockamöllan, Stehag, Kungshult, Hurva, Harlösa, Flyinge, Gårdstånga och Getinge, Örtofta, Vaggarp och Toftaholm.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park med stöd av Kart- och bygglovsavdelningen (GIS)

Resurs 40 h

När 2025

Uppföljning En tillgångsanalys har tagits fram för ovan listade tätorter.

2.3 Använd grönytefaktor som utvärderingskriterium vid markanvisningar

Beskrivning För att säkerställa gröna kvaliteter och stärka grönstrukturen i kommunens tätorter ska kommunen ställa krav på grönytefaktor. Eftersom Eslövs kommun inte tidigare har arbetet med grönytefaktor i plan- och exploateringsprojekten ska kommunen testa verktyget i minst en markanvisning. Förslagsvis används Naturvårdsverkets modell för beräkning av grönytefaktorn i detta tidiga skede.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen.

Resurs 60 h

När När kommunen har en markanvisning där grönytefaktor går att tillämpa.
Uppföljning Att krav på grönytefaktor finns med i markanvisning och i efterföljande avtal.

2.4 Utveckla grönstrukturen i Östra Eslöv

Beskrivning Östra Eslöv är ett utpekat bristområde gällande grönstruktur. I arbetet med stadsutvecklingsprojektet Östra Eslöv har en ekosystemtjänstanalys med tillhörande förslag till grönstrukturplanering tagits fram. För att kunna utveckla grönstrukturen i Östra Eslöv behöver en prioritering av de föreslagna åtgärderna tas fram samt en planering för hur och när åtgärderna ska genomföras. Åtgärderna berör detaljplaner, exploateringsprojekt och investeringsprojekt i Östra Eslöv.

Ansvar KLK – Tillväxtavdelningen med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Gata Trafik Park.

Resurs 100 h.

När Vid utveckling av Östra Eslöv i samband med investerings- och exploateringsprojekt.

Uppföljning En prioritering av åtgärdsförslagen gällande grönstrukturen i Östra Eslöv har tagits fram inkl. en planering för hur och när åtgärderna ska genomföras.

2.5 Riktlinjer för gröna skol- och förskolegårdar

Beskrivning Ta fram inspirerande och vägledande riktlinjer för hur skol- och förskolegårdar kan utformas med ett större inslag av träd, buskar och annan växtlighet. Riktlinjerna tillämpas vid om- och nybyggnation och verkar långsiktigt för att skapa grönnare skol- och förskolegårdar i Eslövs kommun.

Ansvar Serviceförvaltningen – Fastighetsavdelningen samt Barn och utbildning

Resurs Inom ram

När 2025

Uppföljning Riktlinjer gällande utformning har tagits fram.

2.6 Ökad krontäckningsgrad i tätorter

Beskrivning En kartläggning och beskrivning av krontäckningsgraden för alla kommunens tätorter är genomförd (2023). Denna visar att det finns brister i alla tätorter. För att ta fram metoder och förhållningssätt som gör att kommunens verksamheter kan arbeta för att öka krontäckningsgraden behöver plan- och exploateringsenheten tillsammans med avdelningen Gata Trafik Park utreda vad som är möjligt. Utredningen ska innehålla aspekter

såsom var i kommunen det är lämpligt inleda arbetet, i vilken typ av processer (plan, exploatering, anläggning), ansvarsfördelning och finansiering.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park och Kommunledningskontoret - Tillväxtavdelningen

Resurs 40 timmar

När 2025

Uppföljning Har verksamheterna utrett hur kommunen ska arbeta för att öka korntäckningsgraden utifrån 3-30-300-principen?

3. Utveckla tätortsnära natur

3.1 Inled en dialog om planläggning av området mellan väg 113 och Snärjet

Beskrivning Kommunens översiktsplan anger en ändrad markanvändning från jordbruksmark till natur för ett område mellan väg 113 och Snärjet. Kommunen är markägare. För att kunna starta en detaljplaneprocess behöver Kommunledningskontoret och Miljö och Samhällsbyggnad ta fram en gemensam bild av vad som ska hända på platsen och vilka åtgärder det kommer att kräva.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och miljö

Resurs 40 h

När 2026

Uppföljning Att det finns en dokumenterad gemensam bild av hur om området ska utvecklas.

3.2 Utveckla naturmarken vid Bäckdala i enlighet med detaljplan

Beskrivning Grönområdet vid Bäckdala ska utvecklas till naturmark i enlighet med detaljplanen. Platsen har potential att utvecklas till en grön lunga och är viktig för biologisk mångfald. Exploateringsprojektet är avslutat och annan finansiering behöver tillkomma.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park samt Stab och miljö

Resurs Inom ram

När

Uppföljning Har marken vid Bäckdala utvecklats till naturmark.

GRÖNPLAN FÖR ESLÖV

BILAGA 1 - REMISSVERSION

Innehåll

OM GRÖNSTRUKTUR	3
Grönstrukturens värden.....	3
Grönplanering	4
Gröna stråk.....	5
Biologisk mångfald	6
Ekosystemtjänster	6
Klimatförändringar.....	7
Träd.....	9
Rekreation	10
ESLÖVS KOMMUN	13
Eslövs marktäcke	13
Naturvärden.....	13
Rekreativa värden	15
Utveckling av gröna stråk	16
ESLÖVS TÄTORTER.....	20
Eslövs tätort	21
Billinge.....	27
Stockamöllan.....	29
Stehag.....	30
Kungshult.....	32
Hurva.....	33
Löberöd	34
Harlösa	36
Flyinge	38
Gårdstånga och Getinge.....	40
Örtofta, Vaggarp och Toftaholm.....	41
Marieholm.....	42
Källor	43

OM GRÖNSTRUKTUR

Grönstruktur är ett samlande begrepp som används för att beskriva ett nätverk av grönska och vatten, i olika geografiska nivåer. Det omfattar allt från praktfulla finparker och trädgårdar till vild natur. Ibland kallas sjöar, hav och vattendrag för blåstruktur men i *Grönplan för Eslöv* behandlas dessa också under begreppet grönstruktur. Åkermark räknas vanligtvis inte in i begreppet men har ändå betydelse för funktioner och utvecklingsmöjligheter av grönstrukturens ytor genom att de ofta ansluter till varandra. Bebyggelse, vägar och torg räknas ofta inte heller till begreppet men avgränsningen är inte alltid självklar. Hårdgjord mark kan täckas av trädskronor och det blir allt vanligare med gröna tak och fasader.

Grön infrastruktur definieras av Naturvårdsverket som följande: ”Ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer och strukturer, naturområden samt anlagda element som utformas, brukas och förvaltas på ett sätt så att biologisk mångfald bevaras och för samhället viktiga ekosystemtjänster främjas i hela landskapet” (Naturvårdsverket, 2024).

Grönstruktur är avgörande för biologisk mångfald, livsmiljöer och spridningsvägar. Den ger också rekreativa, sociala och ekonomiska värden genom ekosystemtjänster som naturen och den biologiska mångfalden tillhandahåller. Vi behöver grönstruktur för att integrera naturen och den biologiska mångfalden i våra tätorter och för att främja förekomsten och bevarandet av arter i landskapet. Detta möjliggör spridning och bevarandet av intakta ekosystem, vilket i sin tur ger de ekosystemtjänster vi behöver. Genom att planera grönstruktur kan vi skapa specifika ekosystemtjänster, såsom rekreationsområden, genom att exempelvis anlägga stigar. Utan biologisk mångfald får vi inte dessa ekosystemtjänster, vilket gör den biologiska mångfalden grundläggande för all grönstruktur.

Grönstrukturens värden

Det går att peka ut ett mycket stort antal värden som grönstrukturen bidrar med till våra samhällen, vårt välbefinnande och vår grundläggande hälsa. Dessa värden hänger ofta tätt samman med varandra och genom att koppla ihop mindre natur- och kulturmiljöer till en välfungerande helhet i en regional struktur, ökar de gröna miljöernas totala värden. De komplexa sambanden innebär att grönstrukturens värden kan presenteras på många olika sätt. Nedan följer en sammanfattande beskrivning som delar upp grönstrukturens värden i fyra kategorier:

Ekologiska värden: Dessa avser grönstrukturens betydelse för bevarande av biologisk mångfald, ekosystem och ekosystemtjänster. En grönstruktur med varierade naturtyper och större sammanlänkade områden kan ge dessa ekologiska värden.

Sociala värden: Dessa avser grönstrukturens betydelse för folkhälsan i form av stärkt livskvalitet och välbefinnande. Gröna miljöer utgör viktiga rum för mänskliga möten och gemensamma upplevelser och för fysisk aktivitet. De utgör fantastiska lek- och läromiljöer för barn, tillför estetiska värden och inspiration. För att dessa värden ska kunna nyttjas till fullo krävs det att allmänheten har nära tillgång till natur- och rekreationsområden och kan uppleva tilltalande landskap i vardagen.

Kulturhistoriska värden: Dessa avser grönstrukturens betydelse för såväl landskapets som bygdens historia och kulturella identitet. Lämningar av våra förfäders aktiviteter skapar förståelse för vår gemensamma historia och bildar strukturer som tillför landskapet läsbarhet och begriplighet.

Ekonomiska värden: Dessa avser grönstrukturens betydelse för tillväxt och samhällsekonomiska vinster. Grönstrukturen bidrar med en rad ekonomiska värden i form av areella näringar (jordbruk, skogsbruk, fiskerinäring, jakt), friluftsliv och rekreation samt turism som alla bidrar till samhällsekonomiska vinster och tillväxt. Grönstrukturen är viktig vid valet av bostadsort och är en etableringsfaktor för företag och högre utbildningar. Gröna miljöer är en avgörande faktor för ett samhälle med friska och därmed arbetsföra individer. Grönstrukturen har därmed av stort värde för regioners attraktionskraft och tillväxt.

Grönplanering

Natur var under lång tid något som ansågs höra hemma utanför tätorterna och som tillhörde naturvårdens arbetsområde. Men genom översiktsplanens införande i plan- och bygglagen (PBL) har begreppen "grönplan" och "grönstrukturplan" lyfts från tätortsplaneringen och breddats till att omfatta hela landskapet. På 2000-talet myntades begreppet "ekosystemtjänster" som de nyttor människan får av ekosystemen samt "grön infrastruktur" som anspelar på trafikinfrastrukturen och de gröna och blå strukturella samband som behöver beaktas i samhällsplaneringen. Det finns alltså idag fyra övergripande begrepp som används i samband med grönplanering och som till stora delar överlappar varandra.

Grönplanering handlar om att ta tillvara och utveckla grönstrukturens olika värden baserat på en helhetssyn. Genom att planera utifrån sambanden mellan olika natur- och kulturmiljöer och koppla dem till ett grönt nätverk ökar förutsättningarna för arter att spridas och för människor att röra sig. Det är en kontinuerlig process som handlar om park- och naturförvaltning, men också om strategiska frågor som vilka områden som behöver skyddas eller restaureras, eller hur gröna värden ska hanteras i stadsutveckling.

Boverket och Naturvårdsverket beskriver grönplanering på följande sätt: "***Ett kontinuerligt arbete utan slut, men med årliga skördar, i form av större biologisk mångfald, bättre klimatanpassade miljöer, välbefinnande, hälsa, omhändertagna kulturvärden och positiva klimatavtryck***".

Grönplanering handlar om att göra avvägningar mellan olika värden, men framför allt om att åstadkomma fler gröna värden. Natur och rekreationsområden har dock länge setts som mark som bör skyddas istället för att ses som en tillgång som kan utvecklas. Men precis som gator, vägar och bebyggelse behöver grönområden en infrastruktur som binder dem samman till en fungerande helhet som gör att de kan bidra till nyttor med full potential. Bebyggelse, trafikinfrastruktur och grönstruktur behöver samordnas så att grönstrukturen behåller samma värden efter exploatering eller allra helst ökar i kvalitet. Grönplaneringen är med andra ord en nödvändig faktor i en hållbar samhällsbyggnadsprocess.

Grönplan

En grönplan är ett strategiskt dokument till för att beskriva, analysera och värdera grönstrukturen i kommunens städer, byar och landsbygdens landskap. Den syftar till att klargöra hur kommunen och andra aktörer kan bevara och utveckla grönstrukturen för att gynna biologisk mångfald och samtidigt

utveckla fler ekosystemtjänster. Genom att samla alla grönplaneringsfrågor under ett gemensamt paraply underlättas samordning och samverkan mellan olika aktörer och grönplanen kan därför beskrivas som en sambandscentral för att sätta igång, driva och följa upp ett tillväxtarbete för ekosystemtjänster.

Gröna stråk

Ett effektivt sätt att skapa strukturer som gynnar goda livsmiljöer, arters spridning och människors rekreation är att utveckla grönstråk. Gröna miljöer behöver kopplas samman till en fungerande helhet både utifrån rekreation och som viktiga spridningsvägar och livsmiljöer för växter och djur. I all planering och inför förnyelseprojekt krävs stor hänsyn till grönstrukturens sammanhang så att gröna kopplingar inte påverkas negativt.

Gröna stråk i Eslövs kommun

Gröna stråk definieras här som ett sammanhängande stråk av grönska och/eller vatten som har en eller flera funktioner, sociala, ekologiska och kulturella på grund av att de är sammanhängande. Ett grönstråk kan exempelvis vara en spridningskorridor, ett promenadstråk eller visa på ett historiskt samband i den byggda miljön.

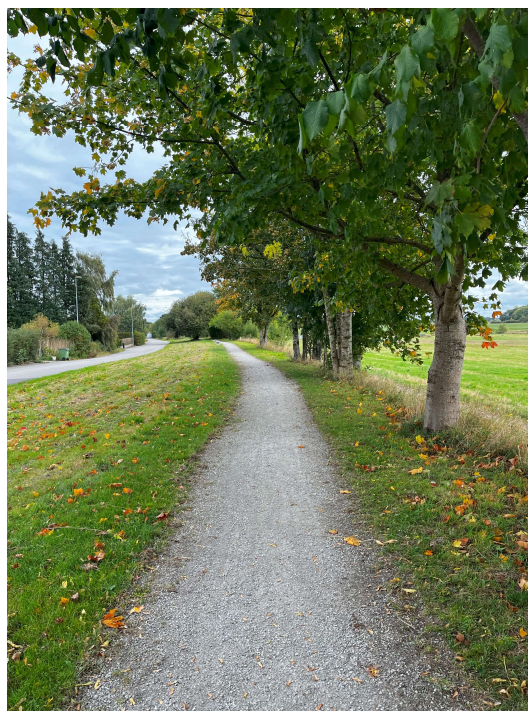

Foto 1. Rekreativt grönstråk längs den gamla banvallen i Löberöd, Eslövs kommun 241002.

De grönstråk som presenteras på kartorna i följande

kapitel är de grönstråk som har identifierats som mest centrala för biologisk mångfald, rekreation och vattenhantering. Grönstråken är dels hämtade från *Regionplan Skåne 2022-2040*, *Översiktsplan Eslöv 2035* och *Fördjupad översiktsplan för östra Eslöv*, några är nya grönstråk framtagna under processen med *Grönplan för Eslöv*.

Grönstråken är en utgångspunkt för planering och kommunen ska alltid förhålla sig till grönstråken vid exploatering och anläggning både genom att ta hänsyn till befintliga stråk och om det är möjligt, utveckla befintliga eller nya grönstråk. Vid utveckling av nya grönstråk kan kommunen behöva göra markinköp då grönstråkens dragning är anpassad efter behov och är därmed inte begränsade till endast omfatta kommunägd mark.

Ekologiska grönstråk

För att skapa strukturer som gynnar biologisk mångfald och arters spridning behövs en variation av livsmiljöer. Vi behöver även undvika mönster av fragmentering med livsmiljöer separerade från varandra och istället stärka samband och kopplingar för att öka arters möjlighet till spridning. Odlingslandskapets ofta vidsträckta fält med monotona livsmiljöer utgör en barriäreffekt som kan minskas genom att utveckla gröna korridorer eller ekologiska grönstråk mellan större vegetationsområden. Dessa korridorer behöver inte nödvändigtvis vara helt sammanhängande då många arter kan passera mindre miljöer som inte är optimala för arten. Gröna korridorer längs fält

Figur 1. Regionalt viktig grönstruktur och gröna stråk. Region Skåne, 2024.

och åkrar gynnar även rekreativa värden om de samtidigt tillgängliggörs för människor. Så länge vissa sträckor kan ske via befintliga gång- och cykelvägnät, behöver inte heller rekreativa grönstråk bestå av helt sammanhängande grönstruktur för att fungera barriärbrytande.

Rekreativa grönstråk

Rekreativa grönstråk är sammanhängande stråk som ligger i anslutning till vegetation eller vatten samt är tillgängliggjort för rörelse till fots och ibland även med cykel. Det finns ett flertal vistelsevärden längs hela stråket. Kan ofta samordnas med ekologiska grönstråk.

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald är en förutsättning för ekosystemens motståndskraft mot störningar (resistens) och återhämtningsförmåga efter störning (resiliens). Biologisk mångfald utgör en spridning av riskerna och ger ekosystemen ökad möjlighet till anpassning eller omorganisation så som långvarig torka eller sjukdomsangrepp. Ju fler arter det finns, desto större är chansen att någon art överlever miljöförändringar och att ekosystemets funktioner kan upprätthållas. Den biologiska mångfalden är därmed viktig för ekosystemens förmåga att klara klimatförändringar.

Ett talande exempel på vikten av artdiversitet är almsjukan, en svampsjukdom som dödar de angripna träden och som drabbat trädsläktet mycket hårt. Innan almsjukan utgjorde almar 25 procent av Malmös gatuträd men på bara två årtionden ledde almsjukan till en radikal förändring av den gröna stadsbilden. År 1985 fanns drygt 23 000 almar på park- och gatumark i Malmö men idag finns bara ett fåtal träd kvar. Med en större artvariation hade det samlade trädbeståndet inte påverkats i samma stora omfattning.

Värdet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster framkommer i ett flertal regionala, nationella och internationella mål såsom Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling: "*Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald*".

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är allt som jordens ekosystem ger till människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Begreppet är ett sätt att synliggöra de gröna produkter och tjänster som samhället är beroende av. Dessa tjänster är helt gratis och därmed är det enkelt att ta dem för givet. Men samtidigt som ekosystemtjänsterna är gratis utgör de stora samhällsekonomiska värden när de likställs med kostnaden att skapa samma tjänster på konstgjord väg. Det man heller inte får glömma bort är att ekosystemtjänsternas värden är mycket svåra och tidskrävande att skapa på naturlig väg. Mycket kan gå förlorat om vi inte tar hand om befintlig grönstruktur på ett bra sätt.

Ekosystemtjänsterna kategoriseras vanligen i fyra kategorier:

Stödjande: Såsom fotosyntes, jordmänsbildning och vattnets kretslopp. Utgör förutsättningar för övriga ekosystemtjänster.

Reglerande: Såsom skydd mot naturkatastrofer, pollinering, vattenrening, kolinlagring.

Försörjande: Såsom mat, bränsle, medicin och dricksvatten.

Kulturella: Såsom rekreation, hälsa, friluftsliv, inspiration och ekoturism.

Grönplan för Eslöv fokuserar främst på de kulturella ekosystemtjänsternas betydelse för rekreation, hälsa och välmående i tätortsnära miljöer men även på biologisk mångfald. Biologisk mångfald räknas ofta som en stödjande ekosystemtjänst men enligt Naturvårdsverket ska biologisk mångfald ses som ett fristående begrepp. Biologisk mångfald ska ses som förutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att leverera tillräckliga ekosystemtjänster (Naturvårdsverket, 2024).

Grönytefaktor

Grönytefaktor (GYF) är ett planeringsverktyg som används för att kvantifiera andelen grönområden i en viss yta, ofta i urbana miljöer. Det syftar till att mäta hur mycket grön yta, som parker, trädgårdar, takträdgårdar och andra grönytor, finns i förhållande till den totala byggda ytan. Genom att arbeta med grönytefaktor i stadsplaneringen kan kommuner lättare säkerställa grönytor med tillräcklig storlek och kvalitet för rekreation, biologisk mångfald och hantering av dagvatten vid utveckling av ex nya bostadsområden. Grönytefaktor används ofta som ett verktyg i dialogen mellan kommuner och byggaktörer och ser till att planeringen av grönskan kommer in tidigt processen.

Det finns flera olika modeller för beräkning av grönytefaktor. Grönytefaktorn kan utvecklas för olika skalor, som stadsdelar eller kvarter, samt efter mer eller mindre detaljerade beräkningar. En del kommuner tar fram egna modeller utifrån lokala mål och förutsättningar.

Grönytefaktor i Eslövs kommun

Eslövs kommun (Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen) har som mål att öka grönytefaktorn vid utveckling av allmän plats. För beräkning används ”GYF för stadsdelar 3.0” som är framtagen av den svenska ideella föreningen Care of City.

Kommunen bör utvärdera att använda grönytefaktor även i tidigare skeden i stadsplaneringen. För beräkning av grönytefaktor i tidiga skeden kan en enklare modell för grönytefaktor som exempelvis Naturvårdsverkets grönytefaktor användas.

Klimatförändringar

Klimatförändringar påverkar förutsättningarna för människor, djur och hela ekosystem. Väntat är ett klimat med fler extremväder; det blir varmare, torrare och blötare vilket följer för liv och samhällsekonomi. En utarmning av ekosystemen påverkar i sin tur klimatet samt naturens förmåga att klara klimatförändringar. Högre biologisk mångfald sammanfaller ofta med en ökad sannolikhet att viktiga funktioner bibehålls även i en framtida förändrad miljö; om en art påverkas negativt av miljöförändringar kan ofta en annan art delvis ersätta dess funktion. Den biologiska mångfalden är därmed viktig för ekosystemens förmåga att klara klimatförändringar.

En försvagad grönstruktur kan förvärra problemen som följer med klimatförändringar ytterligare, medan en välutvecklad grönstruktur kan dämpa klimatförändringens effekter både på kort och lång

sikt genom fler ekosystemtjänster och ökad biologisk mångfald. En välutvecklad grönstruktur skapar förutsättningar för friska hav, ett rikt växtliv och välmående jordar som kan hantera skyfall genom anpassade översvämningssytor, sänka temperaturer, dämpa vindar samt fånga upp och lagra koldioxid – utan dessa viktiga kolsänkor skulle uppvärmningen gå ännu snabbare.

Negativa effekter av klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald är två parallella kriser där det inte går att lösa den ena krisen utan att ta hänsyn till den andra. Åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och anpassning till deras konsekvenser och åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden kan i många fall samordnas för att öka synergierna.

En utveckling genom naturbaserade lösningar kommer dock inte automatiskt utan måste vara ett aktivt mål i förvaltningen. Att anpassa grönstrukturen för att dämpa effekterna av klimatförändringar kommer innebära stora investeringar. Men kostnaderna för en klimatanpassningsåtgärd måste vägas mot kostnaderna för att inte genomföra några åtgärder alls.

Översvämningar

Översvämningensrisken och vattenkvaliteten påverkas av klimatförändringar samt förändrad markanvändning, där dikad mark har bebyggts och ytor hårdgjorts. Högre och mer fluktuerande grundvattennivåer gör att fler föroreningar når marken och sprids till vattendrag, sjöar och hav. Det ökar också risken för ras och skred nära vattendrag, vilket kan hanteras genom stabilitetsförbättrande åtgärder med växtlighet som erosionsskydd. Viktiga åtgärder för att dämpa effekterna vid skyfall är minskade hårdgjorda ytor, vegetationsytor som planeras som översvämningssytor, fördröjningsdammar och våtmarker.

Värmeböljor

Fler och längre värmeböljor kan få negativa effekter på samhällsfunktioner, öka brandrisk och hota folkhälsan. Det varmare klimatet förstärks av den urbana värmeö-effekten, där tätbebyggda områden är betydligt varmare än omgivande landskap, ibland upp emot 10 grader. Byggnader och material lagrar värme under dagen och avger den på natten, vilket försvårar återhämtningen för sårbara grupper som sjuka, äldre och barn.

Grönska, parker, vatten och natur sänker temperaturen lokalt och kan bidra till att dämpa den urbana värmeö-effekten. Temperatursänkningen beror dels på skuggverkan, dels på avdunstning och transpiration från bladen (evapotranspiration) samt på effekten av avdunstning från växtbädden (evaporation). Växtlighet i flera skikt, det vill säga en mix av gräs, örter och olika stora buskar och träd ger en större volym av vegetation, vilket leder till mer avdunstning och därmed en större temperaturminskning. På samma sätt har träd med täta lövkronor mer bladmassa än träd med gles krona, och de skuggar desto bättre. Genom ett effektivt användande av stora träd kan komforttemperaturen sänkas på torg och gator där människor ofta rör sig. Träd har stor förmåga att sänka temperaturen lokalt, men även generellt i städer. Även på landskapsnivå har större skogsområden en nedkylande effekt på närliggande städer och andra fastigheter.

Träd

I detta avsnitt lyfts träden fram som en symbol för ekosystemtjänster då deras mångfunktionella egenskaper bidrar med en stor mängd värden. Äldre och stora träd är viktiga ur en kulturell aspekt för många människor då de symboliserar trygghet, styrka och stabilitet. De är mycket viktiga för platsers karaktär och saknaden och tomheten blir ofta mycket påtaglig när stora träd tas ner. Träd utgör också viktiga livsmiljöer för andra växter och djur. Inget annat svenskt trädslag har så många arter i sin närhet som eken. Där trivs fler än tusen olika lavar, svampar och insekter.

Träd besitter även särskilt goda reglerande förmågor såsom att förbättra luftkvaliteten, binda och lagra in kol, skydda mot UV-strålning, dämpa effekter av skyfall, skydda mot brand (lövbärande träd), reglera temperaturer, reducera buller, dämpa vindhastighet, ge ökad bördighet, minska risken för frostsador på grödor och öka förekomsten av mykorrhiza-svampar.

Mängden bladyta är avgörande för trädens reglerande förmågor. Bladytan på ett enda fullvuxet träd kan motsvara ytan för två fotbollsplaner eller bladytan på 2000 nyplanterade träd. Ett slående exempel på trädens reglerande förmågor framträder genom studier efter den europeiska värmeböljan under 2007. Resultat visar att färre människor dog i stadsdelar med många träd än i stadsdelar med få träd. Det går också att ekonomiskt värdera träd, ju större stamomfång desto högre värde anses trädet ha. Ett lokalt exempel från Eslöv är sex bokar i Stadsparken som sammanlagt har ett värde på närmare 12 miljoner kronor.

Särskilt skyddsvärda träd och alléträd

Jätteträd, mycket gamla träd och grova hålträd räknas som särskilt skyddsvärda träd. Dessa träd har stor betydelse för bevarandet av biologisk mångfald och bidrar därmed till att uppfylla flera av miljö kvalitetsmålen. Åtgärder som väsentligt kan påverka skyddsvärda träd kräver samråd med Länsstyrelsen. Även träd som inte är särskilt skyddsvärda men som ingår i en allé är skyddade enligt miljöbalken. Vid åtgärder krävs en ansökan om dispens från biotopskyddet.

Trädplan

En trädplan innehåller information och strategier för plantering och förvaltning av träd inom ett visst område, exempelvis i en kommun. Planen utgår från en inventering som kartlägger de befintliga trädens placering, trädslag, ålder och skick. Resultatet gör det lättare för kommunen att planera skötseln av befintliga träd samt ger en bättre bild av vilka träd som på sikt behöver bytas ut, vilka trädslag som kan användas för att skapa en större diversitet av arter, hur många träd som ska planteras och var de ska placeras.

3-30-300 regeln

3-30-300-regeln är en internationellt använd modell som syftar till att förbättra tillgången till grönska i urbana områden. Modellen föreslår riktlinjer för grönstrukturen som genom tillräcklig synlighet, kvantitet och närhet kan skapa bättre förutsättningar för hållbar stadsutveckling och hälsofrämjande livsmiljöer. Modellen lanserades 2021 av Cecil Konijnendijk van den Bosch, professor i Urban Forestry vid University of British Columbia. Reglerna bygger på tre centrala riktlinjer för stadsgrönska:

Minst tre synliga träd från bostaden - Alla boende bör kunna se minst tre träd från sitt hem. Att blicka ut över träd inifrån sin bostad skapar en mer trivsamt boendemiljö och har i studier visats ha

positiva effekter på psykisk ohälsa. Antalet träd är inte vetenskapligt bevisat utan har valts för att det passar ihop med de två andra riktlinjerna. Riktlinjen kan också ses utifrån perspektivet att nära och tillgänglig grönstruktur är viktigt, särskilt för barn och äldre.

Minst 30 procent krontäckning – Stadsdelen bör ha en krontäckning på minst 30 procent. Detta innebär att en betydande del av ytan är täckt av träd och annan vegetation. Studier har visat ett samband mellan trädkrontäckning och bättre mikroklimat, mental och fysisk hälsa. Lummiga stadsdelar uppmuntrar också människor att vara mer utomhus och därmed träffa fler människor, vilket främjar den sociala hälsan.

Maximalt 300 meter mellan bostad och grönområde - Ingen bostad bör ligga mer än 300 meter från ett grönområde. Detta ökar användningen av grönområden, vilket i sin tur har en positiv inverkan på både fysisk och mental hälsa.

3-30-300 i Skåne och Eslöv

Region Skåne har som en del i arbetet med *Regionplan för Skåne 2022-2040* analyserat den urbana grönstrukturen i nio skånska tätorter baserat på 3-30-300 regeln. Omkring hälften av invånarna (46%) kunde se minst tre träd från sin bostad och nästan alla (97%) hade tillgång till ett grönområde, större än 0,5 hektar och bredare än 30 meter, inom 300 meter. Generellt hade centrumområden och nybyggda bostäder störst brist på synliga träd. Endast 3 procent av tätorterna klarade riktvärdet gällande 30 procent krontäckning. Lägst krontäckning sågs i centrumområden, tätbebyggda småhusområden och nybyggda villaområden där det skulle krävas omfattande åtgärder för att nå upp till målet.

Region Skåne menar att 3-30-300 regeln kan bli användbar i regional och kommunal planering, särskilt måtten gällande krontäckning och närhet. Riktlinjen gällande krontäckning är ett bra mått att använda i både befintliga och nya stadsdelar dock bör effekterna av en lägre krontäckningsgrad på 20–25 procent utredas då det visat sig att målet på 30 procent är mycket svårt att uppnå. Naturvårdsverket och Malmö stad har satt målet 25 procents krontäckning. Helsingborgs stad har tagit som mål att öka krontäckningsgraden i centralorten från 19 procent till 20 procent, en yta motsvarande 78 fotbollsplaner, med syfte att sänka temperaturen under årets varmaste dagar. För att klara målet krävs att även allmänheten och företag planterar fler träd.

Eslövs kommun har analyserat tätorterna utifrån Region Skånes riktlinjer. Resultatet finns publicerat på kommunens kartportal [3-30-300 i Eslövs kommun \(eslov.se\)](https://www.eslov.se/3-30-300-i-eslovs-kommun). För kommentarer, se kapitel 3.

Rekreation

Möjlighet till avkoppling och fysisk aktivitet i gröna miljöer är grundläggande villkor för god folkhälsa. Världshälsoorganisationen WHO tog 2016 fram rapporten *Urban green spaces and health* och där lyfts forskning fram som visar på att människor som bor i stadsmiljöer med mycket växtlighet är mindre stressade, lever längre och har lägre risk för hjärt-kärlsjukdom, högt blodtryck, typ 2-diabetes och mental ohälsa än de som bor i områden med mindre grönska.

Närhet och kvalitet är viktiga förutsättningar för att gröna miljöer ska nyttjas tillräckligt ofta och av alla. Storleken spelar också en avgörande roll eftersom större ytor ofta erbjuder ett större utbud av aktiviteter och upplevelsevärden samt har plats för en mer varierad grönstruktur och större biologisk mångfald vilket också bidrar till en rikare upplevelse.

Större områden kan användas av fler människor och kan därför vara belägna längre från bostäder. Forskning visar att områden på minst 1 hektar kan erbjuda flera viktiga upplevelsevärden, men för fysisk aktivitet krävs större ytor (Boverket, 2023).

Närhetens betydelse

Avståndet mellan hemmet och närmaste grönområde är av stor betydelse då närhet är en förutsättning för att gröna miljöer ska nyttjas tillräckligt ofta. Generellt gäller att ju kortare avståndet är till ett grönområde desto oftare besöks det. Förutom närheten vid bostäder är det också viktigt att ha grönområden nära platser för sysselsättning såsom skolor och arbetsplatser. Även gröna utsikter när vi befinner oss inomhus har betydande effekt på människors välmående. WHO uttalar i sin rapport från 2016 att alla människor bör ha ett grönområde på minst 0,5 hektar inom ett avstånd på 300 meter, vilket motsvarar en promenad på 5-10 minuter. (WHO, 2016).

Lek uppstår där barn möts. Det är därför viktigt att tillgodose behovet av mötesplatser i planering och utformning av de miljöer där barn lever, bor och vistas. De utemiljöer som barn har störst chans att utnyttja i vardagen är platser närmast hemmet samt skol- och förskolegårdar. Allmänna grönytor i anslutning till skolans och förskolors utemiljöer har betydelse för fler tillfällen med längre utevistelse. Även sociala förutsättningar påverkar människors tillgång till utevistelse i gröna miljöer. Socioekonomiskt svaga grupper har inte i lika stor utsträckning tillgång till fritidshus, trädgård eller bil för att kunna ta del av ett större utbud av naturupplevelser. Satsningar på upplevelserika grönområden och tätortsnära friluftsliv ger mervärden åt alla, vilket är en viktig aspekt när olika intressen och kostnader ställs mot varandra. I kommunens medborgarenkät från 2021 framgår det att natur och parker är allra viktigast för medborgarna att ha nära bostaden. Hela 98 procent av de svarande angav detta som svar när de fick rangordna ett antal alternativ. Begreppet tätortsnära natur används ofta inom grönplanering och syftar på naturområden i anslutning till bebyggelsen där de rekreativa värdena ska värderas högt. Tätortsnära natur utgör naturliga viktiga lekmiljöer för barn.

Närhet kan mätas både i fågelavstånd och gångavstånd. Gångavstånd tar hänsyn till barriärer.

Statistikmyndighetens kartläggning av tillgång till grönytor och grönområden

Statistikmyndigheten, SCB, har kartlagt och analyserat svenska tätorters tillgång till grönytor och grönområden (Grönytor och grönområden 2015, SCB 2019). Statistiken beskriver grönytor och grönområden samt annan mark i tätorter och i vilken omfattning befolkningen har närhet till grönområden inom olika avstånd från bostaden. Generellt syns ett samband mellan tätortens storlek och andelen grönyta, mindre tätorter är oftast grönnare. Ett samband som också framgår är att andelen grönyta generellt sett är lägre i tätorter som är belägna i jordbruksbygder, som exempelvis västra Skåne. Det förklaras till viss del av att orterna ofta omges av åkermark och vatten. I områden med mycket skog blir andelen grönområden högre.

Statistikmyndighetens definitioner av grönytor och grönområde:

Grönyta, eller total grönyta, avser samtliga gröna element i tätorterna alldeles oavsett om de är tillgängliga för allmänheten eller inte. Det kan vara allmänna parker och öppna gräsytor samt andra träd- eller gräsbevuxna ytor, vid byggnation överblivna gröna ytor (impediment), villaträdgårdar, gröna ytor mellan flerbostadshus eller industribyggnader och även gröna stråk mellan vägar etc.

Allmänt tillgänglig grönyta utgör en delmängd av den totala grönytan och omfattar sådana grönytor som allmänheten med hänsyn till ägoförhållanden och markanvändning har rätt att beträda och nyttja oavsett tid på året. Det gäller i huvudsak offentligt ägd eller förvaltd mark men även grönytor på privatägd mark omfattas om de anses vara tillgängliga på allemansrättslig grund, exempelvis betesmark.

Grönområde definieras som ett område av sammanhängande grönytor som uppgår till minst 0,5 hektar och som är allmänt tillgängligt. Betesmark räknas till grönområden, men inte åkermark. Grönområden avgränsas geografiskt till inom tätort och inom ett omland från tätortsgränsen, och tre kilometer ut.

Friluftsliv

Flera faktorer styr hur attraktivt ett område är för friluftsliv, bland annat tillgänglighet, variation av naturmiljöer, närhet till vatten och inslag av kulturhistoriskt intressanta miljöer. Frånvaron av störande buller har också betydelse för hur attraktivt ett område anses vara. Främsta syftet med friluftsliv är att få naturupplevelser och fysiskt och psykiskt välbefinnande. Friluftsliv innebär också ett miljöombyte med möjlighet att komma ut från städerna och uppleva landsbygden. Allemansrätten är en viktig förutsättning som stödjer möjligheterna och tydliggör skyldigheterna för människors vistelse i naturen.

Friluftslivet ger oss hälsa, förståelse för naturen och bidrar till regional utveckling. Attraktivt friluftsliv och naturturism handlar mycket om information, närhet, framkomlighet, upplevelsekvaiteter och service. Särskilt viktigt är att utveckla närhet med kollektivtrafik, cykel och gång för att stärka en hållbar mobilitet och minska påverkan på miljön. Natur som är tillgänglig på olika sätt och som har en viss kvalitet är grundförutsättningar för friluftslivet. Att binda samman friluftsområden och tätorter med varandra är därför viktigt både för de lokala invånarna men också för att skapa möjligheter för naturturism där besökare kan nyttja kollektivtrafik.

ESLÖVS KOMMUN

Den kartläggning och analys som presenteras i detta kapitel ger en översiktlig bild av styrkor och svagheter hos grönstrukturen i Eslövs kommun. Här presenteras även utvecklingsförslag för gröna stråk. Kapitlet har ett kommunövergripande perspektiv och fokuserar främst på landsbygdens landskap.

Specifika utmaningar för Eslövs kommun är att förbättra friluftslivet och att tillgängliggöra åkermark för både människor och biologisk mångfald. Barriärer som järnvägsspår och vägar samt stora arealer av jordbruksmark påverkar möjligheten till en sammanhängande grönstruktur för de ekologiska landskaps sambanden. Det påverkar även tillgängligheten och närheten och därmed möjligheten för människor att ta sig ut i naturen och mellan tätorterna. Här finns potential att vidareutveckla utpekade landskapsobjekt som med sina höga naturvärden har goda förutsättningar som spridningsvägar och rekreativa stråk. Kommunen bör även arbeta för att utveckla gröna stråk genom kommunen och till grannkommunerna enligt förslagen från Region Skåne. Kommunen har få naturvärden av regionalt intresse, vilket gör bevarandet av naturområden särskilt viktigt.

Eslövs marktäcke

Kommunens yta är 42 400 hektar varav ungefär 1640 hektar är kommunägd. Omkring 18 procent av den kommunägda marken är parkmark. Åkermarken är dominerande i Eslövs kommun och utgör närmare 70 procent av markytan. Skogsmarken domineras i sin tur av lövträd och produktionsskog. Andelen allemansrättslig tillgänglig mark är låg, men tillgången varierar i kommunen. I norr tillhandahåller skogsbygden mer allemansrättslig mark jämfört med den bördiga slättbygden i söder. Av kommunens yta är 22 procent naturmark och 3,6 procent är värdefull naturmark.

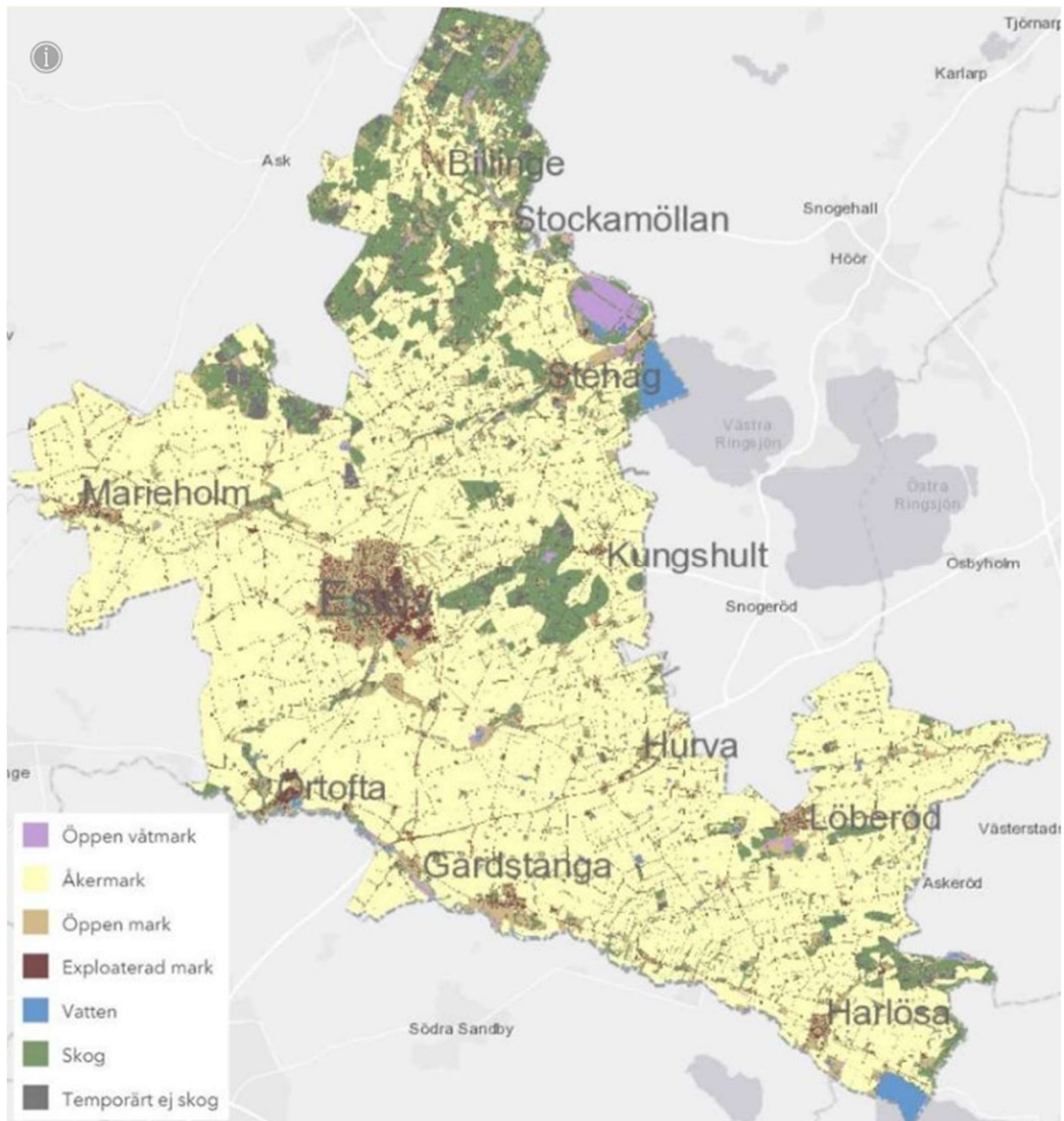
Kommunens dominerande åkermark utgör endast en viktig biotop för omkring 19 procent av de rödlistade arterna som har observerats inom kommunen. Det kan ses som ett exempel på att viktiga biotoper för de respektive landskapstyperna behöver värnas och utvecklas.

Naturvärden

Kommunens landskapsobjekt

Eslövs naturplan har pekat ut 19 landskapsobjekt med höga naturvärden, se Figur 3. De utgörs av ett flertal värdekärnor vilka är områden med så höga naturvärden att de bedöms ha stor betydelse för den biologiska mångfalden samt innehåller arter som är karaktäristiska för specifika naturtyper. Landskapsobjekten bedöms kunna fungera som lämpliga spridningsområden och kompletterar värdekärnorna genom att samla gemensamma naturtyper inom ett område. Idag ligger kärnområden för biologisk mångfald i många fall som isolerade öar i Eslövs öppna jordbrukslandskap. För att förhindra ytterligare utarmning av flora och fauna måste mönster av fragmentering och livsmiljöer separerade från varandra undvikas.

Prioriterade områden bör utvecklas genom kompletterande grönstråk som skapar spridningssamband inom och mellan de olika landskapsobjekten. Idag är åkermarken många gånger ett hinder för spridningen av värdefulla arter, men enkla åtgärder kan göra situationen bättre. Exempelvis kan stråken utgöras av läplanteringar, blommande remsor och småvatten. Stråken kommer inte få samma

Figur 2. Marktäckeskarta Eslövs kommun. Datakälla: Nationella marktäckedata (2018).

landskapsekologiska värde men är lämpliga att utveckla för spridningen av generalister men också för människors rekreation. Även banvallar och vägrenar utgör idag tillflyktsorter för den vilda floran och faunan i det skånska slättlandskapet och har därmed en viktig roll för bevarandet av traktens biologiska mångfald.

Länsstyrelsens naturvärdesöversikt

Naturvärdesöversikten är genomförd av Länsstyrelsen år 2022 och visar de mest värdefulla naturområdena i Skåne, se Figur 3. Områden av klass 1 och 2 utgör särskilt värdefulla områden av regional betydelse medan områden av klass 3 bedöms framför allt vara av kommunalt intresse och huvuddelen av dessa områden finns beskrivna i de kommunala naturvårdsdokumenten, se *Miljöstrategi för Eslöv* (bilaga 2b) samt berättelsekartan till Eslövs kommuns naturvärdesinventering.

Eslövs kommun har få naturområden enligt klassificering 1 och 2, därmed är bevarandet av naturområden i Eslövs kommun mycket viktigt. Landskapsobjekten sammanfaller med värdefulla naturområden och visar områden som är karakteristiska för ett specifikt landskap. De vattendrag som finns i Eslövs kommun är viktiga landskapsobjekt, samt jordbrukslandskapet som också har höga naturvärden.

Skyddsvärda träd

På kartan, se Figur 3, syns också skyddsvärda träd enligt uppdelningen skyddsvärda och särskilt skyddsvärda, de är också placerade inom landskapsobjekten. Eftersom Eslövs kommuns grönstruktur till stor del består av jordbrukslandskap är bevarandet av skyddsvärda träd mycket viktigt då de träd som finns är viktiga för den biologiska mångfalden.

Sjöar och vattendrag

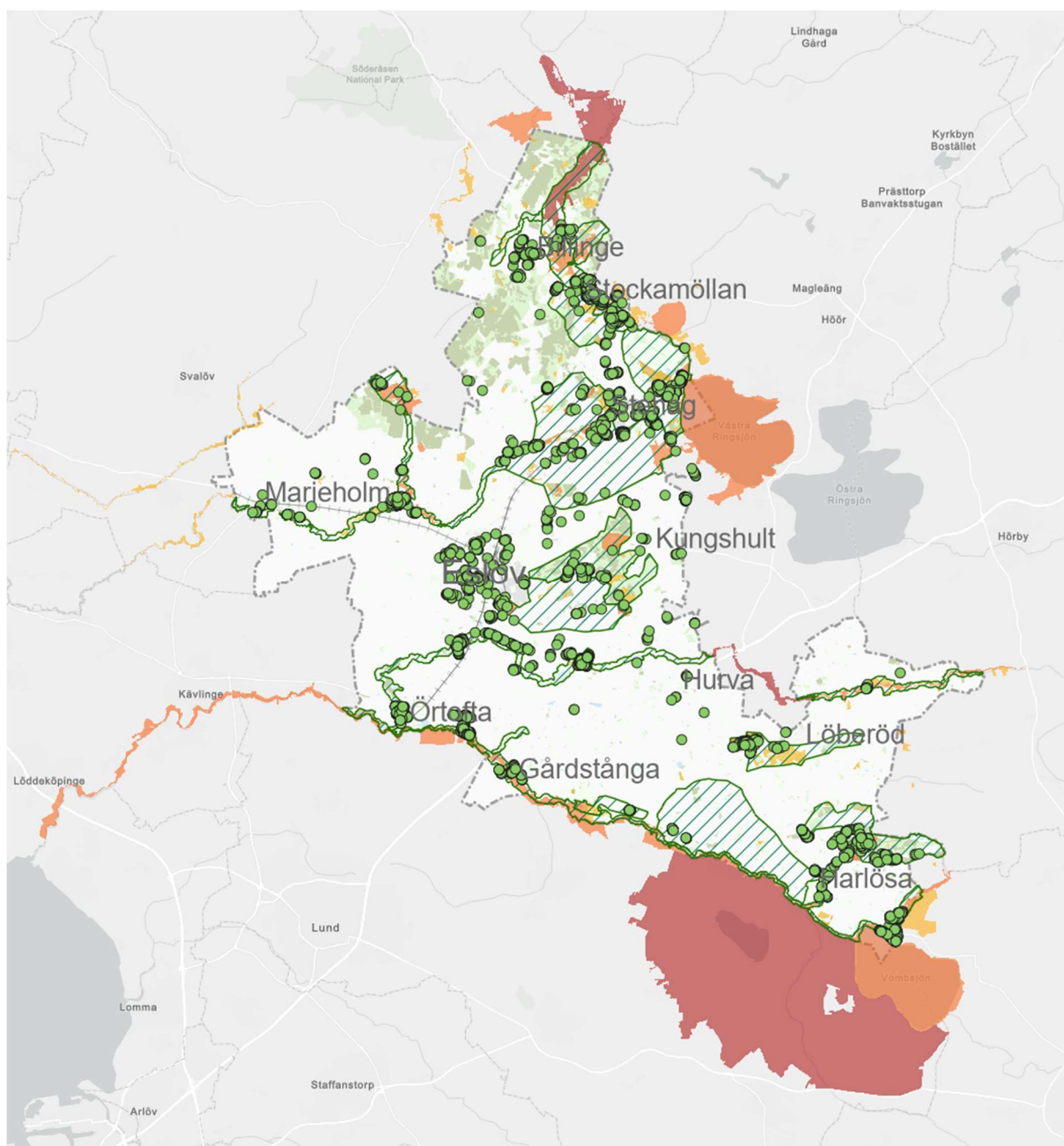
I kommunen finns sex vattenmiljöer som är klassade av Länsstyrelsen i Skåne som värdefulla utifrån natur-, fisk-, fiske- och kulturmiljövärde. Ingen av kommunens vattenförekomster uppnår god ekologisk status men har trots det höga värden för natur och rekreation. Nationellt värdefulla vattenmiljöer i Eslövs kommun; Borstbäcken, Bråån, Kävlungeån, Västra Ringsjön, Rönneå och Vombsjön. För mer information, se *Miljöstrategi för Eslöv* (bilaga 2b).

Vattenlandskapet i Eslövs kommun har förändrats kraftigt under de senaste 200 åren. Då bestod cirka 25 procent av ytan i jordbruksområdena av våtmarker, sjöar och mindre vattendrag, idag återstår endast en liten del av de öppna vattnen till följd av utdikning och uträtning av vattendrag för att vinna odlingsbar mark. Kommunen är också fattig på sjöar med enbart delar av Vombsjön och Västra Ringsjön inom kommungränsen.

Rekreativa värden

Kommunen erbjuder många möjligheter för naturupplevelser och rekreation. I kommunen finns sex naturreservat och flera rekreationsområden för vandring och promenader. Skåneleden, en av Sveriges största vandringsleder passerar genom Eslöv och ger möjlighet att uppleva vacker natur. Sjöarna och vattendragen är populära utflyktsmål för fiske, bad och kanotpaddling.

Förutsättningar för rekreation och friluftsliv varierar mycket mellan kommunens olika delar. På slätten finns endast mindre naturområden eller småbiotoper som mägergravar och alléer, vilket innebär att fast man bor ute på landet är tillgången till natur liten. I norra delen av kommunen finns ett rikligt utbud av både skogar och öppna gräsmarker. Natur- och kulturvärden är båda viktiga för ett attraktivt friluftsliv. Kommunens landskapsobjekt innehåller båda delar och är därför identifierade som särskilt viktiga utvecklingsområden för friluftslivet.

Figur 3. Naturvärdesöversikt (Länsstyrelsen), kommunens landskapsobjekt samt skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd.

Utveckling av gröna stråk

Ett effektivt sätt att förbättra grönstrukturen är att utveckla befintliga eller nya gröna stråk mellan naturområden, grönområden, sjöar, vattendrag och tätorter. Kartan visar övergripande regionala och lokala grönstråk för Eslövs kommun, se Figur 4. Stråken är ritade på översiktlig nivå och visar i stora drag kommunens och regionens intentioner.

Region Skåne har tagit hänsyn till riksintressen när regionala värdefulla miljöer för friluftsliv och naturvård har pekats ut. Gröna miljöer och stråk är utpekade i kartan som viktiga för att kunna länka samman grönstrukturen till en regional helhet. Regionen har även pekat ut strategiska lägen för nya stråk. Dessa förslag bör kommunen utgå ifrån när områden som identifierats utifrån ett kommunalt

intresse ska utvecklas. Att utveckla kommunens grönstruktur utifrån ett större sammanhang skapar stora mervärden för både människor, djur och växter.

Huvudsakligen syftar de lokala grönstråken till att skapa en sammanhängande grönstruktur genom att koppla samman Eslövs kommuns landskapsobjekt med varandra samt med tätorterna. I landskapsobjekten ingår även vattendragen, som på grund av sin kontinuitet utgör viktiga sammanhängande grönstråk. En generell utvecklingsstrategi för grönstrukturen är även att tillgängliggöra odlingslandskapet genom sammanhängande stråk samt utveckla upplevelserika gång- och cykelvägar mellan kommunens orter. Gamla banvallar kan tillgängliggöras och bli unika stråk genom natur- och kulturlandskapet. Några rekreativa stråk skulle kunna utvecklas genom beträdor längs åkerkanter.

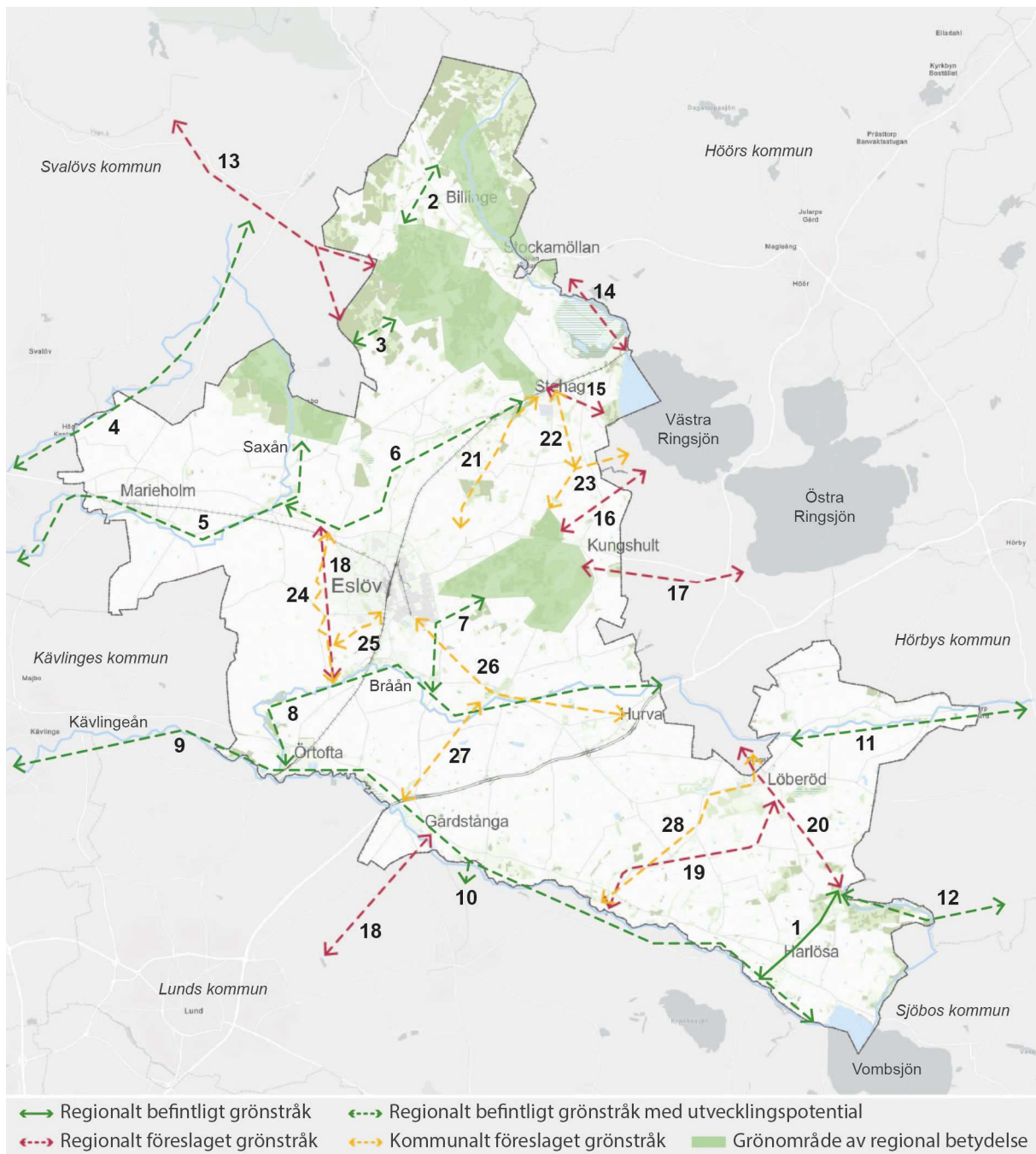
I översiktsplanen (*Översiktsplan Eslöv 2035*) finns förslag på områden att utveckla för friluftsliv: Snärjet, Grybybäcken, Kävlingsån, Rönne å, Gyaskogen, Rönneholms mosse, Sjöholmen och Trollenäs. Alla de utvecklingsområden som översiktsplanen nämner finns med i förslaget nedan tillsammans med strategiska lägen utpekade för utvecklandet av nya stråk som är viktiga ur ett lokalt perspektiv för Eslövs kommun.

Behov av fördjupad utredning

Förslaget på nya grönstråk ska inte ses som helt givna sträckor utan bör tolkas som ett första utkast som tydliggör hur en sammanlänkad grönstruktur skulle kunna se ut. Analysen är översiktlig och det kan finnas behov av ytterligare stråk.

En analys över kommunens ekologiska nätverk behöver tas fram för att kartlägga och öka kunskapen om viktiga spridningssamband för djur och växter. Analysen är ett viktigt underlag för att identifiera både starka grönstråk och brister i grönstrukturen.

De föreslagna grönstråkens dragning, både lokala och regionala stråk, behöver konkretiseras och utredas vidare med avseende på genomförbarhet. Hur ser möjligheterna ut för att dra stråken genom landskapet och vad krävs för att förverkliga stråken samt för att förbättra befintliga stråk med utvecklingspotential? På vissa sträckor sammanfaller föreslagna lokala stråk med regionens föreslagna stråk, syftet är inte alltid detsamma men sannolikt kan dessa stråk samordnas. Vissa stråk sträcker sig över eller ansluter till stråk utanför kommungränsen, dessa stråk behöver planeras genom samverkan med andra grannkommuner.

Figur 4. Regionala och kommunala grönstråk i Eslövs kommun.

Karta över regionala och lokala grönstråk

Beskrivning av regionala och lokala grönstråk, för karta se *Figur 4*.

Befintliga regionala stråk

1. Hjularödsstråket. Från Harlösa sträcker sig en dalgång upp till Hjularöds slott i norr. I dalgången går Skåneleden och stråket är viktigt både rekreativt och ekologiskt.

Befintliga regionala stråk med utvecklingspotential

2. Billinge – Stehagsområdet. Mellan Billinge vid Rönneå- och Stehagsområdet finns naturmiljöer som gör det möjligt att utveckla ett vandringsstråk som binder samman områdena.

3. Trolleholm – Stehag. Mellan Trolleholmsområdet och Stehagsområdet finns naturmiljöer som kan utvecklas och även ges ökad tillgänglighet.
4. Saxån. Saxån har sina källor i Eslövs kommun och rinner ut söder om Landskrona. Ån rinner genom ett öppet jordbrukslandskap där odlingsmarkerna ofta kantar ån. På vissa partier finns en del betesmarker som underlättar framkomligheten i stråket.
5. Saxån. Se beskrivning ovan.
6. Saxån. Se beskrivning ovan.
7. Kävlingeån-Klingavälsån. Kävlingeån avvattnar södra delen av centrala Skåne, från Ringsjön till Fyledalen. Ån kantas av betesmarker på långa sträckor och har förhållandevis god tillgänglighet för att rinna i odlingslandskapet.
8. Kävlingeån-Klingavälsån. Se beskrivning ovan.
9. Kävlingeån-Klingavälsån. Se beskrivning ovan.
10. Kävlingeån-Klingavälsån. Se beskrivning ovan.
11. Rövarkulan – Linderödsåsen. Från de övre delarna av Rövarkulans naturreservat finns ett stråk av ängs- och hagmarker som sträcker sig mot Linderödsåsens västra sluttning. Stråket passerar bland annat Askebacken med Lyby stubbskottängar naturreservat.
12. Bjärsjölagård – Hjularöd. Längs Borstbäckens övre delar och vidare till Hjularöd finns ett naturligt stråk som kan utvecklas för att ge bättre tillgänglighet för friluftslivet.

Föreslagna nya regionala stråk

13. Stehag – Trolleholm – Söderåsen. Genom att knyta samman Söderåsen med Ringsjöområdet stärks diagonalen i Skåne från Kullaberg till Stenshuvud.
14. Rönne å. Från utloppet ur Ringsjön till Billinge mölla finns möjlighet att utveckla de rekreativa möjligheterna längs åns stränder.
15. Stehag – Ringsjön. Ett stråk som bättre kan knyta Stehag till Ringsjöområdet.
16. Kungshultsområdet – Västra Ringsjön. Ett utvecklingsstråk som knyter Eslöv till Ringsjöområdet.
17. Kungshultsområdet – Östra Ringsjön. Ett utvecklingsstråk som knyter Eslöv till Ringsjöområdet.
18. Gårdsstånga – Kungsmarken. Koppling till Kungsmarkens naturreservat.
19. Rövarkulan – Hammarlunda/Kävlingeån. Ett stråk kan utvecklas från Rövarkulan till Kävlingeån vid Hammarlunda via Löberöd.
20. Rövarkulan – Hammarlunda/Kävlingeån. Se beskrivning ovan.

Föreslagna nya kommunala stråk

21. Föreslaget grönstråk för rekreation. Kopplar Stehag med omkringliggande grönstruktur och söderut till banvall och Eslövs tätort.
22. Föreslaget grönstråk för rekreation mellan Stehag och Snärjet. Översiktlig dragning.
23. Föreslaget grönstråk som kopplar samman Stehag med omkringliggande grönstruktur. Utredda möjlighet för att utveckla ett rekreativt grönstråk på befintlig väg.
24. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman landskapsobjekt och grönstruktur i odlingslandskapet samt förbinder Eslövs tätort med odlingslandskapet utanför. Möjlig plats för att utveckla beträddor.
25. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman beträddor i odlingslandskapet med banvallar i Eslövs tätort. Syftar till att skapa sammanhängande grönstråk. Möjlig plats för att utveckla beträddor på
26. Föreslaget rekreativt grönstråk längs banvallen. Sammankopplar centrala Eslöv med Abullahagens naturreservat och Hurva.
27. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Koppling mellan Rödabäck och Bråån. Möjlig plats att utveckla beträddor på.

ESLÖVS TÄTORTER

De kartläggningar och analyser som presenteras i följande kapitel ger en översiktlig bild av styrkor och svagheter hos grönstrukturen i Eslövs tolv största tätorter. Här presenteras även utvecklingsförslag för gröna stråk. I den ursprungliga avgränsningen för *Grönplan för Eslöv* omfattades endast Eslövs tätort. I ett senare skede bestämdes dock att även ta med kommunens övriga större tätorter. Av denna anledning finns mer material framtaget för Eslövs tätort. Tanken är att grönplanens bilaga efterhand ska fyllas på med mer information för att i framtiden utgöra ett mer komplett kunskapsunderlag.

Stadens landskap

I tätorten omfattas grönstrukturen av stadsmiljön med dess parker, trädplanterade gator, naturmiljöer, trädgårdar och privata bostadsgårdar. Grönska i stadsmiljön förbättrar människors livskvalitet med rekreation och estetik samtidigt som det främjar biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Det är viktigt att främja grönska på platser som traditionellt sett varit hårdgjorda, såsom gaturum och torg, för att skapa en mer levande och hållbar stadsmiljö. Närhet och tillgänglighet är av stor vikt för att grönstrukturen ska nyttjas i vardagen. Inga bostäder bör ha längre avstånd än 200–300 meter till närmsta park eller grönområde. Tillgängligheten till parker och grönområden underlättas, och kan till viss mån kompenseras, av gena och trygga grönstråk genom tätorten och till omgivningen.

En sammanhängande och heltäckande grönstruktur är avgörande för att skapa hållbara och resilienta stadsområden. Städer, som har en hög andel hårdgjord mark, är särskilt utsatta för klimatförändringar med stigande temperaturer och ökad nederbörd. Det är därför viktigt att ta hänsyn till de gröna värdena och aktivt utveckla dem vid förtätning och ombyggnationer. Ny grönstruktur behöver samplaneras med avrinning och fördröjning av dagvatten. En beprövad metod för att säkerställa att tillräcklig grönska och ekosystemtjänster skapas i nya stadsdelar och kvarter är att göra beräkningar av grönytefaktor. Eslövs kommun har hittills inte arbetat med grönytefaktor i någon större utsträckning och bör därför testa och utvärdera metoden inom fler exploateringsprojekt.

Stadens träd har stor betydelse för biologisk mångfald, ekosystemtjänster och temperaturreglerande förmåga (skugga och evapotranspiration). Eslövs kommun har analyserat tätorterna utifrån 3-30-300 metoden. Av resultatet framgår att det behöver planteras fler träd i kommunens tätorter för att öka krontäckningen. Att nå upp till en krontäckningsgrad på 30 procent bedöms dock inte som realistiskt. Utgångsläget för krontäckning i Eslövs tätorter, som i många fall omgärdas av åkermark, är sämre i jämförelse med andra tätorter som gränsar till naturmark eller skog och som därmed lättare uppnår högre värden. Kommunen bör utreda möjligheterna att öka krontäckningen samt på vilka platser det är mest angeläget.

Krontäckningsgrad i Eslövs tätorter: Stockamöllan 23,7 %, Vaggarp 21,6 %, Stehag 14,2 %, Billinge 13,7 %, Hurva 13,4%, Gårdstånga 10,4 %, Marieholm 9,5 %, Flyinge 9,5 %, Harlösa 9,3 %, Löberöd 9,1 %, Eslövs tätort 8,7 %, Kungshult 8,7 % och Örtofta 7,4 %.

Eslövs tätort

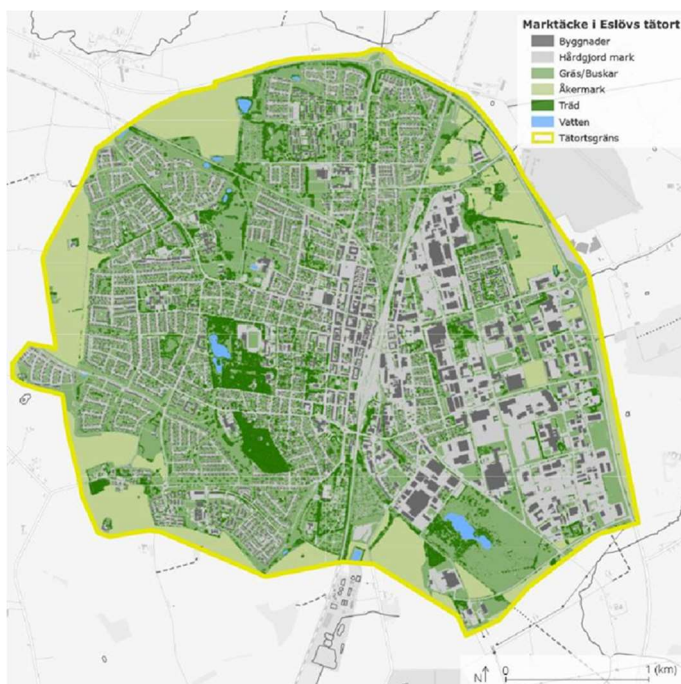
Få andra svenska orter är så förknippade med sin järnvägshistoria som Eslöv. Eslöv växte fram som järnvägsknut i slutet av 1850-talet och runt järnvägsstation uppstod en ny stad på bara 50 år. Idag bor det drygt 20 000 personer i Eslövs tätort.

Eslövs marktäckte

SCB har tagit fram statistik om Eslövs marktäckte, se Figur 5. Omkring 42 procent av ytan utgörs av hårdgjord mark, inklusive byggnader. Lika stor yta, 42 procent, utgörs av öppen mark som exempelvis gräsytor, trädgårdar eller buskar och träd med en höjd på mindre än 5 meter. Skog utgör 13 procent och definieras som trädbeklädda områden med en trädhöjd på över 5 meter och en krontäckning på mer än 10 procent. Åkermarken utgör endast 3 procent inom tätortsgränsen. Resterande 1 procent hamnar i kategorin övrig mark. (SCB 2015).

Omgärdande landskap

Eslöv omges av ett jordbrukslandskap med vackra vyer men begränsad tillgänglighet. Marktäckesanalysen visar hur Eslöv är helt omgärdad av åkermark men bara ett stenkast öster om Eslöv ligger det skogsklädda området som kallas för Snärjet. Skogen sträcker sig sedan vidare österut med möjligheten att ta sig vidare till Skarhults kronoskog, Stavröds mosse samt Grybybäcken och omfattar ett relativt stort sammanhängande skogsområde. Hela området utgör också ett av landskapsobjekten. Det är svårt att finna motsvarande skogsyta i det sydvästskånska odlingslandskapet och därmed inte heller intill merparten av Skånes städer som i huvudsak ligger som ett band kring kusterna. Skogsmiljön i Snärjet är dessutom nästintill helt oexploaterad och rymmer tysta platser med ljudnivåer under 30 dBA. Det finns betydligt större skogar i kommunens norra delar, men det är inte storleken i sig som är Snärjets stora värde utan det är dess guldäge alldeles nära Eslöv.

Figur 5. Utgångsläget i Eslöv. Analys av marktäcktet i Eslövs tätort baserat på Lantmäteriets ortofoto (2020), laserskanning (2020) samt vektordata från Lantmäteriets fastighetskartan.

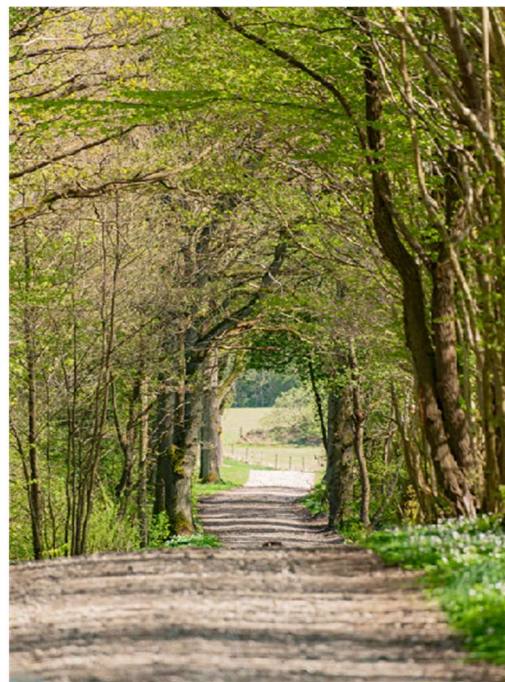
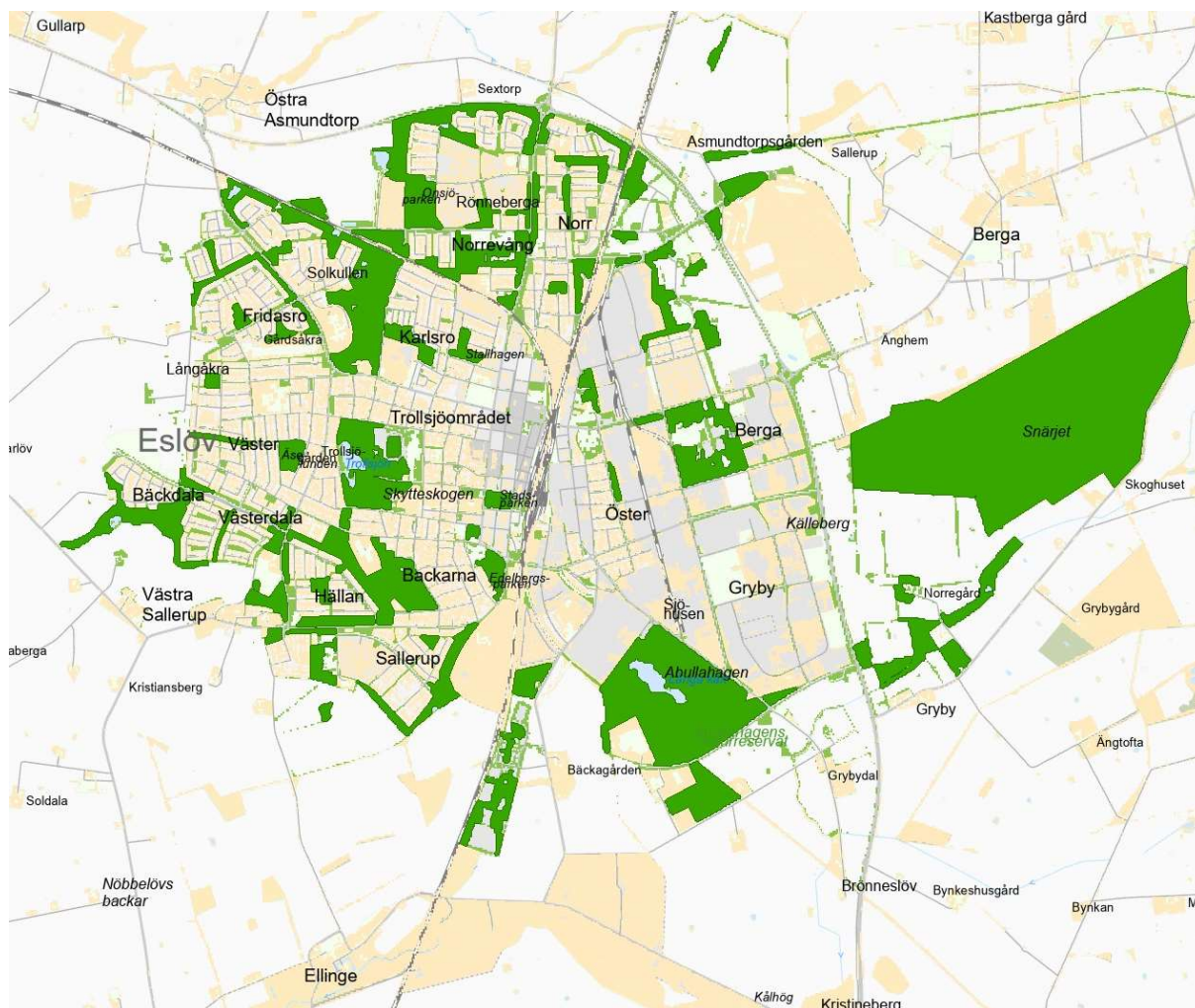

Foto 2. Snärjet i Eslöv.

Figur 6. Allmänt tillgängliga grönområden (mörkgrönt), allmänt tillgängliga grönytor (klargrönt) samt övriga grönytor (orange). Kartan bygger på statistik från SCB (2015). Några mindre justeringar har gjorts, bland annat har Eslövs begravningsplats och ett flertal bostadsgårdar tagits bort.

Rekreativa värden

Allmänt tillgängliga grönytor och grönområden

SCB har statistik om tätortens grönytor och grönområden. Statistiken från SCB ger en uppfattning om invånarnas tillgång till rekreativa gröna miljöer, dock tar den inte hänsyn till kvalitet eller barriärer.

Enligt SCB:s definition utgörs grönområden av sammanhängande grönytor på minst 0,5 hektar. I kartan, se Figur 6, redovisas allmänt tillgängliga grönområden, allmänt tillgängliga grönytor samt övriga grönytor. I kartan har de allmänt tillgängliga grönytorerna och grönområdena enligt SCB justerats något av kommunen vid en kartläggning genomförd före detta projekt. Eslövs begravningsplats och ett flertal bostadsgårdar är borttagna i kommunens justerade underlag även om de uppfattas av många som allmänt tillgängliga.

Större delen av invånarna (93 procent) inom Eslövs tätortsgräns har tillgång till ett grönområde inom 200 meter från sin bostad. Nästan alla (99 procent) har tillgång till ett grönområde inom 300 meter och samtliga (100 procent) har tillgång till ett grönområde inom 500 meter. Avståndet gäller fågelvägen och ingen hänsyn har tagits till hindrande barriärer. (SCB, 2015). Om analysen görs om enligt

staden inte ligger intill varken å, sjö eller hav. Eslövs allmänna brist på blå värden gör det desto viktigare att framhäva de blå värden som faktiskt finns. Nya blå värden bör också skapas och tydligt synliggöras samtidigt som staden utvecklar fler öppna dagvattenlösningar.

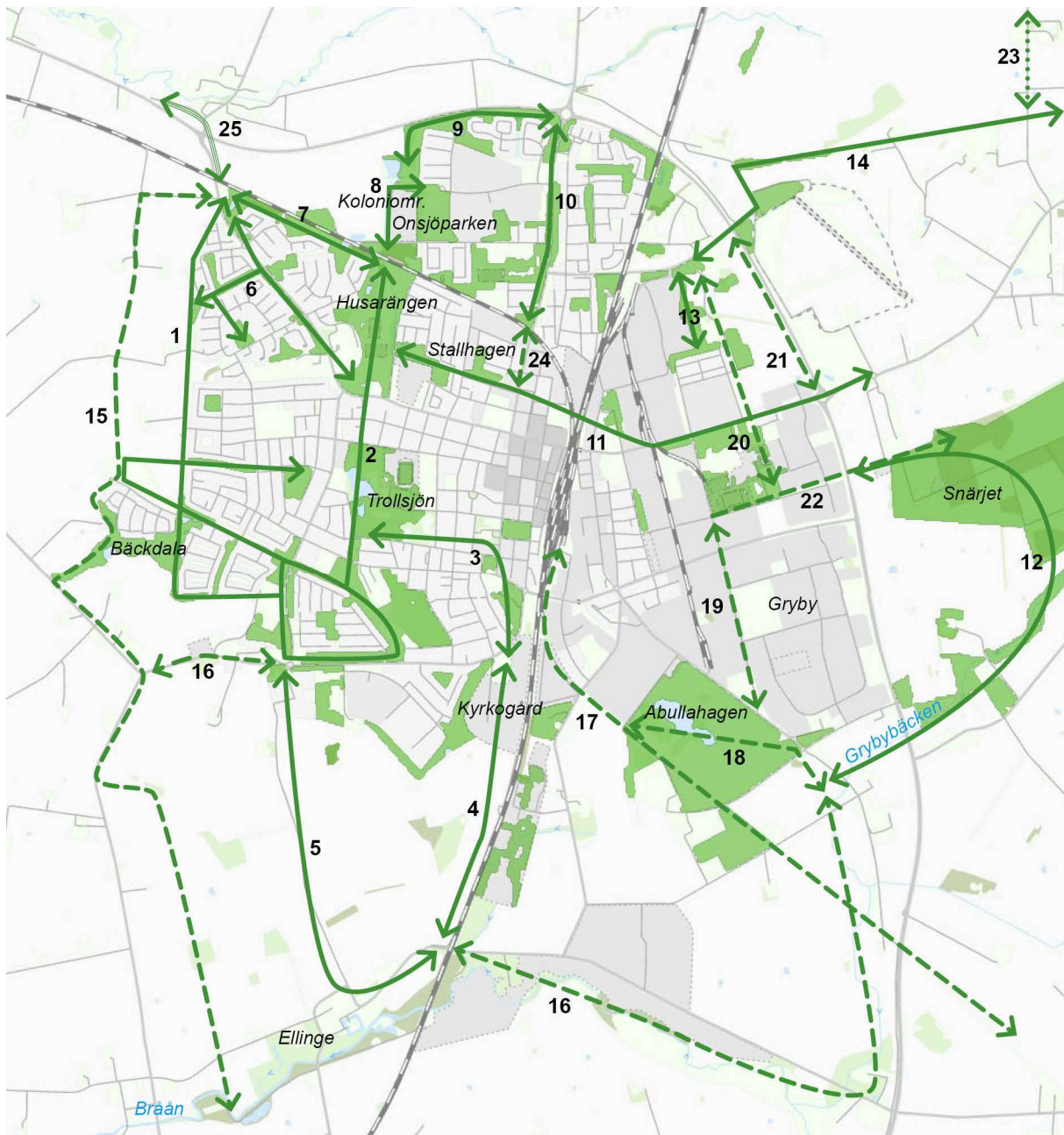
Utveckling av gröna stråk

I Eslöv bör det skapas grönstråk som skapar en sammanhängande struktur och binder samman stadens grönområden. Grönstråken ska planeras för att förbättra spridningsmöjligheterna för växt- och djurliv samtidigt som de kan utgöra gröna och attraktiva länkar som lockar människor till att röra sig mellan olika grönområden och andra viktiga målpunkter. Stråken bör även fungera barriärbrytande och leda människor tryggt över Eslövs större gator.

Kartan, se Figur 8, visar befintliga och föreslagna gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Eslövs tätort. Stråken bedöms ha generellt goda förutsättningar för att kunna utgöra ekologiska eller rekreativa länkar. Sträckningarna inom tätortsgränsen utgörs i huvudsak av allmän platsmark med vissa undantag. Utanför tätortsgränsen följer stråken sträckor med tätare vegetation samt vattendrag. Stråken länkar även ihop landskapsobjekten med Eslöv samt kopplar till det regionala förslaget som behandlas närmare i det kommunövergripande kunskapsunderlaget. Grönstråk lämpliga för rekreation sammanfaller i stor utsträckning med de ekologiska stråken. Utvecklingen av båda kategorierna grönstråk bör utgå från redan befintliga gångvägar och grönytor för att effektivisera förloppet fram till ett fullgott resultat. Grundprincipen för stråk för biologisk mångfald är att utveckla ytorna med lokalt förekommande växtarter. Det finns även många långsmala gräsytor som bör lämpa sig väl att utveckla till äng.

Befintliga gröna stråk

1. Befintligt rekreativt grönstråk med utblick över åkerlandskapet.
2. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Större sammanhängande stråk av parker och grönområden i västra Eslöv.
3. Befintligt rekreativt grönstråk i stadsmiljö. Binder samman Trollsjöområdet med parker i stadskärnan och vidare söderut.
4. Befintligt rekreativt grönstråk genom kyrkogården. Kopplar stadskärnan till södra Eslöv.
5. Befintligt stråk för biologisk mångfald och rekreation. Förbinder västra Eslövs tätort med slottsmiljön i Ellinge.
6. Befintligt rekreativt grönstråk av gång- och cykelvägar i gröna miljöer.
7. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation längs bullervall. Rekreativ och grön miljö som saknar gångväg.
8. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Passerar kolonilottsområde och dammar.
9. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Saknar gångväg.
10. Befintligt rekreativt grönstråk med gång- och cykelvägar i grön miljö. Utvecklas för biologisk mångfald.
11. Befintligt grönstråk i stadsmiljö. Sammanbinder grönstrukturer på båda sidor järnvägen.
12. Befintligt grönstråk längs Grybybäcken och genom Snärjet.
13. Befintligt rekreativt stråk.
14. Befintligt rekreativt stråk.

Figur 8. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Eslövs tätort.

Föreslagna gröna stråk

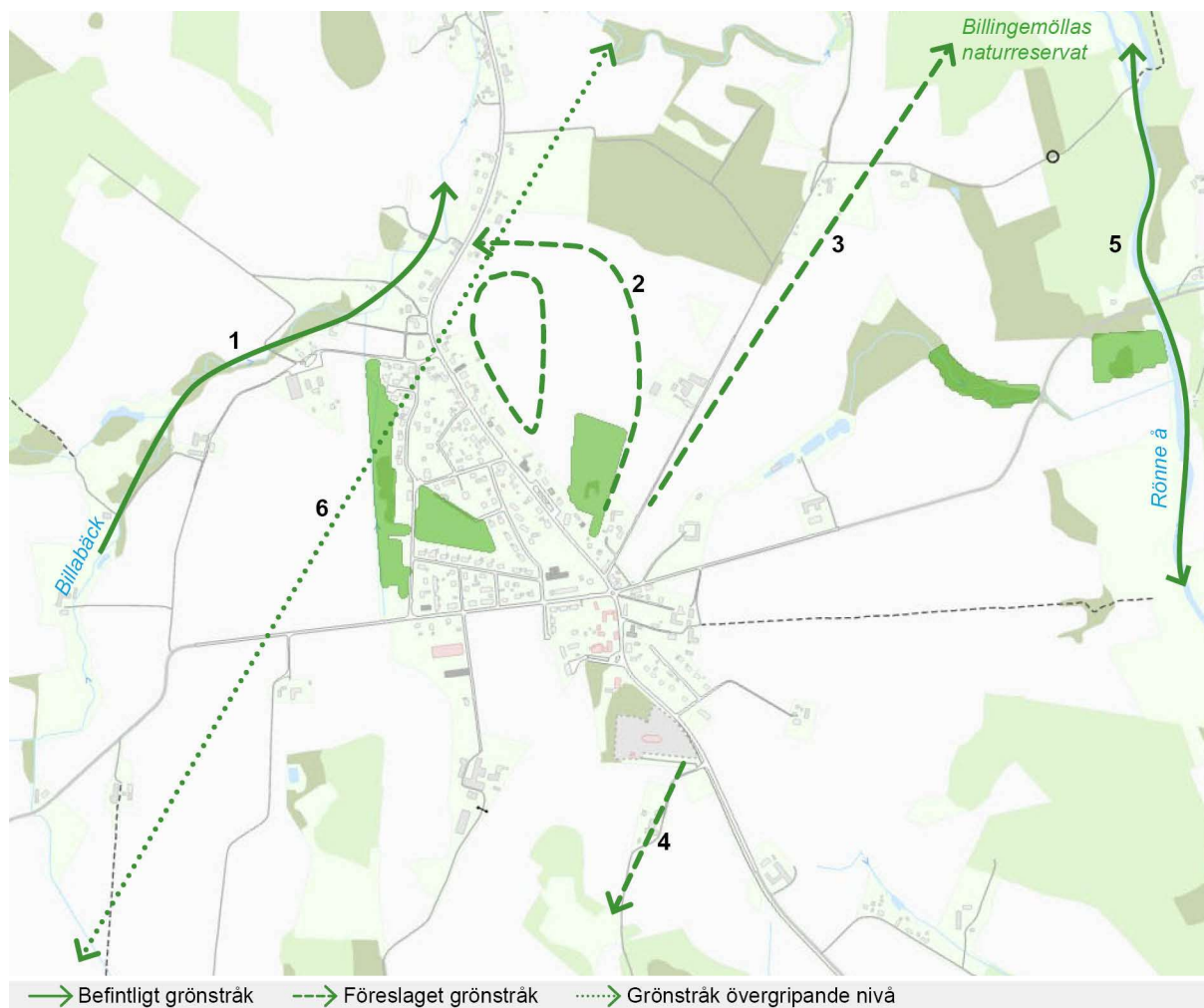
15. Föreslaget grönastråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman landskapsobjekt och gröstruktur i odlingslandskapet samt förbinder Eslövs tätort med odlingslandskapet utanför. Möjlig plats för att utveckla beträdor.
16. Föreslaget grönastråk för biologisk mångfald och rekreation.
17. Föreslaget rekreativt grönastråk längs banvallen. Kopplar centrala Eslöv med Abullahagens naturreservat och mot landskapet utanför.
18. Föreslaget grönastråk för biologisk mångfald och rekreation. Sammankopplar banvallen och Eslövs tätort med Abullahagens naturreservat.
19. Föreslaget grönastråk för biologisk mångfald och rekreation. Befintlig gång- och cykelväg genom Grybys industri- och verksamhetsområde med potential att utvecklas till ett grönastråk som kopplar östra Eslöv med Abullahagens naturreservat och vidare söderut.

20. Föreslaget nytt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Skapar en sammanhängande grönstruktur. Delar av stråket finns idag men behöver utvecklas för att uppnå sin karaktär som grönstråk. Förverkligas i samband med projektet för Östra Eslöv.
21. Föreslaget nytt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Längs bullervallen. Förverkligas i samband med projektet för Östra Eslöv.
22. Föreslaget rekreativt stråk längs Per Håkanssons väg. Stärkt koppling mellan centrala Eslöv och Snärjet. Utvecklas med gång- och cykelbana.
23. Föreslaget rekreativt grönstråk som stärker kopplingen mellan Eslövs tätort och Stehag. För hela stråkets dragning, se den kommunövergripande kartan.
24. Föreslaget stråk för biologisk mångfald och rekreation. Stärker grönstrukturen till befintligt stråk som sammanbinder västra och östra sidan av Eslövs tätort.
25. Planerad gång- och cykelkoppling över järnvägen och under väg 17. Planerad utbyggnad 2026-2027. Kopplar Eslövs tätort mot Saxån.

Billinge

I Billinge finns potential att utveckla den tätortsnära naturen samt att skapa en stärkt koppling till Rönne å. Billinge omgärdas av ett småskaligt odlingslandskap med inslag av skog. Närheten till skog och natur är en av byns styrkor. Norr om byn finns Billingemölla, ett statligt naturreservat med rika lövskogar. Naturområdet i öster, längs Rönne å, är en del av riksintresse för naturvård. Väster om byn finns Billabäcks dalgång. Runt Billinge kyrka i söder finns värdefull grönstruktur med uppvuxen äldre vegetation. Grönområdet mitt i byn är välbesökt och utgör en viktig mötesplats.

I översiktsplanen föreslås ny bebyggelse inklusive ett nytt grönområde i den norra delen av byn. I grönområdet bevaras en befintlig märkegrav. Runt bebyggelsen anläggs ett nytt grönstråk för rekreation och vattenhantering. Öster om Billinge (utanför kartan) finns Kålebäcken som är ett område med mycket höga naturvärden. Potential finns att utveckla området för friluftsliv.

Figur 9. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Billinge.

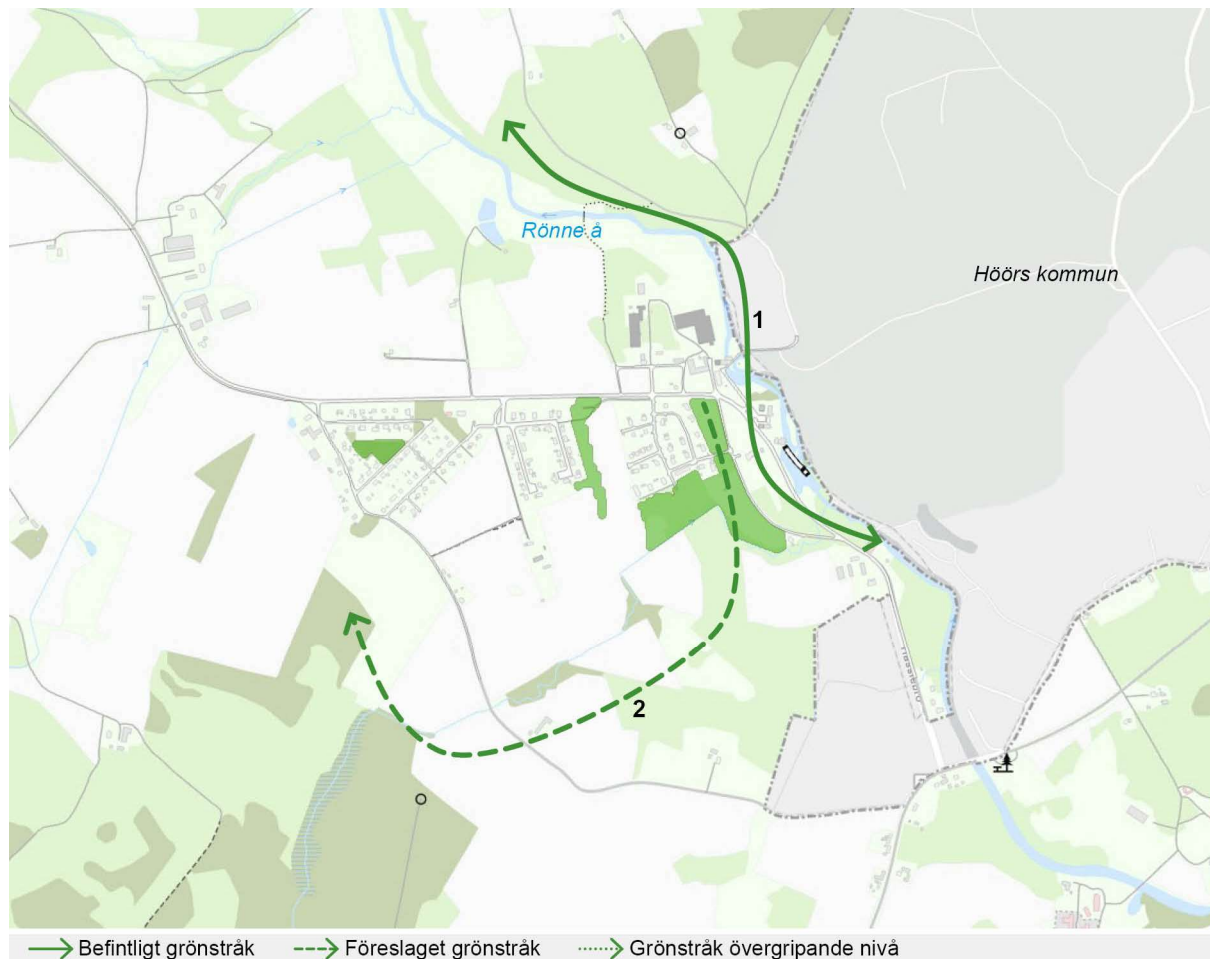
Gröna stråk

1. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald längs Billabäcks dalgång. Stråket har potential att utvecklas även för rekreation.
2. Föreslaget grönstråk för rekreation och vattenhantering. Stråket är aktuellt om ny bebyggelse anläggs enligt översiktsplanens intentioner.

3. Föreslaget rekreativt stråk för biologisk mångfald och rekreation. Från Billinge till Billingemöllas naturreservat och Rönne Å. Grönstråket skapar en stärkt koppling till Rönne å.
4. Föreslaget rekreativt stråk till skogsområden söder om Billinge samt som möjliggör att ta sig ut i jordbrukslandskapet.
5. Befintligt grönstråk längs Rönne å.
6. Regional föreslaget stråk. Syns även på den kommunövergripande kartan.

Stockamöllan

Stockamöllan omges av en vacker kulturmiljö och skog med närhet till Rönne å, naturreservat och strövområden. Den tätortsnära naturen är av stor betydelse för både invånare och besökare och bör utvecklas ytterligare, ex genom en ökad tillgänglighet längs Rönne å, som idag är främst en kanotled. I den östra delen av byn finns befintlig grönstruktur kulturhistorisk grönstruktur som ingår i område av riksintresse för kulturmiljövård.

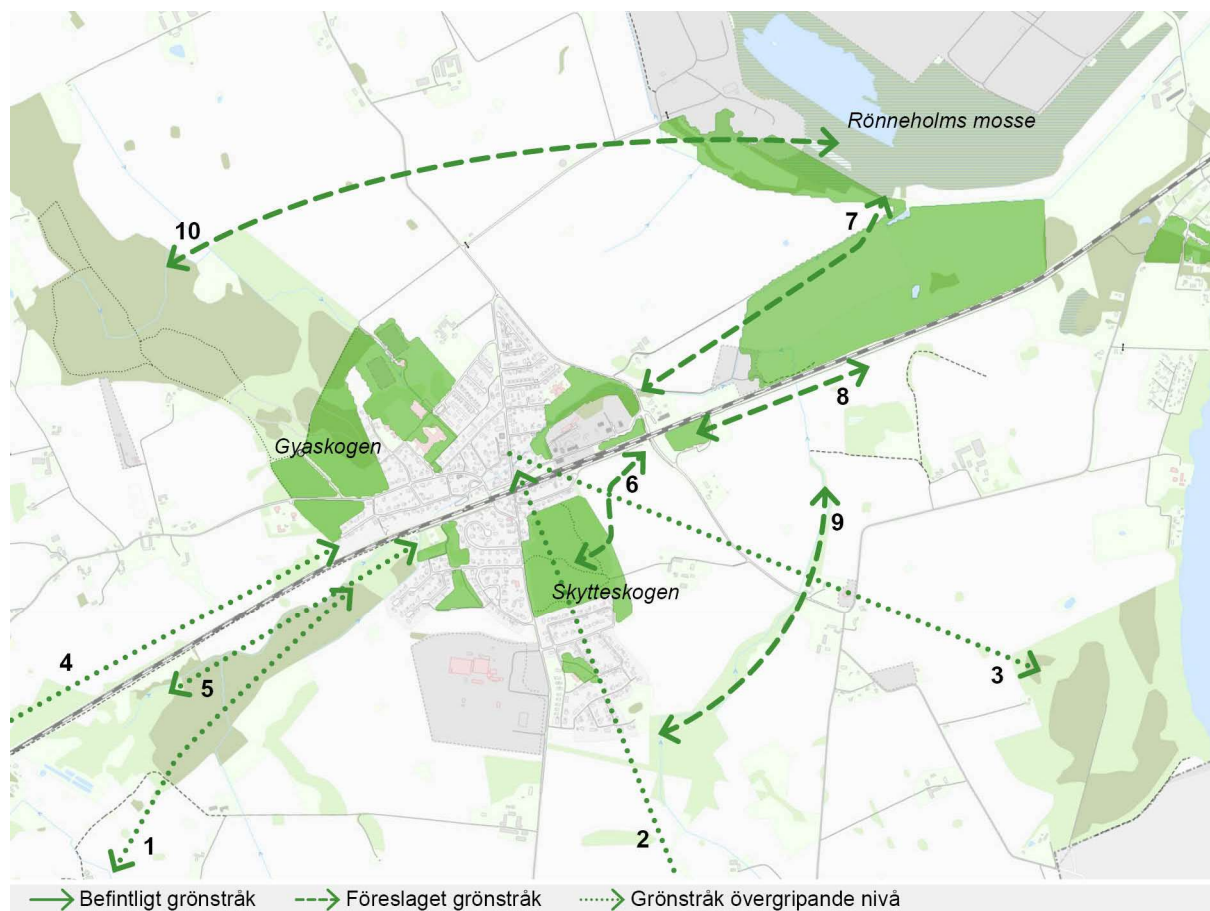
Figur 10. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Stockamöllan.

Gröna stråk

1. Befintligt grönstråk längs Rönne å som utvecklas med fokus på rekreation och biologisk mångfald.
2. Föreslaget rekreativt stråk som kopplar samman Stockamöllan med befintliga vandringsleder västerut. Exakt dragning har inte utretts.

Stehag

Stehag har tillgänglig och varierad natur med höga biologiska och rekreativa värden som bör fortsätta utvecklas och bevaras. Trygga och tillgängliga kopplingar mellan Gyaskogen och Skytteskogen ska främjas. Skytteskogen har idag en detaljplan för folkparksändamål som bör ändras till grönområde då den är värdefull för rekreation, biologisk mångfald och vattenhantering. Den kommunägda marken kring Gyaskogen ska bevaras och utvecklas med avseende på rekreation och biologisk mångfald. Om Rönneholms mosse utvecklas till ett rekreationsområde, enligt kommunens önskan, så vore det önskvärt att skapa nya gröna stråk mellan Stehag och mossen.

Figur 11. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Stehag.

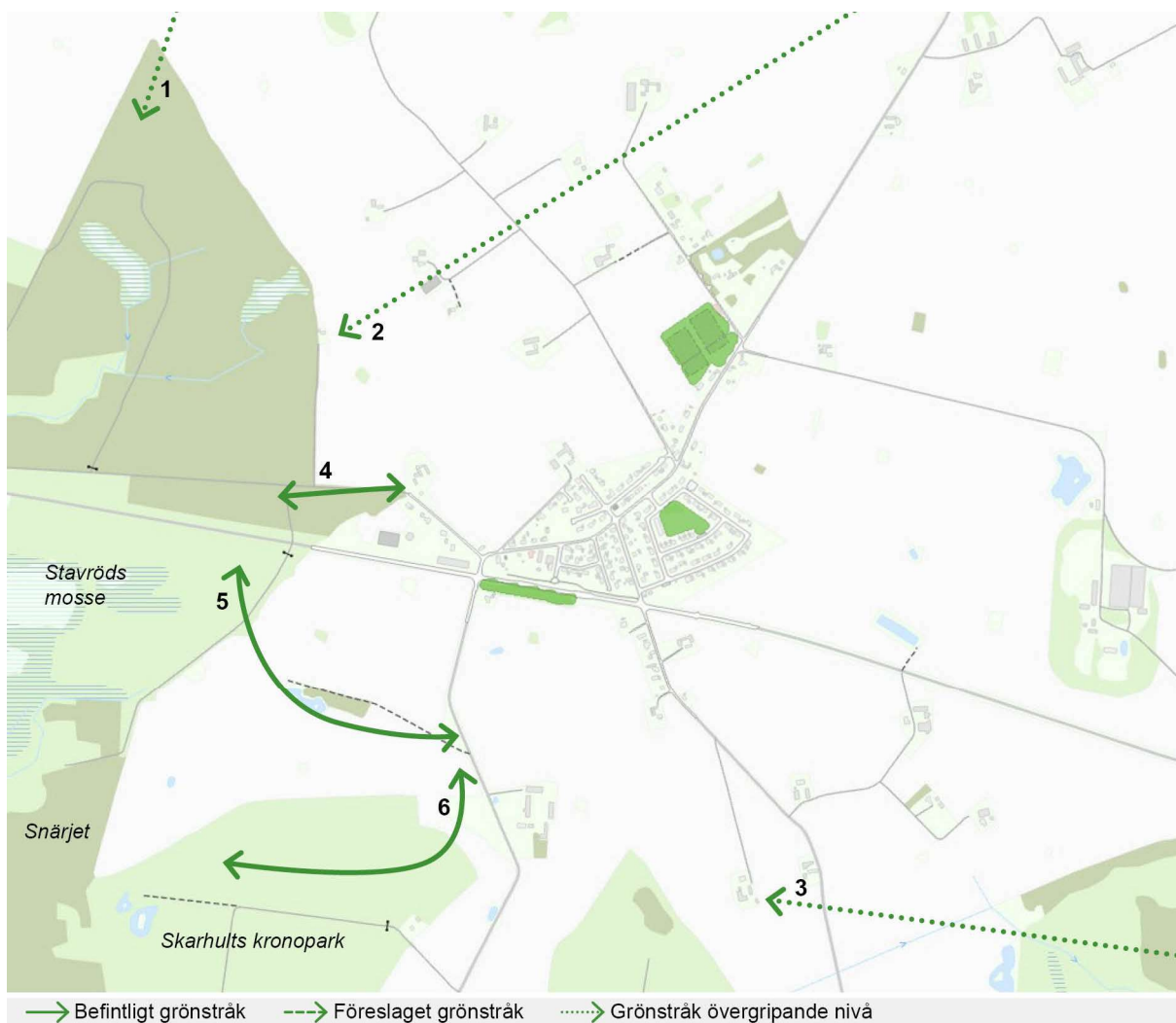
Gröna stråk

1. Föreslaget grönstråk för rekreation. Kopplar Stehag med omkringliggande grönstruktur och söderut till banvall och Eslövs tätort.
2. Föreslaget grönstråk för rekreation mellan Stehag och Snärjet. Översiktlig dragning.
3. Föreslaget regionalt grönstråk för rekreation och friluftsliv. Kopplar Stehag med omkringliggande naturområde vid Västra Ringsjön. Översiktlig dragning.
4. Befintligt regionalt stråk med utvecklingspotential. Från Stehag till Trollenäs och sedan vidare längs Saxån till Landskrona. Översiktlig dragning.
5. Grönstråk. Beskrivning saknas.
6. Föreslaget grönstråk för rekreation och vattenhantering. Kopplar nytt exploateringsområde till Skytteskogen.

7. Föreslaget grönstråk för rekreation mellan Stehag och Rönneholms mosse.
8. Föreslaget grönstråk för rekreation.
9. Befintligt grönstråk för rekreation.
10. Föreslaget grönstråk för rekreation mellan Gyaskogen och Rönneholms mosse.

Kungshult

Kungshult omges av jordbruksmark och skogsmark. Boende i Kungshult har god tillgång till naturområden med höga rekreativa värden och naturvärden. Tillgängligheten till och inom dessa områden kan utvecklas. Väster om byn, mellan Kungshult och Eslöv ligger Snärjet, en gammal skogsplanterad fäladsmark som används flitigt för rekreation. Området är privatägt och det är allemansrätten gäller. Det finns inga märkta leder eller slingor att följa i området, men det finns gott om gamla skogsbilvägar att promenera på. I norra delen av Snärjet finns Stavröds mosse, och till öster ligger Skarhults kronopark. Trygga passager behöver skapas över Hörbyvägen för att underlätta åtkomsten till Kronoskogen och Snärjet.

Figur 12. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Kungshult.

Gröna stråk

1. Föreslaget grönstråk. Grönstråk som kopplar samman Stehag med omkringliggande grönstruktur.
2. Föreslaget regionalt grönstråk som knyter Eslöv till Ringsjöområdet (Västra Ringsjön).
3. Föreslaget regionalt grönstråk som knyter Eslöv till Ringsjöområdet (Östra Ringsjön).
4. Befintligt grönstråk för rekreation. Koppling mellan Kungshult och Snärjet.
5. Befintligt grönstråk för rekreation. Koppling mellan Kungshult och Snärjet.
6. Befintligt grönstråk för rekreation. Koppling mellan Kungshult och Snärjet.

Hurva

Hurvas läge i det kuperade landskapet ger goda utsikts- och rekreationsmöjligheter. Det centrala i Hurva är att utveckla den gamla banvallen samt öka rekreationsmöjligheterna längs Bråån. Den gamla banvallen har potential att bli ett attraktivt rekreations- och cykelstråk med höga upplevelsevärden av kultur- och naturvärden, hela vägen från Eslöv till Löberöd. Bråån utgör ett naturområde med höga naturvärden och det finns en stor potential i att tillgängliggöra ån med hjälp av stråk från byn. Det är även viktigt att utveckla befintlig grönstruktur i byn. Det befintliga grönområdet i byn bör bevaras och planläggas. Det befintliga stråket längs Bråån ingår i ett viktigt rekreationsstråk samt viktig vattenväg.

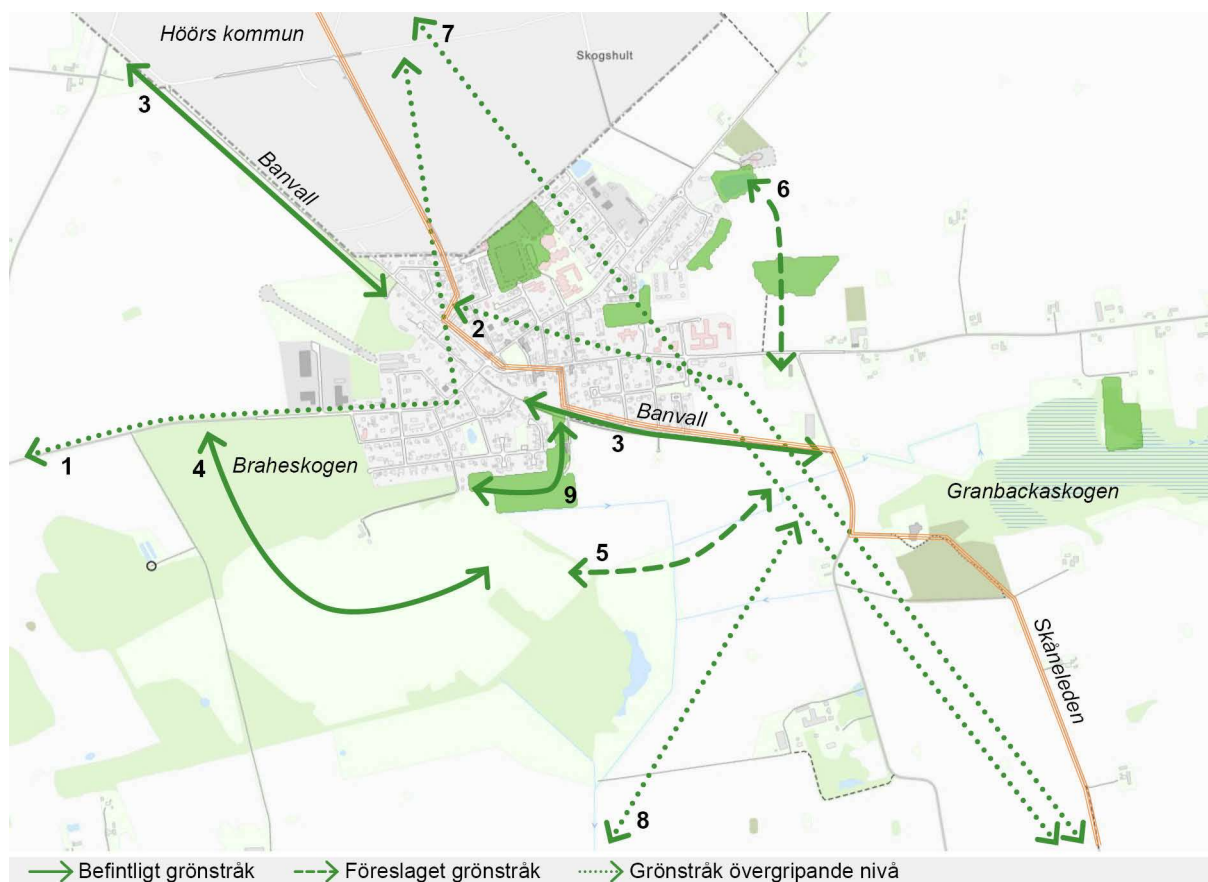
Figur 13. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Hurva.

Gröna stråk

1. Föreslaget grönstråk för rekreation längs den gamla banvallen. Kopplar Hurva till Eslöv och Löberöd.
2. Befintligt grönstråk för rekreation och vattenhantering längs Bråån.
3. Föreslaget grönstråk för rekreation. Befintlig grönstruktur i bymiljön utvecklas för rekreation. Aktuellt om exploateringsområdet intill förverkligas.

Löberöd

Löberöd är beläget i en rik kulturmiljö i ett småskaligt odlingslandskap, karakteriserat av jordbruksmark med inslag av och skogsmark. Huvudfokus i Löberöd är att tätortsnära rekreation stärks, att utveckla grönstråk längs den gamla banvallen samt att utveckla rekreativa och tillgängliga stråk från tätorten ut i landskapet. Löberöd har goda rekreativsmöjligheter men tillgängligheten till och från dessa områden är bristfällig. Särskilt väster om byn rör sig många längs vägarna för att ta sig ut i landskapet. Det finns en stor potential att utveckla rekreativa och tillgängliga stråk från byn ut i landskapet. I flera fall kan planeringen av rekreativa stråk med fördel ske tillsammans med Hörs kommun. Skåneleden sträcker sig genom Löberöd på väg till Rövarkulan i Hörs kommun.

Figur 14. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Löberöd.

Är det inte ett befintligt stråk egentligen? Den regionala pilen som pekar mot sydväst pekar mot Hammarlunda. Den andra pilen pekar ner mot Hjularöd där den ansluter till ett befintligt regionalt stråk som leder vidare genom Harlösa och till Kävlingeån.

Gröna stråk

1. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Stråket kopplar samman landskapsobjekt, koppling mellan Bråån och Kävlingeån.
2. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald. Kopplar samman landskapsobjekt vid Bråån med värdestrakt för skog vid Harlösa.
3. Befintligt stråk för rekreation. Längs med banvallen. Kopplar Hörs kommun och till Granbackaskogen. Del av stråket går genom bebyggelsen.

4. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Braheskogen utgör viktig och tätortsnära natur.
5. Föreslaget grönstråk för rekreation. Kopplar samman Braheskogen med planerade nya bostadsområden områden.
6. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Aktuellt vid exploatering.
7. Föreslaget regionalt stråk. Ett stråk kan utvecklas från Rövarkulan till Kävlingeån vid Hammarlunda, via Löberöd.
8. Föreslaget regionalt stråk. Ett stråk kan utvecklas från Rövarkulan till Kävlingeån vid Hammarlunda, via Löberöd.
9. Befintligt grönstråk som kan utvecklas för rekreation. Koppling till Braheskogen. Saknar gångväg.

Harlösa

Harlösa omges av småskaligt jordbrukslandskap med närhet till naturen i Kävlingeåns dalgång, Revingefälten och Vombsjön. Byn är naturskön med Harlösabäcken som rinner genom byn och utsiktsplatsen intill Harlösa kyrka norr om byn. Längs bäcken finns befintlig natur- och betesmark som är av stort värde som tätortsnära rekreation. Skåneleden passerar genom Harlösa och kopplar byn till Revingehed och Vombsjön i söder samt till Hjularöd och Löberöd i norr.

Tillgängligheten till den omgivande naturen behöver utvecklas och Eslövs kommun bör verka för en utveckling av rekreativsmöjligheter till och längs med Kävlingeån i syfte att stärka byns gröna kopplingar. För att förlänga och ytterligare stärka ortens gröna stråk är samarbetet med Lunds kommun viktigt. Harlösabäcken kan synliggöras ytterligare och förstärka upplevelsen av naturen. I Harlösas södra delar finns ett befintligt men otillgängligt grönområde med höga naturvärden. Området har potential att utvecklas för tätortsnära rekreation. Dialog med fastighetsägaren krävs.

Figur 15. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Harlösa.

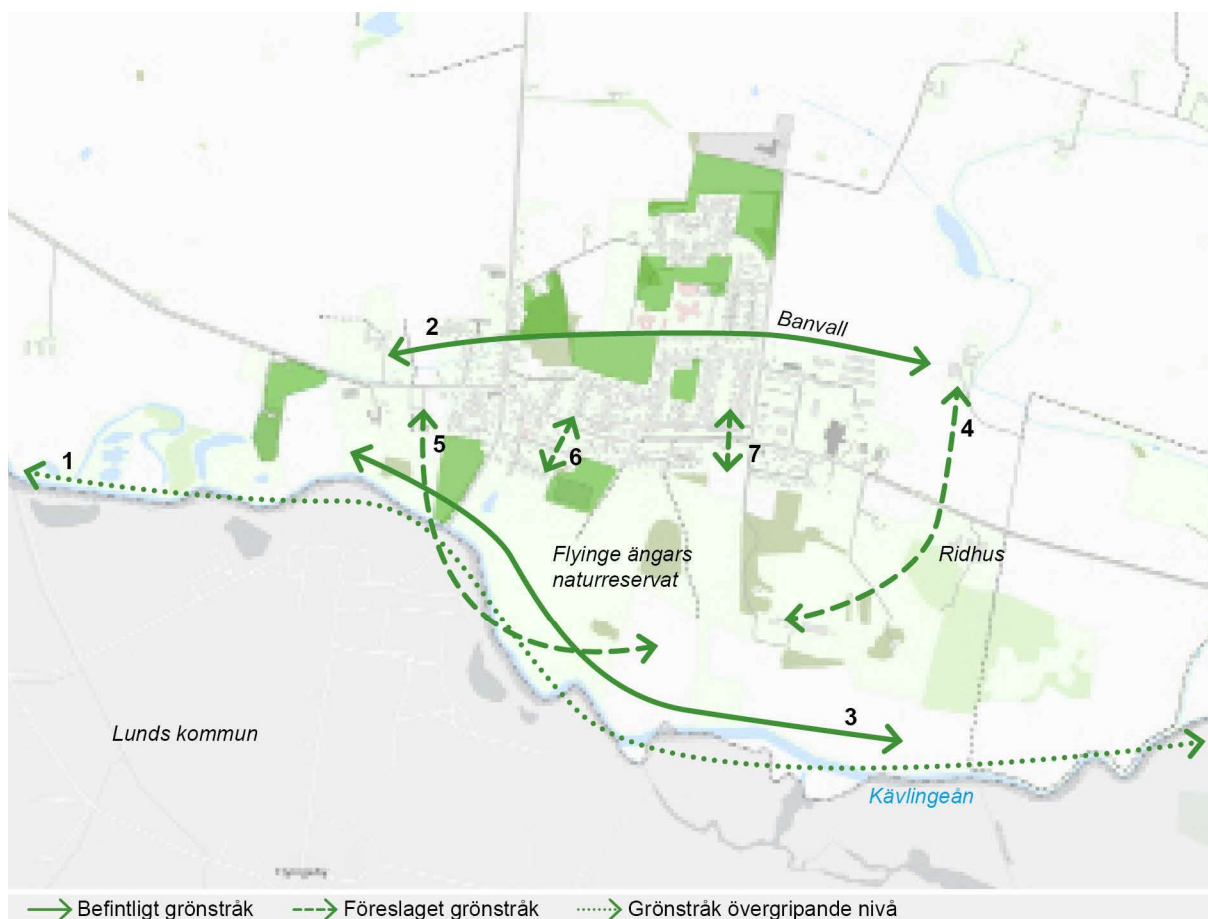
Gröna stråk

1. Befintlig regionalt stråk för biologisk mångfald och rekreation. Hjularödsstråket. Från Harlösa sträcker sig en dalgång upp till Hjularöds slott i norr. I dalgången går Skåneleden.

2. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån – Klingavälsån. Kävlingeån avvattnar södra delen av centrala Skåne, från Ringsjön till Fyledalen. Ån kantas av betesmarker på långa sträckor och har förhållandevis god tillgänglighet för att rinna i odlingslandskapet.
3. Befintligt grönstråk för rekreation. Gång- och cykelväg längs den gamla banvallen.
4. Befintligt grönstråk för rekreation och biologisk mångfald. Befintlig vandringsled (Skåneleden). Koppling söderut mot naturområden vid Krankesjön i Lunds kommun.
5. Föreslaget grönstråk för rekreation. Aktuellt om naturområdet tillgängliggörs för rekreation.
6. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation längs Harlösabäckens dalgång. Skåneleden går längs delar av sträckan.

Flyinge

Flyinge ligger i Kävlingeåns dalgång omgivet av odlingslandskap. Flyinge ligger alldeles intill Kävlingeån (riksintresse för friluftsliv) och naturreservatet Flyinge ängar (riksintresse Natura 2000). Inne i Flyinge finns Promenaden, som är ett gångstråk längs den gamla banvallen. Grönområdet har potential att utvecklas för vattenhantering. Det finns en stor potential i att utveckla den tätortsnära rekreation längs Kävlingeån. Ån är inte tillgänglig idag och kommunen verkar för att tillgängliggöra ån, både för byborna och för regionen, då potentialen är stor för Kävlingeån att bli ett regionalt område för friluftsliv. Naturen längs Kävlingeån bör bevaras då den utgör en viktig del av Flyinges tätortsnära rekreation. Kring alsumpskogen föreslås grönområdet utvecklas för att tillgängliggöra det för fler och för att låta det hantera vatten. Områden i centrala Flyinge som varit våtmark har dränerats och delvis bebyggs vilket har lett till stora problem med översvämningar. Flera nya grönområden planeras i samband med exploatering och är en viktig del i att öka tätortsnära rekreativsmöjligheter i Flyinge. Nya grönstråk kopplar den planerade bebyggelsen med befintliga naturområden.

Figur 16. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Flyinge.

Gröna stråk

1. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån – Klingavälsån.
2. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation längs med banvallen.
3. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald längs med Kävlingeån.
4. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman Flyinge med naturreservatet.

5. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Stärker kopplingen mellan naturområde och ny exploatering.
6. Föreslaget grönstråk för rekreation. Stärkt koppling till naturreservatet.
7. Föreslaget grönstråk för rekreation. Stärkt koppling till naturreservatet.

Gårdstånga och Getinge

Gårdstånga och Getinge ligger på var sida av Kävlingeån i randen till det storskaliga slättlandskapet. Byarna ligger alldeles intill Kävlingeån med stor potential för tätortsnära rekreation. Idag är ån inte särskilt tillgänglig. Kommunen behöver verka för att tillgängliggöra ån, både för byborna och för regionen, då potentialen är stor för Kävlingeån att bli ett regionalt område för friluftsliv. En gångbro skulle förbättra kopplingen och rörelserna mellan de två sidorna om ån. Kävlingeåns närområde drabbas ibland av översvämningar. Ny grönstruktur kombinerat med vattenhantering kan förbättra situationen.

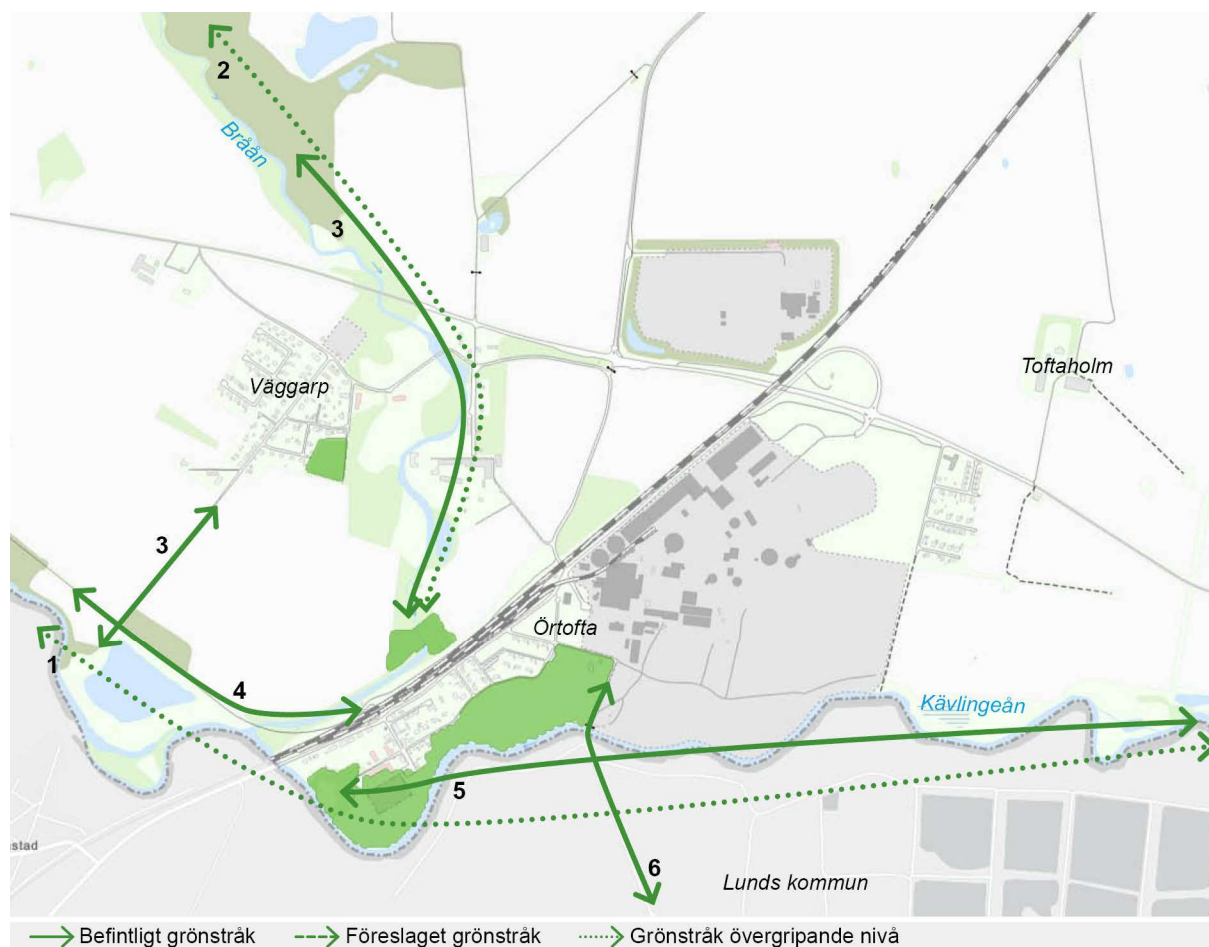
Figur 17. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Gårdstånga och Getinge.

Gröna stråk

1. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån – Klingavälsån.
2. Föreslaget regionalt stråk. Koppling till Kungsmarkens naturreservat i Lunds kommun.
3. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald längs med Kävlingeån.
4. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman landskapsobjekt, koppling mellan Rödabäck och Bråån. Möjlig plats för att utveckla beträddor på.
5. Föreslaget grönstråk för rekreation. Koppling exploateringsområde till Kävlingeån.

Örtofta, Vaggarp och Toftaholm

För samtliga byar finns det gott om tätortsnära rekreation och höga naturvärden längs Bråån och Kävlingeån. Ett tillgängligt gång- och cykelstråk finns idag längs ån hela vägen till Lilla Harrie och Kävlinge. Kävlingeån är ett befintligt ekologiskt grönstråk som ska bevaras och utvecklas för rekreation. Kommunen verkar för att tillgängliggöra Kävlingeån både för byborna längs ån och för regionen. Kävlingeån är utsedd som riksintresse för friluftsliv eftersom den har potential att bli ett regionalt område för friluftsliv. Med stationsläget i Örtofta finns möjligheten att nå dessa

Figur 18. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Örtofta, Vaggarp och Toftaholm.

Gröna stråk

1. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån-Klingavälsån.
2. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån-Klingavälsån.
3. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald. Längs med Bråån.
4. Befintligt grönstråk för rekreation. Längs med banvallen.
5. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald. Längs med Kävlingeån. Utvecklas för rekreation.
6. Befintligt grönstråk för rekreation. Koppling söderut mot Lunds kommun.

Marieholm

Marieholm är omgivet av ett storskaligt odlingslandskap med jordbruksmark och värdefulla kulturmiljöer och Saxån som löper som en grön kil genom byn. Tätortsnära rekreation finns men behöver utvecklas ytterligare och kompletteras. Grönområdet norr om Saxån är av stor vikt för byn och innehåller idrottsplats och friluftsbad. Tillgängligheten till naturen längs Saxån och Laddran kan utvecklas tillsammans med nya sammanhängande gröna stråk runt byn. Nya gröna stråk som också hanterar vatten utvecklas längs Ottabäcken och i nordost. Det är viktigt att arbeta med gång- och cykelstråk och skyltning för att stärka tillgängligheten till rekreationsområde och stråk.

Sundeliusparken är ett viktigt grönområde att stärka inne i byn. I den norra delen av byn utvecklas ett större grönområde för rekreation och vattenhantering i samband med ny bostadsbebyggelse. I östra Marieholm, söder om järnvägen, finns ett större allmänt grönområde med utvecklingspotential. Ett regionalt stråk med utvecklingspotential följer Saxån från Eslöv till Landskrona.

Figur 19. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Marieholm.

Gröna stråk

1. Befintligt regionalt grönastråk med utvecklingspotential. Längs Saxån från Eslöv till Landskrona.
2. Befintligt grönastråk för biologisk mångfald och rekreation. Utvecklas med fokus på rekreation.
3. Föreslaget grönastråk för rekreation och vattenhantering. Utvecklas i samband med exploatering.

Källor

- Boverket (2019). Biologisk mångfald ger motståndskraft. [Länk](#) [2021-06-18].
- Boverket (2019). Grönska och vatten reglerar temperaturen vid värmeböljor. [Länk](#) [2022-02-28].
- Boverket (2020). Ekosystemtjänster i den bebyggda miljön - Vägledning & metod. [Länk](#) [2021-06-18].
- Eslövs kommun (2018). Översiktsplan Eslöv 2035.
- Eslövs kommun (2022). Fördjupad översiktsplan östra Eslöv.
- Eslövs kommun (2020). Miljöstrategin – bilaga 2b.
- Region Skåne (2024). Grönstruktur i Skåne. [Länk](#) [2024-10-24].
- Region Skåne (2023). 3-30-300 i Skåne – analys för grönare och hälsosammare städer. [Länk](#) [2024-10-24].
- Region Skåne (2022). Regionplan för Skåne 2022-2040.
- Sveriges television (2024). Över 50 grader på lekplatser – nu ska över tusen träd planteras i Helsingborg. [Länk](#) [2024-10-24].
- World health organisation (2016). Urban green spaces and health - A review of evidence.
- Tidskriften Landskap (2021-05-14). 3–30–300-regeln – ett tydligt sätt att skapa gröna, friska städer.

Geodata har hämtats från nedanstående myndigheter:

Med upphovsrätt ©: Lantmäteriet Geodatasamverkan, Eslövs kommun

Öppen data (CC0): Naturvårdsverket, Länsstyrelserna, Trafikverket.